C:\Users\Plazma\Desktop\Pausanias - Cesta po Řecku 1,2\Navarrová Julia\Bratrstvo turínského platna.pdb

PDB Name: Bratrstvo turínského platna
Creator ID: REAd
PDB Type: TEXt
Version: 0
Unique ID Seed: 0
Creation Date: 10.6.2010
Modification Date: 10.6.2010
Last Backup Date: 1.1.1970
Modification Number: 0

Julia Navarrová
Bratrstvo turínského platna

Existují i jiné světy, ale jsou v tom našem.
H. G. Wells

1
"Abgar, král Edessy, pozdravuje Ježíše, dobrého Spasitele, který se zjevil v Jeruzalémě.
K mému sluchu se donesly zprávy o tobě a o těch, které jsi vyléčil, aniž bys potřeboval léky či byliny.
Navracíš prý zrak slepým a chromým schopnost chodit; očišťuješ malomocné a vyháníš nečisté duchy a běsy; uzdravuješ ty, které sužují vleklé nemoci, a křísíš mrtvé.
Když jsem to všecko o tobě slyšel, připustil jsem si jednu ze dvou možností: buď jsi Bůh sám, jenž sestoupil z nebes a činí takové věci, nebo jsi Syn Boží, a proto konáš takové divy.
To je důvod, který mne přiměl napsat ti a zároveň tě požádat, abys laskavě přijel za mnou a vyléčil mne z choroby, která mne sužuje.
Navíc jsem se doslechl, že Židé si o tobě šuškají a zamýšlejí ti ublížit.
Věz proto, že moje město je sice malé, ale vznešené a stačí pro nás oba." 1
Král odložil pero, s pohledem upřeným na muže stejně mladého jako on sám, jenž nehybně a uctivě čekal na opačném konci komnaty.
"Jsi si tím jist, Josare?"
"Můj pane, věřte mi…"
Muž rychlým krokem přišel blíž a zůstal stát u stolu, na kterém Abgar psal.
"Věřím ti, Josare, věřím ti; jsi nejoddanější přítel, jakého mám, už od dob, kdy jsme byli chlapci. Nikdy jsi mne nezklamal, Josare, jenže o tom Židovi vyprávíš takové zázraky, až se obávám, zda touha prokázat mi pomoc ti nezmátla smysly…"
"Můj pane, musíte mi věřit, poněvadž jen ti, kdo v toho Žida věří, dojdou spasení. Můj králi, viděl jsem, jak se Ježíš jen dotkl prsty vyhaslých očí slepého a vrátil mu zrak; viděl jsem, jak se ochrnutý ubožák dotkl lemu Ježíšova roucha a ten ho s nejvlídnějším úsměvem vyzval, aby chodil, a on k úžasu všech vstal a nohy ho nesly stejně jako vás. Viděl jsem, můj králi, jak zbědovaná malomocná sledovala Nazaretského, ukrytá ve stínech ulice, zatímco se jí všichni vyhýbali, Ježíš však přistoupil k ní a řekl: ‚Jsi vyléčena', a ona začala nevěřícně křičet: ‚Jsem zdravá! Já jsem zdravá!' Poněvadž její tvář byla opravdu znovu lidská, a ruce, které předtím schovávala, měla neporušené…
A viděl jsem na vlastní oči i největší ze všech zázraků, když jsem následoval Ježíše a jeho učedníky a narazili jsme na truchlící rodinu, jež oplakávala smrt svého příbuzného. Ježíš vešel dovnitř a vybídl mrtvého, aby vstal, a v hlasu Nazaretského musel být Bůh, poněvadž ti přísahám, můj králi, že onen muž otevřel oči, vstal a sám žasl, že je naživu…"
"Máš pravdu, Josare, musím věřit, abych se uzdravil, chci věřit v toho Ježíše Nazaretského, který je opravdu Syn Boží, když dokáže křísit mrtvé. Bude však ochoten uzdravit i krále, který se dal unést chlípností?"
"Abgare, Ježíš nejen léčí těla, ale uzdravuje i duše; ujišťuje, že postačí pokání a touha žít ctnostným životem a nehřešit už, aby Bůh člověku odpustil. Hříšníci nacházejí u Nazaretského útěchu…"
"Kéž by to byla pravda… Já sám si nedokážu odpustit svůj chtíč vůči Anje. Ta žena mi nakazila tělo i duši…"
"Jak jsi mohl vědět, pane, že je nemocná, že dar týrského krále je léčka? Jak jsi mohl tušit, že v sobě má sémě nemoci a nakazí tě? Anja byla nejkrásnější žena, jakou jsme v životě viděli, a každý muž by ztratil hlavu, jen aby ji měl…"
"Jenže já jsem král, Josare, a já jsem ji ztratit neměl, ať byla ta tanečnice sebekrásnější… Teď teskní za svou krásou, poněvadž známky nemoci jí užírají bělostný obličej, a já, Josare, cítím neustálou horkost, která mne neopouští, zrak se mi zakaluje, a především se bojím, že mi tou nemocí uhnije kůže a…"

Oba zvedli hlavu, když zaslechli tiché kroky. Vstoupila štíhlá žena se snědou tváří a černými vlasy a lehce se usmívala. Josar ji obdivoval. Ano, obdivoval dokonalost jejího drobného obličeje a veselý úsměv, pro který nikdy neměla daleko; obdivoval i její oddanost králi a to, že z jejích rtů nevyšel ani náznak výčitky, když ji odsunula stranou Anja, tanečnice z Kavkazu, žena, jež nakazila jejího manžela tou strašlivou nemocí.

Abgar nikomu nedovolil, aby se ho dotkl, poněvadž se obával, aby sám nenakazil další. Na veřejnosti se ukazoval stále vzácněji.
Nakonec se však musel sklonit před železnou vůlí královny, která trvala na tom, že o něj bude osobně pečovat; a nejen to, dodávala mu i odvahy, aby uvěřil Josarovu vyprávění o divech, které konal Nazaretský.
Král na ni smutně pohlédl.
"To jsi ty… Mluvil jsem s Josarem o tom Nazaretském. Odveze mu můj dopis, ve kterém ho zvu k nám, a rozdělím se s ním o své království."
"Josar by měl cestovat s doprovodem, aby se mu po cestě nic nestalo a mohl Nazaretského přivézt…"
"Pojedu se třemi nebo čtyřmi muži, to stačí. Římané jsou nedůvěřiví a nelíbilo by se jim, kdyby viděli přijíždět oddíl vojáků - a Ježíšovi také ne. Doufám, paní, že dokážu splnit své poslání a přesvědčit Ježíše, aby jel se mnou. Vezmu si - to ano - rychlé koně, aby vám mohli přivézt zprávy, jakmile dorazím do Jeruzaléma."
"Dokončím ten dopis, Josare…"
"Vyrazím za svítání, můj králi."

2
Oheň začínal olizovat lavice věřících, a v hlavní lodi už pro kouř téměř nebylo vidět. Čtyři černě oděné postavy spěšně postupovaly k jedné z postranních kaplí. Ve dveřích u hlavního oltáře jakýsi muž lomil rukama. Pronikavé houkání hasičských sirén se ozývalo stále blíž. Během několika vteřin vtrhnou do katedrály, a to by znamenalo další nezdar.
Ano, už byli tady; takže se kvapně rozběhl k černě oblečeným postavám a naléhal, aby utíkaly k němu. Jedna z nich postupovala dál, zatímco ostatní polekaně couvly před ohněm, který je začínal obklučovat. Čas, jejž na svůj záměr měli, vypršel. Oheň postupoval rychleji, než počítali. Postavu, která usilovala dostat se k postranní kapli, obklopily plameny; začínala už hořet, ještě však sebrala síly a strhla si kápi, jež jí zakrývala tvář. Ostatní se pokusili přiblížit, ale nebylo to možné: oheň už byl všude a dveře katedrály povolovaly pod náporem hasičů. Překotně následovali muže, který na ně roztřeseně čekal u postranních dveří. Uprchli právě v okamžiku, kdy do katedrály vnikla voda z hadic, zatímco postava zachvácená ohněm hořela, aniž vydala jediný zvuk.
Jedno ovšem uprchlíci nepostřehli: že další postava, ukrytá v šeru na jedné z kazatelen, po celou dobu bedlivě sledovala každý jejich krok. V ruce držela pistoli s tlumičem, z níž nakonec nevystřelila.
Když muži v černém zmizeli postranními dveřmi, sestoupila z kazatelny a dřív, než ji mohli uvidět hasiči, stiskla pero ukryté ve zdi a byla pryč.
***
Marco Valoni vdechl cigaretový kouř, který se mu v krku mísil s dýmem požáru. Vyšel se nadýchat vzduchu, zatímco hasiči hasili poslední řeřavé uhlíky, jež dosud doutnaly u pravého křídla hlavního oltáře.
Náměstí uzavíraly zátarasy a carabinieri zadržovali zvědavce, kteří se snažili dozvědět, co se v katedrále stalo.
Teď odpoledne se celý Turín hemžil lidmi, kteří chtěli vědět, zda Svaté plátno neutrpělo nějakou škodu.
Požádal už novináře, kteří přispěchali o události referovat, aby lidi uklidnili: Síndone žádnou škodu neutrpěla.
Zatím jim ovšem neřekl, že v plamenech někdo zahynul. Nevěděl dosud kdo.
Další požár. Starou katedrálu oheň doslova pronásledoval. Valoni však nevěřil na náhody, a v turínské katedrále se dělo příliš mnoho mimořádných událostí: pokusy o vloupání, a co on sám pamatoval, tři požáry. Při jednom, k němuž došlo po druhé světové válce, našli ohořelé mrtvoly dvou mužů. Pitvou se zjistilo, že oběma bylo kolem pětadvaceti let, a kromě ohně zemřeli i kulkou z pistole. Navíc k tomu přistoupil nález, ze kterého šel mráz po zádech: ani jeden z nich neměl jazyk, poněvadž jim ho operativně vyřízli. Ale proč? A kdo na ně střílel? Nedokázali zjistit, kdo to byl.
Nevyřešený případ.
Ani věřící, ani širší veřejnost nevěděli, že během posledního století Síndone strávila dlouhá období mimo katedrálu. To ji možná uchránilo před následky tolika neblahých událostí.
Jako útočiště jí posloužil jeden z trezorů Národní banky, a Síndone ho opouštěla jen tehdy, kdy ji ukazovali veřejnosti, a vždy za přísných bezpečnostních opatření. Vzdor oněm bezpečnostním opatřením však plátnu Ježíšovu několikrát hrozilo nebezpečí, opravdové nebezpečí.
Ještě si vzpomínal na požár 12. dubna 1997. Jak by si na něj také nepamatoval, když tu noc flámoval až do rána se svými spolupracovníky z Odboru pro umění!
Tehdy mu bylo padesát a právě prodělal choulostivou operaci srdce. Dva infarkty a riziková operace, to byly dostatečné argumenty, aby ho Giorgio Marchesi, jeho kardiolog a zároveň švagr, dokázal přesvědčit, že by se měl věnovat dolce far niente, nebo nanejvýš požádat o nějaké klidné úřednické místo, jedno z těch, kde trávíte čas čtením novin a kolem desáté dopoledne si můžete poklidně odskočit do jednoho z okolních bufetů na cappuccino.
Nedbal slz své ženy a rozhodl se pro to druhé. Paola naléhala, aby šel do důchodu: lichotila mu slovy, že se v Odboru pro umění dostal až na nejvyšší místo - byl jeho ředitelem -, takže svou skvělou kariéru může ukončit a užívat si života.
Valoni se však zpěčoval. Chtěl raději chodit každý den do kanceláře, ať už jakékoliv, než aby se z něho v padesáti letech stal odložený penzista. Nicméně se funkce ředitele Odboru pro umění vzdal, a toho večera i přes Paoliny a Giorgiovy námitky šel se svými kolegy na večeři a opít se: s lidmi, se kterými posledních dvacet let trávil čtrnáct až patnáct hodin denně pronásledováním mafií obchodujících s uměleckými díly, odhalováním falzifikátů - a stručně řečeno -, ochranou nesmírného uměleckého dědictví Itálie.
Odbor pro umění byl zvláštní útvar, jenž podléhal zároveň ministerstvům vnitra i kultury.
Sestával z policistů - carabinieri -, ale také z celé řady archeologů, historiků, odborníků na středověké, moderní i sakrální umění… On sám mu věnoval nejlepší část ze svého života.
Cesta po stupních úspěchu pro něho nebyla snadná. Jeho otec pracoval jako zřízenec u benzinové pumpy a matka

vedla domácnost. Žili z ruky do úst; Marco musel studovat na stipendia a vyhověl přání své matky, která chtěla, aby si našel zajištěné zaměstnání a pracoval ve státní službě. Jeden z otcových přátel, policista, který k nim jezdil tankovat, mu pomohl přihlásit se ke konkurzním zkouškám do sboru carabinieri. Složil je, ale policejní práce ho nelákala, takže po práci po večerech studoval, promoval z historie a požádal, aby ho přeložili do Odboru pro umění. Spojoval obě odbornosti, policisty i historika, a díky dlouhým hodinám práce i svému štěstí postupně stoupal po hodnostním žebříčku, až se dostal na nejvyšší příčku. Jak ho těšilo cestovat po celé zemi! A poznávat i jiné země!
Na univerzitě v Římě se seznámil s Paolou. Studovala středověké umění; byla to láska na první pohled a za několik měsíců se vzali. Žili spolu pětadvacet let, měli dva syny a byli to, čemu se říká šťastný pár.
Paola učila na univerzitě a nikdy mu nevyčítala, že tráví tak málo času doma. Jen jednou v životě se doopravdy pohádali. Stalo se to po jeho návratu z Turína, tenkrát na jaře 1997, když jí řekl, že do důchodu nepůjde, ale ať si nedělá starosti, poněvadž nehodlá cestovat ani chodit z místa na místo, ale bude jen úřadovat jako ředitel. Giorgio, jeho lékař, mu řekl, že se zbláznil. Zato jeho spolupracovníci z toho měli radost. K tomu, aby změnil názor, ho přimělo přesvědčení, že onen požár v katedrále nebyl dílem náhody, ať už sám novinářům sebevíc tvrdil opak.
Takže teď vyšetřoval další požár v turínské katedrále. Nebyly to ani dva roky, co tu prověřoval pokus o vloupání. Čirou náhodou se jim zloděje podařilo chytit, třebaže po pravdě u něho nic nenašli; zřejmě nestačil nic ukrást.
Nějakému knězi, který šel kolem katedrály, připadl podezřelý muž, jenž zděšeně utíkal před houkáním poplašného zařízení, které znělo hlasitěji než zvony. Rozběhl se za ním s křikem ‚Zloděj, chyťte zloděje!' a s přispěním dvou neznámých kolemjdoucích se mu ho po krátké potyčce podařilo zadržet. Nedostali z něho však nic určitého. Zloděj neměl jazyk, poněvadž mu ho vyřízli, a nemohli mu sejmout ani otisky prstů; na jejich bříškách měl jen spálené jizvy, takže to byl muž bez vlasti a beze jména, který teď hnil v turínském vězení a z něhož nikdy nic nedostali.
Ne, nevěřil na shody okolností; nebyla to žádná náhoda, že ‚zloději' v turínské katedrále neměli jazyk a papilární linie na prstech měli spálené.
Oheň Síndone pronásledoval. Valoni zevrubně prostudoval její historii a dozvěděl se, že od té doby, co plátno patřilo savojskému domu, přečkalo už kolik požárů. Například v noci z 3. na 4. prosince 1532 v sakristii kaple, kde savojský rod Svaté plátno uchovával, začalo hořet a plameny se dostaly až k relikvii, uložené tehdy ve stříbrné schránce, daru Markéty Habsburské.
O sto let později se další požár málem dostal až tam, kde plátno Ježíšovo bylo uloženo. Přistihli dva muže, ale oba se vrhli do ohně, jakmile viděli, že už neuniknou, a vzdor hrůzným mukám nevydali jediný zvuk. Že by snad neměli jazyk? To se už dozvědět nemohl.
Od roku 1578, kdy savojský rod Svaté plátno uložil v turínské katedrále, se podivné události opakovaly. Nebylo jediného století, kdy by nedošlo k pokusu o vloupání nebo k požáru, a jediné, co se v posledních letech o pachatelích dozvěděli, je přivádělo v zoufalství: žádný z nich neměl jazyk.
Jestlipak má jazyk ta mrtvola, kterou odvezli do márnice?
Nějaký hlas ho vrátil do skutečnosti.
"Šéfe, je tady kardinál. Právě přijel, jak jistě víte, byl v Římě… Chce s vámi mluvit. To, co se stalo, se ho zřejmě velice dotklo."
"Tomu se nedivím. Má smůlu: sotva před šesti roky mu katedrála vyhořela, přede dvěma lety se ji pokusili vyloupit, a teď další požár."
"Ano, mrzí ho, že se znovu dal přesvědčit a pustil se do oprav, a říká, že to bylo naposled: že zdejší katedrála přečkala stovky let, ale při všech těch opravách a lajdáctví bude za chvíli po ní."
Marco vešel postranními dveřmi s označením, že tam jsou kanceláře. Tři nebo čtyři kněží přecházeli sem tam ve stavu krajního rozrušení; dvě starší ženy za společným stolem v malé kanceláři vypadaly velice zaměstnaně, zatímco někteří z jeho lidí prohlíželi zdi, odebírali vzorky a chodili dovnitř a ven. To už k němu přistoupil mladý kněz, přibližně třicetiletý, a podal mu ruku. Jeho stisk byl pevný.
"Jsem otec Yves."
"A já Marco Valoni."
"Ano, vím. Pojďte se mnou, Jeho Eminence vás očekává."
Kněz otevřel těžké dveře vedoucí do prostorné pracovny obložené vzácným dřevem, kterou zdobily renesanční obrazy, Madona, Kristus, Poslední večeře… Nad stolem visel krucifix z tepaného stříbra. Marco odhadl, že je přinejmenším tři sta let starý. Kardinál měl vlídný obličej, v tu chvíli ovšem zrůzněný tím, co se událo.
"Posaďte se, pane Valoni."
"Děkuji, Eminence."
"Řekněte mi, co se stalo. Víte už, kdo je ten mrtvý?"
"To ještě s určitostí nevíme, Eminence. Až dosud všechno nasvědčuje tomu, že při stavebních pracích došlo ke zkratu elektrického proudu a ten způsobil požár."
"Už zase!"
"Ano, Eminence, už zase… ale pokud dovolíte, důkladně to vyšetříme. Zůstaneme tu ještě několik dnů. Chci katedrálu prozkoumat odshora dolů, abychom nevynechali ani místečko, a moji lidé a já si ještě promluvíme se všemi, kdo tam v posledních hodinách a dnech byli. Rád bych Vaši Eminenci požádal o spolupráci…"
"Máte ji mít, pane Valoni, máte ji mít, měl jste ji i při jiných příležitostech a vyšetřujte, jak dlouho budete chtít. To, co se stalo, je katastrofa: jeden člověk je mrtvý, navíc shořela nenahraditelná umělecká díla a plameny se dostaly téměř ke Svatému plátnu. Nevím, co by se stalo, kdyby ho zničily."
"Eminence, to plátno…"
"Já vím, Valoni, vím, co mi teď řeknete: že podle radiokarbonových zkoušek uhlíkem 14 to nemohla být látka, do které

zabalili tělo našeho Pána, ale pro mnoho milionů věřících je Svaté plátno pravé, ať izotop 14 říká, co chce, a církev připouští jeho uctívání; a také někteří vědci si nedovedou vysvětlit otisk postavy, kterou považujeme za našeho Pána, a…"
"Promiňte, Eminence, nechtěl jsem zpochybňovat náboženskou hodnotu Síndone. Na mne zapůsobila hned, jak jsem ji uviděl poprvé, a muž na ní na mne stále působí hlubokým dojmem."
"Takže?"
"Chtěl jsem se vás zeptat, zda se v posledních dnech nebo v posledních měsících nestalo něco zvláštního, co by vzbudilo vaši pozornost, i kdyby to bylo bezvýznamné."
"Ne, abych vám pravdu řekl, ne. Po té poslední hrůze, když se přede dvěma lety pokoušeli loupit na hlavním oltáři, jsme tu měli klid."
"Uvažujte, Eminence, uvažujte."
"Ale o čem chcete, abych uvažoval? Pokud jsem v Turínu, sloužím v katedrále každý den v osm ráno mši, v neděli ve dvanáct. Nějaký čas trávím v Římě - právě dnes jsem byl ve Vatikánu, když mi ten požár ohlásili. Na Síndone se jezdí dívat poutníci z celého světa. Před čtrnácti dny, než začaly stavební práce, tu byla skupina francouzských, anglických a amerických vědců, kteří prováděli nové zkoušky a…"
"Kdo to byl?"
"Ti? Skupina profesorů, všichni katolíci, kteří věří, že i přes prozkoumání a jednoznačný výsledek radiokarbonové zkoušky je Svaté plátno pravý rubáš Kristův."
"Zaujal vás někdo z nich něčím?"
"Ne, abych pravdu řekl, ne. Přijal jsem je ve své pracovně v Arcibiskupském paláci, asi hodinu jsme spolu hovořili a pozval jsem je na malé občerstvení. Vyložili mi některé ze svých teorií, proč se domnívají, že metoda s uhlíkem 14 není spolehlivá, a o něco málo víc."
"Připadal vám někdo z těch profesorů zvláštní?"
"Pochopte, pane Valoni, vědce, kteří se zabývají Síndone, přijímám už léta; víte přece, že církev měla pochopení a umožnila její zkoumání. Všichni ti profesoři byli velice milí, pouze jeden, doktor Bolard, se choval odměřeněji a nebyl tak upovídaný jako jeho kolegové, ovšem toho znervózňuje, že v katedrále provádíme stavební práce."
"A proč?"
"To je mi otázka, pane Valoni! Protože profesor Bolard je vědec, který se už léta podílí na péči o Síndone a obává se, že bude vystavena zbytečným rizikům. Znám ho už dlouhá léta, je to solidní člověk, pečlivý vědec a dobrý katolík."
"Pamatujete si, kdy tu byl?"
"To se ani spočítat nedá - říkám vám, že spolupracuje s církví při péči o Síndone. Natolik úzce, že když ji přijede zkoumat někdo jiný, obvykle ho pozveme a on podnikne patřičná opatření, aby Svatému plátnu nehrozila žádná újma. Ostatně máme v archivu jména všech vědců, kteří nás navštívili a kteří Síndone zkoumali, lidi z NASA, toho Rusa, jak se jmenoval? Už si nevzpomínám… a všechny ty slavné doktory, Barneta, Hynka, Tamburelliho, Titea, Gonellu, co já vím! Nesmím zapomenout ani na Waltera McCronea, prvního vědce, který si vzal do hlavy, že Svaté plátno není rubáš Ježíše Krista, Pána našeho, a který před několika měsíci zemřel, dej mu Bůh věčnou slávu."
Marco myslel na doktora Bolarda. Nevěděl proč, ale potřeboval se o tom profesorovi dozvědět víc.
"Řekněte mi data, kdy tu ten doktor Bolard byl."
"Ano, ovšem, ale proč? Doktor Bolard je známý vědec a nevím, co může mít společného s vaším vyšetřováním…"
Marco pochopil, že s kardinálem nemůže hovořit ani o svých domněnkách, ani o tom, co mu napovídá jeho čich policisty. Navíc určitě byla hloupost vyptávat se na někoho jen proto, že byl málomluvný. Raději kardinála požádal o seznam všech vědeckých týmů, které v posledních letech Síndone studovaly, a k tomu i o data, kdy v Turínu byly.
"Za jak dlouho to chcete?" zeptal se kardinál.
"Pokud je to možné, za posledních dvacet let."
"Ale člověče, řekněte mi, co hledáte!"
"To nevím, Eminence, to nevím."
"Pochopte, že jste mi dlužen vysvětlení, co mají společného požáry, ke kterým v naší katedrále došlo, se Síndone a s vědci, kteří ji zkoumali. Už léta zatvrzele tvrdíte, že mimořádné události, k nimž v katedrále dochází, mají za cíl Svaté plátno, a já, milý Marco, tomu stále ještě nevěřím. Kdo by chtěl Síndone zničit? A proč? A co se týká těch pokusů o vloupání, víte dobře, že každé dílo v katedrále stojí hotové jmění, a mnoho nestoudníků nemá úctu dokonce ani k domu Božímu. I když někteří z těch ubožáků, kteří se tu pokoušeli loupit, mne znepokojují. Nepřestávám se za ně modlit."
"Jistěže máte pravdu, ale budete se mnou souhlasit, že není normální, pokud jsou do některých těch řekněme mimořádných událostí zapleteni lidé, kteří nemají jazyk a papilární linie na bříškách prstů. Obstaráte mi ten seznam? Je to pouhá rutina, ale nechci opomenout vůbec nic."
"Ne, to jistě normální není, a církev to znepokojuje. Už několikrát jsem navštívil, ovšemže diskrétně, onoho ubožáka, který u nás chtěl loupit přede dvěma lety. Posadí se proti mně a netečně sedí, jako by nerozuměl ničemu z toho, co říkám. Uložím samozřejmě svému tajemníkovi, tomu mladému knězi, co vás uvedl, aby ty údaje vyhledal a předal vám je co nejdřív. Otec Yves je velice schopný. Je u mne sedm měsíců, od té doby, co zemřel můj bývalý asistent, a musím přiznat, že se mi ulevilo. Je inteligentní, diskrétní a zbožný, mluví několika jazyky…"
"Je Francouz?"
"Ano, je Francouz, ale jak jste se už přesvědčil, jeho italština je dokonalá; právě tak ovládá angličtinu, němčinu, hebrejštinu, arabštinu a aramejštinu…"
"A kdo vám ho doporučil, Eminence?"
"Můj dobrý přítel, asistent náměstka státního tajemníka, monsignore Aubry, výjimečný člověk."

Marco si pomyslel, že většina církevních činitelů, které v životě poznal, byli výjimeční lidé, obzvlášť ti, kteří se pohybovali po Vatikánu. Zachoval však mlčení a zkoumavě si prohlížel kardinála, který mu připadal jako slušný člověk, bystřejší a inteligentnější, než dával najevo, a s velkým smyslem pro diplomacii.
Kardinál zvedl telefon a požádal, aby otec Yves přišel dovnitř. Tomu netrvalo ani vteřinu, než se dostavil.
"Pojďte dál, otče, pojďte dál. Pana Valoniho už znáte. Chce, abychom mu poskytli seznam delegací, které za posledních dvacet let navštívily Síndone. Takže se do toho pusťte, poněvadž můj dobrý přítel Marco ho potřebuje okamžitě."
Otec Yves se na Marca Valoniho na chvíli zahleděl a teprve pak se zeptal:
"Promiňte, pane Valoni, ale můžete mi říct, co hledáte?"
"Otče Yvesi, ani pan Valoni neví, co hledá, ale chce vědět, kdo za posledních dvacet let přišel do styku se Síndone, a my to zařídíme."
"Samozřejmě, Eminence, vynasnažím se dodat mu ten seznam co nejdřív, i když v tomhle zmatku nebude snadné najít čas na hledání v archivech. Jak víte, schází ještě hodně, abychom měli všechno na počítačích."
"Jen klid, otče," odpověděl Valoni, "mohu několik dnů počkat, ale čím dřív mi ty informace dodáte, tím líp."
"Eminence, a mohu se zeptat, co má ten požár do činění se Síndone?"
"Cože? Otče Yvesi, už léta se ptám pana Valoniho, proč pokaždé, když nás stihne nějaká pohroma, zatvrzele tvrdí, že cílem je Síndone."
"Můj ty Bože, Síndone!"
Valoni si otce Yvese prohlédl. Nevypadal jako kněz, nebo se aspoň nepodobal většině kněží, které znal, a když někdo žije v Římě, znamená to, že jich zná hodně.
Otec Yves byl vysoký, pohledný a atletické postavy. Určitě pěstoval nějaký sport. Navíc v něm nebyla ani špetka změkčilosti, oné změkčilosti, která je plodem pohlavní zdrženlivosti a dobrého jídla a která má na svědomí tolik kněží. Kdyby otec Yves neměl kolárek, vypadal by jako manažer, jeden z těch, kteří dbají na svůj vzhled a věnují čas sportu.
"Ano, otče," řekl kardinál, "Síndone. Ale naštěstí ji Hospodin náš Pán ochraňuje, poněvadž se jí nikdy nic nestalo."
"Snažím se jen nic neopomenout při vyšetřování mimořádných událostí, ke kterým v katedrále opakovaně dochází. Tady máte mou navštívenku, otče Yvesi, a napíšu vám tam i číslo na svůj mobil. Zavolejte mi, jakmile budete mít ten seznam, o který jsem vás požádal, a kdyby vás napadlo cokoliv, o čem byste si myslel, že nám to může pomoci při vyšetřování, prosím, abyste mi to sdělil."
"Ovšemže, pane Valoni, zařídím se podle toho."
***
Zazvonil mu mobil a Marco hovor ihned přijal. Soudní lékař ho suše informoval: oběť požáru v katedrále byl muž, podle jeho názoru asi třicetiletý, nepříliš velkého vzrůstu, vysoký 1,75 a štíhlý. Ne, neměl jazyk.
"Jste si jistý, doktore?"
"Jsem si tak jistý, jak si člověk může být u zuhelnatělého těla. Mrtvola neměla jazyk, a nikoli následkem ohně. Vyřízli jí ho už dřív, ovšem neptejte se kdy, jelikož s ohledem na stav mrtvoly je to těžké zjistit."
"Ještě něco, doktore?"
"Podrobnou zprávu vám pošlu. Zavolal jsem vám, jakmile jsem skončil s pitvou, jak jste si přál."
"Nebude vám vadit, když za vámi zajedu, doktore?"
"Ne, vůbec ne. Budu tady celý den, přijeďte, kdy se vám to hodí."
***
"Co je s tebou, Marco?"
"Nic."
"No tak, šéfe, přece tě znám, a něco ti přeletělo přes nos."
"Totiž, Giuseppe, něco mi na tom všem nesedí, a nevím co."
"Zato já vím. Stejně jako nás tě vyvádí z míry, že jsme našli dalšího němého. Už jsem požádal Minervu, aby se podívala do počítače, jestli existuje nějaká sekta zaměřená na vyřezávání jazyků a na vloupání. Vím, že to zní potřeštěně, ale musíme hledat všemi směry a Minerva je v pátrání na internetu génius."
"V pořádku. A teď mi pověz, co jste zjistili."
"Za prvé nic nechybí. Nic neuloupili. Antonino a Sofia tvrdí, že neodnesli vůbec nic: obrazy, svícny, sochy… jinými slovy všechna mistrovská díla, která v katedrále byla, tu zůstala, i když některá ohněm utrpěla. Plameny zničily kazatelnu po pravé straně, lavice věřících a také sochu Matky Boží Přečisté ze 13. století, která shořela na popel."
"To všechno bude ve zprávě."
"Ano, šéfe, jenže tu zprávu zatím nedokončili. Pietro se z katedrály ještě nevrátil. Vyslýchal dělníky, kteří pracovali na nové elektrické instalaci; požár zřejmě vznikl zkratem elektrického vedení."
"Dalším zkratem."
"Ano, šéfe, dalším, jako v roce 97. Pietro kromě toho mluvil se společností, která stavební práce provádí, a požádal už Minervu, aby vyhledala v počítači všechno, co najde o majitelích firmy, a také o dělnících. Někteří jsou přistěhovalci a získat o nich informace bude těžší. Kromě toho jsme spolu s Pietrem vyslechli všechen personál arcibiskupství. V době, kdy došlo k požáru, nebyl v katedrále nikdo. Ve tři odpoledne je vždycky zavřená, a dokonce ani dělníci nepracovali, protože je doba oběda."
"Máme mrtvolu jediného muže. Měl nějaké spolupachatele?"
"To nevíme, ale je to pravděpodobné. Loupež v turínské katedrále by jeden člověk stěží připravil a uskutečnil na vlastní pěst, ledaže by to byl lupič, který by pracoval na objednávku a přišel by pro zcela určité umělecké dílo; v tom případě by nikoho nepotřeboval. To ještě nevíme."
"Ale pokud nebyl sám, kudy zmizeli jeho společníci?"

Marco se odmlčel. Žaludeční nevolnost, kterou pociťoval, u něho byla známkou znepokojení. Paola mu říkala, že je Síndone posedlý, a nejspíš měla pravdu: byl posedlý těmi muži bez jazyka. Byl si jistý, že mu něco uniká, že někde v tom všem je nitka, kterou by stačilo najít a zatáhnout za ni, aby našel rozluštění. Zajede do turínské věznice za tím němým. Kardinál řekl něco, co ho zaujalo: že když ho navštívil, seděl ten muž netečně, jako kdyby mu nerozuměl. Mohla to být stopa; možná ten němý nebyl Ital a nerozuměl, co mu říkají. Přede dvěma lety, poté, co zjistil, že nemá jazyk a na jejich otázky odmítá udělat třeba jediný posunek, ho předal carabinieri. Ano, zajede do vězení: ten němý byl jediná stopa, a on ji, hlupák, nechal být.
Zatímco si zapaloval další cigaretu, rozhodl se zavolat Johnovi Barrymu, kulturnímu přidělenci amerického velvyslanectví. Po pravdě byl John agentem tajné služby, jako téměř všichni kulturní přidělenci na velvyslanectvích. Při výběru krycí činnosti pro své agenty v zahraničí vlády představivostí příliš neoplývaly.
John byl slušný chlap, i když pracoval pro Oddělení rozborů a vyhodnocování CIA. Sám jako agent v terénu nepůsobil: pouze analyzoval jejich informace, vyhodnocoval je a posílal do Washingtonu. Byli přátelé už léta a svůj vztah utvrzovali prací, poněvadž mnoho uměleckých děl uloupených mafií mělo skončit v rukou některých bohatých Američanů, kteří neměli zábrany kupovat kradené zboží - jedni se zamilovali do určitého uměleckého díla, u jiných to bylo z pýchy nebo prostě z obchodních důvodů. V některých případech ke krádežím docházelo na objednávku.
John neodpovídal ustálené představě Američana a člověka z CIA. Byl to padesátník jako on, zamilovaný do Evropy, který na Harvardu získal doktorát z dějin umění. Oženil se s anglickou archeoložkou Lisou, okouzlující ženou. Pravda, nebyla zvlášť hezká, ale byla tak plná života, že každého nakazila svým elánem a nakonec mu připadala přitažlivá. S Paolou se spřátelily, takže všichni čtyři spolu občas zašli na večeři, a dokonce strávili i nějaký víkend na Capri.
Ano, zavolá Johnovi, jakmile se vrátí do Říma. Ale zavolá i Santiagu Jiménezovi, zástupci Europolu v Itálii, schopnému a příjemnému Španělovi, se kterým také udržoval dobré vztahy. Pozve je oba na oběd. Možná, pomyslel si, mu pomohou hledat, třebaže ještě dost dobře nevěděl, co vlastně.

3
Josar přeletěl pohledem jeruzalémské hradby. Záře vycházejícího slunce a písek pouště se slévaly s kameny v jedinou zlatou masu oslepující zrak.
Doprovázen čtyřmi muži zamířil k Damašské bráně, kudy v tu hodinu začínali vcházet dovnitř rolníci z okolních polí a vycházely z ní karavany jedoucí pro sůl.
Na hradbách hlídkoval oddíl pěších římských vojáků.
Těšil se, až uvidí Ježíše. Z onoho člověka vyzařovalo cosi mimořádného: síla a dobrota, rozhodnost a slitování.
Věřil v Ježíše, věřil, že je Syn Boží, a nejen díky zázrakům, které ho viděl konat; poněvadž když na tobě Ježíš spočinul očima, cítil jsi, že jeho pohled přesahuje lidské meze, věděl jsi, že čte ve tvém nitru a že mu neuniknou ani nejskrytější myšlenky.
Při Ježíšově pohledu ti však nebyla hanba za to, jaký jsi, neboť v jeho očích bylo pochopení a odpuštění.
Josar miloval Abgara, svého krále, jelikož se k němu vždycky choval jako k bratrovi. Vděčil mu za své postavení a majetek. Pokud však Ježíš nepřijme Abgarovo pozvání do Edessy, on, Josar, předstoupí před svého krále a požádá ho o svolení vrátit se do Jeruzaléma a následovat Nazaretského. Byl ochoten zříci se svého domu, svého jmění i blahobytu. Bude následovat Ježíše a vynasnaží se žít podle jeho učení. Ano, byl rozhodnut.
***
Zamířil do domu jistého muže, Samuela, který mu za hrst mincí umožní přespat a postará se o koně. Jakmile se ubytuje, půjde zase ven a bude hledat Ježíše. Půjde k Markovi nebo k Lukášovi a ti mu řeknou, kde ho najít. Bude těžké přesvědčit Ježíše, aby se vydal do Edessy, on, Josar, však poukáže na to, že to bude jen krátká cesta, a až vyléčí jeho vládce, může se zase vrátit, pokud se rozhodne tam nesetrvat.
Když vyšel ze Samuelova domu a zamířil k Markovi, koupil si Josar od jakéhosi chromého nuzáka několik jablek a zeptal se ho na poslední novinky v Jeruzalémě.
"Co chceš, abych ti řekl, cizince? Každý den na východě vychází slunce a na západě zapadá. Římané… nejsi ty Říman? Ne, to ne; nestrojíš se jako Říman ani nemluvíš jako oni. Římané nám k větší císařově slávě zvýšili daně, proto se Pilát obává vzbouření a usiluje naklonit si kněze z Chrámu."
"Co víš o Ježíšovi, o tom Nazaretském?"
"Takže i ty chceš vědět, co s ním je. Nejsi ty špeh?"
"Ne, dobrý muži, nejsem špeh. Jsem jenom poutník, který ví o zázracích, jež Nazaretský koná."
"Jestli jsi nemocný, mohl by tě vyléčit. Mnoho lidí tvrdí, že se uzdravili, když se jich dotkl prsty."
"Ty tomu nevěříš?"
"Můj pane, já pracuji od rána do večera, pečuji o svou zahradu a prodávám jablka. Mám ženu a dvě dcery, které živím. Dodržuji všechna přikázání, která mohu, abych byl dobrý žid, a věřím v Boha. Nevím, jestli ten Nazaretský je opravdu Mesiáš, jak se tvrdí, a neřeknu ti ani ano, ani ne. Ovšem povím ti, cizince, že kněží ho nemají v lásce a Římané také ne, poněvadž Ježíš se nebojí jejich moci a mluví proti jedněm i druhým. Nikdo se nemůže postavit Římanům a kněžím a myslet si, že vyvázne se zdravou kůží. Ten Ježíš špatně skončí."
"Víš, kde je?"
"Chodí se svými učedníky z místa na místo, i když tráví mnoho času v poušti. Nevím, ale můžeš se zeptat toho prodavače vody tamhle na rohu. Je to Ježíšův žák. Dřív býval němý, a teď mluví, poněvadž ho Nazaretský vyléčil."

Josar chodil po městě, až našel Markův dům. Tam mu ukázali, kde Ježíše najde: u jižní hradby, kde káže zástupu.
Za chvíli jej spatřil. Nazaretský, oblečený v prostém rouchu, promlouval ke svým žákům pevným, ale velice laskavým

hlasem.
Pocítil na sobě Ježíšovy oči. Už ho zahlédl, usmíval se na něj a posunkem ho vybízel, aby přistoupil blíž.
Nazaretský ho objal a ukázal mu, aby se posadil vedle něho. Jan, nejmladší z učedníků, si poposedl a udělal mu místo vedle Mistra.
Tak strávili dopoledne, a když slunce stálo na nejvyšším bodě oblohy, Jidáš, jeden z Ježíšových učedníků, rozdělil mezi přítomné chléb, fíky a vodu. Mlčky a v míru pojedli. Pak Ježíš vstal a měl se k odchodu.
"Pane," pronesl Josar šeptem, "přináším ti dopis od svého krále, Abgara z Edessy."
"A co ode mne Abgar chce, dobrý Josare?"
"Je nemocný, pane, a prosí tě, abys mu pomohl, a já tě o to prosím také, poněvadž je to dobrý člověk a dobrý král, a jeho poddaní vědí, že je spravedlivý. Edessa je malé město, ale Abgar je ochoten se o ni s tebou rozdělit."
Jak šli, Ježíš mu položil ruku na paži a Josar měl pocit, že je to pro něj mimořádná pocta, být v takové blízkosti člověka, kterého vskutku považoval za Syna Božího.
"Přečtu si ten dopis a tvému králi odpovím."

Toho večera Josar povečeřel s Ježíšem a jeho učedníky, zneklidněnými zprávami o rostoucím nepřátelství kněží. Jakási žena, Marie Magdaléna, zaslechla na tržišti, že kněží naléhají na Římany, aby Ježíše zatkli. Obviňovali ho, že to on podněcuje nepokoje proti římské moci.
Ježíš mlčky naslouchal a v klidu večeřel. Zdálo se, jako by vše, o čem mluvili, už věděl; jako by žádná ze zpráv, které probírali, pro něj nebyla nová. Potom k nim promluvil o odpuštění, o tom, jak mají odpouštět těm, kteří jim ublížili, a mít s nimi slitování. Učedníci mu odpověděli, že je těžké odpustit někomu, kdo ti ubližuje, zachovat chladnou mysl a neoplácet příkoří stejnou měrou.
Ježíš jim naslouchal a zastával se odpuštění, poněvadž uleví i duši toho, komu ukřivdili.
Na konci večeře našel pohledem Josara a vyzval ho, ať přistoupí blíž, aby mu mohl předat dopis.
"Josare, tady máš odpověď pro Abgara."
"Pojedeš se mnou, pane?"
"Ne, Josare, nepojedu s tebou. Nemohu s tebou jet, musím splnit, co si žádá můj Otec. Pošlu jednoho ze svých učedníků. Ale tvůj král mne v Edesse uvidí, a pokud má víru, vyléčí se."
"Koho pošleš? A jak je možné, tvrdíš-li, pane, že zůstaneš tady, aby tě Abgar uviděl v Edesse?"
Ježíš se usmál, a jako by mu pronikl očima až do duše, odvětil:
"Ty mne snad nenásleduješ a neposloucháš mne? Pojedeš ty, Josare, a tvůj král se vyléčí a uvidí mne v Edesse, i když už nebudu na tomto světě."
Josar mu uvěřil.
***
Slunce se proudem linulo malým okénkem do místnosti, kde Josar usiloval napsat dopis Abgarovi, zatímco hostinský podával jídlo mužům z jeho doprovodu.
"Josar Abgarovi, králi Edessy.
Pane, moji lidé ti přinášejí odpověď Nazaretského. Žádám tě, pane, abys měl víru, poněvadž on říká, že se uzdravíš. Vím, že vykoná zázrak, ale neptej se mne, kdy a jak.
Žádám tě o svolení, abych směl zůstat v Jeruzalémě, v blízkosti Ježíšově. Mé srdce mi říká, že musím zůstat tady. Potřebuji ho poslouchat, naslouchat jeho slovům, a pokud mi to dovolí, následovat ho jako nejponíženější z jeho učedníků. Všecko, co mám, jsi mi dal ty, můj králi, nalož tedy po svém s mými statky, domem i otroky a rozděl je mezi nejpotřebnější. Já zůstanu tady, a k tomu, abych následoval Ježíše, nepotřebuji téměř nic. Navíc tuším, že se brzy něco stane, protože kněží z Chrámu Ježíše nenávidí, neboť o sobě říká, že je Syn Boží a žije v souladu se zákonem Mojžíšovým, což oni nečiní.
Prosím tě o porozumění, můj králi, abys mi tak dovolil naplnit, co je mi souzeno."
Abgar dočetl Josarův dopis a padl na něj smutek. Žid tedy do Edessy nepřijede a Josar zůstane v Jeruzalémě.
Muži, kteří Josara doprovázeli, cestovali bez zastávky, aby mu oba dopisy odevzdali. Nejdřív si přečetl Josarův a teď si přečte ještě ten Ježíšův, naděje se však z jeho srdce vytratila a valně mu nezáleželo na tom, co mu Nazaretský může psát.
Do komnaty vstoupila královna a ustaraně se na něj zahleděla.
"Slyšela jsem, že došly zprávy od Josara."
"Ano, je to pravda. Ten Žid nepřijede. Josar mne žádá o souhlas, aby mohl zůstat v Jeruzalémě, a chce, abych vše, co má, rozdal nejpotřebnějším. Stal se Ježíšovým učedníkem."
"Tak výjimečný to je člověk, že Josar všechno opustí, aby ho následoval? Jak ráda bych ho poznala."
"Ty mne tedy také opustíš?"
"Ty víš, že ne, pane, ale myslím, že ten Ježíš je opravdu Bůh. Co říká ve svém dopise?"
"Ještě jsem nerozlomil pečeť. Počkej, přečtu ti ho."

"Blahoslavený ty, Abgare, kterýž ve mne věříš, aniž bys mne znal.
Poněvadž o mně stojí psáno: ti, kdo ho spatří, v něho neuvěří, aby ti, kdo ho nespatří, mohli uvěřit a byli blahoslaveni.
Pokud jde o tvou prosbu, abych k tobě přijel, je třeba, abych zde naplnil všechny věci, kvůli nimž jsem byl seslán, a poté, co je naplním, se vrátil k Tomu, jenž mne poslal.
A až se k Němu vrátím, pošlu jednoho ze svých učedlníků, aby vyléčil tvou chorobu a aby tobě i všem tvým ukázal cestu k blahoslavenství."

"Můj králi, ten Žid tě vyléčí."
"Ale jak si tím můžeš být jistá?"
"Musíš věřit. Musíme věřit a čekat."
"Čekat… Copak nevidíš, jak mne ta nemoc zmáhá? Každým dnem jsem slabší, a zakrátko se už nebudu moci ukázat ani před tebou. Vím, že moji poddaní si šuškají a moji nepřátelé číhají na svou příležitost, a dokonce i Maanuovi, našemu synovi, našeptávají, že brzy bude králem."
"Tvá hodina dosud nepřišla, Abgare. Já to vím."

4
Z mobilu se přerušovaně ozýval Minervin zpěvavý hlas.
"Zavěs a já ti zavolám zpátky, jsme v kanceláři."
Odbor pro umění měl v budově carabinieri k dispozici dvě kanceláře, aby Marco a jeho tým měli kde pracovat, když přijedou do Turína.
"Pověz to mně, Minervo," vyzvala Sofia svou kolegyni, "šéf tu není; vstal brzy a šel do katedrály. Řekl mi, že tam stráví větší část dopoledne."
"Má vypnutý mobil, poněvadž mi naskakuje hlasová schránka."
"Chová se divně, a víš přece, co už léta tvrdí: že někdo chce Síndone zničit. Občas si říkám, že má pravdu. Při tom, kolik je v Itálii katedrál a kostelů, a právě v té turínské se pořád něco děje. Jen co já pamatuji, bylo tu už půl tuctu vloupání, a zažila několik požárů, některé větší a některé menší, ovšem tolik mimořádných událostí už musí v každém vzbudit podezření, a k tomu ještě ti němí: uznáš, že z toho jde mráz po zádech, když mrtvola, kterou našli, patří člověku, který neměl jazyk ani papilární linie na prstech. Neboli jako vždycky - člověku bez totožnosti.
Marco mě požádal, abych se podívala, jestli existuje nějaká sekta, která se zabývá vyřezáváním jazyků. Řekl mi, že historikové jste vy, ale že vám něco uniká. Nic jsem nenašla. Zatím jsem zjistila jen to, že firma, která opravy provádí, působí v Turínu už dlouho, víc než čtyřicet let, a nemá nouzi o práci. Jejím nejlepším zákazníkem je církev. V posledních letech vyměnila elektrické rozvody ve většině klášterů a kostelů v kraji, a dokonce přestavovala i kardinálovo sídlo. Je to akciová společnost, ale podařilo se mi zjistit, že jedním z akcionářů je významný finančník, který se podílí na podnicích leteckého a chemického průmyslu… takže při všem, čím se zabývá, je pro něj ta opravárenská firma jen peccata minuta."
"Kdo je to?"
"Umberto D'Alaqua, muž, o kterém se pravidelně píše na stránkách hospodářských časopisů. Finanční žralok, který se kupodivu podílí i na téhle firmě, jež se zabývá instalací kabelů a potrubí. Ale nejen to: byl také akcionářem jiných - některé už zanikly -, které měly v minulosti co dělat s turínskou katedrálou. Určitě si vzpomeneš, že před tím požárem v sedmadevadesátém byly ještě další, konkrétně v září osmdesát tři, několik měsíců před podepsáním smlouvy, kterou savojský rod postoupil Svaté plátno Vatikánu. To léto začali čistit průčelí katedrály a věž byla zakrytá lešením. Nikdo neví, jak se to stalo, ale vypukl požár. V té firmě na čištění památek měl Umberto D'Alaqua podíl také. A pamatuješ si, jak na náměstí u katedrály a v přilehlých ulicích prasklo několik potrubí, když tam opravovali vozovky? Tak v té dlaždičské firmě má D'Alaqua akcie také."
"Nezačínej být paranoidní. Na tom, že má ten člověk akcie v různých podnicích, které v Turínu působí, není přece nic zvláštního. Takových jako on je určitě mnoho."
"Vůbec nejsem paranoidní. Jen mluvím o tom, co jsem zjistila. Marco chce vědět všechno, a jméno Umberta D'Alaquy se tam objevilo hned několikrát. Ten člověk musí být ve velmi dobrém vztahu s turínským kardinálem, a samozřejmě i s Vatikánem. Mimochodem, je svobodný."
"Dobrá, pošli to všechno e-mailem. Marco si ho přečte, až se vrátí."
"Jak dlouho v Turínu zůstanete?"
"Nevím. Marco to neřekl. Chce si osobně promluvit s některými lidmi, kteří byli v katedrále, než k požáru došlo. Navíc si vzal do hlavy, že si promluví s tím němým, myslím toho z loupeže přede dvěma lety, a s dělníky i personálem arcibiskupství. Myslím, že tu zůstaneme tři nebo čtyři dny, ale ještě ti zavoláme."

Sofia se rozhodla jít do katedrály a promluvit si s Marcem. Věděla, že její šéf chtěl být raději sám, jinak by řekl Pietrovi, Giuseppemu nebo Antoninovi, aby šli s ním. Každému z nich však uložil něco jiného.
Pracovali s ním už dlouhá léta. Všichni čtyři věděli, že jim Marco důvěřuje.
Pietro a Giuseppe byli dobří lovečtí psi, dva neuplatní carabinieri, Antonino a ona měli doktorát umění, a Minerva pátrala na síti; společně tvořili jádro Marcova týmu. Měli samozřejmě i další kolegy, ale k nim měl Marco největší důvěru - navíc se z nich za ta léta stali přátelé. Sofia si pomyslela, že v práci tráví víc času než doma. Koneckonců ji tam stejně nikdo nečekal. Nebyla vdaná. Sama pro sebe se utěšovala tím, že na to neměla čas, přednost měla její kariéra, doktorát, nástup do Odboru pro umění a služební cesty. Před nedávnem jí bylo čtyřicet a dokázala si připustit, že její citový život je katastrofa. Nic si nenamlouvala. I když občas spávala s Pietrem, bylo jí jasné, že svou ženu nikdy neopustí, a ani si nebyla jistá, zda by o to vůbec stála.
Takhle jim to vyhovovalo, brát si na služebních cestách společný pokoj, nebo po práci občas ve dvou povečeřet. Pietro ji doprovodil domů, dali si skleničku, navečeřeli se a šli do postele, a kolem druhé nebo třetí ráno potichu vstal a odešel.
V kanceláři se to snažili tajit, ovšem Antonino, Giuseppe i Minerva to věděli a Marco jim při nějaké příležitosti sdělil, že jsou dost staří na to, aby si mohli dělat, co se jim zlíbí, doufá ovšem, že jejich osobní záležitosti nebudou na újmu ani

týmu, ani jeho práci.
Pietro i ona se shodovali v tom, že žádnou rozepři mezi sebou nemohou přenášet do práce, ani se tam o ní třeba jen zmínit. Až dosud to dodržovali, nicméně je pravda, že se hádali jen zřídka a vždycky kvůli hloupostem, nešlo o nic, co by nedokázali urovnat. Oba věděli, že z jejich vztahu už víc nevytěží a proto ani jeden, ani druhý nic neočekávali.
***
"Šéfe…"
Marco se překvapeně otočil, když uslyšel Sofiin hlas. Seděl několik metrů od schránky, ve které byla uložena Síndone. Při pohledu na ni se usmál, vzal ji za ruku a přitáhl si ji, aby si přisedla k němu.
"Na člověka opravdu působí, viď?"
"Ano, to rozhodně, i když není pravá."
"Není pravá? Já bych tak zásadně netvrdil, že je to podvrh. Ve svatém plátnu je něco záhadného, něco, co vědci až dosud nedokázali úplně vysvětlit. NASA zjistila, že ten obraz člověka je trojrozměrný. Někteří vědci tvrdí, že ho vytváří nějaké záření, které věda nezná, a jiní, že ty stopy jsou zbytky krve."
"Marco, ty víš, že zkouška podle uhlíku 14 je jednoznačná. Doktor Tite i laboratoře, které stáří Síndone zjišťovaly, si nemohli dovolit chybu. Plátno pochází z 13. nebo 14. století, mezi roky 1260 a 1390, a posuzovaly to tři různé laboratoře. Pravděpodobnost omylu činí pět procent. A sama církev s vyhodnocením pomocí uhlíku 14 souhlasila."
"Až dosud se však nevysvětlilo, jak na něm vznikl ten obraz. A připomínám ti, že na trojrozměrných fotografiích se našlo několik slov: kolem obličeje je třikrát nápis INNECE."
"Ano, ‚Na smrt'."
"A na téže straně je shora dolů směrem dovnitř několik písmen:. S N AZARE."
"Což lze číst jako NEAZARENUS."
"Nahoře jsou ještě další písmena, IBER…"
"A někteří se domnívají, že ta, která chybějí, dávají dohromady TIBERIUS."
"A co leptony, ty starořecké měďáky?"
"Na zvětšených snímcích jsou na očích vidět jakési kruhy, především na tom pravém je možné rozpoznat minci."
"Což bylo v té době obvyklé, aby oči mrtvých zůstaly zavřené."
"A co se tam dá přečíst…?"
"Při spojení těch písmen někteří tvrdí, že tam stojí TIBEPIOY CAICAROC, Tiberius Caesar, což je nápis na mincích ražených v dobách Piláta Pontského; byly z bronzu a uprostřed měly věšteckou berlu."
"Jsi dobrá historička, doktorko, a proto nic nebereš jako samozřejmost."
"Marco, mohu ti položit osobní otázku?"
"Kdo jiný by to mohl udělat, když ne ty?"
"Jsi věřící? Ale doopravdy věřící. Katolíci jsme všichni, jsme přece Italové, a z toho, co tě učí v dětství, něco zůstává. Ovšem mít víru je něco jiného. Mně se totiž zdá, Marco, že ty máš víru, jsi přesvědčený, že ten muž na plátně je Kristus, a nesejde ti na tom, co říkají vědecké posudky. Ty máš víru."
"Totiž, doktorko, na to je složitá odpověď. Nevím zvlášť dobře, v co věřím a v co ne; musel bych ti uvést několik věcí, které mne logika nutí odmítnout, a moje přesvědčení má samozřejmě jen málo společného s tím, co hlásá církev a čemu říkají víra. Ale to plátno v sobě má něco zvláštního, chceš-li, magického. Není to jen pouhý kus látky. Já cítím, že v tom plátnu je něco víc."
Na chvíli se odmlčeli a hleděli na lněné plátno s otiskem podoby muže, jenž zakusil stejná muka jako Ježíš. Muže, jenž podle výzkumů a antropometrických měření, která uskutečnil profesor Judica-Cordiglia, vážil přibližně osmdesát kilo, byl vysoký 1,81 metru a jeho znaky neodpovídaly žádné určité etnické skupině.
Pro veřejnost byla katedrála zavřena. Nějakou dobu ještě zůstane, a Síndone znovu převezou do trezoru Národní banky. Rozhodl o tom Marco a kardinál s tím souhlasil. Svaté plátno byl nejcennější poklad katedrály, jedna z nejvýznamnějších relikvií křesťanstva, a za nynějších okolností bude lépe chráněno ve sklepeních banky.
Sofia stiskla Marcovu paži. Chtěla, aby se necítil sám, aby věděl, že ona mu věří. Obdivovala ho a vážila si ho pro jeho poctivost, poněvadž věděla, že za zevnějškem drsného policisty se skrývá skromný a citlivý člověk, vždycky ochotný naslouchat, jemuž nečinilo potíže uznat, že jiní vědí víc než on. Byl si sám sebou natolik jistý, že mu to nějak neubíralo na autoritě.
Když se dohadovali o pravosti nějakého uměleckého díla, Marco nikdy neprosazoval svůj názor a nechal členy týmu, aby přednesli svůj; a Sofia věděla, že jí důvěřuje obzvlášť. Před několika lety jí laskavě říkal ‚naše hlavička', díky její akademické průpravě: doktorka dějin umění, magistra mrtvých jazyků, magistra italské filologie, která mluvila plynně anglicky, francouzsky, španělsky a řecky, a díky tomu, že zůstala svobodná, si našla čas i na studium arabštiny - neovládala ji tak dobře, ale dokázala se domluvit.
Marco se na ni úkosem podíval; její gesto ho potěšilo. Pomyslel si, jaká je to škoda, že žena jako ona si nenašla vhodného partnera. Sofia byla hezká, velice hezká - sama si ani neuvědomovala, jak je přitažlivá. Světlovlasá, s modrýma očima, štíhlá, milá a inteligentní, mimořádně inteligentní. Paola se jí neustále pokoušela najít partnera, ale ve svých snahách neuspěla. Muže v Sofiině přítomnosti odrazovala převaha, kterou nad nimi měla. Marco nechápal, jak taková žena může udržovat trvalý vztah s tím prosťáčkem Pietrem, ale Paola mu tvrdila, že je to pro ni nejpohodlnější.
Pietro do jejich týmu nastoupil jako poslední. Byl v odboru deset let, a byl to dobrý vyšetřovatel. Pečlivý a nedůvěřivý, a neunikla mu ani nejmenší podrobnost. Předtím dlouhá léta pracoval v oddělení vražd a požádal o přeložení proto, že, jak říkal, měl už dost krve. V každém případě však na Marca udělal dobrý dojem, když ho poslali, aby si s ním promluvil a našel pro něj v týmu volné místo. Stejně si věčně stěžoval, že potřebuje víc lidí.
Marco se zvedl a Sofia ho následovala. Zamířili k hlavnímu oltáři, obešli ho a vešli do sakristie, kde se právě v tu chvíli

objevil jeden z kněží, kteří pracovali na arcibiskupství.
"Výtečně, pane Valoni, vás právě hledám! Chce s vámi mluvit pan kardinál. Přibližně za půl hodiny totiž přijede pancéřový kamion, aby Síndone převezl. Volal nám jeden z vašich lidí, nějaký Antonino. Kardinál říká, že nebude mít klid, dokud nebude vědět, že je v bance, i když jste naplnil katedrálu carabinieri a nedá se tu udělat krok, aby člověk na některého nenarazil."
"Děkuji, otče, do té doby budeme Svaté plátno hlídat, a já s tím pancéřovým kamionem osobně pojedu až do banky."
"Jeho Eminence chce, aby otec Yves, jako představitel arcibiskupství, Síndone do banky doprovodil a vyřídil všechny formality s jejím uložením."
"S tím souhlasím, otče, s tím souhlasím. Kde je kardinál?"
"Ve své pracovně, chcete, abych šel s vámi?"
"To není nutné, doktorka i já víme, kde to je."

Marco a Sofia vešli do kardinálovy pracovny. Ten vypadal nesvůj a nervózní.
"Á, to jste vy, Marco, pojďte dál! A doktorka Galloniová! Posaďte se"
"Eminence," řekl Marco, "doktorka a já pojedeme se Síndone do banky, a říkali mi, že pojede i otec Yves…"
"Ano, jistě, ale to není důvod, proč jsem s vámi chtěl mluvit. Totiž, ve Vatikánu jsou velice znepokojení. Monsignore Aubry mi sdělil, že ten nový požár papeže krajně rozrušil, a požádal mne, abych mu sděloval vše, co se podaří zjistit, aby mohl Svatého otce pravidelně informovat. Proto vás žádám, Marco, abyste mi průběžně sděloval výsledky svého pátrání, a já tak mohl informovat zase Monsignora. Samozřejmě můžete spoléhat na naši mlčenlivost. Víme, jak je v takových případech důležité zachovat vše v tajnosti."
"Eminence, zatím ještě nic nevíme, máme jen mrtvolu bez jazyka v márnici. Tělo člověka asi třicetiletého, jehož totožnost neznáme. Nevíme, jestli to byl Ital nebo Švéd."
"Tedy, já bych řekl, že ten v turínském vězení je Ital."
"A proč?"
"Podle toho, jak vypadá: černovlasý, nepříliš vysoký, s nažloutle hnědou pletí…"
"Vaše Eminence, takový biotyp se hodí na polovinu lidstva."
"Ano, to máte také pravdu. Takže, Marco, souhlasíte s tím, že mne budete průběžné informovat? Dám vám své soukromé číslo domů a na mobil také, abyste mne mohl zastihnout čtyřiadvacet hodin denně, pokud zjistíte cokoliv důležitého, a rád bych věděl i to, jaké podnikáte kroky."
Kardinál napsal na navštívenku několik čísel, podal ji Marcovi a ten ji zastrčil do kapsy. Samozřejmě neměl v úmyslu kardinála informovat o každém kroku naslepo, který podnikl a ještě podnikne. Nebude podávat zprávy o svém pátrání turínskému arcibiskupovi, aby ten je sděloval Monsignoru Aubrymu a ten zas náměstkovi státního tajemníka, ten státnímu tajemníkovi a ten kromě papeže ještě bůhvíkomu.
Neřekl však nic a přikývl, jako by souhlasil. "Marco, až bude Síndone v bezpečí v pancéřové komoře banky, spolu s otcem Yvesem mne informujte."
Marco zaraženě povytáhl obočí. Kardinál s ním jednal, jako kdyby pro něho pracoval. Rozhodl se, že na poslední větu, která mu připadala neomalená, raději neodpoví, vstal a Sofia učinila totéž.
"Půjdeme, Eminence, ten pancéřový kamion musí už každou chvíli přijet."

5
Všichni tři muži odpočívali na pryčnách, každý z nich zabraný do vlastních myšlenek. Jejich akce skončila neúspěchem, a v nejbližších dnech museli odjet. V Turínu pro ně teď rozhodně nebylo bezpečno.
Jejich společník zahynul v plamenech a při pitvě už možná zjistili, že neměl jazyk. Neměl ho ani jeden z nich. Jakýkoli pokus vrátit se do katedrály by znamenal sebevraždu. Muž, který pracoval na arcibiskupství, jim vyprávěl, že všude se to hemží carabinieri a každého vyslýchají, a že si oddechne, teprve až budou pryč.
Odjedou, zatím však ještě museli zůstat v úkrytu, přinejmenším několik dnů, než bdělost carabinieri poleví a sdělovací prostředky o překot vyrazí jinam, kde dojde k nějaké další katastrofě.
Ve sklepě to páchlo vlhkem a sotva se tu dalo chodit. Muž z arcibiskupství jim tu nechal zásoby na tři nebo čtyři dny a řekl jim, že se nevrátí, dokud si nebude jistý, že nebezpečí pominulo. Od té doby uplynuly už dva dny, a jim připadaly jako věčnost.
***

Tisíce kilometrů od onoho sklepa, v New Yorku, v budově ze skla a z oceli, v místnosti, jež byla dokonale zvukotěsná a vybavená nejmodernějším bezpečnostním zařízením, které jim mělo zaručit soukromí, oslavovalo sedm mužů sklenicí burgundského neúspěch těch předchozích.
Oněch sedm mužů, ve věku od padesáti do sedmdesáti let, a elegantně oblečených, podrobně rozebralo veškeré informace, které o požáru v Turínu měli. Zdrojem jejich informací nebyly noviny ani televize; měli k dispozici zprávu z první ruky, pečlivě vypracovanou černě oděnou postavou, která se během požáru skrývala na kazatelně.
Pociťovali úlevu, stejnou úlevu, jakou při dřívějších příležitostech pociťovali jejich předchůdci pokaždé, když mužům bez jazyka zabránili, aby se dostali k Síndone.
Nejstarší z přítomných mírně zvedl ruku a ostatní se ho chystali vyslechnout.
"Jediné, co mne znepokojuje, jsou informace o tom policistovi, řediteli Odboru pro umění. Pokud je Síndone posedlý, může nakonec objevit stopu, která ho zavede až k nám.
"Musíme nanejvýš zpřísnit veškerá bezpečnostní opatření a zajistit, aby naši lidé splynuli s okolím. Mluvil jsem už s

Paulem a ten se pokusí získat informace o krocích, které ten Marco Valoni podniká, ale nebude to snadné, poněvadž každé klopýtnutí nás může odhalit. Podle mého názoru, mistře, bychom měli zachovat klid, nic nedělat a jen všechno sledovat."
Muž, který to řekl, byl vysoký, atletické postavy, už dost po padesátce, s šedivými vlasy a s obličejem jako vytesaným, který připomínal nějakého římského císaře.
Nejstarší, který slyšel na hodnost mistra, přisvědčil.
"Má někdo nějaký návrh?"
Všichni se vyslovili pro to, že bude nejlíp nic nedělat a z dálky sledovat kroky, které Valoni podnikne. Shodli se i na tom, že sdělí řečenému Paulovi, aby při získávání informací nevyvíjel přílišný nátlak.
Jeden z účastníků, statný muž střední postavy a s lehkým francouzským přízvukem, se zeptal: "Pokusí se o to znovu?"
Stařec bez váhání odpověděl:
"Ne, pro tu chvíli ne. Nejdřív se pokusí odjet z Itálie a pak se spojit s Addaiem. I pokud budou mít štěstí a dokážou to, zabere jim to dost času. Addaiovi potrvá nějakou dobu, než vyšle další přepadovou skupinu."
"Naposledy to udělal přede dvěma lety," připomněl muž s obličejem římského císaře.
"A my tam budeme dál, jako jsme byli vždycky. Ted' se ještě dohodneme na naší příští schůzce a změníme šifry."

6

Josar Nazaretského následoval, ať šel kamkoliv. Ježíšovi přátelé si už na jeho přítomnost zvykli a občas ho zvali, aby s nimi sdílel nějakou chvíli o samotě. Od nich se dozvěděl, že Ježíš ví, že má zemřít, a navzdory jejich doporučením a radám, aby uprchl, trvá na tom, že musí naplnit záměry svého Otce.
Bylo těžké pochopit, že by si Otec přál smrt svého Syna, Ježíš o tom však hovořil s takovým klidem, až jim připadalo, že to tak být musí.
Kdykoliv ho Ježíš viděl, dával mu vždycky najevo své přátelství. Jednoho dne ho oslovil a řekl mu:
"Josare, já musím splnit, čím jsem povinován, proto mne sem můj Otec seslal, a ty, Josare, máš také poslání, které musíš splnit. Proto jsi tady a podáš svědectví o tom, kdo jsem a co jsi viděl, a já ti zůstanu nablízku i potom, až tu už nebudu."
Josar slovům Nazaretského neporozuměl, neodvážil se ho však vyptávat ani mu odporovat.
V posledních dnech byly pověsti stále neodbytnější. Kněží chtěli, aby problém Ježíše Nazaretského vyřešili Římané, a vladař Pilát se zase snažil, aby člověka, který k nim náležel, soudili sami Židé. Bylo jen otázkou času, kdy jedni nebo druzí ten zločin spáchají.
Ježíš mezitím pobýval v poušti. Dělával to často. Tentokrát se tam postil, a jak jim vysvětlil, připravoval se, aby unesl záměry svého Otce.
Jednoho rána Josara probudil majitel domu, kde bydlel: "Nazaretského zatkli."
Vyskočil z postele a promnul si oči. Šel ke džbánu, který stál v koutě místnosti, a chrstl si vodu do obličeje, aby se probral. Pak popadl svůj plášť a zamířil do chrámu. Tam našel jednoho z Ježíšových přátel, jak stojí v zástupu a ustrašeně naslouchá.
"Co se stalo, Jidáši?"
Jidáš se dal do pláče a pokusil se před ním utéci, Josar ho však dostihl, rukou mu sevřel rameno a zadržel ho. "Co se děje? Proč přede mnou utíkáš?"
Jidáš s očima plnýma slz se pokoušel vymanit z jeho stisku, ale nedokázal to, takže nakonec odpověděl.
"Zatkli ho. Římané ho odvedli, ukřižují ho, a já…"
Po tvářích mu stékaly slzy, jako by byl ještě dítě. Josara to však kupodivu nedojalo a dál ho pevně držel, aby mu neutekl.
"To já, Josare, jsem ho zradil. Zradil jsem nejlepšího ze všech lidí. Za třicet stříbrných jsem ho vydal Římanům."
Josar ho zuřivým posunkem odstrčil a zmateně vyběhl ven, i když dost dobře nevěděl, kam by měl jít. Na prostranství před chrámem narazil na muže, jehož občas viděl, jak naslouchá Ježíšovým kázáním.
"Kde je?" zeptal se hlasem, který téměř nebylo slyšet.
"Nazaretský? Ukřižují ho. Pilát chce vyhovět kněžím."
"Ale z čeho ho obviňují?"
"Říkají, že se rouhá, když se prohlašuje za Mesiáše."
"Ale Ježíš se nikdy nerouhal, nikdy netvrdil, že je Mesiáš. Je to nejlepší ze všech lidí."
"Dávej si pozor, tys patřil k jeho žákům, někdo tě může udat."
"Ty jsi k nim patřil také."
"Jistě, a právě proto ti to radím. Pro nás, kteří jsme byli žáky Nazaretského, teď není bezpečno."
"Pověz mi aspoň, kde ho mohu najít, kam ho odvedou…"
"Zemře v pátek před západem slunce."
***
V Ježíšově tváři se zračila bolest, kterou mu způsobovalo mučení. Na hlavu mu narazili korunu spletenou z trní, jež se mu zadírala do čela. Krev mu stékala po tváři, až měl bradku úplně nasáklou.
Josar v duchu odpočítával rány, jak dva římští vojáci Ježíše bičovali. Sto dvacet.
Vlekl kříž, na němž ho měli ukřižovat, a jeho tíha spolu s bolestí z ran bičem ho zmáhala, takže několikrát padl na kolena na kraj cesty.
Josar vykročil k němu, aby ho podepřel, jeden z vojáků ho však hrubě odstrčil. Ježíš se na něho vděčně podíval.
Šel za Nazaretským až na návrší, kde ho měli ukřižovat vedle dalších zločinců. Cítil, že má oči plné slz, když viděl, jak jeden z vojáků pověsil Ježíše na kříž, uchopil jeho levou ruku a v zápěstí ji hřebem přibil k trámu. Pak totéž opakoval s

pravou rukou, ale hřeb neprorazil zápěstí hned napoprvé, jak se to stalo u levé ruky. Voják to zkoušel ještě dvakrát, než hřeb pronikl až k trámu.
Obě nohy přibil jediným hřebem, levou položenou přes pravou.
Josarovi se zdálo, že to trvá nekonečně dlouho, a prosil Boha, aby Ježíš zemřel co nejdřív. Viděl, jak trpí, poněvadž se dusil.
Jan, jeho nejmilejší učedník, mlčky plakal nad utrpením svého Mistra, a ani Josar nedokázal zadržet slzy.
Jeden z vojáků vrazil Ježíšovi do boku kopí a z rány vytrysklo množství krve a trochu vody.
Byl mrtvý, a Josar za to vzdal díky Bohu.
Onoho dubnového pátku se jaro ztrácelo v těžkých bouřkových mračnech. Když sňali tělo Nazaretského z kříže, zbýval sotva čas, aby ho náležitě vypravili. Josar věděl, že Židům jejich zákon přikazuje přerušit jakoukoli práci, nevyjímaje ani strojení mrtvého, ve chvíli, kdy má slunce zapadnout.
Navíc byly přesnice, takže mrtvého museli pohřbít ještě téhož dne.
Josar, jenž pro samé slzy téměř neviděl, nehybně sledoval, jak mrtvolu připravují do hrobu. Díval se, jak Josef Arimatejský zavinuje Ježíšovo tělo do jemného a měkkého lněného plátna, které mělo obdélníkový tvar.
Tu noc Josar nespal a ani příští den nemohl najít klid, tak veliká bolest ho tížila na duši.
Třetí den po Ježíšově ukřižování se vydal na místo, kam jeho tělo uložili. Tam se setkal s Marií, Ježíšovou matkou, a jeho oblíbeným učedníkem Janem, kteří spolu s dalším jeho žáky vyhlašovali, že Mistrovo tělo zmizelo. V hrobě, na kameni, kam mrtvolu složili, leželo plátno, do něhož ji Josef Arimatejský zavinul a kterého se nikdo z přítomných neodvažoval dotknout. Židovský zákon zakazuje dotýkat se nečistých předmětů, a rubáš nebožtíka nečistý je.
Josar ho vzal do rukou. On Žid nebyl a zákazy Mojžíšova zákona se na něho nevztahovaly. Přitiskl plátno k sobě a cítil, jak ho zaplavuje duševní mír. Cítil svého Mistra. Jak objímal ten obyčejný kus plátna, jako kdyby objímal jeho samého.
V tu chvíli pochopil, co musí udělat. Vydá se zpátky do Edessy, předá Ježíšův rubáš Abgarovi a ten se vyléčí. Teď už chápal, co mu Mistr kdysi řekl.
Vyšel z hrobu, nadechl se čerstvého vzduchu a se složeným rubášem v podpaží zamířil k hostinci, aby odjel z Jeruzaléma co nejdříve.
***
Polední žár v Edesse měl její obyvatele k tomu, aby se zdržovali doma, dokud nepřijde večer. Královna v tu hodinu přikládala vlhké šátky na Abgarovo nemocné čelo a konejšila ho ujišťováním, že mu choroba dosud nerozežrala kůži.
Z tanečnice Anji byla již lidská troska. Už dávno opustila město, Abgar ji však nehodlal ponechat na pospas jejímu neštěstí a posílal jí jídlo do jeskyně, kam se uchýlila. Toho rána ji spatřil jeden z jeho mužů, který nechal u jeskyně pytel pečiva a měch s čerstvou vodou a pak se tam šel podívat ještě jednou. Po návratu sdělil králi, že z dříve krásné tváře je nyní beztvará změť krvavého masa. Abgar už ani nechtěl dál poslouchat a uchýlil se do svých komnat, kde zachvácen hrůzou dostal takovou horečku, až začal blouznit.
Královna o něho pečovala a nedovolila, aby se k němu někdo přiblížil. Někteří královi odpůrci už začali chystat spiknutí, aby místo něho dosadili někoho jiného, a napětí každým dnem narůstalo. Nejhorší bylo, že od Josara nepřišly žádné další zprávy. Ten zůstal s Nazaretským, a i když si Abgar stěžoval, že ho Josar opustil, královna jej prosila, ať mu důvěřuje. Nyní však už i její důvěra ochabovala.
"Paní! Paní! Je tady Josar!"
Otrokyně s křikem vpadla do místnosti, kde Abgar podřimoval a královna ho ovívala vějířem. "Josar! Kde je?"
Královna vyběhla ven, sledována užaslými pohledy všech, které cestou potkávala, vojáků i dvořanů, až dorazila k Josarovi.
Jejich oddaný přítel, po cestě ještě pokrytý prachem, vztáhl ke královně ruce.
"Josare, ty jsi ho přivedl? Kde je Nazaretský?"
"Má paní, král se uzdraví."
"Ale kde je, Josare? Řekni mi, kde ten Žid je."
V královnině hlase znělo zoufalství, které tak dlouho potlačovala.
"Zaveďte mne k Abgarovi."
Josar to řekl silným a důrazným hlasem, a na všechny, kteří onomu výjevu přihlíželi, to velice zapůsobilo. Královna ho odvedla do komnaty, kde Abgar ležel.
Král přimhouřil oči a při pohledu na Josara ulehčeně vzdychl.
"Ty ses vrátil, dobrý příteli."
"Ano, Abgare, a teď se uzdravíš."
Ve dveřích komnaty královská stráž bránila vstoupit několika zvědavým dvořanům, kteří si nechtěli dát ujít podívanou na královo opětovné shledání s jeho nejlepším přítelem.
Josar Abgarovi pomohl vstát a odevzdal mu plátno; král si ho přitiskl na prsa, aniž by věděl, co to je.
"Tady je Ježíš, a pokud uvěříš, uzdravíš se. Řekl mi, že se uzdravíš, a s tím úkolem mne k tobě posílá."
Jeho pevná a přesvědčivá slova dodala Abgarovi jistotu, a přitiskl si tu látku na prsa ještě pevněji.
"Ano, věřím," řekl Abgar.
A v jeho srdci byla upřímnost. V tom okamžiku se stal zázrak: Do královy tváře se vrátila barva a všechny stopy nemoci zmizely. Abgar cítil, jak mu krev s náhlou silou proudí v žilách, a v jeho duchu zavládl mír.
Královna mlčky plakala, ohromena tím divem, zatímco vojáci a dvořané, kteří se tlačili na prahu komnaty, si neuměli vysvětlit, jak ke královu vyléčení došlo.
"Abgare, Ježíš tě uzdravil tak, jak slíbil. Toto je plátno, do něhož zavinuli jeho tělo. Musím ti totiž oznámit, můj pane, že Pilát, který se spolčil s židovskými knězi, dal Ježíše mučit a pak ukřižovat. Ale netruchli, poněvadž On se vrátil ke

svému Otci a odtamtud nám bude pomáhat, a bude pomáhat lidem až do skonání věků."
Zpráva o králově vyléčení se ihned všude rozkřikla. Abgar Josara požádal, ať mu vypráví o Ježíšovi, aby si mohl osvojit učení Nazaretského. On, Abgar, královna i všichni jeho poddaní přijmou Ježíšovo náboženství, a proto nařídil zbořit chrámy a Josar na jeho žádost kázal jemu i jeho lidu, aby se stali dobrými žáky Nazaretského.
Josar Abgarovi i obyvatelům Edessy kázal jako Ježíšův učedník, kterým byl, a ve městě nebylo jiného náboženství než učení Nazaretského.
"Co uděláme s tím pohřebním plátnem, Josare?"
"Můj králi, musíš opatřit bezpečné místo, kam je uložíme. Ježíš ti je poslal, aby ses vyléčil, a musíme ho uchovat a postarat se, aby neutrpělo žádnou újmu. Mnozí z tvých poddaných mne žádají, abych jim dovolil dotknout se ho, a musím ti říci, že už vykonalo další zázraky."
"Dám postavit chrám, Josare."
"Ano, pane."
Každý den, když se na východě objevilo slunce, Josar využíval prvních hodin světla a usedal k psaní. Chtěl podat svědectví o divech, které Ježíš vykonal, těch, jichž byl sám svědkem, i všech, o kterých mu Mistrovi přátelé vyprávěli v době, kdy žil v Jeruzalémě. Potom chodil do paláce a hlásal Abgarovi, královně i mnoha dalším vše, co věděl z učení Nazaretského.
Viděl, jak se v jejich tvářích zračí úžas, když kázal, že své nepřátele nemáme nenávidět ani jim přát zlé. Ježíš ho naučil nastavit i druhou tvář.
V tom, aby sémě Ježíšova učení zapustilo kořeny, pomáhal Josarovi nejen Abgar, ale i víra královny.
Zakrátko byla celá Edessa křesťanská a Josar posílal listy některým Ježíšovým přátelům, kteří stejně jako on roznášeli po vesnicích a městech tu dobrou zprávu.
Poté, co Josar Ježíšův příběh dopsal, Abgar uložil svým písařům pořídit několik opisů, aby tak lidé nikdy nezapomněli na život i kázání onoho neobyčejného Žida, který ho vyléčil i po své smrti.

7

Když odstavoval auto, Marco si pomyslel, že nejspíš jen ztrácí čas. Přede dvěma lety nedokázal z toho němého nic dostat. Vyžádali si pomoc odborníka, který je po prohlídce ujistil, že muž má sluch v pořádku a žádná fyzická příčina mu nebrání slyšet. Němý však nicméně zůstával tak uzavřen sám do sebe, že bylo těžké říci, zda je opravdu slyší nebo ne.
Teď to nejspíš dopadne stejně, ale Marco měl pocit, že ho musí navštívit a pokusit se zjistit, co se za oním záhadným mužem bez otisků prstů může skrývat.
Ředitel věznice tam nebyl, vydal však výslovný příkaz, aby mu poskytli vše, co bude chtít. Požádal tedy, aby ho s němým nechali o samotě.
"To není problém," řekl mu vrchní dozorce, "není nijak nebezpečný. Nejsou s ním žádné problémy, a navíc je trochu pobožnůstkář, místo s ostatními na dvůr chodí raději do kaple. Zbývá mu už jen málo, než ho pustí; jelikož nezpůsobil žádnou větší škodu, dostal jenom tři roky. Takže ještě jeden a půjde na svobodu. Kdyby měl advokáta, dávno by už zažádal o podmíněné propuštění za dobré chování, ale nikdo se o něj nestará."
"Rozumí vám, když na něj mluvíte?"
"Tak to je právě záhada. Někdy se zdá, že ano, a jindy, že ne. Jak kdy."
"To jste mi toho mnoho neřekl."
"Protože ten člověk je zvláštní, abych tak řekl, nevypadá jako zloděj. Tedy, přinejmenším se nechová jako zloději. Jednoho němého jsme tu před mnoha lety už měli a ten byl jiný, víte, poznalo se na něm, že je zločinec. Kdežto tenhle… říkám vám, že se celé dny jen dívá před sebe nebo je v kapli."
"Nepožádal o něco na čtení nebo o nějaké noviny?"
"Ne, nikdy. Ani se nedívá na televizi, nezajímají ho dokonce ani zápasy mistrovství světa. Nedostává žádné dopisy, a sám taky nikomu nepíše."
Když němý vešel do místnosti, kde na něj Marco čekal, v jeho očích nebylo překvapení, jen lhostejnost. Zůstal stát u dveří, se sklopeným, vyčkávavým pohledem.
Marco mu posunkem naznačil, aby se posadil, ale němý zůstal stát.
"Nevím, jestli mi rozumíte nebo ne, ale tuším, že ano."
Němý nepatrně zvedl oči od země, pohybem, který by byl neznatelný pro každého, kdo nebyl odborníkem na lidské chování, což ovšem Marco byl.
"Vaši přátelé se znovu pokusili o loupež v katedrále. Tentokrát způsobili požár. Síndone se naštěstí nic nestalo."
Němý přísně ovládal svá citová hnutí a v jeho tváři se nepohnul ani sval, aniž ho to stálo větší úsilí. Marco však měl dojem, že jeho rány naslepo zasahují, neboť ten člověk, který už dva roky seděl ve vězení, byl zranitelnější, než když ho zatkli.
"Předpokládám, že to musí být k uzoufání, tady sedět. Nechci vás připravovat o čas, poněvadž nehodlám ztrácet ani svůj. Zbýval vám jeden rok trestu, a říkám, zbýval, jelikož na základě vyšetřování kvůli tomu požáru před několika dny jsme vaše řízení znovu otevřeli. Jeden člověk se uškvařil zaživa, a byl němý jako vy. Takže vás čeká dlouhá doba ve vězení, dokud neskončíme vyšetřování a nenajdeme odpovědi na všechny otázky, a to může trvat dva, tři nebo i čtyři roky, co já vím. Proto jsem tady: pokud mi řeknete, kdo jste a kdo jsou vaši přátelé, možná se spolu můžeme dohodnout. Pokusil bych se, aby vás podmíněně propustili, a stal byste se chráněným svědkem. To znamená novou totožnost, a vaši přátelé by vás už nikdy nenašli. Rozmyslete si to. Může mi trvat den nebo deset let, než tenhle případ vyřeším, ale dokud bude otevřený, budete hnít tady ve vězení."
Dal mu navštívenku se svými telefonními čísly.

"Pokud mi budete chtít něco sdělit, ukažte tuhle navštívenku dozorcům a oni mne zavolají."
Němý však nenatáhl ruku po navštívence, kterou mu podával, takže se Marco rozhodl nechat ji na stole, který zaujímal střed místnosti.
"Záleží na vás. Je to váš život, ne můj."
Když vycházel z místnosti, potlačil pokušení ohlédnout se zpátky. Sehrál úlohu tvrdého policisty a byly dvě možnosti: buď se zesměšnil, poněvadž němý mu nerozuměl ani slovo, nebo se mu naopak podařilo vzbudit v tom člověku nejistotu a ten mohl reagovat.
Jenže pochopil, co mu říká? Rozuměl italsky? To právě nevěděl. V jednu chvíli se mu zdálo, že ano, ale možná se mýlil.
***
Když se němý vrátil do své cely, svalil se na kavalec a zahleděl se na strop. Věděl, že kamery bezpečnostního systému zabírají každý kout jeho cely, a proto na sobě nemohl nechat nic znát.
Jeden rok. Zbýval mu už jen rok, než se dostane na svobodu, a teď mu ten policista řekne, ať si nedělá naději, že ho pustí. Mohla to být finta, ale mohl také mluvit pravdu.
Jelikož se úmyslně nedíval s ostatními vězni na televizi, neměl žádné zprávy zvenčí. Addaio jim řekl, že pokud je chytí, mají se držet stranou, odpykat si trest a najít způsob, jak se vrátit domů.
Teď tedy Addaio vyslal další tým, a pokusili se znovu. Požár, jeden mrtvý na jejich straně, a policie znovu zmateně hledala stopy.
Ve vězení měl čas přemýšlet a závěr byl nasnadě: měli mezi sebou zrádce, jinak nebylo možné, aby pokaždé, když naplánovali akci, něco nevyšlo a oni skončili ve vězení nebo v plamenech.
Ano, v jejich řadách byl zrádce, a museli v nich být i v minulosti. Byl si tím jistý. Musí se vrátit a přesvědčit Addaia, aby to vyšetřil a našel viníka tolika nezdarů i jeho neštěstí.
Musel však čekat, ať už mu to přicházelo sebevíc zatěžko. Pokud mu ten policista přišel nabídnout dohodu, znamenalo to, že nic nemá, jinak by ho postavil před soud. Byla to finta, a on nemohl zaváhat. Sílu mu dodávala jeho němota a přísná izolace, do níž se uzavřel. Vycvičili ho k tomu; jak však ty dva roky trpěl, když nepřečetl jedinou knihu, neměl žádné zprávy zvenčí a nestýkal se s ostatními, i kdyby jen pomocí posunků.
Dozorci a strážní došli k názoru, že je pouhý neškodný blázen, který lituje, že se pokusil vyloupit katedrálu, a proto se chodí do kaple modlit. Slýchal to od nich, když o něm mluvili, a věděl, že je jim ho líto. Teď musel pokračovat ve své roli, předstírat, že nejen nemluví, ale ani neslyší a nerozumí, pokračovat v roli ubožáka a čekat, až tomu začnou věřit a budou před ním mluvit. Dělali to pořád, poněvadž pro ně byl jako kus nábytku.
Navštívenku, kterou mu ten policista dal, nechal úmyslně ležet na stole v návštěvní místnosti. Ani se jí nedotkl. Teď musí čekat, čekat, až uběhne další zatracený rok.
***
"Nechal tu navštívenku ležet tam, kde jsi ji položil, ani se jí nedotkl."
"A všimli jste si v posledních dnech něčeho zvláštního?"
"Vůbec ne, chová se stejně jako vždycky. Ve volném čase chodí do kaple; zbytek dne tráví ve své cele a dívá se do stropu. Bezpečnostní kamery ho snímají čtyřiadvacet hodin denně. Kdyby udělal něco neobvyklého, zavolám ti."
"Díky."
Marco zavěsil. Tenhle tah mu tedy nevyšel. Byl přesvědčený, že němý zareaguje, ředitel věznice ho však ujišťoval, že se s ním nestala žádná změna. Cítil jisté roztrpčení, poněvadž pátrání se ne a ne pohnout z místa.
Za chvíli měla dorazit Minerva. Požádal ji, aby přijela do Turína, protože chtěl uspořádat poradu celého týmu a společně zvážit, co vlastně mají určitého.
Zůstanou tady ještě dva nebo tři dny. Pak už se museli vrátit do Říma; nemohl se věnovat výlučně tomuto případu, na odboru by to nepochopili a na ministerstvech také ne, a pokud by si pomysleli, že je tím posedlý, bylo by to to nejhorší, co by ho mohlo potkat. Velcí šéfové by to nepochopili. Svaté plátno bylo v pořádku, neutrpělo žádnou újmu, a z katedrály nic neodnesli. Byla tu mrtvola jednoho z lupičů; nedalo se zjistit, kdo to byl, ani na tom zřejmě nikomu příliš nezáleželo.
Do kanceláře vešla Sofia a Pietro. Giuseppe jel na letiště pro Minervu a Antonino, přesný jako vždycky, si tu už chvíli četl v papírech.
"Co je nového, šéfe?" pozdravila Sofia.
"Nic, ředitel věznice mne ujistil, že s tím němým to vůbec nepohnulo, jako kdyby mě ani neviděl."
"Což je normální," podotkl Pietro. "Ano, nejspíš ano."
To už jim hlasitý chechot a klapání podpatků ohlásily, že Minerva dorazila. Giuseppe a ona se smíchem vešli dovnitř. Minerva, žena střední postavy, ani tlustá, ani hubená, ani hezká, ani ošklivá, se zdála vždycky dobře naladěná. Byla šťastně vdaná za počítačového inženýra, který stejně jako ona byl ve výpočetní technice skutečný génius.
Po povinné výměně pozdravů porada začala.
"Takže," řekl Marco, "shrneme si, co máme, a chci, aby mi každý z vás řekl svůj názor. Pietro…"
"Podnik, který v katedrále provádí stavební práce, se jmenuje COCSA. Vyslechl jsem všechny dělníky, kteří pracují na výměně elektrického vedení. Nevědí nic, a řekl bych, že mluví pravdu. Většinou jsou Italové, i když je tu i nějaký přistěhovalec: dva Turci a tři Albánci. Papíry mají v pořádku, včetně pracovního povolení.
Jak mi řekli, chodí do katedrály o půl deváté, když skončí ranní mše. Jakmile věřící odejdou, dveře se zavřou a až do šesti večer, kdy odcházejí oni, žádné bohoslužby nejsou. Mají přestávku na oběd, od půl druhé do čtyř. Přesně ve čtyři se vracejí a končí v šest.
I když rozvod elektřiny není příliš starý, vyměňují ho, aby v některých kaplích v katedrále bylo lepší osvětlení. Opravují přitom i místa, kde je na stěnách vlhkem oprýskaná omítka. Odhadují, že za takové dva tři týdny už budou hotovi.

Nepamatují si, že by se v den požáru stalo něco zvláštního. V místech, kde oheň vypukl, pracoval jeden z těch Turků, Tarík, a dva italští dělníci. Neumějí si vysvětlit, jak k tomu zkratu mohlo dojít. Všichni tři tvrdí, že když odcházeli na oběd do malé hospůdky vedle katedrály, byly všechny kabely dokonale zajištěné. Stále nechápou, jak se to mohlo stát."
"Jenže se to stalo," podotkla Sofia.
Pietro se na ni úkosem podíval a pokračoval:
"Dělníci jsou u podniku spokojení; tvrdí, že jim dobře platí a zacházejí s nimi slušně. Řekli mi, že na práce v katedrále dohlíží otec Yves, který je velice přívětivý, nic mu však neujde a má jasnou představu, co od nich očekává. Kardinála vídají, když slouží mši o osmé, a několikrát také s otcem Yvesem obešel staveniště."
Marco si i přes Minervin káravý pohled zapálil cigaretu.
"Vyjádření znalců je přesto jednoznačné," pokračoval Pietro. "Vznítilo se několik kabelů, které visely nad oltářem v kapli Panny Marie, a to způsobilo požár. Byla to nedbalost? Dělníci tvrdí, že kabely byly zajištěné a v naprostém pořádku, ale je to pravda, nebo to jen říkají, aby vina nepadla na ně? Zeptal jsem se na to otce Yvese. Podle jeho názoru ti dělníci svou práci výtečně ovládají, je však přesvědčen, že se někdo z nich dopustil neopatrnosti."
"Kdo byl v tu dobu v katedrále?" zeptal se Marco.
"Podle všeho jen vrátný," pokračoval Pietro, "už starší člověk; je mu pětašedesát. V kancelářích jsou do dvou, potom jdou na oběd a vracejí se kolem půl páté. K požáru došlo ke třetí hodině a byl tam jen vrátný. Ten byl v šoku. Rozplakal se, když jsem ho vyslýchal, tak byl vystrašený. Jmenuje se Francesco Turgut a je Ital, z tureckého otce a italské matky. On sám se narodil v Turínu. Jeho otec pracoval u Fiatu, a matka byla dcerou vrátného v katedrále a pomáhala matce uklízet chrámovou loď. Vrátný má vedle budovy domek, a když se jeho rodiče vzali, nastěhovali se ke tchánovi a tchyni, poněvadž neměli peníze. Francesco se tam narodil, v katedrále je doma a říká, že se cítí vinen tím, že nedokázal požáru zabránit."
"Slyšel něco?" zeptala se Minerva.
"Ne, díval se na televizi a trochu klímal. Vstává velice časně, aby otevřel katedrálu a kanceláře, které k ní patří. Říká, že se polekal, když na něho zazvonili a nějaký člověk, který šel po náměstí, ho upozornil, že z budovy vychází kouř. Rozběhl se tam a zjistil, že hoří, zavolal hasiče a od té doby je úplně vyřízený. Už jsem říkal, že pořád jen pláče."
"Pietro, myslíš, že ten oheň někdo založil, nebo že ho zavinila nedbalost?"
Marcova otázka Pietra zarazila.
"Kdybychom nenašli mrtvolu toho němého, řekl bych, že to byla nedbalost. Ale máme mrtvolu muže, o kterém nic nevíme. Co tam dělal? Jak se dostal dovnitř? Vrátný tvrdí, že obchází katedrálu, než ji zavře, a že tam nikdo nebyl. Část jeho práce spočívá právě v tom, aby se přesvědčil, že nikdo nezůstal uvnitř. Zapřísahá se, že když zhasnul světla, byla katedrála prázdná."
"Mohl se splést, je to už starší člověk," mínila Sofia.
"Nebo lže," přidal Pietro.
"Někdo vešel dovnitř poté, co zamkl," prohlásil Giuseppe.
"Ano," pokračoval Pietro. "Někdo opravdu vylomil postranní dveře, vedoucí ke kancelářím; odtamtud se už do katedrály dostanete. Zámek byl vypáčený. Ten člověk věděl, kudy a jak se dostat dovnitř. Důkazem je, že to provedl bezhlučně, aniž by vzbudil pozornost, a když věděl, že v kancelářích nikdo není."
"Jsme si jistí," prohlásil Giuseppe, "že zloděj nebo zloději znají někoho, kdo v katedrále pracuje nebo k ní má nějaký vztah. Někoho, kdo mu řekl, že toho dne a v tu hodinu tam nezůstane živá duše."
"A proč jste si tak jistí?" zeptala se Minerva.
"Poněvadž při tom požáru," pokračoval Giuseppe, "stejně jako při domnělém vloupání přede dvěma lety, jako při požáru v sedmadevadesátém a při ostatních mimořádných událostech, zloději vždycky věděli, že uvnitř nikdo není. Kromě hlavního vchodu, který se otvírá pro veřejnost, je tam už jenom jeden, ten do kanceláří, jelikož ostatní vchody do katedrály jsou zazděné. A vždycky vypáčili právě ten postranní vchod. Dveře jsou pancéřované, ovšem to oplechování není pro odborníka problém. Myslíme si, že s tím mrtvým němým byli ještě další, a ti utekli. Přepadnout katedrálu, to nikdo nedělá sám. Zjistili jsme také, že ke všem těm falešným útokům obvykle dochází, když tam probíhají nějaké práce. Využívají toho, aby způsobili zkrat elektřiny, záplavu, prostě zmatek. Jenže ani tentokrát si nic neodnesli. Proto si nadále klademe otázku: co tam hledali?"
"Síndone," prohlásil Marco bez nejmenších pochybností, "ale proč? Chtěli ji zničit? Chtěli ji uloupit? Nevím. Říkám si také, jestli ty vylomené dveře nejsou jen falešná stopa, kterou po sobě nechávají, je to příliš nasnadě… nevím. Minervo, co jsi zjistila ty?"
"Mohu dodat, že v podniku, který provádí stavební práce, COCSA, má podíl Umberto D'Alaqua. Už jsem to říkala Sofii. Je to solidní a finančně silný podnik, který pro církev pracuje v Turínu i po celé Itálii. D'Alaqua je známý člověk a ve Vatikánu si ho váží. Dělá jim něco jako finančního poradce, radil jim při výnosných investicích a poskytl jim významné půjčky na operace, ve kterých Vatikán nechtěl figurovat. Má důvěru Svaté stolice a zúčastnil se i choulostivých diplomatických misí. Jeho podnikání jde od stavebnictví až po ocelářství, včetně průzkumu ropných ložisek a tak dále. V COCSA má podstatný podíl.
A je to zajímavý člověk. Svobodný a přitažlivý, i když je mu sedmapadesát, a vede střídmý život. Nehonosí se ani penězi, ani mocí, kterou má. Na večírcích jet ho nikdy nikdo neviděl, a není známo, že by měl nějakou milenku."
"Není homosexuál?" zeptala se Sofia.
"To taky ne. Nepatří ani k Opus Dei, ani k žádnému laickému řádu, jako kdyby však složil slib zdrženlivosti. Jeho životní zálibou je archeologie: financoval nějaké vykopávky v Izraeli, v Egyptě a v Turecku, a dokonce sám několik sezon kopal v Izraeli."

"Nemyslím, že by s takovou minulostí mohl D'Alaqua být v podezření, že chce ukrást nebo zničit Síndone," podotkla Sofia.
"To ne, ale je to výjimečná osobnost," stála na svém Minerva. "Stejně jako je výjimečný profesor Bolard. Ten profesor, šéfe, je totiž uznávaný francouzský vědec. Chemik a mikroanalytik, a patří k nejvěhlasnějším znalcům Síndone. Zabývá se plátnem Ježíšovým už víc než pětatřicet let a dohlíží na jeho stav. Jezdí do Turína každé tři nebo čtyři měsíce. Je to jeden z vědců, které církev pověřila péčí o Síndone. Neudělají ani krok, aniž by se s ním poradili."
"To je pravda," řekl Giuseppe. "Než plátno převezli do banky, otec Yves s Bolardem mluvil. Ten mu udělil přesné pokyny, jak má převoz proběhnout. V pancéřové komoře je už léta malá místnůstka, klimatizovaná podle pokynů profesora Bolarda a dalších vědců, a tam je Síndone uložena."
"Takže pokud jde o Bolarda," pokračovala Minerva, "je majitelem velké chemické firmy, je svobodný, velice bohatý, stejně jako D'Alaqua, a do žádných pochybných románků se nikdy nezapletl. A není ani homosexuál."
"Znají se D'Alaqua a Bolard navzájem?" zeptal se Marco.
"Zdá se, že ne, ale ještě to ověřuji. Ostatně by nebylo nic divného, kdyby se znali, poněvadž i Bolard se vášnivě zajímá o antiku."
"Co jsi zjistila o otci Yvesovi?" pokračoval Marco ve svých otázkách.
"Tak to je čipera, to vám řeknu. Je Francouz, jeho rodina patří ke staré šlechtě a má styky. Jeho otec, už zemřel, býval diplomatem, a v De Gaullových dobách to byl jeden z velkých šéfů na ministerstvu zahraničí. Jeho starší bratr je poslancem Národního shromáždění a navíc zastával různé funkce v Chiracově vládě. Jeho sestra je soudkyní Nejvyššího soudu a on sám dělá v církvi závratnou kariéru, jeho přímým ochráncem je monsignore Aubry, asistent náměstka státního tajemníka, je mu však nakloněn i kardinál Paul Visier, který má na starosti vatikánské finance, poněvadž chodil na univerzitu s Jeanem, starším bratrem otce Yvese. Takže ho podpořil a postaral se, aby se otrkal v diplomatických službách. Otec Yves pracoval na nunciaturách v Bruselu, v Bonnu, v Mexiku a v Panamě. Právě na doporučení monsignora Aubryho ho jmenovali tajemníkem turínského kardinála a proslýchá se, že se brzy stane pomocným biskupem zdejší diecéze. V jeho životopise není nic zvláštního, až na to, že je to synáček z lepších kruhů, který se stal knězem, a v církevní dráze mu pomáhá vlivná rodina, jeho akademická průprava je na úrovni: kromě teologie studoval filozofii, promoval z mrtvých jazyků, latiny a aramejštiny, a nadto dobře mluví dalšími jazyky. Zvláštní je na něm jedině jeho záliba v bojových uměních. Jako dítě byl zřejmě poněkud neduživý, a aby ho ostatní nebili, otec rozhodl, že se má naučit karate. Zalíbilo se mu, a kromě toho, že v karate má černý pás, já nevím s kolika dany, vyniká stejně i v taekwondu, thajském boxu a v aikidu. Bojová umění jsou jeho jediná slabost, ale když uvážíte, jaké slabosti ve Vatikánu mají, je ta jeho úplně nevinná. A ještě něco: přestože je tak hezký, aspoň podle fotky, není známo, že by měl nějaké pletky, ani s děvčaty, ani s chlapci. Vůbec nic, absolutně dodržuje celibát."
"Co máme ještě?" zeptal se Marco a neobracel se na nikoho konkrétně.
"Nic, nemáme nic," řekl Giuseppe. "Jsme znovu na mrtvém bodě. Nemáme stopy, a co je horší, nemáme ani motiv. Prošetříme to s těmi dveřmi, pokud myslíš, že to může být falešná stopa, ale kudy pak, hergot, přicházejí a odcházejí? Prohledali jsme katedrálu odshora dolů a ujišťuji tě, že tam žádné tajné vchody nejsou. Kardinál se smál, když jsme se ho na to zeptali. Potvrdil nám, že v katedrále žádné tajné chodby nejsou. Má pravdu; několikrát jsme si prověřili plány tunelů, které spojují podzemní město, a v té oblasti žádný není. I když Turíňané vydělávají na tom, že vodí do tunelů turisty a líčí jim příběh svého hrdiny Pietra Miccy."
"Motivem je plátno Ježíšovo," prohlásil Marco nevrle. "O to se jim jedná, i když nevím, jestli ho chtějí ukrást nebo zničit, ale cílem je Svaté plátno, tím jsem si jistý. Dobrá, máte nějaké návrhy?"
Zavládlo rozpačité ticho. Sofia našla pohledem Pietra, ten se však se sklopenou hlavou zabýval tím, že si zapaloval cigaretu, takže se rozhodla promluvit a říci jim, o čem uvažuje.
"Já bych propustila toho němého, Marco."
Pohledy všech se na ni upřely. Slyšeli dobře?
"Ten němý nám může posloužit jako trojský kůň. Pochop, Marco, jestli máš pravdu a někomu se jedná o Síndone, je jasné, že je to nějaká organizace, která vysílá němé pochopy se spálenými papilárními liniemi na prstech, takže pokud je zatknou, jako toho v turínské věznici, zachovají mlčení, uzavřou se do sebe a nepropadnou pokušení promluvit. Bez otisků prstů není možné zjistit jejich totožnost ani jejich původ. Podle mého názoru, Marco, tvoje výhrůžky tomu němému nic nepřinesou. Jsem si jistá, že o rozhovor s tebou nepožádá. Počká si, až mu vyprší trest, a chybí mu už jen rok.
Můžeme udělat dvě věci: bud' rok počkáme, nebo ty, Marco, šéfy přesvědčíš, aby schválili nový směr vyšetřování založený na tom, že toho němého propustí, a jakmile se ocitne na ulici, přilepíme se mu na paty. Musí přece někam jít, musí se s někým spojit.
Je to nit, která nám může pomoci rozmotat celé klubko, náš trojský kůň. Pokud se pro ten plán rozhodneš, bude nutné ho dobře připravit. Nemohou ho propustit okamžitě, bylo by nutné počkat, řekněme, aspoň dva měsíce, a navíc to dobře zrežírovat, aby netušil, proč ho pouštíme na svobodu."
"Bože můj, jak jsme byli hloupí!" vykřikl Marco a udeřil pěstí do stolu. "Jak je možné, že jsme byli tak pitomí? My, carabinieri, všichni. Řešení jsme měli před očima, a už dva roky ze sebe děláme blbce."
Zvědavě se na něj zahleděli. Sofia nevěděla, zda schvaluje její plán, nebo si prostě v tu chvíli uvědomil něco, co ostatním uniklo, příští Marcova slova však její pochybnosti rozptýlila.
"Uděláme to, Sofie, uděláme to tak! Tvůj plán je vynikající a měli jsme to udělat už dávno. Promluvím s ministry a vyložím jim to. Je nutné, aby promluvili se soudci, se státním zástupcem, s kým bude potřeba, ale aby ho propustili na svobodu, a od té chvíle na něj nasadíme tolik lidí, abychom ho dokázali sledovat, ať zamíří, kam chce."
"Neukvapuj se, šéfe," přerušil ho Pietro, "napřed si musíme rozmyslet, jak tomu němému prodáme, že ho propustí. Dva

měsíce, které navrhuje Sofia, se mi zdá příliš krátká doba, když jsi s ním právě mluvil a řekl jsi mu, že shnije ve vězení. Když ho teď pustíme, pochopí, že je to past, a ani se nehne."
Minerva rozpačitě poposedla na židli, zatímco Giuseppe se tvářil zahloubaně. Antonino seděl nehybně. Věděli, že teď je na nich, aby se vyslovili. Marco od členů svého týmu vždycky vyžadoval, aby si řekli svoje. Rozhodnutí přijímal on, pokaždé však nejdříve vyslechl jejich názory.
"Antonino, proč nic neříkáš?" zeptal se ho Marco.
"Sofiin plán mi připadá výtečný. Myslím, že bychom ho měli uskutečnit, i když souhlasím s Pietrem, že toho němého nemůžeme propustit příliš brzy. Skoro bych se přikláněl k tomu, abychom ho nechali odsedět ten rok, co mu zbývá."
"A co budeme dělat do té doby? Složíme ruce do klína a budeme čekat, jestli proti Síndone znovu něco nepodniknou?" namítl Marco.
"Síndone je v pancéřové komoře banky,"odpověděl Antonino, "a tam v příštích měsících může zůstat. Nebude to poprvé, co delší dobu nebude veřejně vystavena."
"Má pravdu," podotkla Minerva, "a ty to víš. Chápu, že teď, když jsme našli trojského koně, je k vzteku, že musíme čekat, ale pokud to neuděláme, můžeme ztratit jedinou stopu, kterou máme; já aspoň ani v nejmenším nepochybuji, že neudělá jediný chybný krok, kdybys ho teď pustil."
"Giuseppe?"
"Tedy, šéfe, mě to štve zrovna tak jako tebe, že když jsme konečně našli způsob, jak ten případ začít doopravdy vyšetřovat, měli bychom složit ruce do klína."
"Já čekat nechci," prohlásil Marco jednoznačně, "nemůžeme čekat rok, jak říká Pietro."
"Ale je to nejrozumnější," mínil Giuseppe.
"Já bych udělala ještě něco."
Pohledy všech se znovu obrátily na Sofii. Marco povytáhl obočí a pokynul jí, ať spustí.
"Podle mého názoru musíme ještě jednou prošetřit ty dělníky a přesvědčit se, že ke zkratu došlo opravdu náhodou. Musíme prošetřit i firmu COCSA a promluvit si také s D'Alaquou. Je možné, že za vší tou normálností nám něco uniká."
"Jaké máš podezření, Sofie?" zeptal se Marco.
"Vlastně žádné, ale intuice mi napovídá, že ty dělníky musíme znovu prošetřit."
Pietro se na ni dotčeně podíval. Jejich výslechy měl na starosti on, a udělal to opravdu důkladně. Měl složku s údaji o všech Italech i těch ostatních, a na počítačích italské policie ani Interpolu nic nenašel. Byli čistí.
"Nedůvěřuješ jim jen proto, že jsou cizinci?"
Sofia Pietrova slova považovala za ránu pod pás.
"Víš dobře, že ne, a tvoje narážka mi připadá zlomyslná. Prostě si myslím, že je musíme všechny znovu prošetřit, cizince i Italy, a když půjdeš do krajnosti, třeba i kardinála."
Marco si uvědomil, že párek spolu svádí souboj, a rozzlobilo ho to. Vážil si obou, i když víc asi Sofie Galloniové, ke které pociťoval jistý obdiv. Navíc si myslel, že má pravdu a že jim možná opravdu něco uniká, takže nebylo na škodu, pokud naléhala na nové vyšetřování. Musel dát Sofii za pravdu, aniž by se dotkl Pietra, který se mu zdál rozmrzelý, i když nevěděl proč. Že by snad žárlil na Sofiin výtečný plán? Nebo se ti dva mezi sebou pohádali a teď tu svádějí citovou bitvu, přede všemi a na úkor práce? Pokud by to tak bylo, utne to beze milosti. Věděli dobře, že nestrpí, aby se do práce míchaly osobní problémy.
"Všichni prověříme, co jsme až dosud podnikli, a žádný směr vyšetřování nebudeme považovat za uzavřený."
Pietro se zavrtěl na židli.
"Co se děje, to chcete podezírat všechny kolem?" Marca ta situace začínala rozčilovat, a Pietrův tón mu připadal urážlivý.
"Budeme pokračovat ve vyšetřování. Já se ještě dnes vrátím do Říma. Chci promluvit s ministry, aby našemu trojskému koni dali zelenou. Uvážím, jak to provést, abychom nemuseli rok čekat, než němého propustíme, a aby nic netušil. V Římě máme práci, takže někteří z vás ještě pár dnů zůstanou tady a ostatní se vrátí, s tím, že ten, kdo se vrátí, případ neodkládá, jednoduše ho spojí s prací v kanceláři. Kdo tady zůstane?"
"Já," řekla Sofia.
"A já," řekli zároveň Giuseppe a Antonino.
"Dobrá, takže Minerva a Pietro se vrátí se mnou. Myslím, že jedno letadlo letí ve tři, takže Pietro a já si ještě stačíme vyzvednout v hotelu zavazadla."
"Já myslím," podotlda Minerva, "že vám budu prospěšnější u svých počítačů v Římě."

8

Muž zdvihl poklop a sklep ozářil odlesk světla z jeho lampy. Všichni tři němí se na něj netrpělivě zadívali. Sešel po rozvrzaných schodech, vedoucích do onoho tajného sklepa, a lehce se přitom zachvěl. Přál si, aby ti němí už byli pryč, věděl však také, že každé unáhlené rozhodnutí by je všechny mohlo přivést do vězení, a co horšího, zostudili by se dalším neúspěchem. Addaio by jimi navždy pohrdl, a mohl by je dokonce vyobcovat.
"Ti policisté z Říma odjeli. Dnes se rozloučili s kardinálem a jejich šéf, nějaký Marco, dlouho hovořil s otcem Yvesem. Myslím, že už můžete odtud. Podle všeho, co jsem slyšel, carabinieri nemají podezření, že by tam kromě vašeho mrtvého druha byl ještě někdo další. Podle Addaiových pokynů se každý musíte řídit svým plánem útěku."
Nejstarší z němých, muž něco po třicítce, souhlasně přikývl a napsal na papír otázku:
"Jsi si jistý, že už nehrozí nebezpečí?"
"Tak jistý, jak jen můžu být. Napište mi tady na papír, jestli něco potřebujete."
Němý, který byl zřejmě šéf, se znovu rozepsal:

"Potřebujeme se dát do pořádku, takhle ven nemůžeme. Přines nám víc vody, nějaké umyvadlo, ve kterém bychom se mohli důkladně umýt, a jak to bude s těmi kamiony?"
"Po půlnoci, spíš k jedné, pro tebe přijdu. Zavedu tě tunelem až na Národní hřbitov. Ven už vylezeš sám. Kamion bude čekat u stanice Merci Vanchiglia, na opačné straně náměstí, a zdrží se jen pět minut. Tady máš poznávací značku - " podal mu papír s napsaným číslem - "a odveze tě do Janova; tam nastoupíš jako lodník na Hvězdu moře, a za týden jsi doma."
Šéf přikývl, oba jeho druhové však ještě zvědavě čekali. Byli mladší, sotva dvacetiletí; jeden z nich měl po vojensku ostříhané černé vlasy, široká ramena a svalnaté paže a byl vysoký. Druhý byl menší a útlejší postavy, vlasy měl hnědé a v očích mu neustále svítily netrpělivé jiskřičky.
Starší muž se teď obrátil k černovlasému:
"Tebe kamion vyzvedne zítra v noci. Projdeme stejným tunelem na hřbitov. Až vyjdeš na ulici, zahni doleva a jdi k řece; kamion na tebe bude čekat. Přejedete hranice do Švýcarska a odtud do Německa. V Berlíně tě čekají; adresu lidí, kteří tě dostanou domů, už znáš."
Útlý mladík na něj stále upřeně hleděl. Muž dostal strach, neboť v hnědých očích němého postřehl vztek.
"Ty odjedeš jako poslední. Musíš tu počkat ještě další dva dny. Kamion tě vyzvedne také v noci, ve dvě hodiny, a pojedeš přímo domů. Přeji vám mnoho štěstí. Tu vodu vám přinesu."
Němý s vojenským sestřihem ho rázně uchopil za paži, ukázal mu, že se chce na něco zeptat, a rychle napsal svou otázku na papír.
"Chceš vědět, co je s Mendíbžem? Sedí ve vězení, to přece víte. Choval se jako pomatený, nečekal, až dorazí ostatní, vnikl do katedrály a dostal se až do kaple. Nevím, co udělal, ale spustilo se poplašné zařízení. Mám od Addaia příkaz neriskovat, takže mu nemohu pomoci. Chytili ho, když utíkal po Piazza del Castelo. Postupujte podle pokynů a nebudete mít problémy, není k tomu důvod. O tomhle sklepě nikdo neví a o tom tunelu taky ne. V turínském podzemí se kříží desítky tunelů, ale ne o všech vědí. Tenhle nikdy neobjevili, a kdyby ho odhalili, byla by to katastrofa. Vymazali by nás z povrchu země."
Když postarší muž ze sklepa odešel, podívali se na sebe. Šéf začal psát na papír pokyny, jimiž se každý z nich měl řídit. Během několika hodin se vydají na dlouhou cestu a bud' se jim podaří dostat domů, nebo je zatknou. Štěstí je tak úplně neopustilo - důkazem bylo, že jsou naživu, ale uniknout z Turína nebude snadné. Tři němí neuniknou pozornosti tak snadno. Kéž Bůh vyslyší jejich modlitby a dostanou se zpátky k Addaiovi.
Bez rozmýšlení se všichni tři objali a jejich slzy splynuly navzájem.

9

"Josare, Josare!"
Mladík spěšně vběhl do místnosti, kde odpočíval. Na obzoru se právě objevilo slunce, a unavený Josar ještě dřímal. Málem ani nedokázal otevřít oči. Když se mu to zdařilo, spatřil vytáhlou postavu svého synovce Izaze.
Izaz se učil řemeslu písaře. Josar ho vyučoval, takže spolu trávili mnoho času, i když chodil i na hodiny k filozofu Marcionovi, od něhož se učil řečtině, latině, matematice, rétorice a filozofii.
"Přijela karavana, a jeden z kupců poslal vzkaz do paláce a ptá se po tobě. Prý s ním přijel Tadeáš, jeden z Ježíšových přátel, a přinášejí ti zprávy od Tomáše."
Josar s úsměvem vstal a pospíchal se opláchnout; přitom se Izaze vyptával:
"Víš určitě, že Tadeáš přijel do Edessy? Nezmýlil ses?"
"Poslala mne pro tebe královna. To ona mi uložila, co ti mám vyřídit."
"Ach, Izazi! Ani se mi věřit nechce, že by nás potkala taková radost. Tadeáš patřil k Ježíšovým žákům. A Tomáš… Tomáš se těšil důvěře Spasitele, byl to jeden z jeho nejbližších učedníků, jeden z dvanácti vyvolených… Tadeáš jistě přináší zprávy z Jeruzaléma, od Petra a od Jana…"
Kvapně se oblékl. Chtěl se co nejdřív dostat na místo, kde odpočívaly karavany po své dlouhé pouti. A Izaze vezme s sebou, aby se jeho mladý synovec s Tadeášem seznámil.
Vyšli ze skromného domku, kde Josar bydlel. Po návratu z Jeruzaléma prodal svůj majetek, dům i zařízení, a utržené peníze rozdělil mezi nejpotřebnější ve městě. Sám našel přístřeší v malém a prostém domku, kde kromě lůžka měl jen stůl, židle a pergameny, celé stovky svitků, které četl a sám psal.
Josar a Izaz pospíchali ulicemi Edessy, až dorazili na okraj města. Tam byl karavanseraj, a kupci si teď ráno chystali zboží, s nímž se vydají do města, zatímco houf otroků se hemžil sem tam, krmil a napájel zvířata, uvazoval žoky a přikládal na ohniště.
"Josare!"
Hluboký hlas velitele královské stráže ho přiměl, aby se otočil. Marvuz tam stál s hloučkem vojáků.
"Král mne poslal, abych tě doprovodil do paláce spolu s tím Tadeášem, jenž přijel z Jeruzaléma."
"Děkuji, Marvuzi. Počkej tu, než ho najdu, a pak nás doprovodíš do paláce."
"Už jsem se ptal, a kupci, který ho doprovází, patří ten velký stan bouřkově šedé barvy. Měl jsem tam namířeno."
"Jen počkej, Marvuzi, počkej, rád bych se v klidu objal se svým přítelem."
Voják dal rukou znamení svým mužům a čekali, zatímco Josar zamířil do kupcova stanu. Izaz šel dva kroky za ním; věděl, jak jeho strýce rozrušilo, že se má znovu setkat s jedním z Ježíšových učedníků. Hovořil o nich často: o Janovi, nejmilejším učedníkovi Páně; o Petrovi, jemuž Ježíš důvěřoval i přesto, že ho zradil; o Markovi a Lukášovi; o Matoušovi a Tomášovi i o tolika dalších, jejichž jména si sotva pamatoval.
Josar rozechvěle přistoupil ke vchodu do stanu, ze kterého v tu chvíli vycházel vysoký muž vlídné tváře, oblečený tak, jak přísluší zámožnému jeruzalémskému kupci.

"Ty jsi Josar?"
"Ano, jsem."
"Pojď dál, Tadeáš tě očekává."
Josar vešel do stanu a tam na velkém polštáři na podlaze seděl Tadeáš a psal na pergamen. Pohledy obou mužů se setkaly a oba se usmáli, potěšeni shledáním. Tadeáš vstal a Josara objal.
"Jak rád se s tebou setkávám, příteli," řekl Tadeáš.
"Nikdy jsem se nenadál, že bych tě ještě kdy uviděl. Naplňuješ mne radostí; kdybys věděl, jak na vás vzpomínám! Když na vás pomyslím, připadám si blíž našemu Mistrovi."
"Měl tě rád, Josare, a důvěřoval ti. Věděl, že tvé srdce je plné dobroty a budeš hlásat jeho slovo všude, kam přijdeš, ať budeš kdekoliv."
"To činím, Tadeáši, to činím, stále se však obávám, že nejsem schopen hlásat Mistrova slova tak, jak bych měl." V tu chvíli vešel dovnitř kupec.
"Nechám tě tu s tvým přítelem, Tadeáši, abyste si mohli promluvit. Moji služebníci vám přinesou datle, sýr a čerstvou vodu a nebudou vás vyrušovat, pokud je nebudete potřebovat. Já teď musím do města, kde čeká moje zboží. Vrátím se navečer."
"Josare," řekl Tadeáš, "tento dobrý kupec se jmenuje Josue a pod jeho ochranou jsem přijel z Jeruzaléma. Je to dobrý člověk, jenž chodíval naslouchat Ježíšovi a schovával se přitom v obavách, že ho Mistr odmítne; ale Ježíš, jenž viděl všechny, mu jednoho dne řekl, ať jde blíž, a jeho slova znamenala balzám pro duši Josueho, jenž právě ovdověl. Je to dobrý přítel, který nám pomáhal, jeho karavany udržují spojení mezi námi a pomáhá nám všude šířit Mistrovo slovo."
"Buď vítán, Josue," odpověděl Josar. "Tady jsi mezi přáteli. Řekni mi, zda ti v něčem můžeme být nápomocní."
"Děkuji, příteli, ale nic nepotřebuji, i když jsem vděčný za tvou nabídku. Vím, že jsi býval Mistrovým žákem a Tadeáš i Tomáš si tě velice váží. Půjdu teď do města a vrátím se za soumraku. Užijte si svého setkání, jistě si máte mnoho co říci."
Josue vyšel ze stanu a nějaký muž, černý jako noc, před ně postavil talířky s datlemi a s ovocem a džbán vody. Pak vyšel ven stejně potichu, jako přišel.
Izaz celý výjev pozoroval mlčky. Neodvažoval se dát najevo svou přítomnost. Jeho strýc jako kdyby na něj zapomněl, Tadeáš se však na něj usmál a posunkem mu naznačil, ať jde blíž.
"A tenhle mladík?"
"To je můj synovec Izaz. Učím ho svému dřívějšímu řemeslu písaře, a jednou možná zaujme mé někdejší místo v paláci. Je to dobrý chlapec a žák učení Ježíšova."
V tu chvíli vešel do stanu Marvuz.
"Odpusť, že ruším, Josare, ale Abgar poslal služebnici z paláce, poněvadž dychtivě očekává zprávy o tobě i o muži, který přijel z Jeruzaléma."
"Máš pravdu, Marvuzi, samým rozrušením z našeho setkání jsem zapomněl, že král očekává naše zprávy. Bude tě chtít poznat a uctít tě, Tadeáši. Musím ti totiž říci, že Abgar opustil pohanské zvyklosti a věří v jediného Boha, Otce našeho Pána, a královna i dvůr také vyznávají víru Ježíšovu. Zbudovali jsme chrám, prostý a bez ozdob, kde se scházíme, prosíme Boha Otce o slitování a hovoříme o učení Ježíšově. Zapsal jsem všechno, co jsem od něho slyšel a co jsem si zapamatoval, ale teď, když jsi tady, můžeš k nám promlouvat o Mistrově učení a vysvětlit lépe než já, jaký byl Ježíš a jak se rozhodl zemřít, aby nás spasil."
"Půjdeme ke králi," souhlasil Tadeáš, "a po cestě mi sdělíš všechny novinky. Nějací kupci přinesli do Jeruzaléma zprávu, že Abgar se vyléčil ze smrtelné nemoci tím, že se dotkl Ježíšova rubáše. Chci, abys mi o tom zázraku našeho Spasitele vypravoval a abys mi řekl, jak ve vašem krásném městě zakořenila víra."

Abgar byl netrpělivý. Královna po jeho boku se ho snažila uklidnit. Josar a Tadeáš se někde zdrželi. Nad Edessou už pálilo slunce, a oni dosud nedorazili. Abgar horoucně toužil uslyšet onoho Ježíšova učedníka, aby tak rozmnožil své vědomosti o Spasiteli. Požádá ho, aby tu zůstal navždy, či aspoň tak dlouho, aby všichni mohli vyslechnout z jeho úst další příběhy o Ježíšovi, navíc k těm, které jim už vylíčil Josar.
Jeho samého, krále onoho kvetoucího města, občas stálo značné úsilí pochopit některé z věcí, jež Mistr řekl; přesto je všechny přijímal, taková byla jeho víra v člověka, který ho i po smrti dokázal vyléčit.
Věděl, že ne všichni ve městě souhlasí s jeho rozhodnutím nahradit staré bohy, které měli od úsvitu věků, Bohem bez tváře, jenž seslal na zem svého Syna, aby ho ukřižovali.
Syna, který navzdor mukám, o nichž věděl, že ho čekají, hlásal odpuštění nepřátelům a prohlašoval, že chudák snáz vejde do království nebeského než bohatec.
Mnozí z jeho poddaných nadále doma uctívali božstva svých předků a chodili do horských jeskyní přinášet úlitby sochám boha Měsíce.
On, Abgar, jim to trpěl. Věděl, že žádného boha nelze nikomu vnutit, a jak říkal Josar, čas nevěřící přesvědčí, že je pouze jeden Bůh.
Ne že by jeho poddaní snad nevěřili v Ježíšovo božství; mysleli ovšem, že je to jen další bůh, a tak ho přijímali, aniž by se vzdávali božstev svých otců.
Josar líčil Tadeášovi, jak pocítil nutkání odnést plátno, jež zakrývalo Mistrovo tělo; věděl, že nikdo z jeho přátel se ho neodváží ani dotknout, poněvadž podle židovského zákona byl rubáš nečistý. Tadeáš na vysvětlení svého přítele souhlasně přikyvoval. Rubáš nijak nepostrádali, po pravdě na ten kus plátna úplně zapomněli, dokud nedošly zprávy, že způsobil zázrak, když králi Abgarovi navrátil zdraví. Překvapilo je to a udivilo, třebaže byli zvyklí na zázraky, které Ježíš konal.

Tadeáš také příteli vysvětlil důvod své návštěvy.
"Tomáš na tebe stále s láskou vzpomíná a pamatuje si, jak jsi naléhal na Mistra, aby jel do Edessy a vyléčil tvého krále, i na Ježíšův slib, že vyšle jednoho ze svých. Když se tudíž dozvěděl, že ono plátno Abgara uzdravilo a ty že šíříš učení našeho Spasitele, požádal mne, abych se sem vydal a pomohl ti. Zdržím se tu tak dlouho, jak uznáš za vhodné, a pomohu ti kázat těm dobrým lidem slova Ježíšova. Jednoho dne ovšem budu muset odjet, poněvadž je mnoho měst a mnoho lidí, které musíme učit Pravdě."
"Chceš vidět ten rubáš?" otázal se Josar.
Tadeáš zaváhal. Byl Žid a zákon byl zákon, a byl to i zákon Spasitelův. Do onoho kusu plátna, které přinesl Josef Arimatejský a do něhož zavinuli Ježíšovo tělo, však jako by vstoupila jeho moc. Nevěděl, co má odpovědět ani co si počít. Bezmála ani nevěděl, co si myslet.
Josar si uvědomil rozepři, v níž se jeho přítel ocitl, a přátelsky mu stiskl ruku.
"Neznepokojuj se, Tadeáši, znám váš zákon a ctím ho. Ovšem pro nás, obyvatele tohoto starého města, rubáš není něco nečistého, čeho bychom se nesměli dotknout. Nemusíš ho ani uvidět, stačí, když budeš vědět, že Abgar dal od nejlepšího řemeslníka v Edesse zhotovit schránku, do které jsme ho uložili, a nachází se na bezpečném místě, neustále střeženém královou osobní stráží. To plátno koná zázraky: vyléčilo nejen Abgara, ale i mnoho dalších, kteří k němu přistoupili s vírou. Ty totiž nevíš, že na to plátno se krví a potem otiskla Ježíšova tvář i jeho tělo. Vpravdě ti říkám, příteli, že když se na něho podívám, vidím našeho Mistra a trápí mne muka, jimž ho podrobili Římané."
"Jednoho dne tě požádám, abys mi ten rubáš ukázal, musím však ve svém srdci najít příhodnou chvíli, poněvadž to znamená porušit zákon."

Dorazili do paláce, kde je Abgar vlídně přijal. Královna po jeho boku nedokázala skrýt nadšení nad tím, že poznává někoho, kdo byl Ježíšovým přítelem.
"Buď vítán ty, jenž jsi byl Ježíšovým přítelem. Můžeš v našem městě zůstat tak dlouho, jak budeš chtít, budeš naším hostem a nic ti nebude scházet. Žádáme tě jenom, abys k nám promlouval o Spasiteli, aby ses upamatoval na jeho slova a skutky, a já s tvým svolením požádám písaře, aby tvá slova vyslechli a zapsali, a pak je zaznamenali na pergameny, aby se tak lidé z mého města i odjinud mohli obeznámit s životem a učením tvého Mistra."
Celý ten den a ještě část večera pak Tadeáš spolu s Josarem líčil králi a jeho dvoru zázraky, které Ježíš vykonal, a přijal Abgarovo pozvání, aby v Edesse zůstal.
Tadeáš nechtěl víc než malý pokojík s jedním lůžkem, v domě blízko Josarova, a stejně jako jeho přítel po návratu z Jeruzaléma, i on si odmítl vzít otroka, který by mu pomáhal. Dohodl se s králem, že Josar bude jeho písařem a bude zaznamenávat všechno o Ježíšovi, nač se upamatuje.

10
V New Yorku zářilo jarní slunce, což v tuhle roční dobu bylo něco neobvyklého. Starý muž odvrátil pohled od oken, jimiž pronikalo dovnitř ranní světlo, a zvedl telefon, který právě zazvonil. Díky spojovacímu systému v jeho pracovně nebylo možné, aby je někdo odposlouchával.
"Ano," řekl rázně.
"První němý je už na cestě."
"Bez problémů?"
"Používají tytéž kontakty jako při předchozích příležitostech a stejné trasy, aniž by policie něco tušila."
"A co druhý němý?"
"Vyrazí dnes večer. Ten třetí zítra; převezou ho přímo kamionem, který poveze náklad šroubů. Ten je z nich nejvíc nervózní."
"Promluvím dnes s našimi lidmi v Urfě. Musíme vědět, jak se zachová Addaio a co udělá."
"Dostane záchvat vzteku."
"Potřebujeme vědět, co udělá a jak se rozhodne. Jak to vypadá s tím jeho člověkem v katedrále?"
"Je velice rozrušený. Ale nebudí žádné podezření, mají ho za dobrého člověka, kterého trápí, co se stalo. Ani kardinál, ani policie ho nepodezřívají."
"Je nutné ho dál hlídat."
"Postarají se o to."
"A co náš bratr?"
"Prověřovali ho. Co je zač, jaké má záliby a jak se dostal na své nynější místo. Prověřovali si i mne a další bratry. Ten policista, Marco Valoni, je bystrý člověk a má dobrý tým."
"Musíme být opatrní."
"To budeme."
"Takže příští týden v Bostonu."
"Přijedu tam."
***
Sofia a Pietro seděli mlčky, navzájem rozpačití z přítomnosti toho druhého. Marco odešel do kanceláře velitele turínských carabinieri; Minerva, Giuseppe a Antonino se rozhodli jít na kávu do výčepu na rohu s úmyslem nechat ty dva, aby si promluvili. Všichni už vycítili napětí, které mezi nimi vládlo.
Sofia si s jistou odměřeností skládala papíry do aktovky, zatímco Pietro, který se tvářil zamyšleně, vyhlížel oknem na ulici. Mlčel, protože nechtěl Sofii vyčítat, že mu o operaci trojský kůň nic neřekla. Sofia zase měla špatné svědomí. To, že se Pietrovi se svým plánem nesvěřila, jí teď připadalo dětinské.

"Zlobíš se?" zeptala se Sofia ve snaze přerušit to rozpačité ticho.
"Ne. Nemáš důvod mi říkat všecko, o čem uvažuješ."
"No tak, Pietro, přece tě znám a vím, když ti něco vadí."
"Nemám chuť začínat nějakou debatu. Vymyslela sis plán, který by podle mého názoru potřeboval ještě trochu dozrát, ale šéfa jsi přesvědčila, takže sis připsala spoustu bodů k dobru. Bude to, jak říkáš, a od nynějška budeme všichni pracovat na tom, aby operace trojský kůň dopadla dobře. Už to nerozebírej, nebo se zapleteme do nesmyslné hádky, která povede jen k tomu, že oba budeme naštvaní."
"V pořádku, ale řekni mi, proč si nemyslíš, že můj plán je dobrý: proto, že jsem s ním přišla já, nebo v něm opravdu vidíš slabá místa?"
"Propustit toho němého je chyba. Bude mít podezření a nikam nás nezavede. Co se týká nového vyšetřování dělníků, pusť se do toho a povíte mi, jestli něco zjistíte."
Sofia zmlkla. Pociťovala úlevu, že Pietro odjíždí. Raději tu zůstane s Giuseppem a Antoninem, bez Pietra. Kdyby tu zůstal on, nakonec by se vážně pohádali, a nejhorší by bylo, že by se to odrazilo v jejich práci. Nebyla Síndone tak posedlá jako Marco, ale vyřešit ten případ jí připadalo jako výzva.
Ano, líp, když Pietro odjede a uběhne pár dnů, a pak se vše zase vrátí k normálu. Usmíří se a začnou znovu.
***
"Od čeho začneme, doktorko?"
"Totiž, Giuseppe, já myslím, že musíme znovu promluvit s těmi dělníky a zjistit, jestli nám teď neřeknou něco jiného než předtím Pietrovi. Také bychom se o nich měli dozvědět něco víc - kde bydlí, s kým, co si o nich myslí jejich sousedé, jestli v jejich všedním životě není něco zvláštního…"
"Ale to zabere spoustu času," ozval se Antonino.
"Ano, proto Marco požádal velitele carabinieri o několik místních lidí, aby nám pomohli. Znají své město líp než my a budou vědět, jestli něco z toho, co nám ti lidé budou vykládat, vybočuje z normálu. To si může vzít na starost Giuseppe, a ty a já se vrátíme do katedrály a znovu si promluvíme s jejími pracovníky, s vrátným, s tím otcem Yvesem i s těmi starými pannami na sekretariátu…"
"Dobrá, ale pokud někdo z nich má co skrývat, bude mu podezřelé, že se tím tak zabýváme, a zůstane potichu jako myš; to ti říkám já, a už jsem pronásledoval hodně zločinců," řekl Giuseppe.
"Pokud někdo začne být nervózní, prozradí se tím. Také bychom měli požádat o rozhovor s D'Alaquou."
"To je velká ryba, příliš velká. Pokud něco zpackáme a dotkne se ho to, můžou nám v Římě přistřihnout křídla."
"Já vím, Antonino, ale musíme se o to pokusit. Zvědavost mi nedá, a ráda bych ho poznala."
"Jen pozor, doktorko, aby nás tvoje zvědavost nepřivedla do maléru!"
"Nehloupni, Giuseppe, podle mého si s ním musíme promluvit, poněvadž jeho podnik měl s těmi mimořádnými událostmi vždycky co dělat, a aspoň mně se to zdá divné. O tobě jako policistovi by to mělo platit ještě víc."
Dohodli se, že si práci rozdělí. Antonino znovu promluví s pracovníky katedrály, Giuseppe si vezme na starost dělníky a Sofia požádá o rozhovor s D'Alaquou. Pokusí se to zvládnout během týdne a pak se rozhodnou, co dál, pokud objeví nějakou stopu.

Sofia přesvědčila Marca, aby zatlačil na správných místech a zařídil, že ji Umberto D'Alaqua přijme.
Marco sice brblal, souhlasil s ní však, že je nezbytné s tím člověkem promluvit. Ředitel Odboru pro umění o to tudíž požádal přímo ministra kultury a ten mu řekl, že se zbláznil, pokud myslí, že mu dovolí, aby si začínal s takovým podnikem jako COCSA a vyšetřoval člověka, jako je D'Alaqua. Nakonec ho však Marco přesvědčil, že je to nutné a doktorka Galloniová že je vynikající osoba, neschopná nejmenšího prohřešku, který by se toho mocného muže mohl dotknout.
Ministr schůzku dohodl na příští den v deset hodin ráno. Když to Marco oznámil Sofii, spokojeně se usmála.
"Ty jsi poklad, šéfe, já vím, kolik úsilí tě to muselo stát."
"Ano, a bude líp, když neuděláš žádnou botu, jinak nás ministr oba pošle oprašovat šanony v archivu. Prosím tě, Sofie, počínej si opatrně. Podle toho, co říká ministr, je D'Alaqua důležitý podnikatel nejen v Itálii, ale na celém světě, jeho zájmy zasahují do Severní Ameriky, na Blízký východ a do Asie… Prostě to není člověk, na kterého můžeš přijít s nějakou hloupostí."
"Mám určité tušení."
"Doufám, že nás tvoje tušení nepřivede do maléru."
"Můžeš se na mě spolehnout."
"Kdybych na tebe nespoléhal, nebyla bys tu."

Teď, když se nalíčila, cítila nervozitu. Dala si záležet, aby dobře vypadala, a oblékla si béžový kostým od Armaniho. Nasnídala se na pokoji, před odchodem se však rozloučila s Antoninem a s Giuseppem.
"Mnoho štěstí, doktorko, vypadáš úžasně, jako kdybys šla na rande."
"Giuseppe, nedělej si legraci! Jsem z toho nervózní. Kdybych to zpackala, nadělám Marcovi problémy."
"Giuseppe má pravdu, vypadáš úžasně. Nevím, jestli nejsi až příliš hezká pro tak divného člověka jako ten D'Alaqua, který si údajně na ženy nepotrpí. Ale tvoje největší zbraň byla vždycky hlava, a na tu spoléhám."
"Děkuji, Antonino, děkuji vám oběma, a držte mi palce."
***
Tajemník Umberta D'Alaquy ji překvapil. Předně proto, že čekala ženu a ne muže, a za druhé proto, že onen nenápadně elegantní pán středního věku vypadal spíš jako nějaký řídící pracovník než jako tajemník, ať už byl jeho šéf sebevíc

důležitý. Představil se jako Bruno Moretti a nabídl jí kávu, zatímco budou čekat, jak řekl, než pan D'Alaqua skončí s jinou návštěvou.
Sofia kávu odmítla, poněvadž si nechtěla pokazit nalíčení. Pomyslela si, že Bruno Moretti má za úkol ji oťukat, uvědomila si však svůj omyl, když ji nechal samotnou v onom překvapivém sále, kde na stěnách visel Canaletto, Modigliani, Braque a jeden malý Picasso.
Natolik se zahloubala do Modiglianiho, až jí ušlo, že se dveře otevřely a vysoký, hezký a elegantní muž po padesátce si ji měří přísným pohledem, zároveň však zvědavě.
"Dobrý den, doktorko Galloniová."
Sofia se otočila a spatřila Umberta D'Alaquu. Cítila, že zrudla, jako kdyby provedla něco nepatřičného.
D'Alaqua musel na každého udělat dojem, nejen svou výškou a elegancí, ale i jistotou, která z něho vyzařovala. Jistotou a silou, pomyslela si v duchu.
"Dobrý den, promiňte, prohlížela jsem si vašeho Modiglianiho, a je pravý."
"Ano, samozřejmě."
"Existuje tolik padělků… ale na tomhle je zřejmé, že je pravý."
Připadala si jako hlupák. Jak by mohl nebýt pravý Modigliani, který visel v přijímací místnosti tak mocného muže?
D'Alaqua si pomyslí, že je hloupá, a opravdu byla; její poznámka byla hloupá, ten člověk ovšem nevěděl, že ji znervóznil pouhou svou přítomností, aniž by pronesl slovo.
"U mne v pracovně budeme mít větší pohodlí, paní doktorko."
Sofia přikývla. D'Alaquova pracovna ji překvapila - moderní a pohodlný značkový nábytek a na stěnách obrazy slavných mistrů. Několik Leonardových kreseb, Madona ze čtrnáctého století, Kristus od El Greca, Picassův Harlekýn, Miró… Na malém stolku stranou od psacího stolu stál krucifix vyřezaný z olivového dřeva, který ji zaujal svou prostotou.
Umberto D'Alaqua jí posunkem vybídl, aby se uvelebila na pohovce, a sám se posadil do křesla vedle ní.
"Takže, paní doktorko, čím vám mohu pomoci?"
"Pane D'Alaquo, máme podezření, že požár v katedrále někdo založil. Domníváme se, že žádná z mimořádných událostí, ke kterým v turínské katedrále došlo, nebyla dílem náhody."
Ve tváři mocného muže se nepohnul ani sval. Nic v jeho chování nenasvědčovalo znepokojení, dokonce ani překvapení ne. Díval se na ni klidně a čekal, že bude pokračovat, jako by to, co vyslechl, s ním nemělo co dělat.
"Dělníci, kteří v katedrále provádějí stavební práce, mají vaši důvěru?"
"Paní doktorko, COCSA je jedna z mnoha společností, v jejichž čele stojím. Jistě pochopíte, že všechny zaměstnance osobně neznám. V COCSA, stejně jako v každém jiném podniku, je osobní oddělení, které vám o dělnících pracujících v katedrále už určitě poskytlo všechny potřebné údaje. Pokud však potřebujete další informace, rád požádám personálního ředitele COCSA, aby vám byl k dispozici a poskytl vám veškerou pomoc, kterou byste mohla vyžadovat."
D'Alaqua zvedl telefon a požádal, aby ho spojili s personálním ředitelem.
"Pane Lazotti, buďte tak laskav a přijměte teď doktorku Galloniovou, z Odboru pro umění. Potřebuje další informace o dělnících v katedrále. Můj tajemník ji za několik minut přivede k vám do kanceláře. Děkuji vám."
Sofia pociťovala zklamání. Myslela, jak D'Alaquu zaskočí, když mu jasně řekne, že na základě jejich podezření způsobil mimořádné události v katedrále někdo úmyslně, a on ji jen pošle za personálním ředitelem.
"Připadá vám to, co jsem řekla, přitažené za vlasy, pane D'Alaquo?"
"Vy jste odborníci, paní doktorko, a děláte svou práci dobře. Pokud jde o vaše podezření i směr vašeho vyšetřování, nemám, co bych vám k tomu řekl."
Klidně na ni pohlédl. Bylo zřejmé, že považuje rozhovor za ukončený, a Sofia byla rozladěná; nechtěla ještě odejít a měla pocit, že rozhovoru s D'Alaquou nedokázala využít.
"Mohu vám ještě nějak pomoci, paní doktorko?"
"Ne, vlastně ne. Prostě jsme jenom chtěli, abyste věděl o našem podezření, že k požáru nedošlo náhodou, a budeme tudíž vaše zaměstnance důkladně prověřovat."
"Pan Lazotti vám poskytne veškerou pomoc, kterou budete potřebovat, a zajistí vám všechny informace, které o zaměstnancích COCSA budete požadovat."
Uznala svou porážku. D'Alaqua už jí neřekne ani slovo. Vstala a podala mu ruku.
"Děkuji vám za spolupráci."
"Velice rád jsem vás poznal, doktorko Galloniová."
Sofia na sebe měla vztek, navíc byla vyvedená z míry. Umberto D'Alaqua byl nejpřitažlivější muž, jakého v životě potkala. V tom okamžiku se rozhodla, že ukončí svůj vztah s Pietrem. Myšlenka, že má poměr s kolegou z práce, jí najednou připadala nesnesitelná.
Bruno Moretti, D'Alaquův tajemník, ji doprovodil do kanceláře Maria Lazottiho. Ten ji vlídně uvítal:
"Tak co potřebujete, paní doktorko?"
"Ráda bych, abyste mi poskytl veškeré informace o dělnících, kteří pracují v katedrále, včetně osobních údajů, pokud je máte."
"Všechny ty informace už jsem poskytl jednomu z vašich kolegů z Odboru pro umění a také policii, ale rád vám je dám ještě jednou. Pokud jde o osobní údaje, bohužel vám nemohu příliš pomoci. Tohle je velký podnik, kde těžko můžeme osobně znát všechny zaměstnance. Možná by vám nějaké bližší informace mohl dát polír na stavbě."
Do kanceláře vešla sekretářka a přinesla Lazottimu složku dokladů. Ten jí poděkoval a předal ji Sofii.
"Pane Lazotti, měli jste víc takových mimořádných událostí, jako je ta v turínské katedrále?"
"Co máte na mysli?"

"COCSA je podnik, který pracuje pro církev. Provádíte opravy a údržbu téměř ve všech katedrálách v Itálii."
"V Itálii a ve značné části Evropy. A k mimořádným událostem na stavbách bohužel dochází, i když se přísně dodržují bezpečnostní předpisy."
"Mohl byste mi zajistit seznam všech mimořádných událostí, které jste měli při stavebních pracích v katedrálách?"
"Udělám, co bude v mých silách, abych vám vyhověl, ovšem nebude to snadné, poněvadž na každé stavbě dochází k nesrovnalostem a k nehodám a nevím, zda o nich máme přehled. Normálně každý stavbyvedoucí podává o stavbě zprávu. Odkdy byste chtěla, abych se vám ty informace pokusil opatřit?"
"Řekněme za posledních padesát let."
Lazotti se na ni nevěřícně podíval, ale nepřel se s ní.
"Udělám, co budu moci. Pokud ty informace získám, kam vám je mám poslat?"
"Dám vám svou navštívenku a číslo na svůj mobil. Zavolejte mi, a pokud budu v Turínu, přijdu si pro ně. Pokud tu nebudu, pošlete mi je do kanceláře v Římě."
"Promiňte, doktorko Galloniová, ale co hledáte?"
Sofia si ho rychlým pohledem změřila a rozhodla se, že mu řekne pravdu.
"Hledám ty, kteří způsobují mimořádné události v turínské katedrále."
"Co to říkáte?" vyhrkl překvapeně Lazotti.
"Ano, hledáme ty, kteří způsobují mimořádné události v turínské katedrále, poněvadž máme podezření, že k nim nedochází náhodou."
"Podezříváte naše dělníky? Můj ty Bože! Ale kdo by chtěl uškodit katedrále?"
"To právě chceme zjistit - kdo a proč."
"Ale jste si tím jistí? To je od vás velice přímé obvinění vůči pracovníkům COCSA…"
"Není to obvinění, nýbrž podezření, a to je důvod, proč to vyšetřujeme."
"Ovšemže ano, paní doktorko, a můžete si být z naší strany jista veškerou spoluprací, kterou budete vyžadovat."
"O tom nepochybuji, pane Lazotti."
Při odchodu z budovy z oceli a ze skla Sofia uvažovala, zda neudělala strategickou chybu, když se jak D'Alaquovi, tak personálnímu řediteli svěřila se svým podezřením.
D'Alaqua v tu chvíli už možná telefonoval ministrovi, aby si stěžoval, nebo nedělal nic - ať už proto, že podezření, s kterým se mu svěřila, nepřikládá význam, nebo právě proto, že přikládá.
Rozhodla se okamžitě zavolat Marcovi a svou návštěvu v COCSA mu podrobně vylíčit. Pokud by D'Alaqua mluvil s ministrem, Marco na to musel být připravený.

11
"Já, Maanu, kníže Edessy, syn Abgarův, tě vzývám, Síne, bože bohů, abys mi pomohl zničit bezbožníky, kteří matou náš lid a nabádají ho, aby tě přestal uctívat a zradil bohy našich předků."

Sínova svatyně na skalnaté výspě několik mil od Edessy byla jen chabě osvětlena září pochodní, které předtím Sultanept s pomocí Maanua i Marvuze po jeskyni rozmístil.
Sínův reliéf vytesaný do kamene působil téměř lidsky, tak skutečně ho umělec zpodobil.
Maanu pálil kadidlo a vonné byliny, které mu omamovaly smysly a pomáhaly mu dorozumět se s bohem. Se Sínem, mocným bohem Měsíce, kterého nikdy nepřestal uctívat, on ani mnoho obyvatel Edessy věrných starým zvykům, jako jeho oddaný Marvuz, velitel královské stráže, jehož po Abgarově smrti učiní svým hlavním rádcem.
Sín zřejmě jeho modlitbu vyslyšel, poněvadž se mocně ohlásil, vynořil se z oblak dýmu a ozářil celou svatyni.
Sultanept, jeho velekněz, vysvětlil Maanuovi, že to je Sínovo znamení, způsob, jak bůh dává najevo, že je s nimi.
Sultanept a dalších pět kněží žili ukrytí v Sumurtaru, chráněni bludištěm tunelů a podzemních místností, odkud sloužili bohům, Slunci, Měsíci a planetám, počátku a konci všech věcí.
Maanu Sultaneptovi přislíbil, že mu vrátí moc a bohatství, o které je Abgar připravil, když zakázal náboženství předků.
"Můj kníže, měli bychom už jet. Král tě může povolat, a opustili jsme palác před mnoha hodinami."
"Ten mne k sobě nepovolá, Marvuzi, bude si myslet, že jsem s přáteli někde v krčmě nebo smilním s nějakou tanečnicí. Můj otec o mně téměř nechce slyšet, tak je zklamaný, že neuctívám jeho Ježíše. Za všechno může královna, to ona ho přesvědčila, aby zradil naše božstva a učinil z toho Nazaretského svého jediného boha.
Ujišťuji tě však, Marvuzi, že lid znovu obrátí oči k Sínovi a zničí chrámy, které královna dala postavit na počest Nazaretského. Jakmile Abgar usne věčným spánkem, zabijeme královnu a skoncujeme s Josarem i s tím Tadeášem."
Marvuz se zachvěl. Nechoval ke královně žádné sympatie. Považoval ji za tvrdou ženu, skutečnou vládkyni Edessy od té doby, co Abgar onemocněl, když ho Anja nakazila, a pak se uzdravil díky plátnu, které mu přinesl Josar.
Královna mu nedůvěřovala: jemu, Marvuzovi, veliteli královské stráže. Kolikrát na sobě pocítil její ledový pohled, jak si ho prohlíží, poněvadž věděla, že je Maanuovým přítelem. Najde však odvahu ji zabít? Byl si totiž jistý, že ho Maanu požádá, aby to udělal.
S Josarem ani s Tadeášem žádné problémy mít nebude: probodne je svým mečem. Měl po krk jejich kázání a i káravých slov, protože smilnil s každou ženou, která se naskytla, a na Sínovu počest se o úplňkových nocích opíjel do němoty.
Poněvadž on, Marvuz, si zachoval víru v bohy svých otců, v bohy jejich města, a nedal si vnutit onoho ctnostného boha, o kterém mluvili Josar a Tadeáš.
***
Izaz zručně zapisoval vše, co mu Tadeáš vyprávěl. Jeho strýc Josar ho naučil písařskému umění, a on snil o tom, že se jednou také stane královským písařem.

Byl hrdý na to, že mu Abgar i královna pochválili pergameny, na které pečlivě zaznamenal všechno, co mu Tadeáš o Ježíšovi vyprávěl.
Tadeáš ho často volal k sobě a diktoval mu vzpomínky na Nazaretského, které tak horlivě uchovával.
Mladík už uměl nazpaměť vše, co Tadeáš s Ježíšem zažil.
Tadeáš vždycky zamhouřil oči, a jako by se pohroužil do snu, vyprávěl mu, jaký Ježíš byl, co říkal a co dělal, aby to mohl zapsat.
Josar už dřív napsal své vlastní vzpomínky, dali je opsat a jeden z opisů byl uložen v královském archivu. S příběhy, které mu líčil Tadeáš, se mělo stát totéž; tak rozhodl Abgar, jenž snil o tom, že by Edessa mohla zůstavit svým dětem vylíčení skutečného příběhu Ježíšova.
Izaz byl rád, že Tadeáš ve městě zůstal. Jeho strýc Josar tak měl společnost někoho, kdo stejně jako on znal Nazaretského. Choval Tadeáše v úctě, poněvadž byl Ježíšovým učedníkem, a radil se s ním, co má říci obyvatelům Edessy, když přicházeli do jeho domu, aby ho vyslechli a modlili se.
Tadeáš až dosud nenašel příležitost k tomu, aby odjel, poněvadž královna i Abgar ho přemlouvali, aby zůstal, aby jim pomáhal být dobrými křesťany a pomáhal Josarovi šířit učení Ježíšovo, a z Edessy se tak stalo místo, kde budou vítáni všichni, kdo věří v Nazaretského.
Čas ubíhal, a Tadeáš nakonec zůstal v Edesse trvale.
Každodenně spolu s Josarem chodil do prvního chrámu, který královna dala postavit na počest Ježíše; tam hovořil a modlil se s hloučky žen a mužů, kteří přicházeli najít útěchu ve svých strastech a doufali, že jejich modlitby dolehnou k onomu Ježíši, jenž zachránil Abgara před nejkrutější nemocí ze všech. Staral se i o věřící, kteří se shromažďovali v novém chrámu - zbudoval ho sám velký Marcius, královský architekt.
Tadeáš Marcia požádal, aby nový chrám byl stejně prostý jako ten první: o málo víc než dům s velkou dvoranou, kde by mohl kázat slovo Ježíšovo. Vylíčil Marciovi, jak Nazaretský vyhnal kramáře z jeruzalémského chrámu, a vysvětlil mu, že Ježíšův duch může být přítomen pouze tam, kde vládne prostota a mír.

12

Nad Bosporem svítalo, když Hvězda moře brázdila vody v blízkosti Istanbulu. Na palubě se lodníci usilovně věnovali pracím, které předcházejí přistání.
Kapitán pozoroval snědého mladíka, který mlčky drhl palubu. Jeden z jeho lodníků v Janově onemocněl a musel zůstat na břehu, a první důstojník mu přivedl tohohle němého s tím, že sice nemůže mluvit, ale je to dobrý námořník. V tu chvíli, poháněn nutností co nejdřív vyplout, si vůbec nevšiml, že domnělý námořník nemá na rukou jediný mozol. Kůži měl měkkou - byly to ruce člověka, který jimi nikdy nepracoval. Během plavby však němý udělal vše, co mu nařídil, a v jeho očích se nic nepohnulo, ať mu uložil jakoukoliv práci. První důstojník ho ujistil, že mu ho doporučil jeden starý štamgast z přístavní krčmy U Zeleného sokola, a proto ho přivedl na loď. Kapitán věděl, že mu jeho zástupce lže. Ale proč?
První důstojník mu předem řekl, že v Istanbulu němý vystoupí a dál už na lodi pracovat nebude, a jen pokrčil rameny, když se ho zeptal, proč a jak to ví.
Byl Janovan a brázdil moře už čtyřicet let, kotvil už v tisíci přístavech a poznal nejrůznější lidi, ale na tomhle mladíkovi bylo něco zvláštního: v jeho pohledu se zračil neúspěch a v jeho výrazu smířenost, jako by věděl, že je na konci. Ale na konci čeho? A proč?
***
Istanbul mu připadal krásnější než kdy dřív. Němý lodník neslyšně vzdychl a soustředěně si prohlížel přístav. Věděl, že ho někdo přijde vyzvednout, možná týž člověk, který ho ukryl, když přijel z Urfy. Toužil vrátit se do svého města, obejmout svého otce, uvidět znovu svou ženu a slyšet veselý smích své dcerky.
Bál se setkání s Addaiem a jeho roztrpčení. V tu chvíli mu však na onom selhání, jeho vlastním selhání, příliš nesešlo; hlavně že byl naživu a vracel se domů. Bylo to víc, než se přede dvěma lety podařilo jeho bratrovi. Onen muž v katedrále jim řekl, že Mendíbž zřejmě ještě sedí ve vězení, i když o něm neměli žádné zprávy od onoho neblahého odpoledne, kdy ho zatkli jako sprostého zlodějíčka. V novinách později psali, že záhadného lupiče odsoudili ke třem letům vězení - v tom případě ho už za rok propustí.
Vystoupil z lodi, aniž se s někým rozloučil. Předchozího večera mu kapitán vyplatil smluvenou mzdu a zeptal se ho, jestli chce zůstat v jeho posádce. Posunky mu sdělil, že ne.
Vyšel z přístavu a vydal se do ulic, aniž věděl, kam vlastně míří. Pokud se ten člověk z Istanbulu neobjeví, najde už způsob, jak se do Urfy dostat vlastními prostředky. Měl peníze, které si vydělal jako námořník.
Zaslechl za sebou spěšné kroky, a když se otočil, uviděl muže, který mu před několika měsíci poskytl přístřeší.
"Už chvíli jdu za tebou a rozhlížím se. Musel jsem se přesvědčit, že tě nikdo nesleduje. Dnes v noci přespíš u mne a ráno tě vyzvednou. Bude líp, když se do té doby nebudeš nikde ukazovat."
Němý přikývl. Býval by se rád prošel po Istanbulu, toulal se po uličkách bazaru a koupil nějaký parfém své ženě a dárek své dcerce, ale neudělá to. Každá další nepříjemnost by Addaia ještě víc rozzlobila, a on i přes svůj neúspěch byl šťastný, že se mohl vrátit. Nechtěl, aby jeho návrat ještě víc zkalily jakékoli potíže.
***
"Podařilo se mi to."
Marcův hlas zněl radostně a vítězně. Sofia s úsměvem ukázala Antoninovi, aby šel blíž a poslechl si ho také.
"Stálo mne dost práce oba ministry přesvědčit, ale nakonec mi dali volnou ruku. Propustí toho němého, až jim řekneme, a povolují nám ho sledovat, ať půjde, kam chce."
"Výborně, šéfe!"

"Antonino, ty jsi tam?"
"Jsme tu oba," odpověděla Sofia, "a je to ta nejlepší zpráva, kterou jsi nám mohl sdělit."
"Ano, sám jsem s tím spokojený, měl jsem z toho dost obavy. Teď musíme rozhodnout, kdy a jak ho propustí. A jak se vedlo vám?"
"O D'Alaquovi jsem s tebou už mluvila…"
"Ano, ale ministři mi nic neříkali. To znamená, že si nestěžoval."
"Prošetřujeme znovu ty dělníky i pracovníky katedrály, ale během pár dnů přijedeme."
"Dobrá, a potom rozhodneme, jak budeme postupovat dál. Ale já už plán mám."
"A jaký?"
"Nebuď zvědavá, doktorko, včas se všechno dozvíš. Ciao!"
"Ty jsi ale… Tak tedy ciao!"

13
Josar ještě spal, když někdo rozrušeně zaklepal na chatrné dveře jeho domu.
Nad Edessou se dosud nerozbřesklo, muž z královské stráže, který za dveřmi stál, mu však předal rozkaz přímo od královny. Než slunce zapadne, měli s Tadeášem přijít do paláce.
Pomyslel si, že královna, donucená nespavostí bdít u Abgarova lože, si zřejmě neuvědomila, jak časná je hodina. Strážců neklidný pohled mu však prozradil, že se něco děje.
Oznámí to Tadeášovi a za soumraku se společně vydají nahoru do paláce. Tušil, že se patrně děje něco vážného.
Na kolenou a se zavřenýma očima se modlil ve snaze najít odpověď na úzkost, která tísnila jeho duši.
Několik hodin nato k němu přišel Izaz, téměř ve stejnou chvíli jako Tadeáš. Jeho synovec, bystrý a statný mladík, je zpravil o pověstech, které v paláci kolují. Abgar očividně scházel. Lékaři si šuškali, že je to nejspíš poslední útok smrti na jeho život, a nemá valnou naději vyjít z něj vítězně.
Abgar si uvědomoval, jak na tom je, a požádal královnu, aby k jeho lůžku pozvala několik přátel. Chtěl jim dát pokyny, jak se mají zachovat po jeho smrti. Proto je královna dala zavolat; k Izazovu překvapení byl pozván i on.
Když přišli do paláce, odvedli je ihned do Abgarových komnat. Král spočíval na lůžku a zdál se bledší než v předchozích dnech.
Královna, která mu otírala čelo šátkem smočeným v růžové vodě, si ulehčené oddechla, když je spatřila ve dveřích.
Hned po nich vešli do místnosti další dva muži: královský architekt Marcius a Senín, nejbohatší z obchodníků v Edesse, králův příbuzný a věrný přítel.
Královna jim posunkem naznačila, aby přistoupili blíž, a zároveň poslala pryč služebné a přikázala strážím, aby zavřely dveře a nevpouštěly nikoho dovnitř.
"Chci se s vámi rozloučit, přátelé, a dát vám své poslední příkazy."
Abgarův hlas zněl chabě. Král umíral a věděl to, a úcta a láska, které k němu cítili, jim zabránily utěšovat ho falešnými nadějemi. Proto jen mlčky čekali na to, co jim chce sdělit.
"Moji špehové mi oznámili, že jakmile zemřu, můj syn Maanu rozpoutá vůči křesťanům kruté pronásledování, a některé z vás hodlá připravit o život. Tadeáši, Josare, a ty také, Izazi, musíte opustit Edessu dřív, než zemřu. Pak už vás nebudu s to ochránit. Maanu se neodváží zavraždit Marcia ani Senína, i když ví, že jsou křesťané, poněvadž náleží k urozeným edesským rodinám a ostatní z jejich stavu by mu přísahali pomstu.
Maanu vypálí chrámy zasvěcené Ježíšovi a totéž učiní s domy některých mých významnějších poddaných, kteří vyznávají křesťanství. Dá povraždit mnoho mužů, žen i dětí, aby křesťanům nahnal hrůzu a donutil je znovu uctívat staré bohy. Mám obavu o Ježíšův rubáš, bojím se, že Svaté plátno zničí. Maanu se zapřísáhl, že ho spálí na tržním náměstí přede všemi obyvateli města, a učiní tak hned v den mé smrti. Vy, přátelé, ho musíte zachránit."

Pět mužů mlčky naslouchalo královým radám. Josar pohlédl na královnu a poprvé si uvědomil, že její dřívější půvab je ten tam a vlasy, které zahlédal záhyby jejího závoje, jsou šedivé. Královna zestárla, i když jí zůstal lesk v očích a v jejím chování byla stejná vznešenost jako vždycky. Co se stane s ní? Byl si jistý, že její syn Maanu ji nenávidí.
Abgar vytušil, co Josara znepokojuje. Věděl, že jeho přítel byl do královny vždycky potají zamilovaný.
"Josare, požádal jsem královnu, aby odjela, dokud je čas, ale odmítá mé prosby."
"Paní," řekl Josar, "váš život je ve větším nebezpečí než naše."
"Já jsem královna Edessy, Josare, a královny neutíkají. Pokud mám zemřít, zemřu tady, spolu s těmi, kdo jako já věří v Ježíše. Neopustím ty, kteří na nás spoléhali, přátele, s nimiž jsem se modlila. Zůstanu po Abgarově boku; nedokázala bych ho tady v paláci ponechat osudu. Dokud je král naživu, Maanu se proti mně neodváží nic podniknout. A teď všichni poslyšte králův plán."
Abgar se zvedl na lůžku a tiskl přitom královně ruku. V posledních dnech je několikrát zastihl východ slunce, když ještě hovořili a promýšleli plán, který teď hodlal vysvětlit svým nejmilejším přátelům.
"Poslední, co vám přikazuji, je, abyste zachránili Ježíšův rubáš. Mně samotnému zázračně navrátil život, a mohl jsem se dožít stáří. Svaté plátno však nepatří mně, nýbrž všem křesťanům, a proto ho musíte zachránit. Žádám vás však, aby neopustilo Edessu a město si ho zachovalo na věky věků. Ježíš chtěl přijít sem, a tady zůstane. Tadeáši a Josare, musíte plátno odevzdat Marciovi, a ty, Marcie, už vymyslíš, kam ho ukrýt, abys ho uchránil před Maanuovým hněvem. Seníne, od tebe očekávám, že se postaráš, aby Tadeáš a Josar i tady mladý Izaz unikli z města. Můj syn se neodváží zasáhnout proti žádné z tvých karavan. Svěřuji je pod tvou ochranu."
"Abgare, kam chceš, abych Svaté plátno schoval?" zeptal se Marcius.
"To musíš rozhodnout ty, drahý příteli. Ani královna, a dokonce ani já to nesmíme vědět, i když musíš vybrat někoho,

kdo to tajemství bude sdílet, a se Senínovou pomocí jej také dostat do bezpečí. Cítím, že můj život dohasíná. Nevím, kolik dnů mi ještě zbývá, doufám ale, že dost, abyste mohli uskutečnit to, oč vás žádám."
Během příští hodiny a s vědomím, že to může být naposled, se král se všemi srdečně rozloučil.
***
Svítalo, když Marcius došel k západní hradbě. Dělníci už na něj čekali, aby pokračovali podle jeho pokynů. Jako královský architekt se Marcius zabýval nejen stavěním budov, které zdobily Edessu, ale řídil i všechny stavební práce ve městě, jako tady u západní hradby, kde razili novou bránu.
Překvapeně spatřil Marvuze, jak hovoří s předákem Jeremínem.
"Zdravím tě, Marcie."
"Co tady pohledává velitel královské stráže? Posílá snad pro mne Abgar?"
"Posílá mne Maanu, který už brzy bude králem."
"Bude jím, pokud si to bude přát Bůh."
V tichu svítání se rozlehl Marvuzův hlasitý smích.
"Bude jím, Marcie, bude králem, a ty to víš, poněvadž jsi včera byl u Abgara a je zřejmé, že po něm sahá smrt."
"Co chceš? Ale mluv rychle, neboť musím pracovat."
"Maanu chce vědět, co vám Abgar uložil. Ví, že nejen ty, ale také Senín, Tadeáš, Josar, a dokonce i písař Izaz jste byli u krále lože až do noci. Kníže ti vzkazuje, že pokud vůči němu budeš loajální, nic se ti nestane. V opačném případě neručí za to, jaký osud tě může stihnout."
"Přišel jsi mi Maanuovým jménem vyhrožovat? To si kníže tak málo váží sám sebe? Jsem už starý na to, abych se něčeho bál. Maanu mi může vzít jenom život, a ten už se chýlí ke konci. A teď jdi a nech mě pracovat."
"Povíš mi, co vám Abgar řekl?"
Marcius se napůl otočil, aniž mu odpověděl, a začal si prohlížet hliněnou maltu, kterou míchal jeden z dělníků.
"Toho budeš litovat, Marcie, budeš toho litovat!" rozkřikl se Marvuz, obrátil koně a tryskem vyrazil zpátky do paláce.
Během příštích hodin se Marcius zdál pohroužený do práce. Předák ho pokradmu sledoval. Marvuz ho podplatil, aby královského architekta špehoval, a on souhlasil. Nerad zrazoval starce, který se k němu vždycky choval laskavě, ovšem Marciovy dny byly pryč a Marvuz ho ujistil, že Maanu se mu za jeho služby dokáže odvděčit.
Slunce už žhnulo naplno, když Marcius naznačil předákovi, že je čas udělat přestávku. Dělníkům se po těle lil pot, a předák sám byl už unavený a těšil se, až se posadí a odpočine si.
V tu chvíli přišli dva mladí sloužící z Marciova domu se dvěma košíky, a jak předák viděl, přinesli v nich čerstvé ovoce a vodu, o které se architekt chtěl s dělníky podělit.
Hodinu všichni odpočívali, i když Marcius byl zabrán do svých plánů, jako už tolikrát; navíc lezl po lešení nahoru a dolů, aby si ověřil pevnost hradby, kterou rozšiřovali, a tvar velké brány, která podle jeho představy měla být ozdobná. Předák zavřel oči, tak se cítil vyčerpaný, a dělníci sotva měli sílu promluvit.
Dokud se slunce nezačalo klonit k západu, Marcius nedal příkaz přerušit práci. Předák o jeho počínání mohl povědět jen málo, přesto však hodlal zajít do krčmy U Čtyřlístku, kde se měl sejít s Marvuzem.
Architekt se s nimi rozloučil a v doprovodu obou sloužících zamířil domů.
Byl už léta vdovec a byl bezdětný, o své dva mladé sloužící se však staral, jako by byli jeho vlastní. Byli křesťané jako on, a Marcius věděl, že ho nezradí.
Předchozího večera, než odešel z Abgarova paláce, se dohodli s Tadeášem a Josarem, že až bude vědět, kam ukrýt Ježíšův rubáš, pošle jim vzkaz. Vymysleli si plán, jak mu ho Josar předá, aniž by vzbudil Maanuovo podezření. Abgar je totiž varoval, že jeho syn je možná dává sledovat. Přijali i další rozhodnutí: kam plátno ukryje, řekne Marcius pouze Izazovi, a Josarův synovec měl se Senínovou pomocí uprchnout z města, jakmile mu to královský architekt sdělí.
Tadeáš rozhodl, že pojede do Sidonu, kde se ustavil malý, ale vzkvétající křesťanský sbor. Timea, jeho duchovního vůdce, tam vyslal hlásat slovo Ježíšovo Petr. Izaz u něho nalezne útočiště a Timeus už si poradí, jak s Kristovým rubášem naložit.
Přes Abgarovu výzvu, aby si zachránili život, se Tadeáš i Josar rozhodli v Edesse zůstat a sdílet týž osud jako ostatní křesťané. Žádný z nich nechtěl rubáš opustit, i když nebudou vědět, kam ho Marcius uložil.
V chrámu se Tadeáš a Josar sešli s mnoha místními křesťany. Společně se za Abgara modlili a prosili Boha, aby se nad králem znovu slitoval.
Toho dne ráno Josar plátno pečlivě svinul a ukryl ho na dně košíku, podle plánu, který vymyslel Marcius. Než slunce začalo pálit, zašel s košíkem na předloktí na trh, zastavil se u několika stánků a pohovořil s obchodníky. V dohodnutou hodinu spatřil jednoho z Marciových mladých sloužících, jak u nějakého stařík kupuje ovoce, přistoupil ke stánku také a srdečně se pozdravil s mladíkem, který nesl stejný košík jako on. Potají si je vyměnili. Nikdo si toho nevšiml, a ani Maanuovi špehové neviděli nic podezřelého v tom, že se Josar zdraví s křesťanem, jako je sloužící jeho přítele Marcia.
Právě tak ani předák Marcia nepodezíral, když si nahoře na lešení, kam vylezl s košíkem ovoce, vytáhl jablko a roztržitě z něj ukusoval, zatímco přecházel sem tam a ověřoval si pevnost zdi, kterou rozšiřoval, a zaplňoval skuliny cihlami z pálené hlíny. Marcius odjakživa rád pokládal cihly - jeho věc, neodpočívá-li ani v takovou hodinu, kdy vedro člověku uspává smysly, pomyslel si předák.

Marcius se osvěžil studenou vodou, kterou mu jeden ze sloužících přinesl do pokoje. Po celodenním parnu se královskému architektovi ulevilo a vzal si čisté roucho.Věděl, že jeho dny jsou sečteny. Jakmile Abgar zemře, bude Maanu chtít vědět, kde je plátno Ježíšovo, aby je mohl zničit. Dá mučit všechny, o nichž usoudí, že by mohli vědět, kde je, a on patřil k Abgarovým přátelům, které Maanu bude podezřívat, že by ono tajemství mohli znát. Proto učinil

rozhodnutí, které dnes večer sdělí Tadeášovi a Josarovi a které uskuteční, jakmile se dozví, že Izaz je v bezpečí.
V doprovodu svých mladých sloužících zamířil do chrámu. Věděl, že jeho přátelé se tam budou modlit. Po příchodu si našel bezpečné místo, kde ho nikdo nemohl vidět. Abgar je varoval před Maanuovými špehy.
Izaz starého muže, ukrytého v šeru, ovšem postřehl. Využil chvíle, kdy ho Tadeáš a Josar požádali, aby jim pomohl roznést věřícím chléb a víno, a přistoupil k Marciovi. Ten mu předal pečlivě složený kus pergamenu a Izaz ho schoval do záhybů svého roucha. Pak vyhledal pohledem vysokého a silného muže, který očividně čekal na jeho znamení. Nenápadně vyšel z chrámu a sledován oním obrem chvatně zamířil do karavanseraje.
Senínova karavana byla připravena Edessu opustit; Harran, jehož Senín pověřil, aby ji vedl do Sidonu, už netrpělivě čekal.
Ukázal Izazovi a obrovi jménem Obodas místo, které jim určil, a dal příkaz vyrazit.
Teprve za svítání Izaz rozvinul pergamen, který mu Marcius předal, a přečetl si dva řádky, na nichž architekt přesně uvedl, kam Svaté plátno ukryl. Pak pergamen roztrhal na malé kousky a postupně je rozházel po poušti.
Obodas ho bedlivě sledoval a přitom se rozhlížel kolem. Měl od Senína příkaz chránit mladíkův život i za cenu svého vlastního.
Teprve tři večery nato Harran a Obodas usoudili, že jsou od Edessy dostatečně daleko, aby učinili krátkou zastávku a vyslali k Senínovi posla. Potrvá další tři dny, než tam dorazí, a to už Izaz bude v bezpečí.
***
Abgar zápasil se smrtí. Královna dala zavolat Tadeáše a Josara a oznámila jim, že králův život dohasne během několika hodin, možná i minut. Už nepoznával ani ji.
Uplynulo deset dnů od chvíle, co Abgar sezval do téže komnaty své přátele a promlouval k nim, dokud nepadla úplná tma. Teď z něho zbývalo jen bezvládné tělo; už ani neotevřel oči, a jenom chabý dech na zrcátku ukazoval, že je dosud naživu.
Maanu se z paláce ani nehnul a netrpělivě čekal na Abgarovu smrt. Do královy komnaty ho královna nevpustila, přesto však věděl, co se tam děje, poněvadž podplatil jednu mladou otrokyni, jíž slíbil, že ji propustí na svobodu, jestliže mu poví o všem, co se v Abgarově komnatě zběhne.
Královna věděla, že ji dává špehovat; poslala proto všechny sloužící pryč, když Josar a Tadeáš vešli, a se svými přáteli hovořila šeptem. Ulehčeně se usmála, jakmile jí oznámili, že je Svaté plátno v bezpečí. Slíbila, že jim okamžitě sdělí, až Abgar zemře. Dá jim zprávu přes Ticia, jednoho z písařů, jenž vyznával křesťanství a byl jí věrný. Dojatě se rozloučili s tím, že se na tomto světě už neuvidí, a královna požádala Tadeáše a Josara, aby jí požehnali a modlili se za ni, aby tak měla sílu tváří v tvář smrti, k níž ji její syn Maanu už odsoudil.
Josar měl oči plné slz a nebyl s to se s královnou rozloučit. Už to nebyla ta někdejší krásná žena, oči jí však rozhodně zářily a díky svému královskému chování byla dosud nádherná. Královna si uvědomovala oddanost, jakou k ní bývalý písař cítil; stiskla mu ruku a objala ho, aby tak dala najevo, že ví, jak ji miloval, a má ho ráda jako nejvěrnějšího z přátel.
Abgarovo umírání trvalo ještě tři dny. Palác byl pohroužen do tmy a u krále bděla jen královna, když otevřel oči a vděčně se na ni usmál, s pohledem plným lásky a něhy. Potom vydechl naposled, smířen sám se sebou i s Bohem.
Královna pevně stiskla manželovu ruku, potom mu opatrně zatlačila oči a políbila ho na rty. Dopřála si jen několik minut na to, aby se pomodlila a poprosila Boha, aby Abgara vzal k sobě.
Potají se kradla temnými chodbami, až dorazila do blízké komnaty, kde už několik dnů přespával královský písař Ticius. Spal, ale probudil se, jakmile ucítil na rameni královninu ruku. Ani jeden nic neřekl. Žena se pod ochranou noci vrátila do královské komnaty a Ticius se obezřetně vyplížil z paláce a zamířil k Josarovi.
Ještě se ani nerozbřesklo, když Josar v zoufalství vyslechl od Ticia zprávu o Abgarově smrti. Musel poslat vzkaz Marciovi, jak ho o to královský architekt požádal, aby mohl uskutečnit svůj plán. A také to musel okamžitě oznámit Tadeášovi. Byl si jist, že oběma nezbývá než se rozloučit se životem.

14
"Tak, Marco, svěř se nám, co ti dělá starosti."
Přímá otázka Santiaga Jiméneze Marca zaskočila.
"To je na mně tak vidět, že mám starosti?"
"Člověče, jsme přece z branže, nám nic nenamluvíš!"
Paola se usmála. Marco ji požádal, aby k nim pozvala na večeři Johna, kulturního přidělence amerického velvyslanectví, a Santiaga Jiméneze, zástupce Europolu v Římě.
John přišel se svou ženou Lisou. Santiago byl svobodný, takže je pokaždé překvapil nějakou nahodilou společnicí, kterou si přivedl. Tentokrát přišel se svou sestrou Anou, mladou a čilou tmavovláskou, novinářkou, která byla v Římě jako zpravodaj na schůzce šéfů vlád Evropské unie.
"Jistě už víte, že v turínské katedrále došlo k dalšímu neštěstí," vysvětlil Marco.
"A myslíš, že ho někdo způsobil úmyslně?"
"Ano, Johne, přesně to si myslím. Soupis mimořádných událostí v katedrále během posledních století je zarážející: požáry, pokusy o vloupání, záplavy, víte přece sami. Právě tak jako spletité osudy, které provázejí plátno Ježíšovo. V našem povolání víme, že člověk nemá věřit na náhody."
"Příběh Svatého plátna je zajímavý: myslím to, jak se v různých obdobích objevovalo a mizelo, i nebezpečí, která mu hrozila. Myslíš si ale, že mu někdo chce způsobit nějakou újmu, nebo ho prostě ukrást?" řekla Lisa.
"Ukrást? Ne, nikdy jsme neuvažovali, že by ho někdo chtěl ukrást. To spíš zničit, poněvadž ony neblahé události mu mohly být osudné."
"Svaté plátno je v turínské katedrále od té doby, co se savojský rod rozhodl ho tam uložit, když tehdejší milánský

arcibiskup Karel Boromejský slíbil, že půjde pěšky až do Chamb? ry, kde tenkrát Síndone byla, a poprosí, aby zmizel mor, který město pustošil. Savojští vévodové, pohnutí kardinálovou zbožností, se rozhodli přemístit plátno Ježíšovo na půl cesty, do Turína, aby ho ušetřili tak dlouhé pouti, a tam je dodnes. Je zřejmé, že pokud v katedrále došlo k tolika neštěstím, a jak říkáš sám, nevěříš na náhody, musíš si připustit, že člověk, který tam založil požár před čtrnácti dny, nemohl totéž spáchat v minulém století, takže…"
"Takové řeči si odpusť, Liso," napomenul ji John. "Marco má pravdu, za tolika mimořádnými událostmi může být něco podivného."
"Ano, ale já si říkám, co a proč, a nejsem schopen najít motiv. Je možné, že nějaký šílenec chce Síndone zničit."
"Ano, jenže ten šílenec by mohl způsobit neštěstí v posledních deseti, patnácti nebo dvaceti letech, ale předtím?" zeptala se Ana. "Ale je to pozoruhodný příběh, to vám řeknu! Ráda bych to napsala…"
"Ano! Nejsi tu jako novinářka!"
"Nech ji být, Santiago, nech ji. Jsem si jistý, že mohu spoléhat na diskrétnost tvé sestry, i když je novinářka. Žádám vás, abyste mi pomohli uvažovat, jak se dostat z té bryndy. Možná že moji lidé a já jsme se do toho problému zabrali příliš, nevidíme si dál než na špičku nosu a vzali jsme si do hlavy, tedy především já, že za těmi mimořádnými událostmi je nějaký motiv, a přitom nejde o nic víc než o sérii náhod. Rád bych vás požádal, abyste si prošli přehled, ve kterém uvádím všechno, co se v katedrále a kolem Síndone za posledních sto let stalo. Vím, že tím využívám vašeho přátelství a že máte zoufale málo času, ale byl bych rád, kdybyste si ho přečetli, a až si uděláte vlastní závěry, abychom se sešli znovu."
"Spolehni se, že ti pomůžu, jak to půjde. A jinak, víš dobře, že kdyby ses chtěl podívat do archivů Europolu, není to problém."
"Děkuju, Santiago."
"Milý příteli, já si tvůj přehled prostuduju a řeknu ti upřímně svůj názor. Víš, že můžeš počítat s mou pomocí ve všem, co bys potřeboval, úředně i neúředně," nabídl se John.
"Já bych si ten přehled ráda přečetla také."
"Jenže ty nejsi polda, Ano, a nemáš s takovými věcmi nic společného, takže Marco ti nemůže svěřit úřední zprávu, která je důvěrná."
"Lituji, Ano," začal se omlouvat Marco.
"Tím hůř pro vás, poněvadž intuice mi říká, že pokud za tím něco je, ať už cokoliv, musíte k tomu přistupovat z historického pohledu, a ne z policejního, ale záleží na vás."
Dohodli se, že se za týden zase sejdou, a Lisa se nabídla, že je pozve na večeři.
***
"Co bys na to řekl, bratříčku, kdybych u tebe ještě pár dnů zůstala?"
"Ano, vím, že to, co nám Marco vypravoval, by se ve tvých novinách vyjímalo dobře, jenže Marco je můj přítel. Navíc bys mi přivodila pracovní problémy, kdyby vyšlo najevo, že má sestra zveřejňuje záležitosti, které vyšetřuje policie a o kterých se mohla dozvědět jen díky mně. Zkrátka a dobře, zničila bys mi kariéru."
"No tak, netvař se jako na divadle, slibuju ti, že nenapíšu ani řádek."
"Opravdu mě nepodrazíš? Budeš dodržovat off the record?"
"Ne, žádný podraz ti neudělám, nemusíš se vzrušovat. Jsem přece tvá sestra. A kromě toho dodržuju každý off the record. V mém povolání to patří k pravidlům hry."
"Jak tě vůbec napadlo stát se novinářkou?"
"Ty jsi polda, to je horší."
"Pojď, zvu tě na skleničku do podniku, který tě nadchne a je teď v módě, takže se tím můžeš vychloubat, až se vrátíš do Barcelony."
"Dobrá, ale stejně bych ráda, kdybys mi důvěřoval. Myslím, že bych vám mohla pomoct, a slibuju ti, že bych o tom nikomu neřekla a nenapsala ani řádek. Takovéhle příběhy mě totiž uchvacují."
"Ano, nemůžu připustit, aby ses pletla do vyšetřování, které nevedu já, ale Odbor pro umění. Už jsem ti říkal, že by mi to způsobilo problémy."
"Ale nikdo by se to nedozvěděl, to ti přísahám. Prosím tě, důvěřuj mi. Už mě nebaví psát o politice a slídit po skandálech bůhví v které vládě. Měla jsem ve svém povolání opravdu štěstí, dařilo se mi už od začátku, ale ještě jsem nenarazila na opravdu velký příběh, a tenhle by to mohl být."
"Počkej, neřekla jsi mi právě, abych ti důvěřoval, že nic neřekneš ani nenapíšeš?"
"To taky neudělám!"
"Co ale potom znamená, že jsi ještě nenarazila na opravdu velký příběh?"
"Víš co, navrhuju ti dohodu. Necháš mě, abych se tím zabývala na vlastní pěst a nikomu nic neříkala. Pokud se mi podaří něco zjistit, povím to jen tobě. Pokud ovšem nakonec najdu stopu nebo cokoliv, co by vám pomohlo rozluštit záhadu událostí v katedrále, a Marco ten případ vyřeší, chtěla bych od vás, abyste mi dovolili to všechno napsat, nebo aspoň nějakou část. Rozhodně ale ne předtím, než se případ vyřeší."
"To nepřichází v úvahu."
"Proč ne?"
"Protože to není moje záležitost, a nemůžu uzavírat žádné dohody, s tebou ani s nikým jiným. Co mě to proboha napadlo, že jsem tě vzal na večeři k Marcovi?"
"Nerozčiluj se, Santiago. Mám tě ráda a nikdy bych neudělala nic, co by ti mohlo ublížit. Jsem novinářka a miluju svou práci, ale na tobě mi záleží víc, a nikdy bych novinám nedala přednost před lidmi. Zvlášť když se jedná o tebe."
"Chci ti důvěřovat, Ano, opravdu chci, a jinou volbu ani nemám. Ale zítra odjedeš, vrátíš se do Španělska a nezůstaneš

tu."

15

Němý těkal pohledem po silnici přeplněné osobními i nákladními auty. Řidič kamionu, který ho vezl do Urfy, se zdál stejně němý jako on sám, a co odjeli z Istanbulu, neřekl málem ani slovo.

Toho dne ráno se řidič ohlásil v domě muže, který ho ukrýval. "Jsem z Urfy a přijel jsem pro Zafarína."

Jeho strážce přisvědčil a přivedl ho z místnosti, kde spal. Zafarín poznal muže, který pro něho přijel. Byl od nich z města, a stejně jako on požíval Addaiovy důvěry.

Jeho hostitel mu dal sáček datlí, pomeranče a několik lahví vody a doprovodil je až na místo, kde řidič kamion zaparkoval.

"Zafaríne," řekl mu, "s tím člověkem budeš v bezpečí a zaveze tě k Addaiovi."

"Jaké pokyny jsi dostal?" zeptal se řidiče.

"Jen abych ho přivezl, jak nejrychleji dokážu, a cestou nezastavoval na místech, kde bychom mohli vzbudit pozornost."

"Musí se tam dostat živ a zdráv."

"Dostane se tam. Když Addaio něco nařídí, splním to."

Zafarín se usadil na sedadle vedle řidiče. Býval by od něho rád slyšel, co je nového s Addaiem, s jeho rodinou a v celém městě, ten však zarytě mlčel. Za celou dobu na něho promluvil jen několikrát, když se ptal, jestli nemá hlad nebo nechce jít na záchod.

Bylo na něm vidět, že je po tolika hodinách řízení unavený, Zafarín mu proto posunkem naznačil, že by mohl řídit on, řidič to však odmítl.

"Už to není daleko, a nechci mít žádné problémy. Addaio by mi neodpustil, kdybych něco zpackal, a ty už jsi toho zřejmě zpackal dost."

Zafarín zaťal zuby. Riskoval život, a tenhle pitomec mu teď předhazuje, že něco zpackal. Co věděl o nebezpečí, kterému on a jeho druhové museli čelit?

Vozidel na silnici stále přibývalo. E-24 patří k silnicím s nejhustším provozem v Turecku, poněvadž ho spojuje s Irákem, s iráckými naftovými poli, a navíc je přeplněná kamiony a vojenskými auty, která hlídkují na tureckosyrských hranicích a dávají pozor především na kurdské bojůvky, které v té oblasti působí.

Ani ne za hodinu bude doma, a to bylo jediné, na čem mu v tu chvíli záleželo.

"Zafaríne, Zafaríne!"

Matčin třaslavý hlas mu zněl jako nebeská hudba. Stála tam, malá a vyzáblá, s vlasy zakrytými rouškou. Vzdor své drobné postavě poroučela celé rodině. Jeho otci, bratrům i jemu, a samozřejmě i jeho ženě a dcerce. Nikdo se jí neodvážil odporovat.

Jeho žena Ayat měla oči plné slz. Právě ona ho předtím prosila, aby nejezdil, aby to poslání nepřijímal. Ale jak by mohl odmítnout Addaiův příkaz? Na jeho matku i otce by padla hanba, poněvadž celý Sbor by si na ně ukazoval prstem.

Vystoupil z kamionu a v tu chvíli ucítil na krku manželčiny paže. Matka se ho pokoušela obejmout také, a jeho dcerka se polekaně rozplakala.

Otec se na něj dojatě díval a čekal, až s ním ženy přestanou láskyplně cloumat. Objali se, a pak už se Zafarín, když ucítil otcovy silné selské paže, dal strhnout dojetím a rozplakal se. Připadal si, jako když byl ještě malý a otec ho pevně objímal a utěšoval ho, pokud se vrátil domů a ve tváři měl stopy nějaké rvačky na ulici nebo ve škole. Jeho otec v něm vždycky vzbuzoval jistotu: jistotu, že se na něj může spolehnout, a ať se děje cokoliv, bude tu, aby ho chránil. Cítil, že teď bude jeho ochranu potřebovat, až stane před Addaiem. Ano, měl z Addaia strach.

16

Zahrada kolem domu, postaveného v novoklasickém slohu, byla osvětlená víc než obvykle. Místní policisté a tajní agenti se předháněli v zajišťování bezpečnosti na večírku pro vybranou společnost. Mezi hosty byl prezident Spojených států s manželkou, stejně jako ministr financí a ministr obrany, několik vlivných senátorů a členů Kongresu jak za republikánskou, tak za demokratickou stranu, a dále prezidenti největších amerických i evropských konsorcií a nadnárodních společností, tucet bankéřů, advokáti velkých firem, lékaři, vědci i několik známých osobností z akademického světa.

V Bostonu ten večer nebylo horko, přinejmenším ne ve vilové čtvrti, kde Stuartovi sídlili.

Mary Stuartové bylo padesát, a James, její manžel, jí chtěl udělat radost oslavou, na kterou pozval všechny jejich přátele.

Po pravdě, pomyslela si Mary, bylo na večírku víc dobrých známých než přátel. Jamesovi by to nikdy neřekla, aby mu nezkazila radost, bývala by však raději, kdyby ji překvapil cestou do Itálie, jen oni dva, beze spěchu a bez společenských povinností. Zmizet v Toskánsku, kde byli před třiceti lety na svatební cestě. Jenomže Jamese by něco takového v životě nenapadlo.

"Umberto!"

"Mary, miláčku, všechno nejlepší."

"Mám opravdu radost, že tě vidím."

"Radost udělal James mně, když mi prokázal tu čest a pozval mě na dnešní večírek. Tady mám něco pro tebe. Doufám, že se ti to bude líbit."

Muž jí vtiskl do ruky malou krabičku, zabalenou do bílého hlazeného papíru.

"Nemusel sis dělat starosti… Co je to?"

Mary krabičku rychle otevřela a uchváceně zírala na sošku, která se objevila, když ji vybalila z bublinkové fólie.
"Je z druhého století před Kristem. Stejně okouzlující a krásná dáma jako ty."
"Je nádherná. Děkuji ti, velice ti děkuji. Úplně mi to vyrazilo dech. Jamesi.. Jamesi…"
James Stuart si pospíšil tam, kde stála jeho žena s Umbertem D'Alaquou. Oba muži si srdečně potřásli rukama.
"Tak čím jsi Mary překvapil tentokrát? To je krása! Řeknu ti, můj dárek se s tím tvým vůbec nedá srovnávat."
"To neříkej, Jamesi, víš, že mě nadchl! Daroval mi tyhle náušnice a prsten. Jsou to ty nejdokonalejší perly, jaké jsem kdy viděla."
"Jsou to ty nejdokonalejší perly, které na světě jsou, můžeš se spolehnout. Tak si tu nádhernou dámu jdi uložit, a já Umberta zatím pozvu na skleničku."
Deset minut nato James Stuart nechal Umberta D'Alaquu ve společnosti prezidenta a dalších návštěvníků; sám dál přecházel od jedné skupinky k druhé a věnoval se hostům.
Ve svých dvaašedesáti letech se Stuart cítil na vrcholu. Měl vše, co si v životě mohl přát: šťastnou rodinu, zdraví a úspěch v podnikání. Díky svým válcovnám oceli, farmaceutickým laboratořím, závodům na zpracování odpadu a bezpočtu dalších podniků patřil k nejbohatším a nejvlivnějším lidem na světě.
Po svém otci zdědil malé průmyslové impérium, dokázal ho však zmnohonásobit. Škoda jen, že jeho děti neměly přílišné vlohy pro podnikání. Mladší Gina vystudovala archeologii a utrácela peníze za financování vykopávek na těch nejnesmyslnějších místech na planetě, a sama se jich zúčastnila. Gina byla stejná jako jeho švagrová Lisa, i když doufal, že jeho dcera bude rozumnější. Tom vystudoval medicínu a válcovaná ocel mu nic neříkala. Ještě že se Tom oženil a měl dva syny, jeho malé vnuky, které zbožňoval a doufal, že budou mít dost nadání a chuti k tomu, aby zdědili jeho impérium.
Nikdo z dalších hostů nepostřehl, že oněch sedm mužů spolu už chvíli hovoří, třebaže si samozřejmě všímali, co se děje kolem. Pokud k nim někdo přistoupil, změnili téma a předstírali, že mluví o irácké krizi, o poslední schůzce na nejvyšší úrovni v Davosu nebo jakékoli jiné záležitosti, o které se dalo očekávat, že je s ohledem na jejich postavení a to, čím se zabývali, bude zajímat.
Hlavní slovo měl zřejmě nejstarší z nich, vysoký a hubený.
"Byl to dobrý nápad, sejít se tady."
"Ano," přitakal jeden z jeho společníků s francouzským přízvukem. "Tady nebudíme pozornost, a nikdo si nás nevšimne."
"Marco Valoni požádal ministra kultury, aby němého z turínské věznice propustili," řekl další z mužů bezvadnou angličtinou, jakkoli jeho mateřským jazykem byla italština, "a ministr vnitra žádosti svého kolegy vyhověl. Přišla s tím jedna z jeho spolupracovnic, doktorka Galloniová. Inteligentní žena, která došla ke zjevnému závěru, že jenom ten němý je může přivést na nějakou stopu. Doktorka Galloniová Valoniho také přesvědčila, že musí COCSA prověřit odshora až dolů."
"Je nějaký způsob, jak tu doktorku Galloniovou z Odboru pro umění dostat?"
"Ano, vždycky bychom mohli uplatnit nátlak s tím, že se ta osoba chová vlezle. COCSA by mohla vznést námitky a zatahat za nitky ve Vatikánu, aby odtamtud zatlačili na italskou vládu, že má podnik nechat na pokoji. Také bychom mohli zasáhnout prostřednictvím ministra hospodářství, jemuž by se určitě nezamlouvalo, že někdo obtěžuje jeden z největších podniků v zemi kvůli požáru, který se naštěstí obešel bez následků. Podle mého názoru bychom však měli počkat, než vůči Sofii Galloniové něco podnikneme."
Stařec se upřeně zahleděl na muže, který právě domluvil. V tónu jeho přítele bylo něco, co ho překvapilo, i když nevěděl co. Z jeho gest ani z jeho pohledu však nevyčetl sebemenší citové hnutí. Ale přesto… rozhodl se ho zaskočit, aby viděl, jak zareaguje.
"Mohli bychom také zařídit, aby zmizela. Nemůžeme si dovolit, aby se nějaká zvědavá vyšetřovatelka vměšovala víc, než je zdrávo. Souhlasíte se mnou?"
Muž s francouzským přízvukem promluvil první.
"Ne, já ne. Připadá mi to zbytečné. Byla by to krajní chyba. V tu chvíli bychom neměli dělat nic; ať si za tu nitku tahá, vždycky máme čas ji přestřihnout a tu doktorku dostat pryč."
"Myslím, že bychom se neměli ukvapovat," přidal se Ital, "odstavit doktorku Galloniovou nebo se postarat, aby zmizela, by byla chyba. Marca Valoniho by to jen podráždilo a potvrdilo by mu, že za těmi mimořádnými událostmi je něco víc, a on i ostatní z jeho týmu by s vyšetřováním nepřestali, i kdyby jim to někdo nařídil. Doktorka Galloniová je nebezpečná, poněvadž je bystrá, ale to riziko na sebe musíme vzít. Máme přitom jednu výhodu: víme o všem, co Valoni a jeho lidé dělají a hodlají udělat."
"Nepodezírají našeho informátora?"
"Patří k těm, kterým Valoni důvěřuje nejvíc."
"Budiž. Co máme dál?" zeptal se stařec.
Muž se vzezřením anglického aristokrata je seznámil s posledními novinkami:
"Zafarín přede dvěma dny dorazil do Urfy. Ještě mi nesdělili, jak se k němu Addaio zachoval. Rasít, další z jeho společníků, je už v Istanbulu, a ten třetí, Dermisat, přijede dnes."
"Takže už jsou v bezpečí. Teď je to Addaiův problém, ne náš. My se musíme postarat o toho němého v turínské věznici."
"Mohla by se mu stát nějaká nehoda, než ho propustí. Bylo by to nejjistější. Pokud se dostane ven, budou ho sledovat až k Addaiovi," navrhl Angličan.
"To by bylo nejrozumnější," řekl další z mužů s francouzským přízvukem.
"A můžeme to udělat?" zeptal se stařec.

"Ano, máme ve věznici své lidi. Ale musíme to zařídit opatrně, poněvadž pokud se tomu němému něco stane, Marco Valoni se s oficiální zprávou nespokojí."
"I kdyby nad ní dostal záchvat vzteku, nezbude mu než ji přijmout. Bez toho němého má po případu, přinejmenším pro tu chvíli," rozhodl stařec.
"A co Svaté plátno?" zeptal se další z mužů.
"Zatím zůstává v bance. Až opravy v katedrále skončí, vrátí se do kaple, kde bývalo vystaveno. Kardinál hodlá sloužit velkou mši a poděkovat Bohu za to, že plátno Ježíšovo znovu zachránil."
"Tak co, pánové… domlouváte nějaký obchod?"
K jejich hloučku přistoupil prezident Spojených států v doprovodu Jamese Stuarta. Udělali jim místo a začali se s nimi bavit. Celé další dvě hodiny si spolu nemohli znovu promluvit, aniž by u ostatních hostů vzbudili podezření.

"Mary, kdo je ten člověk tamhle?"
"Jeden z našich nejlepších přátel. Umberto D'Alaqua, ty už se na něj nepamatuješ?"
"Ano, teď když mi to jméno říkáš, tak ano. Vypadá pořád stejně dobře, je to opravdu hezký mužský."
"Je zatvrzelý starý mládenec. A je to škoda, poněvadž není jen hezký, ale i velice milý."
"Nedávno jsem o něm něco zaslechla… ale kde to bylo…"
Lisa si vzpomněla kde. Ve zprávě o požáru v turínské katedrále, kterou Marco Johnovi poslal, se mluvilo o podniku jménem COCSA a o jeho majiteli D'Alaquovi, o tom však své sestře nemohla nic říci. John by jí to neodpustil.
"Pokud ho chceš pozdravit, půjdu s tebou. Daroval mi sošku z druhého století před Kristem, něco úžasného. Pak se mnou půjdeš nahoru a ukážu ti ji."
Obě sestry přistoupily k D'Alaquovi.
"Pamatuješ se na Lisu, Umberto?"
"Samozřejmě se pamatuji na tvou sestru, Mary."
"Už je to tolik let…"
"Ano, od té doby, co ty, Mary, nejezdíš do Itálie tak často, jak bys měla. Pokud si vzpomínám, vy žijete v Římě, Liso, že?"
"Ano, žijeme v Římě, a nejsem si jistá, jestli bych mohla žít někde jinde."
"Gina je v Římě s Lisou, připravuje se na doktorát na tamní univerzitě. Navíc jí Lisa opatřila místo v týmu, který provádí vykopávky v Herculaneu."
"Aha, už si vzpomínám: vy jste archeoložka, Liso."
"Ano, a Gina vášeň pro archeologii po své tetě zdědila."
"Neznám úžasnější práci než zkoumat minulost. A pokud si vzpomínám, Umberto, vy máte v archeologii zálibu také."
"Je to pravda. Čas od času se mi podaří na chvilku se vytratit a pracovat někde na vykopávkách."
"Umbertova nadace vykopávky financuje."
K D'Alaquovi přistoupil James Stuart a k Lisině krajní lítosti ho odvedl k jiné skupince hostů. Bývala by ráda dál mluvila s tím mužem, o kterém byla řeč ve zprávě Marca Valoniho. Až to řekne Johnovi, nebude jí chtít věřit. Dokonce i Marca to překvapí. V duchu se smála, když si pomyslela, že to byl dobrý nápad, přijmout Jamesovo pozvání a překvapit svou sestru v den jejích narozenin. Napadlo ji, že až Mary přijede do Říma, mohla by uspořádat večeři a pozvat D'Alaquu i Marca. Jistě, možná by se to D'AIaquy dotklo a Mary by se na ni mohla zlobit. Promluví si o tom se svou neteří, a seznam hostů sestaví společně.

17
Mladý sloužící vyděšeně plakal. Marcius měl obličej plný krve. Druhý sloužící utíkal k Josarovi, aby mu oznámil, že v domě královského architekta došlo k tragédii.
Josara ani Tadeáše jeho vyprávění nepřekvapilo.
"Potom jsme uslyšeli strašlivý, pronikavý výkřik, a když jsme vběhli do Marciova pokoje, měl v jedné ruce svůj jazyk a v druhé ostrou dýku, kterou si ho vyřízl. Ztratil vědomí a my jsme nevěděli, co si máme počít. Řekl nám, že se dnes večer něco stane, a vybízel nás, abychom se nelekali, ať uvidíme cokoliv. Ale Bože můj, vždyť si vyřízl jazyk! Ale proč? Proč?"
Josar a Tadeáš se pokusili mladíka uklidnit. Viděli, že je zděšený. Okamžitě se vydali do Marciova domu a našli tam svého přítele v bezvědomí, na lůžku plném krve, zatímco druhý sloužící se krčil v koutě, plakal, modlil se a rozhazoval přitom rukama.
"Uklidni se!" přikázal mu Josar. "Za chvilku tu bude lékař a Marcia ošetří. Ale dnes večer musíte být silní, přátelé. Nesmíte podléhat zármutku ani strachu, jinak ohrozíte Marciův život."
Oba mladí sloužící se postupně uklidnili. Když přišel lékař, poslal je pryč z místnosti a zůstal tam jen se svým pomocníkem. Trvalo dlouho, než zase vyšli ven.
"A je to. Už v klidu odpočívá. Chci, abyste ho několik dnů udržovali v polospánku těmihle kapkami; dávejte mu je do vody, kterou bude pít. Ušetří ho bolesti a bude klidně spát, dokud se mu jizva nezahojí."
"Chceme tě požádat o laskavost," obrátil se na lékaře Tadeáš, "my také chceme přijít o jazyk."
Lékař, křesťan jako oni, se na ně znepokojeně zadíval.
"Náš Pán Ježíš by takové zmrzačení neschvaloval."
"Je nutné, abychom o něj přišli," vysvětlil Josar, "protože to je jediný způsob, jak nás Maanu nedonutí mluvit. Dá nás mučit, aby se dozvěděl, kde je plátno, do něhož bylo zavinuto Ježíšovo tělo. My to nevíme, ale mohli bychom říci něco, co by ohrozilo člověka, který to ví. Nechceme utéci, musíme zůstat s našimi bratry. Počítej s tím, že nás křesťany

všechny postihne Maanuův hněv."
"Pomoz nám, prosíme té," naléhal Tadeáš. "Nejsme tak stateční jako Marcius, který si dokázal vyříznout jazyk jedinou ranou své ostré dýky."
"To, co po mně žádáte, je proti zákonům Božím. Mou povinností je pomáhat lidem, aby se uzdravili, nemohu zmrzačit žádnou lidskou bytost."
"V tom případě to uděláme sami," řekl Josar.
Rázný tón jeho hlasu lékaře přesvědčil.
Nejdříve šli k Tadeášovi a tam lékař smísil s vodou obsah jakési malé lahvičky. Jakmile Tadeáš upadl do spánku, lékař požádal Josara, aby opustil místnost a šel domů, s tím, že k němu zakrátko přijde.
Josar netrpělivě čekal na jeho příchod. Když se lékař objevil, tvářil se zkroušeně.
"Lehni si na postel a vypij tohle," řekl Josarovi, "a usneš. Až se zas probudíš, už jazyk mít nebudeš. Ať mi Bůh odpustí."
"Už ti odpustil."
***
Královna si pečlivě upravila účes. Zpráva o Abgarově smrti se už jistě donesla i do nejzazšího kouta paláce. Očekávala, že v královské komnatě se každou chvíli objeví její syn Maanu.
Sloužící už s pomocí lékařů vypravili mrtvé tělo, aby ho mohli ukázat lidu. Abgar ji požádal, aby se předtím, než jeho tělo uloží do královského mauzolea, konaly modlitby za jeho duši.
Nevěděla, zda Maanu dovolí, aby krále pochovala podle zákonů Ježíšových, byla však připravena svést tu poslední bitvu za muže, kterého milovala.
Během dlouhých hodin, jež strávila sama u Abgarova mrtvého těla, hledala v zákoutích svého srdce důvod, proč ji syn nenávidí, a našla odpověď; po pravdě ji znala celou dobu, až do dnešního rána si ji však nikdy nepřipustila.
Nebyla dobrá matka. Ne, opravdu ne. Její láska k Abgarovi vylučovala každý jiný cit, nedovolila, aby ji cokoliv a kdokoliv, dokonce ani její děti, na jedinou vteřinu od krále vzdálila. Kromě Maanua přivedla na svět ještě čtyři děti: tři děvčátka a jednoho chlapce, který zemřel krátce po narození. O své dcery se příliš nezajímala; byly to tiché dívky, které brzy provdali, aby utvrdili spojenectví s jinými královstvími. Jejich odchod se jí téměř nedotkl, tak hluboká byla její láska ke králi.
Proto mlčky strpěla bolest nad Abgarovou láskou k Anji, tanečnici, která ho nakazila smrtelnou nemocí. Z jejích úst nevyšla jediná výčitka, aby nic nezkalilo vztah mezi ní a králem.
Na Maanua nikdy neměla čas, natolik ji pohltila její láska k Abgarovi, a tak blízko měli jeden k druhému.
Teď, když ji čekala smrt, poněvadž si byla jistá, že Maanu ji nenechá naživu, cítila, že se na svém synovi dopustila zrady, když mu odepřela mateřskou lásku. Jak sobecky si počínala! Odpustí jí to Ježíš?
Maanuův silný a teatrální hlas dorazil do královské komnaty dřív než on sám.
"Chci vidět svého otce."
"Je mrtvý."
Maanu se na ni vyzývavě podíval. "Takže jsem králem Edessy."
"To jsi, a všichni tě za něj uznají."
"Marvuzi! Odveď královnu."
"Ne, synu, ještě ne. Můj život je ve tvých rukou, ale nejprve pohřbíme Abgara jako krále. Dovol, abych splnila jeho poslední pokyny, které ti královský písař potvrdí."
Ticius k nim bojácně přistoupil se svitkem pergamenu v ruce.
"Můj králi, Abgar mi nadiktoval svá poslední přání."
Marvuz pošeptal Maanuovi do ucha několik slov. Ten přeletěl pohledem komnatu a uvědomil si, že velitel královské stráže má pravdu: kromě sloužících je zvědavě sledovali i písaři, strážní, lékaři a dvořané. Nemohl se dát strhnout nenávistí, aspoň ne zjevně, jinak by polekal své nastávající poddané, a místo aby s ním spolupracovali, kuli by proti němu pikle. Uvědomil si, že královna znovu zvítězila. Toužil ji vlastníma rukama namístě zabít, ale musel počkat a přistoupit na to, že svého otce pochová jako krále, jímž byl.
"Čti, Ticie," přikázal.
Písař roztřeseným hlasem pomalu přečetl poslední Abgarovy příkazy. Maanu, rudý vzteky, jen polykal naprázdno.
Abgar jim uložil, aby se konal křesťanský náboženský obřad, a celý dvůr aby se přišel modlit za jeho duši. Maanu se obřadu měl zúčastnit a doprovázet královnu. Tři dny a tři noci mělo jeho tělo spočívat v onom prvním chrámu, který dal postavit Josar; a po jejich uplynutí ho smuteční průvod v čele s Maanuem a královnou měl převézt do královského mauzolea.
Ticius si odkašlal a podíval se nejdřív na královnu a pak na Maanua. Ze záhybu svého rukávu vytáhl ještě jeden pergamen.
"Když dovolíš, pane, přečtu také, co si Abgar přeje, abys dělal jako král."
V přeplněné síni se ozval překvapený šepot. Maanu zaskřípal zuby; byl si jist, že otec mu ještě po smrti nastrojil past.
"Já, Abgar, král Edessy, přikazuji svému synu Maanuovi, jenž je nyní králem, aby měl v úctě křesťany a dovolil jim dál uctívat Ježíše. Činím ho rovněž odpovědným za bezpečnost jeho matky, královny, jejíž život je mi tak drahý. Královna si bude moci zvolit místo, kde si přeje žít, dostane se jí úcty příslušející jejímu postavení a nic jí nesmí chybět.
Ty, můj synu, mi ručíš za všecko, co přikazuji. Pokud má poslední přání nesplníš, Bůh tě potrestá a nedojdeš klidu v životě ani ve smrti."
Pohledy všech se obrátily k novému králi. Maanu se třásl vzteky, a do všeho se musel vložit Marvuz.
"Rozloučíme se s Abgarem, jak si žádá. A teď se všichni vraťte ke své práci."

Přítomní začali pomalu opouštět královskou komnatu. Královna, bledá a tichá, čekala, až její syn rozhodne, co s ní udělá.
Maanu počkal, až se komnata vyprázdnila, a pak se obrátil k matce.
"Nevyjdeš odsud, dokud pro tebe nepošlu. Nebudeš mluvit s nikým v paláci ani mimo něj. Zůstanou s tebou dvě sloužící. Pohřbíme mého otce, jak si žádá. A ty, Marvuzi, mi odpovídáš za to, že mé rozkazy budou splněny."
Potom už kvapně vyšel z místnosti. Velitel královské stráže se obrátil ke královně.
"Bude líp, paní, když přijmeš, co král přikazuje."
"Přijímám to, Marvuzi."
Královna na něho upřela tak pronikavý pohled, že muž zahanbeně sklopil oči, rozloučil se a spěšným krokem odešel.
Maanuovy pokyny zněly jasně: Pochovají Abgara tak, jak jim uložil, a vteřinu poté, co královské mauzoleum zavřou, stráž zatkne hlavní křesťanské předáky, nenáviděné Josara a Tadeáše. Měli také zničit všechny chrámy, kde se křesťané scházeli k modlitbám; navíc, jak Maanu uložil osobně Marvuzovi, posvátné plátno mu měli přinést do paláce.
Královně dovolili vyjít z její komnaty teprve třetí den po Abgarově smrti. Po tu dobu královo tělo spočívalo na bohatě zdobeném loži uprostřed prvního chrámu, který Abgar dal postavit na Ježíšovu počest.
Královská stráž bděla u toho, jenž býval jejich králem, a lid Edessy mu složil poslední poctu. Přicházeli se podívat na nehybné tělo muže, který jim po tolik desetiletí zaručoval mír a blahobyt.

"Jste připravena, paní?"
Marvuz přišel pro královnu, aby ji odvedl do chrámu. Odtud měla spolu s Maanuem jít v čele průvodu až do mauzolea, kde Abgar spočine na zbytek věčnosti.
Královna si na sebe vzala své nejlepší roucho a nejskvělejší roušku a ozdobila se svými nejkrásnějšími šperky. Přes všechny škody, které jí v obličeji způsobily vrásky a utrpení, vypadala vznešeně. Když dorazili do malého křesťanského chrámu, byl už plný k prasknutí. Nacházel se tam celý dvůr, stejně jako všichni přední občané Edessy.
Královna hledala pohledem Josara a Tadeáše, ale nenašla je, a to ji znepokojilo. Kde jsou její přátelé?
Maanu měl na hlavě Abgarovu korunu a byl rozmrzelý. Požadoval, aby byli přítomni Tadeáš a Josar, ale jeho stráže je nedokázaly najít. Ani posvátné plátno se nenacházelo na místě, kde bylo tolik let uloženo.
Jeden mladý Tadeášův učedník se začal modlit a řídil obřad na rozloučenou. Když už se královský průvod měl vydat k mauzoleu, přistoupil ke králi Marvuz.
"Můj pane, prohledali jsme domy předních křesťanů, ale posvátné plátno jsme nenašli. A po Tadeášovi a Josarovi také jako by se země slehla."
Velitel královské stráže zmlkl. Právě v tu chvíli se však objevili Tadeáš a Josar, bledí jako smrt, a prodírali se zástupem k nim. Královna rozpřáhla paže, a stěží přemáhajíc slzy, podala jim ruku. Josar na ni něžně pohlédl, ale nic neřekl, a Tadeáš také ne.
Maanu nařídil, aby se průvod vydal na cestu. Teď byl čas pohřbít Abgara, a pak si vyřídí účty s křesťany.
Mlčenlivý zástup je doprovodil až k mauzoleu. Tam si královna vyžádala několik minut, aby se ještě mohla pomodlit, než stavební mistr znovu zazdí vchod.
Když potom zasadil na místo kámen, jímž hrobku uzavřel, Maanu kývl na Marvuze a ten dal znamení strážím, které přispěchaly před očima všech přítomných zatknout Josara a Tadeáše. Davem se začal šířit zděšený šum. V tu chvíli pochopili, že Maanu nebude brát ohled na Abgarovu žádost a hodlá křesťany pronásledovat.
Zástup se začal rozcházet a jedni spěšným krokem, jiní úprkem mířili domů, aby tam našli útočiště. Někteří mumlali, že ještě téhož večera opustí Edessu, aby Maanuovi unikli.
Nedopřál jim čas, aby se o to třeba jen pokusili. V téže chvíli už královská stráž bořila domy nejvýznačnějších křesťanů, zatímco další zatkli a popravili hned namístě, před královským mauzoleem.
V královnině tváři se zračila hrůza, když ji Marvuz vlekl zpátky do paláce. Stačila ještě zahlédnout, jak Tadeáše a Josara zatkli, aniž by se kdo z nich postavil na odpor nebo vydal jediný zvuk.
Pach ohně doléhal až na pahorek, kde se tyčil královský palác. Výkřiky zdola zněly jako zoufalé skřeky. Edessa se třásla hrůzou, zatímco Maanu v trůnní síni pil víno a spokojeně hleděl, jak se ve tvářích dvořanů zračí strach.
Královna dosud stála, jak jí to Maanu nařídil. Jen několik kroků od ní Josar a Tadeáš, s rukama svázanýma za zády a s rouchy rozedranými ranami bičem, jimiž je královská stráž zasypala, ze sebe stále nevydali ani slovo.
"Přidejte jim ještě, dokud nezačnou prosit, abych jejich mučení ukončil."
Strážní se na oba starce znovu zuřivě vrhli, ti však k údivu celého dvora a ke královu vzteku ani teď nevydali jediný zvuk.
Královna vykřikla, když se Tadeáš v mdlobách zhroutil. Josar měl kůži na zádech rozsekanou na dranc a samou krev, a pro slzy mu téměř neviděla do tváře.
"To stačí! Přestaňte!"
"Jak se opovažuješ dávat rozkazy?" rozkřikl se Maanu. "Jsi zbabělec! Mučit dva starce není hodné krále!"
Maanu matku uhodil hřbetem ruky. Ta zavrávorala a sesula se k zemi. Po celé síni se ozvalo zděšené mumlání.
"Zemřou tady, přede všemi, pokud mi neřeknou, kam to plátno schovali, a zemřou i jejich spolčenci, všichni, ať je to kdokoliv."
Dva strážci přivedli dovnitř Marcia, královského architekta, a za ním jeho dva mladé sloužící, vyděšené na smrt.
Maanu se obrátil k nim.
"Řekl vám, kde je to plátno?"
"Ne, můj králi."
"Bičujte ho, dokud nepromluví!"

"Bičovat ho můžeme, ale nepromluví. Jeho sloužící přiznali, že architekt se dopustil něčeho hrozného: před několika dny si vyřízl jazyk."
Královna se podívala na Marcia, a pak její pohled sklouzl k Tadeášovu nehybnému tělu a k Josarovi. Pochopila, že se všichni rozhodli zmrzačit, aby je mučení nemohlo oblomit a oni tak mohli zachovat tajemství plátna Ježíšova.
Rozplakala se lítostí nad obětí svých přátel. Věděla, že jejímu synovi za tu urážku draze zaplatí.
Maanu se třásl. Byl úplně rudý vztekem. Marvuz k němu přistoupil se strachem, co mu řekne.
"Můj králi, najdeme někoho, kdo bude vědět, kam to plátno schovali, prohledáme celou Edessu a najdeme ho…"
Král ho však neposlouchal. Zamířil ke své matce, zdvihl ji ze země, zacloumal s ní a obořil se na ni:
"Tak mi řekni ty, kde je, řekni mi to, nebo ti vytrhnu jazyk!"
Královna křečovitě vzlykala. Několik urozenců z královského dvora se rozhodlo zasáhnout. Hanbili se za zbabělost, s jakou nečinně přihlíželi, jak Maanu matku bije. Kdyby byl Abgar naživu, dal by ho určitě zabít!
"Můj pane, nechte ji!" zaprosil jeden.
"Můj králi, uklidněte se, nebijte svou matku!" žádal druhý.
"Jste přece král, musíte být milostivý!" připomněl třetí.
Marvuz zadržel královu paži, když se chystal královnu znovu udeřit.
"Pane!"
Maanu spustil paži dolů a opřel se o Marvuze. Cítil, že je matce a těm dvěma starcům na posměch, a byl vyčerpaný. Vztek ho úplně vysílil.
Marcius to všechno sledoval se spoutanýma rukama. Prosil Boha, aby byl milosrdný a slitoval se nad nimi.
Myslel na Ježíšovo utrpení na kříži, na muka, která mu způsobili Římané, i na to, jak jim odpustil. Hledal ve svém nitru milost pro Maanua, cítil však vůči králi jenom nenávist.
To už vzal věci do rukou velitel královské stráže a nařídil, aby královnu odvedli do jejích komnat.
Pak přiměl krále, aby se posadil, vtiskl mu do rukou sklenici vína a ten ji lačně vypil.
"Musí zemřít," řekl téměř šeptem.
"Ano," odpověděl Marvuz, "zemřou."
Dal znamení vojákům a ti odtáhli Tadeáše a Josara, už bezvědomé bolestí. Marcius neslyšně plakal. Teď se pomstí jemu.
Král zvedl hlavu a upřel zrak do Marciových očí.
"Všichni zemřete, vy křesťané. Vaše domy a vaše statky, všechno, co vám mohlo patřit, rozdělím mezi ty, kteří jsou mi oddaní. Ty, Marcie, jsi mne zradil hned dvakrát. Jsi jeden z nejurozenějších v Edesse a zaprodal jsi své srdce těm křesťanům, kteří tě natolik zmámili, že sis vytrhl jazyk. Najdu to plátno a zničím ho. To ti přísahám."
Na Marvuzův pokyn jeden z vojáků Marcia odvedl.
"Král si potřebuje odpočinout. Má za sebou těžký den," poslal Marvuz pryč dvořany.
Když zůstali sami, objal Maanu svého spolčence a rozplakal se. Matka mu zabránila, aby si vychutnal svou pomstu.
"Chci, aby královna zemřela."
"Zemře, můj pane, ale musíte počkat. Nejdřív najdeme to plátno a skoncujeme se všemi křesťany, a potom přijde na řadu královna."
Tu noc bylo až do nejzazšího kouta paláce slyšet zoufalé výkřiky a praskání ohně. Maanu se zpronevěřil poslední vůli svého otce.

18
Toho dne ráno Sofia zatelefonovala otci Yvesovi. Kněz v ní budil zvědavost. Nevěděla proč, měla však dojem, že za jeho vlídností a ochotou se skrývá něco, k čemu nemůže proniknout.
Myslela, že otce Yvese překvapí, když ho pozve na oběd, nezdálo se však, že by ho to udivilo, a odpověděl jí, že pokud kardinál nebude nic namítat, rád s ní poobědvá.
Teď tu tedy seděli, v malé trattorii nedaleko katedrály.
"Jsem ráda, že vám kardinál dovolil mé pozvání přijmout. Chtěla bych si s vámi totiž pohovořit o katedrále a o tom, co se stalo."
Kněz jí naslouchal sice pozorně, ale bez většího zájmu.
"Otče Yvesi, chtěla bych, abyste mi řekl pravdu: myslíte si, že k tomu požáru došlo nešťastnou náhodou?"
"Bylo by špatné, kdybych nemluvil pravdu," řekl kněz s úsměvem. "Samozřejmě si myslím, že to byla náhoda, ledaže byste věděla něco, co já nevím."
Otec Yves se na ni upřeně zadíval. Pohled jeho očí byl čistý a přívětivý, Sofia si však nepřestávala myslet, že je v něm něco víc, než se zdá.
"Připouštím, že je to profesionální deformace, ale na náhody nevěřím, a v turínské katedrále se takových nešťastných náhod stalo už příliš."
"Máte podezření, že požár někdo založil? Ale kdo, a proč?"
"To právě vyšetřujeme, proč a kdo. Nezapomínejte, že máme mrtvolu - tělo mladého muže. Kdo to byl? Co tam dělal? A navíc pitva odhalila, že ta ohořelá mrtvola neměla jazyk, a ve vězení máme dalšího němého. Pamatujete se na ten pokus o vloupání před několika lety? Člověk nemusí být génius, aby měl podezření, že je v tom něco divného."
"Přivádíte mne do rozpaků… Nikdy jsem nepomyslel, že by snad… Mně se totiž zdá, že takové nešťastné náhody možné jsou, obzvlášť v tak starých budovách, jako je turínská katedrála. Co se týká té mrtvoly bez jazyka a toho němého ve vězení, nevím, co bych vám k tomu řekl, a nevím, jak by mohli souviset."
"Mně totiž připadá, otče, že vy nejste tuctový kněz."

"Jak prosím?"
"Říkám, že nejste obyčejný kněz. Podle všeho jste bystrý a máte dobrou průpravu. Proto jsem se s vámi chtěla sejít a promluvit si s vámi, a opakuji, že bych ráda, kdybyste ke mně byl upřímný."
Sofia nedokázala zakrýt své podráždění nad tím, že se otec Yves snaží hrát si s ní na kočku a na myš.
"Mrzí mne, že vám musím odporovat, ale já jsem kněz a můj svět je jiný než ten váš. Opravdu jsem měl to štěstí, že jsem získal dobrou průpravu, ale mé znalosti nemají nic společného s vašimi. Já nejsem policista a k mým starostem a povinnostem nepatří někoho podezřívat, ať už z čehokoliv."
Hlas otce Yvese teď náhle ztvrdl. Ani on nehodlal zakrývat své rozladění.
"Promiňte, asi jsem byla příliš strohá, místo abych vás opravdu požádala o pomoc."
"O pomoc? Ale v čem?"
"K tomu, abych rozluštila tajemství těch mimořádných událostí, abych našla nějakou nitku, která by nás přivedla na stopu. Budu k vám upřímná: nevěříme, že by ten požár byl dílem náhody. Někdo ho založil, jenže nevíme proč."
"A v čem myslíte, že vám mohu pomoci? Řekněte mi jasně v čem."
Kněz se nepřestával tvářit dotčeně. Sofia si uvědomila, že udělala chybu, když mu tak jasně dala najevo svou nedůvěru.
"Chtěla bych znát váš názor na dělníky, kteří pracují v katedrále. Vy jste s nimi v posledních měsících byl ve styku. Připadal vám někdo z nich podezřelý, řekl nebo udělal něco, co vy vzbudilo vaši pozornost? Také bych ráda, kdybyste mi řekl, co si myslíte o těch, kteří v arcibiskupském sídle pracují, myslím o sekretářkách, o tom vrátném, třeba i o kardinálovi…"
"Paní doktorko, já i všichni ostatní pracovníci arcibiskupství jsme s carabinieri i s vámi z Odboru pro umění spolupracovali. Bylo by ode mne podlé, kdybych teď začal šířit nějaká podezření vůči těm dělníkům nebo lidem, kteří pracují na arcibiskupství. Nemám co říci, co už bych neřekl, a pokud myslíte, že to nebyla náhoda, musíte to vyšetřit. Víte samozřejmě, že se spoluprací arcibiskupství můžete počítat. Upřímně řečeno vaší hře nerozumím. Jistě pochopíte, že o tomhle rozhovoru budu kardinála informovat."
Napětí mezi nimi by se dalo krájet. Sofia si pomyslela, že knězovo pobouření zní upřímně. Sama se také cítila nesvá. Měla pocit, že k vyšetřování nepřistupuje zrovna chytře.
"Já od vás nechci, abyste ty dělníky nebo své kolegy pomlouval…"
"Jak to, že ne? Jsou jen dvě možnosti: buď si myslíte, že vím něco, co jsem neřekl, a v tom případě je zřejmé, že mne podezíráte, poněvadž pokud něco vím a neřekl jsem to, znamená to, že mám co tajit, anebo po mně naopak chcete, abych vám sdělil kdovíjaké podrobnosti o těch dělnících a svých kolezích z arcibiskupství, a abych vám je řekl tady, neoficiálně a kdoví za jakým účelem."
"Já žádné klepy nesháním! Řekněte mi, proč jste souhlasil, že se mnou půjdete na oběd."
"To je dobrá otázka!"
"Tak na ni odpovězte!"
Kněz se na Sofii upřeně zahleděl. Jeho přímý pohled ji tak rozrušil, že cítila, jak v obličeji rudne.
"Zdálo se mi, že jste solidní a schopný člověk."
"To není žádná odpověď."
"Ale je."
Žádný z nich nevzal do úst ani sousto. Otec Yves požádal o účet.
"Pozvala jsem vás já."
"Pokud proti tomu nic nemáte, jste hostem arcibiskupství."
"Myslím, že tu došlo k nedorozumění. Pokud je to má vina, omlouvám se."
Otec Yves se na ni znovu podíval. Teď však už byl jeho pohled klidný a znovu lhostejný. "Nechrne toho."
"Nemám ráda nedorozumění, chtěla bych…"
Posunkem ji přerušil.
"Na tom nezáleží, nechrne toho."
Vyšli ven. Ulici zalévalo vlahé slunce. Mlčky společně zamířili ke katedrále. Naráz se kněz namístě zastavil a znovu se na ni upřeně zahleděl. Sofia neuhnula očima a překvapilo ji, když se usmál.
"Zvu vás na kávu."
"Vy mě zvete na kávu?"
"Na co budete chtít. Nejspíš jsem se k vám choval trochu příkře."
"A proto mne zvete na kávu?"
"Uf! Někteří lidé si vjedou do vlasů kvůli všemu, a řekl bych, že vy a já do té kategorie patříme."
Sofia se rozesmála. Nevěděla, proč otec Yves změnil názor, ale byla spokojená.
"Tak dobrá, dejme si kávu."
Vzal ji zlehka pod paží a přešli přes ulici. Minuli katedrálu a v pohodě mlčky pokračovali dál, až dorazili ke staré kavárně se stoly z leštěného mahagonu a šedovlasými číšníky.
"Mám hlad," řekl otec Yves.
"Ani se nedivím. Vždyť jsme nic nejedli, když jste se tak rozčilil."
"Tak si dáme nějaký zákusek, co říkáte?"
"Já zákusky nejím."
"Tak co si dáte?"
"Jen kávu."
Objednali si a pak už zůstali sedět proti sobě a dívali se jeden na druhého.

"Koho podezříváte, paní doktorko?"
Jeho otázka ji vyvedla z rovnováhy. Po pravdě ji svým chováním soustavně vyváděl z rovnováhy on sám.
"Víte určitě, že o tom neštěstí v katedrále chcete mluvit?"
"Prosím vás!"
"V pořádku. Nepodezíráme žádnou konkrétní osobu, nemáme žádné stopy, víme jenom, že něco nehraje. Marco, můj šéf, si myslí, že ty mimořádné události mají co dělat se Svatým plátnem."
"Se Síndone? A proč?"
"Poněvadž ze všech katedrál v Evropě dochází nejvíc k neštěstím právě v Turíně. A jelikož v turínské katedrále je Síndone, má takové tušení."
"Jenže Síndone se díky Bohu nikdy nic nestalo. Upřímně řečeno, nechápu, jaká je souvislost mezi těmi neštěstími a Síndone."
"Tušení se těžko vysvětlují, ale Marco ho má, a nás ve svém týmu nakazil také."
"Myslíte si, že snad někdo chce Síndone zničit, jako to bylo s Michelangelovou Pietou? Nějaký slaboduchý chudák, který se chce dostat do dějin?"
"To by byla nejjednodušší odpověď. Ale co ti němí?"
"Hm, ti němí jsou jen dva, a náhody, paní doktorko, ať už na ně věříte nebo ne, koneckonců existují."
"My si myslíme, že ten němý ve věznici…" Sofia zmlkla. Málem už tomu hezkému a okouzlujícímu knězi vyklopila celý plán.
"Pokračujte."
"Tak tedy, myslíme si, že ten němý ve věznici něco ví."
"Předpokládám, že jste ho nějak vyslýchali."
"Je němý a zřejmě nerozumí ničemu, co mu kdo říká."
"Přece jste ho vyslýchali písemně."
"S nulovým výsledkem."
"A co když je to všechno jednodušší, paní doktorko? Co když náhody opravdu existují?"
Hodinu se spolu bavili, Sofii však ten rozhovor příliš neposloužil. Otec Yves jí neřekl nic důležitého. Strávili spolu příjemnou chvíli, ale nic víc.
"Jak dlouho se v Turínu zdržíte?"
"Zítra odjíždím."
"Klidně mi zavolejte, pokud si budete myslet, že vám mohu být nějak užitečný."
"To bych si dvakrát rozmyslela, abyste se pak znovu nerozčilil."
Rozloučili se přátelsky. Otec Yves řekl, že jí zavolá, pokud někdy přijede do Říma, a stejně i Sofia mu slíbila zavolat, kdyby se do Turína vrátila. Z obou stran to byla ryzí formalita.
***
Marco svolal poradu hned po obědě. Chtěl je seznámit s plánem, který hodlá uskutečnit, aby němého dostal na svobodu.
Sofia dorazila jako poslední. Marco nevěděl proč, ale připadala mu jiná. Byla stejně hezká jako předtím, ale změnila se, dosud však nevěděl v čem.
"Tak tedy, můj plán je jednoduchý. Jak víte, v každé věznici se jednou za měsíc schází bezpečnostní komise, kterou tvoří soudce, prokurátor vězeňského dohledu, psychologové a sociální pracovníci, a s nimi ředitel věznice. Obvykle navštíví všechny vězně, především ty, kterým už brzy vyprší trest, mají dobré chování a zaslouží si nějaké výhody, jako například podmíněné propuštění. Zítra pro změnu jedu do Turína já, a se všemi se sejdu. Chci je požádat, aby sehráli menší divadlo."
Všichni ho mlčky a pozorně poslouchali, takže se Marco rozhodl pokračovat:
"Jde mi o to, aby příští měsíc, až členové bezpečnostní komise přijdou do turínské věznice, navštívili toho němého a mluvili před ním naprosto přirozeně, jako to dělali vždycky, v domnění, že jim nerozumí. Požádám sociální pracovnici a psychologa, aby se zmínili, že nemá valný smysl toho němého dál věznit, že jeho chování je příkladné, nepředstavuje žádné nebezpečí pro společnost a zákon říká, že v takovém případě může být podmíněně propuštěn. Ředitel něco namítne a půjdou pryč. Chci, aby tu scénu tři nebo čtyři měsíce opakovali, až ho pak konečně pustí."
"Budou s tebou spolupracovat?" zeptal se Pietro.
"Ministři už mluvili s jejich šéfy. Nemyslím, že budou mít nějaké námitky, koneckonců, nejde o to, propustit nějakého vraha nebo teroristu, ale malého zlodějíčka."
"Je to dobrý plán," řekla Minerva.
"To je," přidal se Giuseppe.
"Mám ještě další zprávy. Tahle se bude zamlouvat tobě, Sofie. Volala mi Lisa, manželka Johna Barryho. Lisa je sestra Mary Stuartové, která, pokud to nevíte, je provdaná za Jamese Stuarta, který, pokud to nevíte, patří k nejbohatším lidem na světě. Je to přítel prezidenta Spojených států a prezidentů poloviny světa, samozřejmě té bohaté poloviny. Stejně tak jsou na seznamu jeho přátel nejvýznamnější podnikatelé a bankéři planety. Mladší dcera manželů Stuartových, Gina, je archeoložka jako Lisa, a na čas žije u své tety v Římě; kromě toho se podílí na financování vykopávek v Herculaneu. Jde o to, že Mary a James Stuartovi za čtrnáct dnů přijedou do Říma. Lisa uspořádá večeři, na kterou pozve mnoho přátel, které Stuartovi v Itálii mají, mezi nimi i Umberta D'Alaquu. Já jsem pozván také, a je možné, že John a Lisa budou tak blahosklonní, že mi dovolí vzít tě s sebou, doktorko."
Sofiin obličej se rozzářil. Nedokázala zakrýt, jakou má radost, že D'Alaquu znovu uvidí.
"Myslím, že blíž už se k tomu člověku ještě jednou dostat nemůžeme."

Když porada skončila, Sofia přistoupila k Marcovi. "Divím se, že taková žena jako Lisa má sestru provdanou za nějakého finančního žraloka."
"Tomu se nemusíš divit. Mary a Lisa jsou dcery profesora středověké historie na Oxfordské univerzitě. Obě také studovaly historii: Lisa archeologii a Mary dějiny středověku, jako její otec. Lisa dostala stipendium, aby si v Itálii udělala doktorát. Sestra ji často navštěvovala, ale její život se ubíral jinými chodníčky. Mary nastoupila do Sotheby's jako odbornice na středověké umění, a tam se seznámila s mnoha významnými lidmi. Byl mezi nimi i James Stuart, její manžel. Seznámili se, zamilovali se jeden do druhého a vzali se. Lisa se seznámila s Johnem a provdala se za něj. Obě se zdají se svými životními partnery velice šťastné. Mary patří ke světové smetánce, kdežto Lisa si vlastním úsilím získala jméno v akademickém světě. Její sestra ji v tom podporuje, stejně jako teď svou dceru Ginu, a přispívá na financování nějakých vykopávek. Žádná další tajemství za tím nehledej."
"Máme štěstí, že ty jsi Johnův přítel."
"Ano, oba jsou to výborní lidé. Z Američanů, které znám, je John jediný, kdo nemá zájem škrábat se výš, a odmítá, aby ho přeložili jinam. Vliv Stuartových mu samozřejmě pomohl udržet se tolik let na místě, které na velvyslanectví má."
"Myslíš, že ti dovolí vzít mě tam s sebou?"
"Pokusím se o to. D'Alaqua na tebe udělal dojem, viď?"
"A jak velký! |e to muž, do kterého by se každá žena mohla snadno zamilovat."
"Předpokládám, že to není tvůj případ."
"Uf! To nepředpokládej," zasmála se Sofia.
"Tak pozor, doktorko!"
"Nedělej si starosti, Marco, stojím nohama na zemi a za nic na světě se jí nepustím. D'Alaqua je mimo můj dosah, takže můžeš být klidný."
"Zeptám se tě na něco osobního. Pokud ti ta otázka bude vadit, pošli mě do háje. Jak to máš s Pietrem?"
"Nepošlu tě do háje a řeknu ti pravdu: konec. Ten vztah už nám nic nedává."
"Už jsi mu to řekla?"
"Dneska spolu jdeme na večeři a promluvíme si. Ovšem on není hloupý a ví to. Myslím, že souhlasí."
"To rád slyším."
"Rád to slyšíš? A proč?"
"Poněvadž Pietro není mužský pro tebe. Je to dobrý člověk a má báječnou ženu, která bude nesmírně ráda, že svého manžela získá zase zpátky. Ty, Sofie, by ses s námi jednoho krásného dne měla rozloučit a začít jinou profesionální kariéru, s jinými lidmi a s jinými možnostmi. Po pravdě řečeno, Odbor pro umění ti začíná být těsný."
"Takhle nemluv! Proboha! Víš, jak mě má práce těší? Nechci odejít pryč, nechci nic měnit."
"Ty víš, že mám pravdu - něco jiného je, že se ti točí hlava při pomyšlení, že by ses o to měla pokusit."
Pak už je vyrušil Pietro. Rozloučili se s Marcem, který časně ráno odlétal do Turína.
"Půjdeme k tobě?" zeptal se Pietro.
"Ne, bude líp, když půjdeme na večeři někam do restaurace."
Pietro ji zavedl do malé hospůdky v Trastevere. Sofia si uvědomila, že je to tatáž, kde spolu večeřeli poprvé, když jejich vztah začal. Nebyli tu už dávno. Objednali si večeři a mluvili o malichernostech, ve snaze oddálit okamžik, kdy se jeden druhému postaví tváří v tvář.
"Pietro…"
"Můžeš být klidná, vím, co mi chceš říct, a souhlasím."
"Ty to víš?"
"To by si domyslel každý. V některých věcech není těžké tě prohlédnout."
"Mám tě velice ráda, Pietro, ale zamilovaná do tebe nejsem a nechci mít žádné závazky. Byla bych ráda, kdybychom zůstali přátelé, kdybychom mohli spolupracovat jako dosud, kamarádsky a bez zbytečného napětí."
"Já tě miluju. Jenom hlupák by do tebe nebyl zamilovaný, ale vím také, že nejsem na tvé úrovni…"
Sofia ho přerušila rozmrzelým posunkem.
"Takhle nemluv, neříkej hlouposti, prosím tě."
"Jsem polda a vypadám jako polda. Ty máš univerzitu, a hlavně máš úroveň. Ať už si vezmeš džíny nebo kostým od Armaniho, vypadáš pořád jako dáma. Měl jsem to štěstí, že jsem tě měl, ale vždycky jsem věděl, že mi jednoho dne přibouchneš dveře před nosem, a ten den přišel. Je to D'Alaqua?"
"Vždyť se na mě ani nepodíval! Ne, Pietro, nemá to co dělat s někým jiným. Prostě nám náš vztah už nic nedává. Ty máš rád svou ženu, a já to chápu. Je hodná, a navíc je i hezká. Nikdy bys od ní neodešel, nedokázal bys zůstat bez dětí."
"Sofie, kdybys mi bývala dala ultimátum, odešel bych s tebou."
Oba se odmlčeli. Sofia měla slzy na krajíčku, ale přemohla se. Byla rozhodnutá se s Pietrem rozejít, nedat se unést žádným citovým hnutím, které by ještě víc zdrželo rozhodnutí, jež měla udělat už dávno.
"Myslím, že pro nás oba bude nejlepší, když s tím skončíme. Zůstaneme přátelé?"
"To nevím."
"A proč?"
"Protože nevím. Docela upřímně nevím, jak budu snášet, když tě budu vídat a už spolu nebudeme nic mít, a až jednou přijdeš a řekneš, že ve tvém životě je jiný muž. Je snadné říct, že budu tvůj přítel, ale nechci ti nic nalhávat, nevím, jestli to dokážu. A pokud to nedokážu, odejdu dřív, než tě začnu nenávidět."
Pietrova slova na Sofii velice zapůsobila. Marco měl naprostou pravdu, že je chyba plést dohromady potěšení a práci. Ale kostky už ležely na stole, a nemohla to vzít zpátky.

"Odejdu já. Chci jenom dokončit vyšetřování toho požáru v katedrále a vidět, jak to dopadne s tím němým. Potom požádám o propuštění a půjdu pryč."
"To by nebylo spravedlivé. Vím, že ty jsi naprosto schopná chovat se ke mně jako k příteli, jako k jednomu z mnoha. Problém je ve mně, já se znám. Požádám, aby mě přeložili jinam."
"To ne. Tobě se v Odboru pro umění líbí, ve tvé kariéře to znamenalo postup a nepřipravíš se o něj kvůli mně. Marco říká, že bych si měla hledat jinou profesionální dráhu, a mne opravdu láká zkusit něco jiného, přednášet na univerzitě, najít si práci někde na vykopávkách, nebo kdo ví, možná se postavím na vlastní nohy a otevřu si uměleckou galerii. Cítím, že se v mém životě uzavírá určitý cyklus. Marco si to uvědomuje, pobízí mne, abych si hledala jinou cestu, a má pravdu. Chci tě požádat jen o jedno: dělej, co je v tvých silách, abych tu mohla zůstat ještě několik měsíců, dokud neskončíme vyšetřování požáru v katedrále. Prosím tě, pomozme jeden druhému, abychom ty měsíce přežili co nejlíp."
"Pokusím se."
Pietro měl oči plné slz. Sofii to překvapilo. Nikdy netušila, že by ji tak miloval. Nebo z něho možná mluvila jen zraněná pýcha.

19
Izaz a Obodas hltavě pojídali sýr a fíky, které jim Timeus předložil. Byli unaveni z dlouhých dnů na cestě, především ale proto, že se celou dobu báli, aby je nedohonili Maanuovi vojáci a neodvedli je zpátky do Edessy.
Teď však už byli tady, v Timeově domě v Sidonu. Harran, vůdce karavany, je ubezpečil, že vyšle posla k Senínovi, aby mu potvrdil, že úspěšně dorazili na místo.
Timeus byl starý muž s pronikavýma očima, který je vlídně přijal a vybídl je, aby si ze všeho nejdřív odpočinuli, než mu budou vyprávět o svých zážitcích cestou. Jejich příjezd starce nepřekvapil - po pravdě je očekával už několik měsíců, od chvíle, kdy od Tadeáše dostal dopis, v kterém ho zpravil o svém znepokojení nad Abgarovým chatrným zdravím a líčil mu, v jak obtížné situaci se křesťané octnou, jakmile král zemře, i když mají podporu královny.
Stařec na ně trpělivě hleděl. Věděl, že jsou tělesně i duševně vyčerpaní. Rozhodl už, že Izaz i obr Obodas zůstanou v jeho domě a podělí se o malou místnost, jedinou, kterou měl kromě své vlastní, poněvadž jeho obydlí bylo skromné, jak se slušelo na žáka opravdového učení Ježíšova.
Stařec jim vyprávěl, že v Sidonu ustavili malý křesťanský sbor. Scházejí se za soumraku, aby se pomodlili, a využívají toho, aby si sdělili poslední novinky: vždycky se tam najde nějaký pocestný, přinášející zprávy z Jeruzaléma, nebo někdo z příbuzných pošle dopis z Říma.
Izaz starému muži pozorně naslouchal, a když on i Obodas dojedli, požádal Timea, aby ho vyslechl mezi čtyřma očima. Obodas odmítavě zavrtěl hlavou. Senínovy pokyny byly jednoznačné: nesměl mladého Izaze ztratit z očí, a měl život Josarova synovce bránit i za cenu svého vlastního.
Starý Timeus, jemuž neušel stín nejistoty v obrových očích, ho uklidnil.
"Nedělej si starosti, Obodasi. Máme své špehy, a kdyby Maanuovi lidé dorazili do Sidonu, dozvíme se to. V klidu si odpočiň a já si promluvím s Izazem. Ty sám nás budeš vidět z okna místnosti, kde budete spát."
Obodas se neodvážil starci odporovat, jakmile však do pokojíku vešel, postavil se k malému oknu a bdělým pohledem Izaze sledoval.
Mladík Timeovi něco šeptem říkal, jeho slova však odnášel lehký ranní větřík. Obodas viděl, jak se starcův obličej proměňuje s tím, jak Izazovi naslouchal. Úžas, bolest, starost, a ještě další citová hnutí se v Timeově tváři střídala jedno za druhým.
Když Izaz domluvil, Timeus mu laskavě stiskl paži a požehnal mu znamením kříže na paměť Ježíšovu. Potom se vrátili dovnitř. Izaz zamířil do místností, kde na něj Obodas čekal, a oba mladíci se zachovali podle Timeovy rady: odpočívali až do pozdního odpoledne, kdy se připojili k malému křesťanskému sboru v Sidonu, své nové vlasti, poněvadž věděli, že se už nikdy nemohou vrátit do země svých předků. Kdyby to udělali, dal by je Maanu zabít.
Timeus vešel do chrámu vedle svého domu. Tam se na kolenou pomodlil k Ježíšovi a prosil ho, aby mu pomohl zvážit, co si má počít s tajemstvím, které mu Izaz svěřil a kvůli kterému se obětovali Josar, Tadeáš, zmíněný Marcius i další křesťané.
Jen Izaz a on teď věděli, kde je uložen rubáš Páně. Timeus pociťoval úzkost při pomyšlení, že jednoho dne musí zase oni to tajemství někomu svěřit, neboť on už je starý a brzo umře. Izaz byl mladý, ale co se stane, až i on zestárne? Možná že Maanu zemře dřív než oni a křesťané se budou moci do Edessy vrátit, ale co když ne? Komu prozradit místo, kde Marcius ten rubáš ukryl? Nemohli si to tajemství odnést do hrobu.
Hodiny ubíhaly, aniž to Timeus vnímal. Tak ho tam na sklonku odpoledne našli Izaz a Obodas - dosud pořád klečel na kolenou a modlil se. Mezitím však už se stařec rozhodl.
Pomalu vstal. Kolena mu zdřevěněla a bolela ho. Usmál se na své hosty a požádal je, aby s ním šli do domu jeho vnuka, od něhož je oddělovala jen malá ovocná zahrada.
"Jene! Jene!" zavolal stařec.
Z obíleného domu, chráněného před sluncem vinným loubím, vyšla mladá žena s děvčátkem v náručí.
"Ještě není doma, dědečku. Už tu musí být brzy, víš, že na modlitbu vždycky chodí."
"To je Alaida, manželka mého vnuka. A to jejich malá dcerka, Miriam."
"Pojďte dovnitř, dám vám čerstvou vodu s medem," nabídla Alaida.
"Ne, děvče, teď ne, naši přátelé už každou chvíli přijdou, aby se pomodlili k Pánu. Chtěl jsem jenom, abyste se Jan a ty seznámili tady s těmi dvěma mladíky, kteří u mne budou ode dneška bydlet."
Zamířili do chrámu, kde už si několik rodin přátelsky povídalo. Byli to rolníci a drobní řemeslníci, kteří se obrátili na víru Ježíšovu. Timeus je Izazovi i Obodasovi postupně představil a požádal oba mladíky, aby jim vylíčili svůj útěk z Edessy.

Izaz jim s jistou bázlivostí začal sdělovat novinky z Edessy a odpovídat na prosté otázky, které mu členové sboru kladli. Když domluvil, Timeus všechny požádal, ať se pomodlí, aby Ježíš věřícím v Edesse pomohl. Uposlechli ho, modlili se a zpívali, a podělili se o chléb a víno, které Alaida přinesla s sebou.
Jan byl podsadité postavy, ani velký, ani malý, a vlasy měl stejně černé jako plnovous. Dorazil pozdě, spolu s Harranem a s několika muži z karavany, kteří nesli velké pytle. Timeus je pozval k sobě.
"Můj pán, Senín," řekl jim Harran, "si přál, abych vám předal tyto dary, které vám pomohou živit Izaze, Josarova synovce, a jeho strážce Obodase. Rovněž mi uložil, abych ti předal tento měšec zlata, který vám poslouží v případě nouze."
Izaz užasle sledoval všechny ty statky, které Harran Timeovi předával. Senín byl opravdu velkodušný; před odjezdem předal i jemu měšec plný zlata, které by stačilo, aby spokojeně žil až do smrti.
"Děkuji, Harrane, dobrý příteli. Modlím se za to, abys Senína našel tak, jak jsi ho opustil, a aby si na něm Maanu nevybil svůj hněv. Řekni svému pánovi, že tyto dary, stejně jako ty, které jsi mi před několika měsíci přinesl od královny, vynaložíme na to, abychom pomáhali chudým, jak nás to učil Ježíš, a abychom zajistili blaho našeho malého sboru. Jelikož ještě pobudeš pár dnů v Sidonu, než se vydáš zpátky do Edessy, stačím napsat Senínovi dopis."

Noční můry nedaly Izazovi spát. Ve snu viděl tváře sžírané plameny a prostranství zalité krví. Když se probudil, byl zmáčený potem: potil se strachem.
Vyšel ven, aby se osvěžil v nádrži v sadu, a našel tam Timea, jak prostřihává citroník.
Timeus ho vybídl, ať se s ním jde projít na mořský břeh, aby si užili svěžího vzduchu za svítání.
"Nepoleká se Obodas, až se probudí?"
"To jistě ano, ale požádám Jana, aby dával pozor, až se tvůj strážce probudí, a řekl mu, kde jsme."
Poté, co dal pokyny svému vnukovi, který už byl také na nohou a pustil se do práce v ovocné zahradě, již měli spolu s dědečkem, zamířili na břeh.
Mare Nostrum, jak mu říkali Římané, bylo to ráno rozbouřené. Vlny divoce narážely na oblázky na břehu a odnášely odtamtud písek.
Izaz se na ně uchváceně díval. Viděl tu nesmírnou vodní spoustu poprvé v životě a připadala mu jako zázrak.
"Izazi, Bůh si přál, abychom opatrovali velké tajemství, místo, kde se nachází rubáš jeho Syna, který už vykonal tolik zázraků. Musí zůstat tam, kam ho Marcius uložil, a nesejde na tom, jak dlouho, ne však dřív, než Edessa bude zase křesťanská a budeme si jisti, že plátnu nehrozí žádné nebezpečí. Možná se ani ty, ani já toho dne nedožijeme, takže až já umřu, musíš vybrat člověka, jenž ono tajemství uchová a sám ho pak předá dalšímu, až do té doby, než přítomnost křesťanů v Edesse nebude kalit žádný stín. Pokud Senín zůstane naživu, bude nám posílat zprávy, co se v království děje. V každém případě musím splnit slib, který jsem dal Tadeášovi, tvému strýci Josarovi a královně, když mi před několika měsíci ve svých dopisech vysvětlovali, co se může stát, až Abgar zemře. Žádali mne, abych se za každou cenu postaral, aby sémě Kristovo z Edessy nevymizelo, a žádali mne, abych - pokud dojde k nejhoršímu - za nějaký čas křesťany do Edessy poslal."
"Ale to by znamenalo poslat je na smrt."
"Ti, kdo tam půjdou, nedají najevo, že se hlásí k naší víře. Usadí se v království, budou tam pracovat a pokusí se vyhledat křesťany, kteří tam mohli zůstat, a potají obec obnovit. Ne proto, abychom vyvolali Maanuův hněv nebo rozpoutali pronásledování, ale abychom zajistili, že sémě Ježíšovo v Edesse navždycky přetrvá. On si to přál, když Josara se svým rubášem poslal k Abgarovi. To On tu zemi posvětil svou přítomností a svými zázraky, a my jsme povinni plnit přání Páně.
Počkáme, až se Harran s karavanou vrátí, a pak se rozhodneme, co a kdy podniknout. Musíš však pamatovat, že ten rubáš nesmí nikdy opustit Edessu a že se musíme postarat, aby tam víra v Ježíše nikdy nevyhasla."

Už z dálky viděli mohutnou postavu strážce Obodase, jak míří k nim. Obr se tvářil dotčeně.
"Izazi, Timee, co že jste se takhle vytratili? Já jsem přece přísahal, že Izaze budu ochraňovat s nasazením vlastního života. Kdyby se mu něco stalo, padne odpovědnost na mne, a já si to nikdy neodpustím."
"Potřebovali jsme si promluvit, Obodasi," řekl Izaz.
"Já ti nebudu překážet, Izazi, když si s Timeem nebo s někým jiným budeš chtít promluvit beze svědků. Budu nablízku, abych tě viděl, ale nemohl tě slyšet, ale neutíkej mi, neztěžuj mi můj slib."
Izaz mu dal slovo, že to dodrží. Časem měl Obodasovi důvěřovat víc než komu jinému.

20
Addaio seděl za obrovským stolem z vyřezávaného dřeva. Jeho mohutná postava se v křesle nijak neztrácela. Neměl na hlavě ani vlas, ovšem vrásky, které měl kolem očí a v koutcích úst, nepřipouštěly pochybnosti o jeho věku; ten prozrazovaly i sukovité ruce se žilkami prosvítajícími kůží.
V místnosti byla dvě okna, těžké závěsy však nepropouštěly dovnitř jediný paprsek světla. Všechno tonulo v šeru.
Na obou stranách mohutného stolu bylo po čtyřech židlích s vysokým opěradlem a na nich sedělo celkem osm mužů, stroze oděných v černém a se sklopenýma očima.
Hubený, skromně oblečený mužík jim otevřel dveře a zavedl je do Addaiovy pracovny.
Zafarín se třásl. Jedině otcova přítomnost mu bránila, aby vyběhl ven. Matka mu svírala paži a jeho žena Ayat se svou dcerkou šly beze slova vedle něho, vystrašené jako on.
Mužík zavedl ženy do sousední místnosti.
"Počkejte tady," vyzval je a spěšným krokem doprovodil oba muže až k bohatě vyřezávaným dřevěným dveřím. Otevřel

jedno z křídel a vpustil Zafarína a jeho otce dovnitř.
"Selhal jsi."
Addaiův dunivý hlas se odrážel od dřevěných stěn, zakrytých knihami. Zafarín svěsil hlavu, netajil však svůj bolestný výraz, bolest, kterou cítil na duši. Jeho otec pokročil vpřed a beze strachu upřel oči na Addaia.
"Dal jsem ti dva syny. Oba byli stateční a přinesli jako oběť svůj jazyk. Zůstanou němí, dokud je Hospodin, náš Pán, v soudný den nevzkřísí. Naše rodina si tvá obvinění nezaslouží. Už po staletí nejlepší z nás zasvětili svůj život Spasiteli. Jsme lidé, Addaio, jenom lidé, a proto selháváme. Můj syn se domnívá, že je mezi námi zrádce, někdo, kdo ví, kdy pojedeme do Turína, a kdo zná plány, které chystáš.
Zafarín je bystrý, a ty to dobře víš. Ty sám jsi naléhal, aby chodil na univerzitu, stejně jako Mendíbž. Chyba je tady, Addaio, musíš hledat zrádce, který se skrývá mezi námi. Ta zrada v našem Sboru přetrvává už dlouho. Jen tak lze vysvětlit, že dosud selhaly všechny pokusy získat zpátky to, co nám patří."

V Addaiově tváři se nepohnul ani sval, jak mu naslouchal, v očích však mu hořel hněv, který jen stěží přemáhal.
Zafarínův otec přistoupil ke stolu a předal Addaiovi víc než padesát listů popsaných z obou stran.
"Vezmi si to. Najdeš tam vylíčení všeho, co se stalo. Také můj syn ti sděluje svá podezření."
Addaio se na papíry, které mu Zafarínův otec položil na stůl, ani nepodíval. Vstal a mlčky začal přecházet po místnosti. Potom se rázným krokem postavil před Zafarína a sevřel pěsti. Zdálo se, že hodlá mladíka uhodit do obličeje, pak je však zase spustil dolů.
"Víš, co ten neúspěch znamená? Měsíce a měsíce! Možná i roky, než budeme mít možnost pokusit se o to znovu! Policie teď všechno důkladně vyšetřuje, některé z našich lidí mohou zatknout, a jestli promluví, co si počneme?"
"Ale oni přece neznají pravdu, nevědí, proč tam šli…" přerušil ho Zafarínův otec.
"Mlč! Co ty víš? Naši lidé v Itálii, v Německu i jinde vědí to, co vědět musí, a pokud padnou do rukou policie, donutí je mluvit a mohou se dostat až k nám. Co potom uděláme? Všichni si vyřízneme jazyk, abychom nezradili našeho Pána?"
"Ať se stane cokoliv, bude to vůle Boží," prohlásil Zafarínův otec.
"Ne! To právě nebude. Bude to důsledek selhání a hlouposti těch, kteří nejsou schopni splnit jeho vůli. Bude to moje vina, poněvadž jsem nedokázal vybrat ty nejlepší, aby splnili, co nám Ježíš přikázal."
Dveře se otevřely a mužík přivedl dovnitř dva mladíky, které rovněž doprovázeli jejich otcové.
Rasít, druhý němý, i třetí Dermisat se srdečně se Zafarínem objali. Addaio jen popuzeně přihlížel.
Zafarín nevěděl, že jeho druhové už také dorazili do Urfy. Addaio jejich příbuzným i přátelům nařídil mlčení, aby se ti tři až do této chvíle nesetkali.
Rasítovi i Dermisatovi otcové promluvili jménem svých synů, a prosili o pochopení a shovívavost.
Addaio jako by je neposlouchal a tvářil se nepřítomně, jak se propadal do vlastního zoufalství.
"Odpykáte si hřích, kterého jste se svým selháním dopustili proti našemu Pánu."
"Tobě nestačí, že naši synové obětovali svůj jazyk? Jaký trest jim ještě chceš uložit?" odvážil se zeptat Rasítův otec.
"Ty se mi opovažuješ odporovat?" rozkřikl se Addaio.
"To ne, Bůh nedopouštěj! Víš, že jsme věrní našemu Pánu a že tě ve všem poslechneme. Žádám tě jenom o slitování," odpověděl Rasítův otec.
"Ty jsi náš pastýř," odvážil se ozvat Dermisatův otec. "Tvé slovo je zákon a staň se tvá vůle, poněvadž ty zastupuješ Pána tady na zemi."
Poklekli a se svěšenými hlavami se začali modlit. Teď už museli jen čekat na Addaiovo rozhodnutí.
Osm mužů, kteří spolu s ním seděli u stolu, až do té chvíle neotevřelo ústa. Na jeho znamení vyšli ze síně a on za nimi. Vešli do jiné místnosti, aby se poradili.
"Tak co?" zeptal se Addaio. "Myslíte, že je mezi námi zrádce?"
Zlověstné ticho všech osmi ho krajně podráždilo.
"To nemáte co říci? Vůbec nic, po všem, co se stalo?"
"Ty jsi náš pastýř, Addaio, jsi vyvolený Páně, a ty nám musíš ukázat cestu," řekl jeden z mužů v černém.
"Jenom vás osm znalo celý plán. Jenom vy víte, s kým jsme ve spojení. Kdo z vás je zrádce?"
Osm mužů se znepokojeně zavrtělo a rozpačitě hleděli jeden na druhého. Nevěděli, zda pastýřova slova jsou jenom provokace, nebo je skutečně obviňuje. To oni byli spolu s Addaiem sloupy Sboru, jejich rodokmeny se ztrácely v dávné minulosti, byli věrní Ježíšovi, věrní svému městu, věrní svému poslání.
"Je-li mezi námi zrádce, zemře."
Addaiovo prohlášení všechny zarazilo. Věděli, že jejich pastýř je takového trestu schopen. Byl to dobrý člověk, který žil skromně a každoročně se čtyřicet dnů postil, na paměť Ježíšova půstu na poušti. Pomáhal každému, kdo za ním přišel, ať už potřeboval práci nebo peníze, nebo aby urovnal rozepři v rodině. Dokázal prosadit své slovo. V Urfě to byl vážený muž, působil jako advokát, a jako takového ho znali a uznávali ho.
Stejně jako těch osm mužů s ním, i Addaio žil od dětství v utajení a modlil se tak, aby ho sousedé ani přátelé neviděli, poněvadž byl zasvěcen do tajemství, které určovalo jeho život stejně jako předtím život jeho rodičů a jeho předků. Býval by raději, kdyby ho pastýřem nejmenovali, ale když ho vybrali, přijal tu poctu i oběť a přísahal, stejně jako přísahali jiní před ním, že splní vůli Ježíšovu.
Jeden z mužů v černém si odkašlal. Addaio pochopil, že chce něco říci.
"Mluv, Talate."
"Nesmíme dopustit, aby podezření podnítila oheň, který by strávil důvěru mezi námi. Já nemyslím, že by mezi námi byl zrádce. Síly, které proti nám stojí, jsou mocné a důmyslné, proto nám až dosud zabránily získat zpátky to, co nám patří. Musíme se pustit do práce a připravit nový plán, a pokud neuspějeme, budeme se pokoušet znovu. Pán sám rozhodne,

kdy si zasloužíme své poslání splnit."
Talat zmlkl a čekal. Šediny mu pokrývaly vlasy jako sněhový poprašek, a vrásky v obličeji dodávaly jeho stáří ctihodný vzhled.
"Dej těm třem vyvoleným najevo shovívavost," poprosil jiný z mužů v černém, který se jmenoval Bakkalbasi.
"Shovívavost? Ty myslíš, Bakkalbasi, že dokážeme přežít, když budeme dávat najevo shovívavost?"
Addaio rázně zkřížil paže a hlasitě vzdychl.
"Občas si říkám, že jste udělali chybu, když jste mne vybrali, že nejsem pastýř, jakého Ježíš potřebuje do dnešní doby a okolností. Postím se, činím pokání a prosím Boha, aby mi dal sílu, osvítil mne a ukázal mi cestu, ale Ježíš neodpovídá a nedává mi žádné znamení…"
Z Addaiova hlasu znělo zoufalství, rychle se však zase vzchopil.
"Dokud budu pastýřem, budu jednat a rozhodovat tak, jak mi přikáže svědomí, a s jediným cílem: vrátit našemu Sboru to, co mu dal Ježíš, a zajistit všem blahobyt, především však bezpečnost. Bůh nás nechce mrtvé, ale živé. Žádné další mučedníky nepotřebuje."
"Co uděláš s nimi?" zeptal se Talat.
"Nějakou dobu budou žít v odloučení a budou se modlit a postit. Budu je pozorovat, a až usoudím, že nastal vhodný čas, vrátím je jejich rodinám. Za své selhání však zaslouží trest. Ty, Bakkalbasi, jsi výtečný matematik, takže ty to všechno rozvážíš."
"A co chceš, abych rozvážil, Addaio?"
"Chci, abys rozvážil, jestli se mezi nás mohla vloudit zrada, a promyslel, kde a proč dochází k úniku informací."
"Takže přikládáš váhu tvrzením Zafarínova otce?"
"Ano, a nesmíme se zpěčovat důkazům. Najdeme ho a zemře."
Muži v černém se lehce zachvěli. Věděli, že Addaio nemluví do větru.
Když se vrátili do síně, kde čekali tři němí, našli je i jejich otce na kolenou a se sklopenými hlavami, jak se modlí.
Addaio a osm mužů v černém zasedli na svá místa.
"Vstaňte," přikázal Addaio.
Dermisat mlčky plakal. V Rasítově pohledu byl náznak hněvu, zato Zafarín se zřejmě uklidnil.
"Odpykáte svůj neúspěch v odloučení od rodin a na modlitbách. Čtyřicet dní a čtyřicet nocí se budete postit. Zůstanete tady u mne. Dokud vám stačí síly, budete pracovat na zahradě. Až ta doba uplyne, řeknu vám, co dál."
Zafarín se nejistě podíval na svého otce. Ten vyčetl ze synova pohledu, nač myslí, a promluvil za něho.
"Dovolíš jim, aby se rozloučili s rodinami?"
"Ne. Trest už začal."
Addaio zacinkal malým zvonkem, který měl na stole. Okamžitě vešel dovnitř mužík, který jim předtím otevřel dveře.
"Gunere, zaveď je do světnic obrácených do zahrady. Postarej se jim o vhodné oblečení, a ať mají vodu a ovocné šťávy. Po dobu, kterou u nás stráví, to bude všechno, co dostanou. Také je seznam s denním rozvrhem a zvyklostmi v domě. A teď jděte."
Tři mladí muži se objali s otci. Rozloučení bylo krátké, aby Addaio neztratil trpělivost. Když mladíci spolu s Gunerem odešli, Addaio promluvil:
"Vraťte se domu ke svým rodinám. O svých synech dostanete zprávu za čtyřicet dnů."
Muži se poklonili a políbili mu ruku, a pak pozdravili uctivou úklonou i Addaiových osm společníků, kteří seděli nehybně jako sochy.
Když zůstali sami, vyšli ze síně. Addaio je vedl temnou chodbičkou až k malým zavřeným dveřím a odemkl je. Byla to kaple, a tam zůstali až do setmění.
Addaio nemohl usnout. Kolena měl po tolika hodinách modlení otlačená a cítil potřebu se tělesně trýznit. Bůh věděl, jak ho miluje, ona láska však neznamenala, že by mu mohl odpustit jeho hněv. Onen hněv, který si nikdy nedokázal vytrhnout z duše. Satana těšilo, když ho tím smrtelným hříchem přiváděl do zatracení.
Když Guner potichu vešel do jeho pokoje, úsvit už ustoupil ránu. Věrný služebník mu nesl šálek kávy a džbán chladné vody. Pomohl Addaiovi vstát a posadit se na jedinou židli, která v strohé ložnici byla.
"Děkuji ti, Gunere. Tu kávu budu potřebovat, abych dokázal snášet nový den. Co dělají ti němí?"
"Už hodnou chvíli pracují v sadu. Jsou úplně skleslí a oči mají zarudlé slzami, které nedokázali potlačit."
"Ty s tím trestem nesouhlasíš, viď?"
"Já tě poslouchám, jsem jenom sluha."
"Ne! To nejsi! Jsi můj jediný přítel, a dobře to víš, pomáháš mi…"
"A sloužím ti, Addaio, sloužím ti dobře. Má matka mne k tobě poslala do služby, když mi bylo deset let. Považovala za poctu, aby ti její syn sloužil. A když umírala, prosila mne, abych se o tebe vždycky staral."
"Tvá matka byla svatá žena."
"Byla to prostá žena, která beze všech otázek přijala učení svých předků."
"Ty snad pochybuješ o naší víře?"
"Ne, Addaio, věřím v Boha a v Pána Ježíše Krista, ale pochybuji, že by něčemu prospělo ono bláznovství, kterého se vy pastýři našeho sboru dopouštíte už celá staletí. Boha musí člověk uctívat srdcem."
"Odvažuješ se zpochybňovat základy našeho Sboru? Odvažuješ se tvrdit, že svatí pastýři přede mnou se mýlili? Myslíš, že je tak snadné plnit přikázání našich předků?"

Guner sklopil hlavu. Věděl, že Addaio ho potřebuje a má ho rád jako bratra, poněvadž je jediný, kdo zná jeho soukromí. Po tolika letech služby u něho Guner věděl, že jenom před ním se Addaio chová tak, jaký doopravdy je: popudlivý muž

klesající pod tíhou odpovědnosti, který nikomu nevěřil a všem dával majestátně najevo svou autoritu. Ne však jemu, Gunerovi, který mu pral prádlo, kartáčoval mu obleky a udržoval v čistotě místnost, kde spal. Který ho vídal se zalepenýma očima nebo upoceného a špinavého poté, co přestál záchvat zimnice. Který znal jeho lidská soužení a jeho usilovnou snahu působit majestátně před prostými dušemi, jejichž byl pastýřem.
Guner by Addaia nikdy neopustil. Složil slib čistoty a poslušnosti a jeho rodina - jeho rodiče, dokud ještě byli naživu, a teď jeho bratři a bratranci - byli existenčně zajištěni tím, co jim Addaio vyplácel, a navíc věděli, že požívají úcty Sboru. Sloužil Addaiovi už čtyřicet let a za tu dobu ho poznal tak dobře, jako znal sám sebe, a proto se ho bál, přes důvěrný vztah, který se mezi nimi lety vytvořil.
"Myslíš, že mezi námi je zrádce?"
"Je to možné."
"Máš někoho v podezření?"
"Ne."
"A kdybys měl, stejně bys mi to neřekl, že?"
"Ne, neřekl bych ti to, pokud bych si nebyl jistý, že moje podezření je oprávněné. Nechci nikoho odsuzovat předem."
Addaio se na něj upřeně podíval. Záviděl Gunerovi jeho dobrotu a mírnost, a pomyslel si, že Guner by po pravdě byl lepším pastýřem než on: že ti, kdo ho vybrali, se dali ovlivnit jeho urozeným původem a udělali chybu, v onom nesmyslném a věky posvěceném zvyku dával přednost potomkům slavných mužů, vzdávat jim pocty a poskytovat jim prebendy, které si mnohdy nezasloužili.
Guner pocházel z prosté rolnické rodiny, jejíž předkové, stejně jako jeho vlastní, se potají drželi víry v Ježíše Krista.
A co kdyby odstoupil? Kdyby svolal sněm a doporučil, aby za pastýře zvolili Gunera? Ne, pomyslel si, to by neudělali, mysleli by, že se pomátl. Ve skutečnosti k tomu byl na nejlepší cestě právě tím, že vykonával úřad pastýře, zápasil se svou lidskou přirozeností, snažil se přemoci hřích hněvu, poskytoval jistoty věřícím, kteří je od něho požadovali, a chránil tajemství Sboru.
S bolestí v srdci vzpomínal na den, kdy ho jeho dojatý otec přivedl sem, do domu, kde předtím bydlel starý pastýř Addaio.
Otec, významný občan Urfy, tajný voják pravé víry, mu už od dětství říkal, že povede-li si dobře, mohl by jednoho dne nastoupit na Addaiovo místo. Odpovídal mu, že o to nestojí, že se chce raději toulat po zahradách plných zeleniny, plaval v řece a vyměňovat si pohledy a mrknutí s dospívajícími dívkami, které se probouzely k životu stejně jako on. Obzvlášť se mu líbila dcera jedněch sousedů, sladká Rania, dívka s mandlovýma očima a tmavými vlasy, o které snil v pološeru svého pokoje.
Otec však s ním měl jiné plány, a jakmile dospěl, přiměl ho, aby se přestěhoval ke starému Addaiovi, složil všechny sliby a připravoval se na poslání, které, jak říkali, mu Bůh předurčil. Rozhodli za něho, že se stane příštím Addaiem.
Jeho jediným přítelem v těch smutných letech byl Guner, který ho nikdy neprozradil, když potajmu utíkal a chodil k domu, kde Rania bydlela, ve snaze zahlédnout ji aspoň z dálky.
Stejně jako on, i Guner byl vězněm vůle svých rodičů, které ctil svou poslušností. Chudí venkované našli pro svého syna, a tím i pro celou rodinu, lepší osud než pracovat od rána do večera. Addaiovi rodiče mu poskytli poctu, o níž mysleli, že si ji jeho rodina zaslouží.
Oba muži se podřídili vůli svých rodičů a navždy tak přestali být sami sebou.

21
Jan našel Obodase, jak kopá v zahradě. Obr byl zabraný do své práce.
"Kde je Timeus?"
"Hovoří s Izazem. Víš, že ho vyučuje, aby jednou byl dobrým vůdcem sboru."
Obodas si hřbetem ruky setřel pot z čela a šel s Janem dovnitř.
"Nesu vám zprávy."
Timeus a Izaz zvědavě čekali, až Jan promluví. "S dnešní karavanou přijel Harran."
"Harran? To je dobrá zpráva! Pojďme za ním," řekl Izaz a vstal. "Počkej, Izazi. Ta karavana nepatří Senínovi, i když s ní Harran přijel."
"Co to má znamenat? Pro Boha, Jene, mluv!"
"Ano, líp, když ti to řeknu. Harran je slepý. Když se vrátil do Edessy, Maanu nařídil, aby mu vypíchli oči. Senína, jeho pána, zavraždili a jeho tělo hodili pouštní havěti."
"Harran přísahal, že o tobě nic neví: že tě nechal v přístavu v Týru a teď že už jsi v Řecku, což Maanua ještě víc rozezlilo."
Izaz se rozplakal. Cítil se vinen neštěstím, které Harrana postihlo. Timeus mu laskavě stiskl paži.
"Půjdeme za ním do karavanseraje a přivedeme ho sem, budeme mu pomáhat, a bude-li si přát, zůstane s námi."
"Naléhal jsem na něj, aby šel se mnou, ale nechtěl. Přál si, aby ses dozvěděl, v jakém je stavu, než se tu ukáže. Nechce, aby ses cítil povinován se ho ujmout."
Izaz v doprovodu Obodase a Jana zamířil do karavanseraje. Jeden z vůdců karavany jim ukázal, kde Harrana najdou.
"Velitel téhle karavany je Harranův příbuzný. Proto souhlasil, že ho dopraví až sem. Harran už v Edesse nikoho nemá: jeho manželku a děti zavraždili a jeho pána Senína umučili k smrti na náměstí před očima všech, kteří jeho utrpení chtěli přihlížet. Maanu všechny Abgarovy přátele krutě ztrestal."
"Harran přece nebyl Abgarův přítel…"
"Zato Senín, jeho pán, ano, a ten králi nechtěl prozradit, kde je ukrytý Ježíšův rubáš, jenž Abgara uzdravil. Maanu zbořil Senínův dům, spálil jeho majetek, nařídil dokonce postavit velikou hranici a na té obětoval jeho zvířata, a jeho

otroky dal zbičovat. Některým na jeho příkaz usekli paže, jiným nohy, a Harranovi vypíchli oči: ty oči, s nimiž vodil pouští Senínovy karavany. Harran může být rád, že vyvázl životem."
Harrana našli, jak sedí na zemi, a Izaz ho zdvihl a objal ho.
"Harrane, příteli!"
"Izazi, jsi to ty?"
"Ano, Harrane, jsem to já a přišel jsem si pro tebe. Půjdeš se mnou a budeme se o tebe starat, aby ti nic nechybělo."
Timeus Harrana laskavě uvítal. Stačil už rozhodnout, že než přistaví další místnost k domku, který sdílel s Izazem a s Obodasem, ubytuje ho u sebe Jan.
Harranovi se ulevilo, když zjistil, že ho vezmou k sobě a že nemusí chodit po světě a žebrat o almužnu. Roztřeseným hlasem jim vypravoval, že Maanu dal vypálit domy všech křesťanů a neušetřil ani urozené, kteří vyznávali Ježíšovu víru. Neměl slitování ani se starci, ani s ženami a dětmi. Krev nevinných poskvrnila bělostný mramor městských ulic, ještě pořád nasáklých pachem smrti.
Obodas se ho zajíkavě zeptal na svou rodinu, na svého otce a matku, kteří byli v Senínových službách a byli křesťané jako on.
"Oba jsou mrtví. Je mi líto, Obodasi."
Obrův obličej zaplavily slzy, a Timeova ani Izazova slova ho nedokázala utěšit.
Nakonec Izaz vyslovil otázku, kterou se bál vyřknout: co se stalo s jeho strýcem Josarem a s Tadeášem.
"Josara zavraždili na náměstí, stejně jako Senína. Maanu chtěl, aby smrt urozených posloužila jako výstraha lidu, aby věděli, že s křesťany nebude mít slitování, ať je to kdokoliv… Josar ze sebe nevydal ani jediný sten. Maanu se přišel dívat, jak ho budou mučit, a přinutil i královnu, aby přihlížela. Všechny prosby jeho matky nebyly nic platné. Královna si klekla a na kolenou prosila za život tvého strýce, král se však spokojeně smál, když viděl, jak trpí. Je mi líto, Izazi… mrzí mne, že přináším zprávy o smrti."
Mladík se pokoušel zadržet slzy. Všichni měli důvod, aby je zachvátilo zoufalství. Všem se stala potupa a přišli o své nejbližší. Izaz cítil, jak se mu svírá žaludek, a zároveň v něm narůstala touha po pomstě.
Starý Timeus se na něho díval. Věděl, jaký vnitřní boj se odehrává v mladíkově srdci, stejně jako k němu docházelo i v srdci obra Obodase.
"Pomsta není řešení. Vím, že vás oba by potěšilo, kdyby Maanua stihl trest, kdybyste mohli vidět, jak umírá za velkého utrpení. Ujišťuji vás, že potrestán bude, poněvadž z toho, co učinil, bude muset složit účty před Bohem."
"A neříkáš, Timee, že Bůh je nekonečné slitování?" namítl Obodas v slzách.
"A také nekonečná spravedlnost."
"A co královna, je ještě naživu?" zeptal se Izaz a bál se odpovědi.
"Od smrti tvého strýce ji nikdo neviděl. Někteří služebníci z paláce tvrdí, že zemřela smutkem, a Maanu nechal její tělo pohodit v poušti, aby posloužilo jako potrava dravé zvěři. Jiní říkají, že ji král dal zabít. Nikdo ji od té doby už neviděl. Je mi to líto, Izazi. Mrzí mne, že přináším tak špatné zprávy."
"Milý příteli, posel nenese vinu za to, co oznamuje," prohlásil Timeus. "Teď se společně pomodlíme a poprosíme Boha, aby vykořenil hněv z našich srdcí, aby nám pomohl snášet bolest nad ztrátou našich blízkých."

22

Večer byl prostoupen vůní květin a Řím zářil pod nohama hostů Johna a Lisy Barryových, kteří zaplnili prostornou terasu podstřešního bytu, odkud bylo vidět celé město.
Lisa byla nervózní. John se rozzlobil, když mu po návratu z Washingtonu oznámila, že se rozhodla uspořádat večírek na počest Mary a Jamese, a že už pozvala Marca a Paolu.
Manžel ji obvinil, že se vůči své sestře chová proradně.
"Řekneš Mary, proč jsi Marca pozvala? Ne, ovšemže ne, poněvadž nemůžeš ani nesmíš. Marco je náš přítel a já jsem ochoten mu pomoct, kdy bude potřeba, ale to ještě neznamená zaplétat do toho naši rodinu, a už vůbec ne, aby ty ses pletla do vyšetřování Odboru pro umění. Jsi moje žena, Liso, a nemám před tebou žádná tajemství, ale žádám tě, abys nezasahovala do mé práce, jako já nezasahuji do tvé. Nikdy bych si nepomyslel, že bys byla schopna využít vlastní sestru, a navíc proč? Co ti vlastně záleží na tom požáru v katedrále?"
Byla to první vážná hádka, kterou spolu měli za mnoho let. John v ní probudil pocit viny. Po pravdě si uvědomovala, že jednala lehkovážně, aby svým přátelům vyhověla.
Mary nevyslovila žádné námitky, když jí e-mailem poslala seznam pozvaných hostů. Ani její neteř Gina nic nenamítala, když uviděla jméno Marca Valoniho a jeho manželky Paoly. Věděla, že to jsou dobří přátelé jejího strýce a tety. Několikrát se s nimi už setkala a zdáli se jí milí a příjemní. Zeptala se ovšem, kdo je ta doktorka Galloniová, která má přijít s nimi. Teta jí vysvětlila, že je to vysoce vzdělaná žena, která pracuje v Odboru pro umění, a Valoniovi si jí velice váží. Dál už se Gina nevyptávala.
Čtyři číšníci roznášeli mezi hosty podnosy s koktejly. Když Marco Valoni spolu s Paolou a Sofií vešli, nedokázali skrýt svůj úžas: v zástupu hostů byli dva ministři, jeden kardinál, několik diplomatů, mezi nimi velvyslanec Spojených států, podnikatelé, půl tuctu univerzitních profesorů, přátel Lisy Barryové, a několik archeologů, kteří se přátelili s Ginou.
"Připadám si, že sem nepatřím," řekl Marco oběma ženám šeptem.
"Já také," odpověděla Paola, "ale teď už nemůžeme couvnout."
Sofia pátrala pohledem po Umbertovi D'Alaquovi. Spatřila ho, jak hovoří s jakousi svědovlasou ženou, krásnou a elegantní, která se vzdáleně podobala Lise. Oba se smáli a bylo zřejmé, že je jim ve společnosti toho druhého dobře.
"Vítejte u nás. Paolo, velice ti to sluší. A vy jste zřejmě doktorka Galloniová. Těší mě."
Marco vycítil Johnovu nevoli. Byl napjatý od chvíle, kdy je Lisa na večírek pozvala. Dokonce dělal, co mohl, aby

pozvání odmítli. Jemně a přátelsky, ale snažil se, aby nepřišli. Marco uvažoval proč.
To už k nim s úsměvem přistoupila Lisa. Stejně jako John, i ona byla napjatá. Nebo snad začínám být chorobně podezíravý? pomyslel si Marco. Lisin úsměv byl však opravdu křečovitý a Johnovy obvykle klidné oči znepokojeně jiskřily.
Gina je přišla pozdravit také a teta ji pověřila, aby je představila ostatním hostům.
John si uvědomil, jak Sofia působí na muže v místnosti. Všichni se na ni úkosem ohlíželi, nevyjímaje ani kardinála. Zanedlouho se zapojila do rozhovoru v hloučku, který tvořili dva velvyslanci, jeden ministr, tři podnikatelé a jeden bankéř.
Sofia v bílém, v dlouhých šatech od Armaniho, s rozpuštěnými světlými vlasy a bez jediného šperku až na maličké brilianty v uších a hodinky od Cartiera, tam onoho večera byla bezpochyby nejkrásnější.
Rozhovor se točil kolem války proti Iráku, a ministr se jí vlídně zeptal na její názor.
"Lituji, ale já jsem proti. Podle mého názoru Saddám Husajn nikoho neohrožuje, až na svůj vlastní národ."
Jako jediná měla jiný názor než ostatní, takže vnesla do rozhovoru oživení. Sofia odříkala argumenty proti válce, udělala jim mistrnou přednášku z historie a dosáhla toho, že na ni její společníci užasle zírali.
Marco a Paola mezitím mluvili se dvěma Gininými přáteli archeology, kteří se tam cítili stejně nesví jako oni.
Sofia nespouštěla oči ze světlovlasé ženy, která se tak živě bavila s D'Alaquou; využila toho, že k nim teď přistoupil John, omluvila se svým společníkům a zamířila za svými přáteli.
"Velice vám děkuji, že jste mne pozval, pane Barry."
"Jsme rádi, že jste mohla doprovodit naše dobré přátele Marca a Paolu…"
Světlovlasá žena se s úsměvem otočila a rukou jim pokynula na pozdrav.
"To je moje švagrová, Mary Stuartová."
"Je hodně podobná Lise," mínil Marco. "Představíš nám ji?"
Sofia sklonila hlavu, věděla, že Marco odkrývá karty. Mary Stuartová hovořila s D'Alaquou, takže to byla příležitost dostat se k němu.
V tu chvíli se u nich objevila Lisa.
"Miláčku, Marco se chce seznámit s Mary a s Jamesem."
"Ovšemže, jistě!"
Lisa je doprovodila až na místo, kde stála její sestra s D'Alaquou a třemi dalšími dvojicemi. Sofia upřela zrak na D'Alaquu, ale ten ani nemrkl. Poznal ji, nebo ne?
"Mary, dovol, abych ti představila dva z našich nejlepších přátel, Marca a Paolu Valoniovy, a doktorku Galloniovou, která je doprovází."
Světlovlasá žena jim věnovala široký úsměv, zdvořile je přijala do své společnosti a sama je představila dalším.
D'Alaqua je pozdravil zdvořilou úklonou a chladně se usmál.
"Velice mě těší. Vy jste archeologové jako moje sestra?" zeptala se vlídně Mary Stuartová.
"Ne, Mary. Marco je ředitelem Odboru pro umění, Paola univerzitní profesorka a Sofia pracuje s Marcem."
"Odboru pro umění? Co je to?"
"Jsme zvláštní skupina, která stíhá trestnou činnost v oblasti umění. Krádeže uměleckých děl, padělky, pašování…"
"To zní opravdu zajímavě!" prohlásila bez nejmenšího zájmu Mary Stuartová. "Právě teď jsme mluvili o tom Kristovi od El Greca, kterého vydražili v New Yorku… Snažím se, aby Umberto přiznal, jestli ho koupil nebo ne."
"Bohužel to není pravda," ujistil ji D'Alaqua.
Nervózní Sofia ani neotevřela ústa, i když uchváceně zírala na D'Alaquu. Ten ji se vší samozřejmostí a odměřeným tónem oslovil:
"Jak pokračuje vaše vyšetřování, doktorko Galloniová?" Mary i ostatní se na něho užasle podívali. "Vy se znáte?" zeptala se Mary.
"Ano. Paní doktorka mne před několika týdny v Turínu navštívila. O tom, že v katedrále hořelo, nejspíš víte, a Odbor pro umění tehdy vyšetřoval - nevím, zda v tom ještě pokračuje - podrobnosti toho požáru."
"A co ty s tím máš společného?" zeptala se Mary.
"Práce v katedrále má totiž na starosti COCSA. Paní doktorka zjišťovala, zda k požáru došlo náhodou, nebo zda ho někdo založil úmyslně."

Marco si skousl ret. Pomyslel si, že D'Alaqua se dokáže mimořádně ovládat a veřejně dává najevo, že vyšetřování Odboru pro umění je mu naprosto lhostejné. I to byl způsob, jak zdůraznit svou nevinu.
"Řekněte nám, paní doktorko, mohl ten požár někdo založit úmyslně?" zeptala se jedna z žen v hloučku, princezna, jejíž snímky se pravidelně objevovaly ve společenských časopisech.
Sofia vyslala k D'Alaquovi nevraživý pohled. Vzbudil v ní pocit, že tu nemá co pohledávat, jako kdyby se na ten večírek vetřela. Paola i Marco se očividně také cítili nesví.
"Když dojde k mimořádné události na místě, kde je bezpočet uměleckých děl, v tomto případě v turínské katedrále, je naší povinností prověřit všechny možnosti."
"Ale došli jste už k nějakým závěrům?" nedala se odbýt princezna.
Sofia se podívala na Marca a ten si odkašlal, než promluvil.
"Princezno, naše práce není tak vzrušující, jak by si leckdo mohl myslet. Itálie je země s mimořádným uměleckým dědictvím, a naším úkolem je ho zachovat."
"Ano, ale…"
Lisa princeznu nervózně přerušila, když přivolala číšníka, aby všem přinesl ještě sklenku. John toho využil, aby Marca

vlídně uchopil za paži a odvedl ho k jiné skupině hostů. Paola šla za nimi. Sofia se však nehnula z místa, kde stála, a nespouštěla oči z D'Alaquy.
"Sofie," řekla Lisa ve snaze odvést ji pryč, "ráda bych tě představila profesoru Rossovi. Řídí vykopávky v Herculaneu."
"Jakou máte odbornost, paní doktorko?" zeptala se Mary.
"Mám doktorát z dějin umění a jsem magistra mrtvých jazyků a italské filologie. Mluvím anglicky, francouzsky, španělsky, řecky a celkem slušně i arabsky."
Řekla to s hrdostí, naráz si však připadala směšná. Chtěla udělat dojem na tu sešlost bohatců, kterým ani trochu nezáleželo na tom, kdo je a co umí. Pocítila hluboký vztek, když si uvědomila, že všechny ty krásné ženy a mocní muži si ji prohlížejí jako nějaké zvláštní stvoření.
Lisa se ji znovu pokusila odvést pryč.
"Tak jdeš, Sofie?"
"Liso, dovol nám, abychom si s doktorkou Galloniovou mohli ještě pohovořit."
Slova Umberta D'Alaquy Sofii překvapila. Lisa smířeně přikývla, ve snaze jejich skupinku roztrhnout však odtáhla pryč svou sestru. Sofia a D'Alaqua náhle zůstali sami.
"Připadáte mi nějak nesvá, doktorko, proč?"
"To opravdu jsem, a přitom dost dobře nevím proč."
"To byste ovšem neměla, a už vůbec by vám nemělo vadit, že se vás Mary zeptala, jakou máte odbornost. Mary je mimořádná žena, inteligentní a citlivá. Ujišťuji vás, že svou otázkou nic nesledovala."
"Předpokládám, že je to tak, jak říkáte."
"Po pravdě jste vy a vaši přátelé dnes večer přišli, abyste se setkali se mnou. Nebo se mýlím?"
Sofia při jeho slovech zrudla. Znovu měla pocit, že ji nachytal na švestkách.
"To ne, totiž, můj šéf je přítel Johna Barryho, a já…"
"A vy jste z mé kanceláře odešla s prázdnou, takže jste se s vaším šéfem rozhodli, že se tu se mnou jakoby náhodou setkáte. Je to příliš průhledné."
Sofa cítila, jak jí hoří tváře. Nebyla připravena na takový souboj, na upřímnost onoho muže, který se na ni díval s napůl odměřeným, napůl pobaveným výrazem, přesvědčený o své intelektuální převaze.
"Setkat se s vámi není nic snadného."
"Ne, to není, takže toho využijte a ptejte se mě, nač chcete."
"Už jsem vám to říkala: máme podezření, že ten požár v katedrále někdo založil úmyslně, a mohl to udělat jen někdo z vašich dělníků, ale proč?"
"Víte dobře, že na tuhle otázku neumím odpovědět, ale pokud máte nějaké podezření, řekněte mi to a uvidíme, jestli vám mohu nějak pomoci."
Na opačné straně terasy je ohromeně sledoval Marco, právě tak jako Lisa. John, který už nedokázal zakrýt svou nervozitu a nevoli, vyslal Lisu, aby D'Alaquu osvobodila.
"Nezlob se, Sofie, ale Umberto má mnoho přátel, kteří si s ním chtějí promluvit, a ty sis ho zabrala pro sebe. Můj švagr James tě hledá, Umberto…"
Sofia si připadla směšná. Lisa ji ve své nervozitě neúmyslně urazila.
"Liso, to já jsem si zabral doktorku Galloniovou, a dovolíš mi, abych v tom ještě pokračoval, ano? Už dlouho jsem neměl tak zajímavý rozhovor."
"Ano, ovšem, samozřejmě, já… Ale kdybyste něco potřebovali…"
"Večer je nádherný, večeře vynikající a John a ty jste výteční hostitelé. Jsem rád, že jste mne pozvali na večeři s Mary a s Jamesem. Děkuji ti, Liso."
Lisa se na něj užasle podívala a nechala je o samotě. Došla k Johnovi a do ucha mu něco pošeptala.
"Děkuji vám," řekla Sofia.
"Prosím vás, paní doktorko, nepodceňujte se!"
"To jsem nikdy nedělala."
"Myslím, že dnes večer ano."
"Byla ode mne hloupost, že jsem sem chodila."
"Bylo to příliš průhledné. Nervozita našich hostitelů prozrazuje, že to záměrně zosnovali. Divil bych se, kdyby o tom věděli Mary a James.1'
"Nevědí o tom. Určitě si říkají, proč nás její sestra pozvala, poněvadž tu nemáme co dělat. Omlouvám se vám, byl to omyl."
"Ještě jste neodpověděla na mou otázku."
"Na vaši otázku?"
"Ano, řekněte mi, jaké máte podezření."
"Máme podezření, že se někomu jedná o plátno Ježíšovo. Nevíme, jestli ho chce uloupit nebo zničit, ale jsme si jistí, že cílem toho požáru byla Síndone, a stejně tomu bylo i v minulosti, při mnoha mimořádných událostech, ke kterým v katedrále došlo."
"To je zajímavá teorie. A teď mi řekněte, koho podezříváte, kdo myslíte, že by mohl chtít uloupit nebo zničit Síndone, a především proč."
"To se právě snažíme zjistit."
"A žádnými důkazy svoje domněnky doložit nemůžete, nebo se mýlím?"
"Ne."

"Paní doktorko, myslíte si, že Síndone chci uloupit nebo zničit já?"
V D'Alaquových slovech byl osten výsměchu, a Sofia si připadala ještě směšnější než předtím.
"Neříkala jsem, že podezříváme vás, ale je možné, že někdo z vašich zaměstnanců může být do té události v katedrále zapletený."
"Ale pan Lazotti, personální ředitel COCSA, s vámi přece spolupracoval?"
"Ano, nemůžeme si stěžovat. Byl velice ochotný a důkladný a poslal nám obsáhlou zprávu se všemi údaji, o které jsem ho požádala."
"V tom případě mi dovolte otázku: co si váš šéf a vy slibujete od dnešního setkání se mnou?"
Sofia sklopila oči a usrkla ze sklenky šampaňského. Na tuhle otázku neměla odpověď, přinejmenším ne přesvědčivou. Vůči člověku jako D'Alaqua se nemohla ohánět takovými výmluvami, jako že mají určité tušení. Cítila, že skládala zkoušku a propadla při ní, poněvadž ve světle otázek, které jí kladl, zněly její odpovědi prázdně a dětinsky.
"Uvidět vás, promluvit si s vámi, pokud to bude možné, a zjistit, co se stane."
"Co kdybychom si dali něco k večeři?"
Překvapeně se na něj podívala. D'Alaqua ji lehce uchopil za paži a zamířil ke stolu, kde zřídili bufet. To už k nim přistoupil James Stuart v doprovodu ministra financí.
"Umberto, Horacio a já probíráme, jaký účinek bude ta asijská chřipka mít na evropské burzy…"
Nato D'Alaqua hodnou chvíli znale hovořil o krizi asijské ekonomiky, a k Sofiinu úžasu ji zapojil do rozhovoru. Sofia zjistila, že debatuje s ministrem financí a vyvrací některá Stuartova tvrzení. D'Alaqua je se zájmem poslouchal.
Marco Valoni mezitím nevycházel z údivu, když viděl Sofii v tom hloučku významných lidí, jak s nimi hovoří jako rovný s rovným, především ale proto, že očividně vzbudila zájem Umberta D'Alaquy.
"Vaše přítelkyně je okouzlující."
Veselý hlas Mary Stuartové vrátil Marca do skutečnosti. Nebo to bylo tím, že ho Paola potajmu šťouchla loktem?
"Ano, to je," odpověděla Paola. "Je to velice inteligentní žena."
"A velice krásná," doplnila Mary. "Nikdy jsem neviděla, že by Umberta nějaká žena tak zaujala. Musí být výjimečná, když jí Umberto věnuje takovou pozornost. Vypadá spokojeně, zřejmě je mu v její společnosti dobře."
"]e svobodný, že?" zeptala se Paola.
"Ano, nikdy jsme nepochopili proč, poněvadž má všechno: je inteligentní, hezký, vzdělaný, bohatý, a navíc má dobré srdce. Nevím, proč se s ním nestýkáte častěji, Johne, a ty, Liso."
"Mary, Umbertův svět není náš. A tvůj také ne, i když jsi moje sestra."
"No tak, Liso, nemluv hlouposti."
"To žádné hlouposti nejsou. V mém každodenním životě, v mém povolání nejsou ministři, bankéři ani podnikatelé. Není k tomu žádný důvod. A v Johnové taky ne."
"Neupadej do těch otřepaných klišé, že se lidé dělí podle toho, co mají napsáno na navštívence."
"Já do ničeho neupadám. Říkám jenom, že jsem archeoložka, takže ve svém okolí sotva potkám nějakého ministra."
"Právě s Umbertem by ses stýkat měla. Má v archeologii vášnivou zálibu, financoval několik expedic, a jsem si jistá, že máte hodně společného," stála na svém Mary.
Sofia a Umberto D'Alaqua se mezitím posadili ke stolu spolu s dalšími hosty. D'Alaqua se k ní choval pozorně a na Sofii bylo vidět, že je šťastná. Marco dychtil si s ní promluvit, dozvědět se, co se stalo a co si řekli. Nechtěl se k nim však připojit. Intuice mu napovídala, že to nesmí udělat.
Blížila se už jedna s půlnoci, když Paola Marcovi připomněla, že příští den musí časně vstávat. V osm ráno měla první hodinu a nechtěla tam přijít příliš unavená. Marco ji požádal, aby zašla za Sofií a ohlásila jí, že odcházejí.
"My už půjdeme, Sofie, nevím, jestli chceš, abychom tě odvezli domů…"
"Děkuji, Paolo, ano, pojedu s vámi."
Sofia čekala, že jí D'Alaqua nabídne, že ji odveze domů, ale nedočkala se. Vstal a políbil jí ruku na rozloučenou. Nato ji políbil i Paole.
Když pak v doprovodu Lisy a Johna mířili ke dveřím, Sofia se po očku ohlédla na terasu. Umberto D'Alaqua se živě bavil s hloučkem hostů. Sofia pocítila zklamání.
Sotva nasedli do auta, dal Marco průchod své zvědavosti.
"No tak, doktorko, pověz mi, co ti ten velký muž řekl."
"Nic."
"Cože?"
"Že mi neřekl vůbec nic, jenom mi vysvětlil, že je až příliš zřejmé, že jsme na ten večírek přišli kvůli němu. Připadala jsem si směšně, jako když mě nachytá na švestkách. A potom se mě jízlivě zeptal, jestli podezříváme jeho, že chce Síndone uloupit nebo zničit."
"Nic víc?"
"Zbytek včera jsme hovořili o asijské chřipce, ropě, umění a literatuře."
"Ale vypadalo to, že je vám spolu velice dobře," prohlásila Paola.
"Mně opravdu bylo, ale to je všechno."
"Ale jemu také," trvala Paola na svém. "Uvidíte se znovu?" zeptal se Marco. "Ne, nemyslím. Byl ke mně milý, ale to je všechno."
"Touchée?"
"Kdybych se dala strhnout svými pocity, odpověděla bych ano, ale už mi není osmnáct, takže doufám, že u mne nadále převládne zdravý rozum."
"Takže opravdu touchée!" netajil se Marco svým úsměvem.

"Sluší vám to spolu," nadhodila Paola.
"Jste báječní, ale nechci si nic nalhávat. Muž jako D'Alaqua se o ženy jako já nezajímá. Nemáme nic společného."
"Máte toho společného hodně. Mary nám řekla, že ten člověk má vášnivou zálibu v umění, a dokonce se zúčastní archeologických vykopávek, které sám financuje. A ty, pokud to nevíš, jsi nejen inteligentní a vzdělaná, ale i velice hezká, nemám pravdu, Paolo?"
"Ovšemže ano. Mary Stuartová nám dokonce řekla, že ještě nikdy neviděla, aby se D'Alaqua tak věnoval nějaké ženě jako dnes tobě."
"Nechrne toho. Důležité je, že mi dal jasně najevo, že jsme se na ten večírek vetřeli. Doufejme, že si nebude žádnému ministrovi stěžovat, proč ho nenecháme na pokoji."
***
Hustě pršelo. Šest mužů, usazených na pohodlných kožených pohovkách, zaujatě debatovalo.
Místnost, kde seděli, knihovna s praskajícím krbem a několika obrazy holandských mistrů, prozrazovala střídmý vkus svého majitele.
Dveře se otevřely a vešel starý muž, vysoký a hubený. Šest mužů vstalo a jeden po druhém se s ním objali.
"Promiňte, že jsem se opozdil, ale jezdit v tuhle dobu po Londýně není nic snadného. Nemohl jsem odříci svůj slib, že si zahraji bridž s vévodou a s několika jeho přáteli i našimi bratry."
Tichý cinkot ve dveřích ohlásil majordoma, který hodlal odnést čajovou soupravu a nabídnout sedmi mužům něco k pití. Když znovu zůstali sami, ujal se stařec slova.
"Takže si shrňme poslední zprávy."
"Addaio potrestal Zafarína, Rasíta a Dermisata za jejich neúspěch. Uvěznil je v domě na okraji Urfy. Trest potrvá čtyřicet dnů, ovšem můj kontakt ujišťuje, že Addaio se nespokojí s tím, aby pykali tak krátce, a chystá ještě něco. Co se týká nového komanda, ještě se nerozhodl ho vyslat, ale dřív nebo později to udělá. Dělá mu starosti Mendíbž, ten němý, který sedí v turínské věznici. Říká, že měl sen, a Mendíbžovou vinou že Sbor stihne neštěstí.
Můj kontakt je znepokojený. Tvrdí, že od chvíle, kdy měl ten sen, Addaio téměř nevezme do úst a neovládá se. Obává se o jeho zdraví a bojí se, k čemu by se mohl rozhodnout."

Pak už se muž, který mluvil, zase odmlčel. Byl střední postavy, snědý, s hustým knírkem, dobře oblečený a s dokonalým anglickým přízvukem, a držel se zpříma jako voják.
Stařec posunkem vyzval dalšího z účastníků, aby promluvil.
"Odbor pro umění ví mnoho, jenže nevědí, co vědí."
Podívali se na něj znepokojeně a zvědavě. Stařec ho vybídl, aby pokračoval.
"Mají podezření, že všechno, co se děje v turínské katedrále, nejsou nešťastné náhody, a domnívají se, že někdo chce uloupit nebo zničit Síndone, ale neznají motiv. Nadále prošetřují firmu COCSA v domnění, že najdou nitku, a když za ni zatáhnou, dokážou rozmotat celé klubko. Jak už jsem vám říkal, operace trojský kůň je v běhu, a Mendíbže, toho němého z turínské věznice, za několik měsíců propustí. To má být další nitka, aby to klubko rozmotali."
"Přišla chvíle zasáhnout," mínil postarší elegantní muž s lehkým přízvukem, jenž prozrazoval, že angličtina není jeho mateřský jazyk.
"Mendíbž musí zmizet," pokračoval tentýž muž, "a co se týká Odboru pro umění, je na čase zatlačit na naše přátele, aby toho Marca Valoniho zarazili."
"Addaio možná dospěl k témuž závěru: že Mendíbž musí zmizet, aby uchránil Sbor," prohlásil muž s knírkem a vojenským držením. "Možná bychom si měli počkat na to, jak se rozhodne Addaio, než sami zasáhneme. I když to snad může znít pokrytecky, byl bych raději, kdybychom smrt toho němého neměli na svědomí my."
"Mendíbž přece nemusí umřít, stačí, když mu pomůžeme, aby se dostal do Urfy," podotkl jeden z účastníků.
"To je velice nebezpečné," vmísil se jiný. "Jakmile se dostane na svobodu, Odbor pro umění ho bude sledovat, a to nejsou žádní hlupáci, ale zkušení lidé. Rozjedou dobře připravenou mašinérii a může se stát, že k tomu, abychom zachránili jeho život, bude nutné obětovat životy mnoha jiných, což nejen zatíží naše svědomí, ale bude to i nebezpečné, poněvadž mluvíme o policistech a o carabinieri."
"Och, svědomí!" pronesl stařec rázně. "V příliš mnoha případech jsme je už odsunuli stranou s tím, že nemáme jiné východisko. Když se podíváte do minulosti, smrt nám není cizí; jako nám není cizí obětování, víra a slitování. Jsme jenom lidé a jednáme podle toho, co považujeme za nejlepší. Mýlíme se, hřešíme, máme úspěch… Bože, smiluj se nad námi."
Stařec zmlkl. Ostatní sklopili hlavu a pohroužili se do vlastních úvah.
Několik minut nikdo nepromluvil ani slovo. V jejich tvářích se zračila stopa soužení. Nakonec stařec zvedl hlavu, napřímil se v křesle a znovu promluvil:
"Dobrá, řeknu vám, jak myslím, že bychom měli postupovat, a vyslechnu si váš názor."
Venku už byla tma, když stařec poradu ukončil. Déšť dosud halil město do vlhkého závoje.
***
Ana Jiménezová nepřestávala myslet na požár v turínské katedrále. Obvykle si s bratrem telefonovala každý týden, a pokaždé se ho vyptávala na Marcovo vyšetřování. Santiago se zlobil a vyčítal jí, že se o to zajímá, ale nic jí neprozradil.
"Jsi tím čím dál víc posedlá, ale ta posedlost tě nikam nepřivede. Prosím tě, Ano, už na ten požár v katedrále i na Síndone zapomeň."
"Jenže já jsem si jistá, že vám mohu pomoci."
"Není to můj případ, Ano, je to vyšetřování Odboru pro umění. Marco je můj dobrý přítel a myslí si, že víc očí víc vidí, a proto nás požádal, abychom se na jeho papíry podívali, ovšem jen proto, abychom mu řekli svůj názor. To jsme udělali,

John i já, a tím to končí."
"No tak, Santiago, dovol, abych se na ty Marcovy papíry podívala taky. Já jsem novinářka, dokážu uvidět to, co vy poldové nevidíte."
"Nepochybuji, že vy novináři jste velice chytří a dokázali byste naši práci zvládnout líp než my."
"Nemluv hlouposti, a nerozčiluj se."
"Ani jedno, ani druhé, ale říkám ti jasně, Ano, že nedovolím, abys strkala nos do Marcova vyšetřování."
"Tak mi aspoň pověz, co si o tom myslíš ty."
"Věci jsou jednodušší, než se někdy zdají."
"To není žádná odpověď."
"Ale nic víc ti k tomu neřeknu."
"Mám chuť přijet do Říma, uvažuju o tom, že bych si vzala pár dnů dovolené… Bude ti vyhovovat, když přijedu teď?"
"Ne, to tedy nebude, poněvadž nemáš chuť přijet do Říma na dovolenou, ale pokusit se, abych ti dovolil strkal nos, kam nemáš."
"Jsi nesnesitelný."
"Ty taky."
Ana se podívala na hromadu papírů, které měla na stole, vedle víc než tuctu knih, které všechny pojednávaly o Svatém plátnu. Celé dny četla o Síndone: ezoterické spisy, náboženská díla, dějepisná pojednání… Byla si jistá, že klíč je někde v průběhu dějin plátna Ježíšova. Jak to řekl Marco Valoni: k neblahým událostem v turínské katedrále docházelo od té doby, co tam byla Síndone.
Rozhodla se: až do sebe nasaje dostatek vědomostí o osudech Svatého plátna, požádá o několik dnů dovolené a pojede do Turína. Ono město se jí nikdy zvlášť nezamlouvalo a na dovolenou by si ho určitě nevybrala, měla však tušení, že Marco Valoni má pravdu a za oněmi neblahými událostmi se něco skrývá: příběh, který hodlala napsat.

23
"Chce s tebou mluvit nějaký mladík, Eulalie. Přijel z Alexandrie."
Biskup se přestal modlit a ztěžka se zvedl. Opíral se přitom o paži muže, který ho vyrušil.
"Pověz mi, Efréne, co je tak důležitého na tom mladíkovi, jenž přijel z Alexandrie, že jsi mne kvůli tomu vytrhl z modlitby?"
Efrén, zralý muž ušlechtilého obličeje a rozvážných způsobů, s tou otázkou počítal. Eulalius věděl, že by ho nevyrušil, kdyby to nebylo důležité.
"Ten mladík je podivný. Posílá ho můj bratr."
"Posílá ho Abíb? A jaké přináší zprávy?"
"To nevím, řekl mi, že chce mluvit jedině s tebou. Je vyčerpaný, cestoval kolik týdnů, než dorazil až sem."
Eulalius a Efrén vyšli z malého kostelíku a zamířili do sousedního domu.
"Kdo jsi?" zeptal se Eulalius snědého mladíka, Z jeho vyschlých rtů a nepřítomného pohledu bylo zřejmé, jak je vyčerpaný.
"Hledám Eulalia, biskupa v Edesse."
"To jsem já. A kdo jsi ty?"
"Chvála Bohu! Eulalie, to, co ti teď sdělím, je něco neobyčejného. Můžeme si promluvit o samotě?"
Efrén se podíval na Eulalia a ten přikývl. Zůstane s tím mladíkem z Alexandrie sám.
"Ještě jsi mi neřekl své jméno."
"Jan, jmenuji se Jan."
"Posaď se a odpočiň si, a vyprávěj mi přitom, co považuješ za neobyčejné."
"Opravdu to neobyčejné je. Nebude pro tebe snadné, abys mi uvěřil, ale spoléhám, že s pomocí Boží ti dokážu všechno, co ti řeknu."
"Tak už začni."
"Je to dlouhý příběh. Řekl jsem ti, že se jmenuji Jan, a tak se jmenoval i můj otec, otec mého otce i jejich dědové a prapradědové. Jsem s to vysledovat svůj původ až do roku 57 našeho letopisu, kdy v Sidonu žil Timeus, hlava prvního křesťanského sboru. Timeus byl přítel Tadeáše a Josara, učedníků Pána Ježíše Krista, kteří žili tady v Edesse. Timeův vnuk se jmenoval Jan."
Eulalius mladého Jana se zájmem poslouchal, třebaže mu jeho vyprávění připadalo zmatené.
"Jistě víš, že tady ve městě bývala křesťanská obec, pod záštitou krále Abgara. Abgarův syn Maanu křesťany pronásledoval, zmocnil se jejich jmění a mnozí z nich zemřeli mučednickou smrtí za to, že si zachovali víru v Ježíše."
"Příběh našeho města samozřejmě znám," přisvědčil netrpělivě Eulalius.
"Pak také víš, že Abgara, nemocného malomocenstvím, Ježíš vyléčil. Josar přivezl do Edessy rubáš, v kterém bylo zavinuto tělo našeho Pána. Ve chvíli, kdy se Svaté plátno dotklo Abgarova nemocného těla, stal se zázrak a král se uzdravil. Na tom rubáši je něco neobyčejného: podoba našeho Pána se stigmaty po mučení. Dokud byl Abgar naživu, všichni to plátno uctívali, poněvadž na něm byla Kristova tvář."
"Řekni mi, mladý muži, proč tě sem Abíb posílá?"
"Odpusť, Eulalie, vím, že pokouším tvou trpělivost, ale vyslechni mne až do konce. Když Abgar vytušil, že zemře, uložil svým přátelům, Tadeášovi, Josarovi a Marciovi, královskému architektovi, aby rubáš uložili na místo, kde ho nikdo nenajde. Svěřili ho do úschovy Marciovi, a dokonce ani oba učedníci Ježíšovi, Tadeáš a Josar, nevěděli, kam ho ukryl. Marcius si vyřízl jazyk, aby nemohl přiznat, kam ho schoval, i kdyby ho sebevíc mučili. Zakusil nesmírné utrpení, stejně jako ostatní přední křesťané v Edesse. Jenom jediný člověk věděl, kam Marcius plátno s podobou Ježíšovou ukryl."

Eulaliovi se překvapeně zaleskly oči a cítil, jak ho zamrazilo. Mladík mu nepřipadal nijak potrhlý, ale příběh, který mu vyprávěl, zněl neuvěřitelně.
"Marcius to, kam rubáš uložil, svěřil Izazovi, Josarovu synovci. Izaz uprchl z Edessy dřív, než ho Maanu mohl zavraždit, a dorazil až do Sidonu, kde žil Timeus a jeho vnuk Jan, moji předkové."
"Uprchl s tím plátnem?"
"Uprchl s tajemstvím, kde se nachází. Timeus a Izaz přísahali, že splní přání krále Abgara a Ježíšových učedníků: rubáš nesmí opustit Edessu, patří městu, musí však zůstat ukrytý, dokud si nebudou jisti, že mu nehrozí žádné nebezpečí. Domluvili se, že pokud pronásledování křesťanů v Edesse neustane, než oni zemřou, svěří to tajemství někomu dalšímu, ten však nebude smět tajemství prozradit, pokud si nebude jistý, že rubáši už nehrozí žádné nebezpečí: dokud tu křesťané nebudou moci žít v pokoji. Místo úkrytu svěřili Janovi, Timeovu vnukovi, a tak z pokolení na po kolem byl vždycky některý muž z naší rodiny strážcem tajemství plátna, v němž bylo zavinuto tělo Ježíšovo.
"Nejsvětější Bože! Jsi si jistý tím, co říkáš? Není to pouhá smyšlenka? Pokud by byla, zasloužil bys trest. Jméno Boží se nesluší brát nadarmo. Řekni mi, kde je? Máš ho snad ty?"
Jan jako by Eulalia ani neposlouchal, tak byl vyčerpaný, a pokračoval ve svém vyprávění.
"Před několika dny zemřel můj otec. Na smrtelném loži mi svěřil tajemství Svatého plátna. To on mi vyprávěl o Tadeáši a o Josarovi, i o tom Izazovi, jenž před svou smrtí nakreslil plán Edessy, aby můj předek Jan věděl, kde má hledat. Ten plán mám já, a je na něm označeno místo, kde Marcius ukryl rubáš našeho Pána."
Mladík zmlkl. Horečnatý výraz v jeho očích prozrazoval zátěž, které vystavil svého ducha i své tělo od chvíle, kdy se ono tajemství dozvěděl.
"Řekni mi, proč vlastně tvá rodina nechtěla ten úkryt až do nynějška prozradit?"
"Otec mi řekl, že to tajemství uchovávali tak dlouho z obavy, že by plátno mohlo padnout do nepovolaných rukou a zničili by ho. Nikdo z mých předků se neodvážil prozradit, co ví, a přesouval tu odpovědnost na svého nástupce."
Janovi zvlhly oči. Srdce mu ještě drásala bolest nad otcovou smrtí, zároveň s úzkostí, kterou pocítil, když se stal strážcem tajemství, jež by rozrušilo celé křesťanstvo.
"Máš ten plán?" zeptal se Eulalius.
"Ano."
"Dej mi ho," požádal starý biskup.
"Ne, nemohu ti ho dát. Musím jít s tebou na místo, kde je plátno ukryté, a nesmíme to tajemství nikomu prozradit."
"Ale, synu, čeho se obáváš?"
"Rubáš je zázračný, ale mnoho křesťanů zemřelo, aby o něj nepřišli. Musíme si být jisti, že mu nebude hrozit žádné nebezpečí, a obávám se, že jsem přijel do Edessy ve špatné chvíli. Poutníci, s nimiž se naše karavana setkala, nám říkali, že město může zažít nové obléhání. Muži z mé rodiny po mnoho pokolení byli mlčenlivými strážci Kristova rubáše. Nesmím to být já, kdo teď udělá chybu a vystaví ho nebezpečí."
Biskup přikývl. Viděl, jak se v Janově obličeji zrací bolest a únava. Mladík si potřeboval odpočinout, a on zase přemýšlet a modlit se. Poprosí Boha, aby ho osvítil a řekl mu, co má dělat.
"Pokud to, co říkáš, je pravda a někde tady ve městě je rubáš našeho Pána, nebudu to já, kdo ho vystaví nebezpečí. Odpočineš si u mne, a až se zotavíš z únavy po cestě, promluvíme si a společně rozhodneme, co bude nejlepší."
"Neprozradíš nikomu, co jsem ti řekl?"
"Ne, neprozradím."
Pevný tón v Eulaliově hlase Jana přesvědčil. Prosil Boha, aby se nezmýlil. Když mu jeho umírající otec ten příběh vypravoval, zdůraznil mu, že osud plátna s tváří Ježíšovou je teď v jeho rukou, a musel mu přísahat, že to tajemství nikomu neprozradí, pokud si nebude jistý, že přišla chvíle, aby ho křesťané dostali zpátky.
On, Jan, však pocítil naléhavou nutnost vydat se na cestu do Edessy. V Alexandrii se dozvěděl o biskupu Eulaliovi a jeho dobrotě a usoudil, že nastal čas vrátit křesťanům to, co jeho rodina střežila tak dlouho, když ono tajemství zachovávala.
Možná se unáhlil, pomyslel si Jan. Byla to opovážlivost, vyzvednout plátno z úkrytu právě teď, když Edessa měla zanedlouho čelit nové válce. Nevěděl, co si počít, a bál se, že se zmýlil.
Jan byl lékař, stejně jako jeho otec. Chodili k nim nejvýznamnější lidé v Alexandrii a spoléhali na jejich vědomosti. Studoval u nejlepších učitelů a otec sám ho naučil všemu, co uměl.
Jeho život byl šťastný až do smrti jeho otce, jehož měl rád a vážil si ho víc než všeho na světě. Měl ho dokonce raději než svou manželku, Miriam, štíhlou a sladkou, s krásnou tváří a hlubokýma černýma očima.
Eulalius zavedl mladíka do malé místnosti, kde bylo lůžko a hrubý dřevěný stůl.
"Pošlu ti vodu, aby ses osvěžil po únavné cestě, a něco k jídlu. Odpočívej tak dlouho, jak budeš chtít."
Nato se zahloubaný stařec znovu odebral do kostela a tam, na kolenou před křížem, skryl tvář v dlaních a prosil Boha, ať mu řekne, co má učinit, pokud vše, co mu mladý příchozí vyprávěl, je pravda.
V koutě, ukrytý v šeru, Efrén znepokojeně pozoroval svého biskupa. Ještě nikdy neviděl Eulalia zmateného ani klesajícího pod tíhou odpovědnosti. Rozhodl se zajít do karavanseraje a najít nějakou karavanu, která by mířila do Alexandrie, aby svému bratru Abíbovi poslal dopis a požádal ho o informace o tom podivném mladíkovi, jehož vyprávění Eulalia zřejmě tak zkrušilo.
Na obloze chabě zářil měsíc, když biskup konečně zamířil domů. Byl unavený. Doufal, že uslyší hlas Boží, ale odpovídalo mu jen ticho. Ani rozum, ani srdce mu nedávaly nejmenší vodítko. Našel Efréna, který na něho čekal na prahu.
"Už bys měl odpočívat, je pozdě."
"Měl jsem o tebe starost. Mohu ti v něčem pomoci?"

"Byl bych rád, kdybys někoho poslal do Alexandrie, aby nám Abíb sdělil víc o Janovi."
"Už jsem svému bratrovi napsal dopis, ale nebude snadné mu ho poslat. V karavanseraji mi řekli, že jedna karavana do Egypta vyrazila přede dvěma dny, a další se tak hned na cestu nevydá.
Obchodníci mají těžkou hlavu, myslí, že válka s Peršany je nevyhnutelná, takže v minulých dnech stoupl počet karavan, které opustily město. Eulalie, dovol, abych se tě zeptal, co ti vyprávěl ten mladík, který v tobě vzbudil takové znepokojení."
"To ti ještě nemohu říci. Kéž bych to mohl učinit, poněvadž by se mi ulevilo na srdci. Sdílené břímě je lehčí, ale dal jsem Janovi slovo, že to zachovám v tajnosti."
Kněz. sklopil oči a pocítil bolestné bodnutí. Eulalius mu vždycky důvěřoval a sdíleli spolu protivenství a nebezpečí, jimž při různých příležitostech musel jejich sbor čelit.
Biskup si uvědomoval Efrénovo duševní rozpoložení a pocítil pokušení mu prozradit, co mu Jan vypravoval, dokázal však udržet jazyk za zuby.
Oba muži si sklesle popřáli dobrou noc.
***
"Proč jste nepřátelé Peršanů?"
"My jejich nepřátelé nejsme, to oni, hrabiví, touží zmocnit se našeho města."
Jan hovořil s mladíkem přibližné svého věku, který Eulaliovi posluhoval.
Kalman se připravoval na kněžskou dráhu. Byl to vnuk Eulaliova starého přítele a biskup ho vzal pod svou ochranu. Pro Jana se Kalman stal tím nelepším zdrojem informací. Vysvětloval mu podrobnosti edesské politiky, zvraty, k nimž ve městě docházelo, a intriky v paláci.
Kalmanův otec byl královským majordomem a jeho děd královským archivářem. Mladík uvažoval o tom, že půjde ve šlépějích svého děda, styk s Eulaliem však na něho zapůsobil a teď snil o tom, že se stane knězem a jednoho dne možná i biskupem.
Do místnosti, kde spolu Jan a Kalman rozmlouvali, tiše vstoupil Efrén, oni však jeho příchod vůbec nepostřehli. Nějakou chvilku naslouchal jejich živé debatě a pak si lehce odkašlal, aby je upozornil na svou přítomnost.
"Ty jsi tady, Efréne? Hledáš mě? Mluvil jsem s Janem."
"Ne, tebe nehledám, i když teď jsi mi připomněl, že bychom spolu měli procházet Písmo."
"Máš pravdu, odpusť mi mou nedbalost."
Efrén se chápavě usmál a obrátil se na Jana:
"Eulalius s tebou chce mluvit, je v místnosti, kde pracuje, a očekává tě."
Jan mu poděkoval a vydal se za biskupem. Efrén byl dobrý člověk, byl to kněz, všiml si však, že na něho hledí s nedůvěrou, že mu jeho přítomnost vadí. Lehce zaklepal na dveře místnosti, kde Eulalius pracoval, a počkal na jeho odpověď.
"Pojď dál, synu, pojď dál. Mám špatné zprávy."
Biskupův hlas prozrazoval jeho znepokojení. Jan počkal, až znovu promluví.
"Obávám se, že vbrzku nás mohou oblehnout Peršané, Pokud by k tomu došlo, nemohl bys opustit město a tvůj život by byl ve stejném nebezpečí jako životy nás všech. Jsi v Edesse už měsíc, a vím, že podle tvého mínění dosud nenadešla ta pravá chvíle, abys mi přiznal, kde se nachází rubáš našeho Pána. Mám však strach o tebe, Jene, a o to plátno, na které se otiskla skutečná tvář Ježíše Krista. Pokud je pravda, co jsi mi vypravoval, zachraň Svaté plátno a odjeď z Edessy co nejdřív. Nemůžeme podstoupit nebezpečí, že město bude zničeno a Ježíšovu tvář ztratíme navždy."
Eulalius sledoval, jak se do Janova výrazu vkrádá nejistota. Věděl, že mladík není připraven na to, aby mu někdo dával ultimáta, ovšem byl nucen to udělat. Od Janova příjezdu nespal ani chvíli klidně a bál se o ono Svaté plátno, o kterém se od něho dozvěděl. Chvílemi o jeho existenci pochyboval, jindy ho však mladíkovy čisté oči měly k tomu, aby mu uvěřil beze všech pochybností.
"Ne! Nemohu odjet! Nemohu si odvézt plátno, ve kterém bylo zavinuto tělo našeho Pána!"
"Upokoj se, Jene, rozhodl jsem, že to bude nejlepší. Ty máš v Alexandrii ženu, takže tu už dál zůstávat nemůžeš. Nevíme, jak to s naším královstvím dopadne. Ty jsi strážcem důležitého tajemství, a musíš jím zůstat. Nežádám po tobě, abys mi řekl, kde plátno Ježíšovo je. Pověz mi pouze, jak ti mohu pomoci, abys je vyzvedl a mohl zachránit."
"Eulalie, musím tady zůstat, vím, že tu musím zůstat, nemohu teď odjet, a vůbec už nemohu vystavit plátno nebezpečím, která by mu po cestě hrozila. Musel jsem svému otci přísahat, že splním vůli krále Abgara, apoštola Tadeáše a Josara. Nemohu rubáš odvézt z Edessy, zavázal jsem se přísahou."
"Musíš mne poslechnout, Jene," nabádal jej Eulalius.
"Nemohu, nesmím to učinit. Zůstanu tady a podřídím se vůli Boží."
"Pověz mi tedy, jaká je vůle Boží?"
Eulaliův unavený a vážný hlas na Jana zapůsobil jako rána do srdce. Upřeně se na biskupu zadíval a náhle pochopil, jakou nejistotu v něm vzbudil jeho příjezd, jeho neuvěřitelný příběh o plátnu, do něhož Josef Arimatejský zavinul Ježíšovo mrtvé tělo, a jak krev vyznačila jeho postavu a tvář, jako by to byl obtisk.
Eulalius se k němu choval laskavě a trpělivě, teď však důrazně naléhal, aby odjel z města. Arcibiskupovo rozhodnutí ho nutilo pohlédnout do očí pravdě.
Věděl, že mu otec nelhal, ale co jestli někdo podvedl jeho? A co když se během těch prvních čtyř století od doby, kdy se narodil náš Pán, Svatého plátna už někdo zmocnil? A co když to bvla pouhá legenda?
Starý biskup viděl bouři citů, které se svářely v Janově pohledu, a zželelo se mu mladíkovy trýzně.
"Edessa už přestála obléhání, válkv, hladomory, požáry i záplavy… Přečká i Peršany, ale ty, můj synu, si musíš počínat tak, jak přikazuje rozum, a pro vlastní dobro i kvůli tajemství, které tvá rodina střežila tolik desítek let, si musíš zachránit

život. Připrav se na odjezd, Jene. Během tří dnů opustíš město. Několik obchodníků sestavilo karavanu, máš poslední příležitost, aby ses zachránil."
"A když ti řeknu, kde Svaté plátno je?"
"Pomohu ti je zachránit."
Jan zmateně odešel z místnosti s očima plnýma slz. Vyšel na ulici, kde ranní chládek ještě nevystřídalo žhavé červnové slunce, a jak bezcílně bloudil sem a tam, poprvé si uvědomil, že obyvatelé Edessy se připravují na obležení, o kterém věděli, že město postihne.
Dělníci neúnavně pracovali na zpevňování hradeb a všude se hemžili vojáci, uštvaní a se zkrušeným výrazem. V obchodech nebylo vystavené skoro žádné zboží, a v očích těch, které potkával, viděl obavy z útoku, o němž tušili, že je nablízku.
Pomyslel si, jak byl sobecký, když si nevšímal, co se kolem něho děje, a poprvé od příjezdu se mu zastesklo po Miriam, jeho mladé manželce, jíž neposlal ani vzkaz, že je v pořádku. Eulalius měl pravdu: buď okamžitě odjede z Edessy, nebo bude sdílel týž osud jako její obyvatelé. Zamrazilo ho v zádech, neboť si uvědomil, že oním osudem může být smrt.
Nevěděl, kolik hodin bloumal po městě, ale když se vrátil do Eulaliova domu, uvědomil si, že ho celý den sužovala žízeň a útroby se mu svírají hladem. Našel Eulalia spolu s Efrénem a Kalmanem, jak hovoří se dvěma rozvážnými šlechtici, vyslanými z paláce.
"Pojď dál, Jene. Hannan a Maruta nám přinášejí špatné zprávy," řekl. "Dojde k obléhání. Edessa se Peršanům nevzdá. Dnes dorazily k městským branám dva povozy, byly v nich uťaté hlavy oddílu vojáků, kteří měli zjistit, jaké má Chusrav síly. Válka začala."
Oba šlechtici, Hannan a Maruta, bez většího zájmu pohlédli na Alexandrijce, a poté, co požádali biskupa o svolení, pokračovali v podrobném líčení situace.
Jan je sklesle poslouchal. Uvědomoval si, že i kdyby chtěl opustit město, nebude to snadné. Situace byla horší, než se Eulalius domníval: žádná karavana už z Edessy neodjede. Nikdo se nechtěl vydávat v nebezpečí, že s určitostí přijde o život, jakmile se vydá na cestu.
Příští dny Jan prožíval jako v těžkém snu. Z hradeb Edessy bylo zřetelně vidět perské vojáky kolem táborových ohňů. Po celý den docházelo k útokům na město.
Muži ukrývali své rodiny za zdmi domů, zatímco vojáci odráželi neustálé útoky. Zatím ještě nehrozil nedostatek potravin ani vody, poněvadž král dal zabavit obilí i dobytek, aby jeho vojákům nic nechybělo.

"Už spíš, Jene?"
"Ne, Kalmane, už kolik dnů nemohu spát. Hlavu mám plnou svištění šípů a ran balvanů metaných na hradby, a nejsem s to usnout."
"Město co neviděl padne. Dlouho už odolávat nedokážeme."
"Já vím, Kalmane, já vím. Nestačím léčit rány vojáků a pečovat o ženy a děti, které mi umírají v náručí, zachváceny křečemi nebo morem. Ruce mám samý mozol od kopání jam, abychom měli kam uložit mrtvé. A vím také, že Chusravovi vojáci nikomu nedarují život. Jak se daří Eulaliovi? Nemohl jsem se mu věnovat… je mi líto."
"Chce, abys raději pomáhal těm, kteří to potřebují víc. Tím dlouhým půstem velice zeslábl a bolí ho všechny kosti v těle. Břicho má oteklé, ale nestěžuje si."
Jan vzdychl. Už kolik dní málem nezamhouřil oka, jak na hradbách, přebíhal z místa na místo. Ošetřoval smrtelné rány vojáků, kterým už nemohl zmírnit bolest, poněvadž mu došly byliny, z nichž připravoval své lektvary.
K jeho dveřím přicházely zoufalé ženy a prosily ho, aby zachránil jejich děti, a jemu se z očí řinuly bezmocné slzy, poněvadž pro ty děti, z jejichž tělíček unikal život vinou hladu a bídy, jež s sebou přináší válka, nemohl udělat vůbec nic.
Jak velice se jeho život změnil od chvíle, kdy skoro přede dvěma lety opustil Alexandrii. Když upadal do mátožného polospánku, snil o čisté vůni moře, o měkkých rukou své Miriam, teplých jídlech, která mu připravovala jeho stará chůva, a domě obklopeném pomerančovníky. V prvních měsících obležení proklínal svůj osud a vyčítal si, že se vydal do Edessy za svým snem, teď to však už nedělal. Nezbývaly mu síly.
"Zajdu za Eulaliem."
"Prospěje mu to."
Spolu s Kalmanem zamířil do místnosti, kde biskup ležel a modlil se. "Eulalie…"
"Buď vítán, Jene. Přisedni si ke mně."
Starcovo vzezření lékařem otřáslo. Vypadal menší než dřív a pod tenkou vrstvou kůže, jejíž barva ohlašovala smrt, mu byly vidět kosti.
Pohled na umírajícího starce Jana hluboce dojal. On, který přijel do Edessy s ješitným úmyslem ukázat křesťanstvu tvář Ježíše Krista, se neodvážil splnit své poslání. Během dlouhých měsíců obležení na Svaté plátno vůbec nepomyslel. Teď, když viděl, jak smrt obchází kolem Eulaliova lůžka, pochopil, že zakrátko začne obcházet i jeho.
"Kalmane, nechej mě s Eulaliem o samotě."
Biskup mladému knězi naznačil, aby uposlechl Janova příkazu. Kalman ustaraně vyšel ven. Věděl, že ani jeden Z nich na tom není dobře. Na Janovi bylo zřejmé, že mu bolest zkrušila ducha, zatímco Eulalia očividně opouštělo jeho tělo.
Jan se upřeně zahleděl na biskupa, pak ho vzal za ruku a posadil se vedle něho.
"Odpusť mi, Eulalie, od svého příjezdu jsem dělal všechno špatně, a největší z mých hříchů bylo, že jsem se ti nesvěřil. Zhřešil jsem pýchou, když jsem ti nesvěřil tajný úkryt, kde se nachází Svaté plátno. Povím ti to a ty rozhodneš, co máme dělat. Ať mi Bůh odpustí, pokud to, co řeknu, zní jako pochybnost, ale je-li na plátnu opravdu obraz jeho Syna, pak nás zachrání, jako zachránil Abgara před jistou smrtí."

Eulalius užasle vyslechl tajemství, které mu Jan vyjevil. Takže Ježíšův rubáš víc než tři sta let ležel pohřbený pod cihlami výklenku vyhloubeného v hradbách, nad západní městskou bránou, jediným místem, které přestálo útoky perského vojska.
Stařec se s krajní námahou posadil na posteli a v slzách Alexandri jce objal.
"Pochválen buď Ježíš Kristus! Cítím v srdci nesmírnou radost. Musíš jít na hradby a Svaté plátno vyzvednout. Efrén a Kalman ti pomohou, ale musíš tam jít co nejdřív. Cítím, že Ježíš se nad námi ještě může slitovat a učinit zázrak."
"Ne, nemohu předstoupit před vojáky, kteří dávají v sázku svůj život při obraně západní brány, a říci jim, že jdu hledat tajný výklenek v hradbách. Mysleli by, že jsem blázen nebo že chci ukrýt nějaký poklad… Ne, nemohu tam jít."
"Půjdeš tam, Jene."
Do Eulaliova hlasu se náhle vrátila síla, a bylo jí tolik, že Jan sklonil hlavu a věděl, že tentokrát ho uposlechne.
"Dovol mi, Eulalie, říci jim, že mne posíláš."
"A opravdu tě tam posílám já. Než jste s Kalmanem přišli dovnitř, slyšel jsem ve snu hlas Matky Boží, jak mi říká, že Edessa se zachrání. A bude-li si Bůh přát, stane se tak."
Až do místnosti doléhaly výkřiky vojáků smíšené s pláčem těch několika málo dětí, které byly ještě naživu. Eulalius dal zavolat Kalmana a Efréna.
"Měl jsem sen. Půjdete s Janem na západní bránu a…"
"Ale, Eulalie," ozval se Efrén, "vojáci nás tam nepustí…"
"Půjdete a budete se řídit Janovými příkazy. Edessa se může zachránit."

Rozzuřený kapitán nařídil oběma kněžím, ať jdou pryč:
"Brána už každou chvíli povolí, a vy chcete, abychom začali hledat nějaký tajný výklenek… Zbláznili jste se? A je mi jedno, že vás posílá biskup. Jděte pryč!"
To však už se před kapitána postavil Jan a pevným hlasem ho ujistil, že budou na hradbách nad západní branou kopat, ať s jejich pomocí nebo bez ní.
Kolem nich dopadaly šípy, tři muži však neúnavně kopali, sledováni užaslými pohledy vojáků, kteří s vynaložením posledních sil onen úsek hradeb bránili.
"Tady něco je!" vykřikl Kalman.
O několik minut později už Jan držel v rukou košík, zčernalý časem a pískem. Otevřel ho a láskyplně se dotkl pečlivě složeného plátna.
Nečekal na Efréna ani na Kalmana a rozběhl se k Eulaliovu domu.
Otec mu řekl pravdu: jejich rodina byla strážcem plátna, do něhož Josef Arimatejský zavinul Ježíšovo tělo.
Biskup se roztřásl dojetím, když Jana spatřil na prahu tak rozrušeného. Ten vzal plátno z košíku a rozvinul je před starcem, jenž se zvedl z lůžka a užasle padl na kolena při pohledu na mužskou tvář. kterou na olátně bvlo dokonale vidět.

24
"Musíš číst něco vzrušujícího, poněvadž jsi ani nepostřehla, že jsem přišel."
"Uf! Promiň, Marco," odpověděla Sofia, "máš pravdu. Nevšimla jsem si toho, ovšem ty jsi přišel úplně potichu."
"Co to čteš?"
"Historii Svatého plátna."
"Ale tu přece znáš nazpaměť. Vlastně ji zná každý Ital."
"Ano, ale je možné, že je v ní něco, co nám poskytne nějakou stopu."
"Něco, co souvisí s historií Síndone?"
"Je to pouhá spekulace, abychom nic neopomenuli."
Marco se na ni užasle podíval. Buď už začínal být starý a neviděl si dál než na špičku nosu, nebo Sofia měla pravdu a měli by prozkoumat nějakou dávnou událost, která souvisela se Svatým plátnem.
"A našla jsi něco?"
"Ne, jenom čtu a čekám, že mi najednou svitne," řekla Sofia a poklepala si na čelo. "Kde teď jsi?"
"Teprve jsem začala, takže jsem v VI. století, kdy jistému biskupovi z Edessy jménem Eulalius nějaká žena ve snu vyjevila, kde se nachází plátno Ježíšovo, jak asi víš, až do té doby ho měli za ztracené, nikdo nevěděl, kde se nachází, a po pravdě nevěděli, zda vůbec existuje, ale Evagrius…"
"O jakém Evagriovi to mluvíš?" zeptala se Minerva, která právě přišla.
"Jak říká Evagrius ve svých Církevních dějinách, v roce 544 totiž Edessa zvítězila nad oddíly Chusrava I., které město oblehly, a to jen díky Mandylionu2, který nosili v procesí po cimbuří hradeb…"
"Ale kdo je ten Evagrius a co je Mandylion?" nedala se odbýt Minerva.
"Když mě budeš poslouchat," namítla Sofia, "dozvíš se to."
"Promiň, máš pravdu. O něčem jste mluvili a já jsem do toho zasáhla," ušklíbla se Minerva.
Marco se na ni pobaveně zadíval. Všiml si, jak netrpělivě a rozladěně se tváří.
"Sofia," zasáhl Marco, "prochází historii Síndone, a mluvili jsme o jejím objevení v Edesse roku 544, kdy město obléhali Peršané. Obyvatelé Edessy si zoufali a museli už každým okamžikem podlehnout. Ať proti perským obléhacím strojům střídali zápalných šípů, kolik chtěli, nedokázali je zapálit."
"A co se stalo?" zeptala se Minerva.
"Jak vypráví Evagrius," pokračovala Sofia, "Eulalius, místní biskup, měl sen, v kterém mu nějaká žena vyjevila, kde je ukryto Svaté plátno. Šli ho hledat a objevili ho v západní bráně, ve výklenku vyhloubeném ve hradbách. Onen objev

jim navrátil víru a nosili plátno v procesí po cimbuřích, odkud nepřestávali střílet zápalné šípy proti perským strojům, ale teď úspěšně, a Peršané se nakonec dali na útěk."
"Poslouchá se to dobře, ale je to pravda?" zeptala se Minerva.
"My historikové považujeme za fakta záležitosti, které jsou legendy, a máme za legendy události, které patří do dějin. Nejlepšími mi příklady jsou Trója, Mykény, Knossos… města, o nichž se celá staletí myslelo, že patří do světa mýtů, ovšem Schliemann, Evans a další archeologové se pokusili dokázat jejich existenci a podařilo se jim to," odpověděla Sofia.
"Ten biskup určitě věděl, že tam plátno Ježíšovo je, poněvadž i kdybychom byli bůhvíjak důvěřiví, té historce o snu věřit nebudeme, že?"
"Takhle se nám to dochovalo," odpověděl Minervě Marco, "a nejspíš máš pravdu. Eulalius musel vědět, kde Síndone je, nebo ji tam možná sám dal uložit, aby se ve vhodnou chvíli objevila, a pak prohlásit, že se stal zázrak. Sotva už přesně zjistíš, co se stalo před patnácti sty lety. Pokud jde o tvou otázku, co je Mandylion, je to řecké slovo označující kněžské oblečení."
Pietro, Giuseppe a Antonino přišli společně. Vzrušeně debatovali o fotbale.
Marco svolal svůj tým, aby jim oznámil, že někoho z turínské věznice za dva měsíce propustí, a musí tudíž začít s přípravou pracovní skupiny, kterou budou potřebovat na jeho sledování.
Pietro se úkosem podíval na Sofii. Vyhýbali se jeden druhému, a i když usilovali udržovat navzájem profesionální a přátelský vztah, necítili se ve společnosti toho druhého dobře, a často ten rozpačitý pocit přenášeli i na zbytek týmu. Marco i ostatní dbali na to, aby je nenechali o samotě a aby nemuseli pracoval spolu. Bylo zřejmé, že Pietro je i nadále do Sofie zamilovaný, a ta že k němu začíná pociťovat nechuť.
"Takže," vysvětlil Marco, "za několik dnů navštíví turínskou věznici znovu bezpečnostní komise. Až přijdou do cely toho někoho, zeptají se ředitele, sociální pracovnice a vězeňské psycholožky, co o něm soudí. Všichni tři se shodnou na tom, že je to neškodný zlodějíček a nepředstavuje žádné nebezpečí pro společnost."
"To je příliš snadné," vmísil se Pietro.
"Ne, nijak mu to neusnadní, poněvadž sociální pracovnice navrhne, aby ho převezli do zvláštního psychiatrického střediska, kde lékaři vyhodnotí jeho schopnost žít nezávisle na jiných. Uvidíme, jestli při představě, že ho umístí na psychiatrickou kliniku, znervózní, nebo se bude dál tvářit lhostejně. Následujícím krokem bude mlčení. Dozorci před ním nebudou mluvit o tom, že by ho mohli propustit, aspoň ne v prvních dnech, a budou sledovat, jak se zachová. O měsíc později přijde komise znovu, a čtrnáct dnů nato někoho propustí. Sofie, chci, abyste s Giuseppem odjeli do Turína a začali tu pracovní skupinu organizovat. Řekněte mi, co myslíte, že budeme potřebovat."
Jakmile porada skončila, šel každý zase po své práci. Marco jim připomněl, že ten večer jsou všichni pozváni k němu na večeři: měl narozeniny.
***
"Takže vy toho někoho pustíte na svobodu. To je docela riziko."
"Ano, ale je to jediná stopa, kterou máme. Buď nám pomůže to klubko rozmotat, nebo budeme mít až do smrti otevřený případ."
Marco a Santiago Jiménez živě debatovali, zatímco upíjeli ze sklenic campari, které jim Paola před chvílí vtiskla do ruky. Paola Marcovy narozeniny pečlivě připravila a pozvala jeho nejbližší přátele. Jelikož neměla dost velký stůl, ke kterému by všechny usadila, připravila bufet a s pomocí svých dcer teď nalévala sklenky, nakládala na talíře a starala se o dvě desítky hostů.
"Sofia a Giuseppe zorganizují pracovní skupinu v Turínu. Příští týden tam jedou."
"Má sestra Ana jede do Turína také. Od toho dne, kdy jsi nás pozval na večeři, je Síndone posedlá. Poslala mi rozbor, ve kterém tvrdí, že klíč k událostem kolem Síndone je třeba hledat v minulosti. Proč ti to vlastně říkám: neuveřejní sice ani řádek o tom, co se tehdy večer tady u vás dozvěděla, rozhodla se však pátrat na vlastní pěst, a když jsem jí řekl, že ji k sobě do Říma nepozvu, rozhodla se, že pojede do Turína. Je to dobré děvče, inteligentní, rozhodná a všetečná jako každý novinář. Ale má dobrý čich. Doufám, že vám její pátrání nezpůsobí potíže, ale kdyby se ti doneslo, že nějaká novinářka strká nos, kam nemá, a dělá ti problémy, řekni mi to. Omlouvám se, ale takové nesnáze přináší styk s tiskem, i když je to někdo z rodiny."
"Půjčíš mi ten rozbor?"
"Myslíš ten Anin?"
"Ano. Je to zvláštní, ale Sofia nedávno procházela historii Síndone a řekla mi, že nějakou stopu bychom možná našli v minulosti."
"Neříkej! Dobrá, pošlu ti ho, ale ten rozbor je vysloveně spekulativní, nevím, jak by ti mohl posloužit."
"Dám ho Sofii, i když je to troufalost, pustit do kteréhokoliv vyšetřování nějakého novináře. Nakonec všecko popletou a kvůli reportáži jsou schopni…"
"Ne, to ne, Marco, opravdu, když už jsem řekl á, řeknu i bé. Ana je čestná, má mě ráda a nikdy by neudělala nic, co by mi mohlo uškodil. Ví, že jako zástupce Španělska u Europolu v Římě si nemohu dovolit problémy s místními úřady, a už vůbec ne proto, že by někdo z mé rodiny věděl o oficiálních záležitostech, o kterých by vědět neměl. Takže neudělá nic, co by mi mohlo uškodit."
"Sám jsi ale říkal, že je trochu všetečná a že do Turína jede pátrat."
"Ano, ale neuveřejní o té záležitosti ani řádek, a pokud na něco přijde, řekne mi to. Ví dobře, co by pro mne znamenalo, kdyby zveřejnila probíhající vyšetřování Odboru pro umění."
"Takže ti řekne, pokud něco zjistí?"
"Ano, chtěla ti navrhnout dohodu, že ti předá všechno, co se jí podle jejího přesvědčení podaří zjistit, a ty jí za to

řekneš všechno, co víš. Samozřejmě jsem jí řekl, ať vůbec neuvažuje o nějaké dohodě s tebou ani s nikým jiným, kdo je ve styku se mnou, ale znám ji, a pokud něco zjistí, bude si to chtít ověřit, zavolá mi a požádá mě, abych ti to řekl."
"Takže jsme získali dobrovolnou pomocnici… Dobrá, nedělej si s tím starosti. Řeknu Giuseppemu a Sofii, aby si dali pozor, až pojedou do Turína."
"A nač si máme dávat pozor?"
"Totiž, Sofie, Santiago hovoří o své sestře Aně, nevím, jestli ses s ní někdy setkala."
"Řekla bych, že ano, před několika lety, Nebyla s tebou na té oslavě, když Turcio odcházel do důchodu?"
"Ano, to je pravda. Ana byla v Římě a byla tam se mnou. jezdí za mnou často. Já jsem starší a jsem její jediný bratr. Otec nám zemřel, když byla ještě malá, a to nás obzvlášť spojilo."
"Pamatuji se na ni, poněvadž jsme spolu chvíli mluvily o vztahu mezi policií a tiskem a ona říkala, že mezi oběma stranami dochází často ke sňatkům z rozumu, vždycky to ale nakonec končí rozvodem. Připadala mi velice sympatická a inteligentní."
"Jsem rád, že se ti líbila, poněvadž se s ní nejspíš setkáš v Turínu, jak pátrá kolem Síndone," vysvětlil jí Marco.
Sofia se zatvářila užasle a Santiago jí spěšně vysvětlil, proč se Ana začala o Svaté plátno zajímat, a že je jím čím dál víc posedlá.
"Víš, co mi Santiago právě řekl? Ana prý myslí, že klíč k událostem kolem Síndone je v minulosti…"
"Ano, já už jsem o tom také uvažovala a říkala jsem ti to…"
"To už jsem Santiagovi řekl. Předá nám rozbor, který mu sestra poslala. Podíváme se na něj. Třeba nás ta novinářka strčila do kapsy."
"A proč si nepromluvíme s ní?" zeptala se Sofia.
"Pro tu chvíli to necháme takhle," odpověděl zamyšleně Marco.
"Nebylo by to poprvé, a ty to víš, co se policie během vyšetřování s nějakým novinářem na něčem dohodla."
"To vím, ale rád bych, kdyby tahle záležitost zůstala v našem odboru, aspoň pro tuto chvíli. Pokud se Ana dozví něco, co by nám mohlo být užitečné, uvidíme potom."
Do místnosti vešli Lisa a John Barryovi, doprovázeni Paolou. Marco se s Johnem srdečně objal.
"Jsem rád, že se ti podařilo přijít."
"Právě jsem přiletěl z Washingtonu. Víš, jací šéfové jsou, a ti na našem ministerstvu zahraničí nejsou výjimka. Proseděl jsem celý týden na nesmyslných poradách, kterými nejspíš někteří zdůvodní svůj plat."
"Abyste věděli, navrhovali mu, že ho přeloží do Londýna," podotkla Lisa.
"Máte zájem o změnu?" zeptala se Paola.
"Ne, řekl jsem jim, že ne, že raději zůstanu v Římě. Na ministerstvu jsou přesvědčeni, že přeložení do Londýna znamená postup. Po pravdě ano, ale já raději dál budu v Římě. Vy mě považujete za Amíka, ale já se cítím jako Říman."

25

Guner vykartáčoval Addaiův černý oblek a pověsil ho do prostorné skříně v šatně, vrátil se do ložnice, urovnal papíry, které Addaio nechal rozházené na psacím stole, a uložil několik knih na poličku.
Addaio pracoval až, do pozdních hodin. Skromnou místnost naplňovala nasládlá vůně tureckého tabáku. Guner dokořán otevřel okno a na několik vteřin se zahleděl do zahrady. Neslyšel Addaiovy tiché kroky a neviděl, že se na něj znepokojeně dívá.
"O čem uvažuješ, Gunere?"
Otočil se a dbal, aby nedal najevo žádné hnutí mysli. "O ničem zvláštním. Venku je hezky, docela bych si někam vyrazil."
"To můžeš udělat, až odjedu. Dokonce toho můžeš využít a strávit několik dnů s rodinou."
"Ty odjíždíš?"
"Ano. Jedu do Německa a do Itálie. Chci navštívil naše lidi, potřebuji vědět, v čem děláme chybu a kde vězí zrada."
"Neměl bys nikam jezdit, vystavuješ se v nebezpečí."
"Nemohu je všechny svolat sem, to by nebezpečné opravdu bylo."
"Pozvi je do. Istanbulu. Město je celý rok plné turistů, tam si jich nikdo nevšimne."
"Všichni by přijet nemohli. Bude snazší, když za nimi zajedu já, než abych je svolával sem. Už jsem se rozhodl. Odjíždím zítra."
"Jak se omluvíš?"
"Že jsem unavený a beru si krátkou dovolenou. Jedu do Německa a do Itálie, kde mám dobré přátele."
"Jak dlouho budeš pryč?"
"Týden, deset dnů, o mnoho víc ne, takže toho využij a odpočiň si. Prospěje ti, když mě pár dní nebudeš vídat. V poslední době jsi stále napjatý a zlobíš se na mne. Proč?"
"Řeknu ti pravdu: je mi líto těch chlapců, které obětuješ. Svět se změnil, a ty se snažíš, aby všechno zůstalo při starém. Nemůžeš věčně posílat na smrt mladé muže s vytrženým jazykem ze strachu, že by mohli promluvit a…"
"Kdyby promluvili, zničí nás. Přežili jsme dvacet století díky obětování a mlčení těch před námi. Ano, vyžaduji veliké oběti - já také jsem obětoval svůj život, který mi nikdy nepatřil, jako tvůj nepatří tobě. Zemřít pro naši věc je čest, a obětovat jazyk také. Já jim ho nevytrhávám, přinášejí tu oběť sami, poněvadž vědí, že je to nezbytné. Tím způsobem nás všechny chrání, a chrání sebe samé."
"Proč nevystoupíme veřejně?"
"Ty ses zbláznil! Opravdu myslíš, že bychom přežili, kdybychom přiznali, kdo jsme? Ale co je to s tebou, jaký ďábel se ti to vloudil do hlavy?"

"Občas si říkám, že ďábla máš v sobě ty. Jsi teď tvrdý a krutý. Nemáš slitování s ničím a s nikým. Myslím, že tou tvrdostí se mstíš za to, že jsi něčím, čím jsi být nechtěl."
Oba zmlkli a upřeně hleděli jeden na druhého. Guner si pomyslel, že řekl víc, než měl v úmyslu, a Addaio překvapeně zjistil, že bez námitek znovu přijal Gunerovy výčitky. Jejich životy byly navzájem nenapravitelně propojeny, a ani jeden z nich nebyl šťastný.
Byl by Guner schopen ho zradit? Potlačil tu myšlenku. Ne, to by neudělal. Důvěřoval Gunerovi, po pravdě mu svěřoval svůj život.
"Připrav mi na zítřek kufr."
Guner neodpověděl, otočil se a zabýval se tím, že zavíral okna. Cítil, že má samým napětím zaťatou čelist. Zhluboka si oddechl, když uslyšel lehké cvaknutí dveří, které Addaio za sebou zavřel.
Všiml si, že na podlaze, vedle pastýřovy postele, leží nějaký papír. Sehnul se a zvedl ho. Byl to dopis psaný turecky, a on se neubránil a přečetl si ho.
Občas mu Addaio dával přečíst dopisy a dokumenty a ptal se na jeho názor. Věděl, že to, co dělá, není správné, cítil však naléhavé nutkání dozvědět se, co stojí v tom dopise, který našel na podlaze.
Dopis nebyl podepsaný. Jeho pisatel Addaiovi sděloval, že bezpečnostní komise turínské věznice se zabývá možností Mendíbže propustit, a žádal o pokyny, co má dělat, až vyjde z vězení.
Uvažoval o tom, proč si Addaio tak důležitý dopis neuložil. Chtěl snad, aby ho našel? Myslí, že on je ten zrádce?
S dopisem v ruce zamířil do Addaiovy pracovny. Lehce zaklepal na dveře a počkal, až mu pastýř dovolí vstoupit.
"Addaio, tenhle dopis ležel na podlaze u tvé postele."
Pastýř se na něj netečně podíval a natáhl ruku, aby si dopis vzal.
"Přečetl jsem si ho, předpokládám, že jsi ho tam pohodil úmyslně, abych ho našel a přečetl si ho, a nastražil jsi mi past, abys zjistil, zda ten zrádce jsem já. Ne, nejsem. Už tisíckrát jsem si říkal, že bych měl odejít, tisíckrát jsem uvažoval o tom, že odhalím světu, kdo jsme a co děláme. Ale neudělal jsem to, a neudělám to kvůli památce své matky, aby má rodina mohla žít dál se vztyčenou hlavou a moji synovci měli lepší život, než byl ten můj. Neudělám to kvůli nim a také proto, že nevím, co by bylo se mnou. Jsem jenom obyčejný chudák a jsem už příliš starý, abych začínal nový život. Jsem zbabělec jako ty. Oba jsme byli zbabělí, když jsme se s takovým osudem smířili."
Addaio na něj mlčky hleděl a snažil se vyčíst z Gunerovy tváře nějaký posunek, nějaké citové hnutí, známku něčeho, co by mu ukázalo, že ještě může počítat s jeho oddaností.
"Teď už vím, proč zítra odjíždíš. Máš starosti, bojíš se, co se s Mendíbžem může stát. Řekl jsi to jeho otci?"
"Když jsi tak jistý, že mě nezradíš, řeknu ti, co mi dělá starosti: to, že Mendíbže propustí na svobodu. Jestli jsi ten dopis četl, víš, že náš kontakt ve věznici viděl, že šéf Odboru pro umění jednou Mendíbže navštívil. A má také podezření, že ředitel věznice něco kuje. Nemůžeme nic riskovat."
"Co uděláš?"
"To, co bude potřeba, aby náš Sbor přežil."
"Třeba i to, že dáš Mendíbže zavraždit?"
"K tomuhle závěru jsi došel ty nebo já?"
"Znám tě dobře a vím, čeho jsi schopný."
"Jsi jediný přítel, kterého jsem kdy měl, nikdy jsem před tebou nic netajil, znáš všechna tajemství našeho Sboru, ale uvědomuji si, že ke mně necítíš ani špetku náklonnosti, a nikdy jsi necítil."
"Mýlíš se, Addaio, v tom se mýlíš. Vždycky ses ke mně choval laskavě, od prvního dne, kdy jsem v deseti letech přišel k vám. Viděl jsi, jak mě trápí odloučení od rodičů, a dělal jsi i nemožné, abych je mohl často navštěvovat. Nikdy nezapomenu, jak jsi mne doprovázel domů a nechal jsi mne tam strávit celé odpoledne, a sám sis krátil čas procházkami venku, abys nás nezatěžoval svou přítomností. Nemohu ti vyčítat, jak se chováš vůči mně, vyčítám ti to, jak se chováš vůči světu, vůči našemu Sboru. Vyčítám ti nezměrnou bolest, kterou působíš jiným. Pokud chceš vědět, zda k tobě pociťuji náklonnost, odpověď je… ano, ale přiznávám ti, že občas k tobě cítím hluboký odpor, poněvadž jsem přikovaný k tvému osudu. Ale nezradím tě, pokud to ti dělá starost."
"Ano, dělá mi starost, že mezi námi možná je zrádce, a mou povinností je nic nepovažovat za jisté."
"Dovol, abych ti řekl, že s tím zapomenutým dopisem to bylo příliš průhledné."
"Možná jsem chtěl, abys ho našel, abych tě varoval pro případ, že jsi zrádce. Jsi můj jediný přítel, jediná osoba, kterou bych nechtěl ztratit."
"Hrozí ti nebezpečí, když pojedeš do Itálie."
"To hrozí nám všem, pokud nic neudělám."
"V Turínu máme lidi, kteří udělají, co přikážeš. Pokud policie něco chystá, neměl by ses vystavovat nebezpečí."
"Proč myslíš, že policie něco chystá?"
"Zmiňují to v tom dopise, nebo se mi snažíš nastražit další past?"
"Nejprve pojedu do Berlína, pak do Milána a do Turína. Jak víš, vážím si Mendíbžovy rodiny, ale nepřipustím, aby nám způsobil problémy."
"Můžeš ho dostat pryč z Turína, jakmile ho propustí."
"A co když je to léčka? Co když ho propustí, aby ho mohli sledovat? Na jejich místě bych to udělal. Nemohu připustit, aby ohrozil náš Sbor, a ty to dobře víš. Nesu zodpovědnost za mnoho rodin, včetně tvé vlastní. Chceš snad, aby nás zničili, aby nás připravili o všechno, co máme? Chceš, abychom zradili odkaz, který' nám naši předkové zanechali? Jsme to, čím musíme být, ne to, čím bychom být chtěli."
"Pokud pojedeš do Turína, vystavuješ se nebezpečí. Je to opovážlivost."
"Nejsem opovážlivý, a ty to dobře víš, ale v tom dopise nás varují, že policie možná chystá past, a já musím postupovat

tak, abychom do ní nepadli."
"Takže Mendíbžovy dny jsou sečtené."
"Všichni se rodíme s tím, že naše dny jsou sečtené. Teď mě nech pracovat a ohlas mi, až přijde Talat."
Guner vyšel z Addaiovy pracovny a zamířil do kaple. Tam padl na kolena, po tváři mu stékaly slzy a v kříži, který stál na oltáři, hledal odpověď na své utrpení.

26
"Začíná se z tebe stávat paranoik."
"Podívej, Giuseppe, jsem si jistý, že ti němí chodí dovnitř i ven jinudy než dveřmi, a turínské podzemí je jako gruy? rský sýr. Víš dobře, že je plné tunelů."
Sofia oběma mužům mlčky naslouchala, myslela si však, že Marco má pravdu. Němí se objevovali a mizeli, aniž by zanechávali stopy. Němí nebo jejich spolčenci, poněvadž byli přesvědčeni, že všechny akce kolem Síndone jsou dílem nějaké organizace, která němé vysílá, aby loupež provedli - pokud jejich cílem opravdu bylo uloupit z katedrály Síndone, jak tvrdil Marco.
Jejich šéf se na poslední chvíli rozhodl, že pojede do Turína s nimi. Ministr kultury mu opatřil souhlas ministerstva obrany k tomu, aby mohl prozkoumat i tunely, které byly veřejnosti nepřístupné. Na plánech turínského podzemí, jež měla k dispozici armáda, nebyl žádný tunel, který by vedl do katedrály. Instinkt však Marcovi říkal, že jsou chybné, takže s pomocí majora ženijního pluku Pietra Miccy a čtyř zákopníků z téže jednotky hodlal projít tunely, které zůstávaly uzavřené. Podepsal listinu, v níž přejímal odpovědnost za rizika, která podstupuje, a ministr mu uložil, aby nevystavil nebezpečí život majora a vojáků, kteří ho měli doprovázet.
"Plány jsme prostudovali, a není tam žádný tunel, který by vedl do katedrály, to přece víš."
"Giuseppe," vmísila se Sofia, "nevíme, co všechno v turínském podzemí je. Bůhví, co bychom mohli najít, kdybychom začali kopat. Některé chodby procházející podzemím města nejsou prozkoumány, jiné zdánlivě nikam nevedou. Po pravdě možná některá vede až ke katedrále. Dokonce by to bylo logické. Nezapomeň, že město zažilo řadu obléhání a v katedrále jsou uloženy jedinečné skvosty, které by Turíňané určitě chtěli zachránit, kdvbv město napadl nebo obsadil nepřítel. Představa, že některá z těch štol, které domněle nevedou nikam, ve skutečnosti vede do katedrály nebo do její blízkosti, není nijak pošetilá."
Giuseppe na to nic neřekl. Vážil si Marcových i Sofiiných znalostí, poněvadž byli historikové a často dokázali vidět skutečnosti, které by jiní přehlédli. Navíc Marco byl tím případem posedlý. Buď ho vyřeší, nebo hodí přes palubu svou kariéru, poněvadž se už kolik měsíců zabýval jen posledním požárem v katedrále.
Ubytovali se v hotelu Alexandria, nedaleko historického centra Turína, s tím, že příští den se pustí do práce. Marco si projde městské štoly, Sofia už požádala o schůzku s kardinálem a Giuseppe se sejde s carabinieri a dohodne s nimi síly, které ke sledování němého budou potřebovat. Ten večer je však Marco pozval na ryby do Al Ghibellin Fuggiasco, tradiční a útulné restaurace.
Dosud živě debatovali, když je překvapila přítomnost otce Yvese.
Kněz přátelsky přistoupil k jejich stolu a jednomu po druhém srdečně stiskl ruku, jako by ho těšilo, že je vidí.
"Nevěděl jsem, že také přijedete do Turína, pane Valoni. Kardinál mi sdělil, že nás navštíví doktorka Galloniová, myslím, že schůzku s Jeho Eminencí máte zítra."
"Ano, správně," odpověděla Sofia.
"Jak pokračuje vaše vyšetřování? Práce v katedrále už skončily a Síndone je zase vystavena pro věřící. Posílili jsme bezpečnostní opatření a COCSA nám nainstalovala nejmodernější protipožární systém. Myslím, že už žádné potíže nenastanou."
"Kéž byste měl pravdu, otče," řekl Marco.
"Už vás nebudu rušit a přeji vám příjemnou večeři."
Sledovali ho pohledem až ke stolu, kde seděla jakási mladá brunetka a čekala na něj. Marco se dal do smíchu.
"Jestlipak víte, s kým tu náš otec Yves je?"
"S nějakou docela pohlednou brunetkou, to se na ty faráře podívejme," prohlásil překvapeně Giuseppe.
"To je Ana Jiménezová, Santiagova sestra."
"Máš pravdu, Marco, je to Santiagova sestra."
"Teď zase já zajdu ke stolu otce Yvese, abych ji pozdravil."
"Proč je nepozveme na skleničku?"
"To by oba upozornilo, že vzbudili náš zájem, a o to nestojíme, nemyslíte?"
Marco přešel místnost a přistoupil ke stolu otce Yvese. Ana Jiménezová mu věnovala široký úsměv a snažně ho poprosila, aby jí věnoval několik minut, až bude mít čas. Přijela do Turína před čtyřmi dny.
Marco se k ničemu nezavázal, ujistil ji, že ji s potěšením pozve na kávu, pokud mu ovšem chvilka času zbude, poněvadž se v Turínu dlouho nezdrží. Když se zeptal, kam jí může zavolat, Ana Jiménezová mu odpověděla, že do hotelu Alexandria.
"To je ale náhoda, my bvdlíme v Alexandrii také."
"Doporučil mi ji bratr, a pokud tu člověk chce pobýt pár dnů, úplně vyhovuje."
"V tom případě si jistě najdeme čas, abychom se sešli."
Rozloučil se s nimi a vrátil se k Sofii a k Giuseppemu.
"Naše dáma bydlí v Alexandrii."
"To je ale náhoda!"
"Ne, to není náhoda: jak se dalo čekat, Santiago jí ten hotel doporučil. To znamená, že ji budeme mít až příliš nablízku,

takže se vynasnažíme se jí vyhnout."
"Nevím, jestli mám zájem se takovéhle parádní brunetce vyhýbat," řekl se smíchem Giuseppe.
"Ale budeš, a hned ze dvou důvodů: za prvé je to novinářka a vzala si do hlavy, že zjistí, co je za událostmi kolem Síndone, za druhé proto, že je to Santiagova sestra, a já nestojím o žádné maléry, jasné?"
"Jasné, to byl jen žert."
"Ana Jiménezová je tvrdohlavá a inteligentní, a žertovat s ní není namístě."
"Ten rozbor, který poslala svému bratrovi, je plný zajímavých spekulací. Docela ráda bych si s ní promluvila."
"Neříkám, že ne, Sofie, ale musíme ve vztahu k ní být opatrní."
"Co dělá s otcem Yvesem?" zeptala se Sofia nahlas.
"To děvče si umí poradit a zařídila to tak, aby ji kardinálova pravá ruka pozvala na večeři," odpověděl Marco.
"Na tom otci Yvesovi se mi něco nezdá."
"A proč, Sofie?"
"Nevím, ale je tak korektní, tak hezký a tak milý, a vždycky je to každým coulem kněz. Nekoketuje s ní. Dívám se na něj a on s ní mluví, chová se pozorně, ale ani v nejmenším s ní nekoketuje, a přitom, jak říká Giuseppe, Ana je hezké děvče."
"Kdyby měl v úmyslu něco si s ní začít, nevodil by ji do téhle restaurace, kde ho může leckdo znát," zdůraznil Marco, "to by žádný z nás neudělal."
***
Stařec zavěsil telefon a na chvilku zabloudil pohledem ven. Za oknem zářila smaragdově zelená anglická krajina, zalitá vlahým sluncem.
Sedm mužů zvědavě čekalo, až stařec promluví.
"Do měsíce bude na svobodě. Příští týden bezpečnostní komise oficiálně projedná návrh na jeho propuštění."
"Proto jel Addaio do Německa, a podle našeho člověka přejede hranice do Itálie. Mendíbž pro něj teď znamená hlavní problém, nebezpečí pro Sbor."
"Dá ho zabít?" zeptal se muž s francouzským přízvukem.
"Nemůže připustit, aby sledovali Mendíbžovu stopu. Addaio jejich tah prohlédl a hodlá mu zabránit," odpověděl muž vojenského vzezření.
"Kde ho zabijí?" znovu se zeptal Francouz.
"Určitě ve vězení," mínil Ital. "To by bylo nejjistější. Bude kolem toho menší skandál, ale nic víc. Jakmile bude Mendíbž na svobodě, může nevědomky odhalit Addaiovy lidi."
"Co navrhujete?" zeptal se stařec.
"Pokud ten problém vyřeší Addaio, tím líp pro všechny."
"Počítáme pro Mendíbže s nějakým jištěním v případě, že se dostane z vězení živý?" zeptal se znovu stařec.
"Ano," přisvědčil Ital, "naši bratři se vynasnaží zabránit tomu, aby ho policie sledovala."
"Nestačí, aby se o to naši bratři snažili. Nemohou selhat."
Starcův hlas se rázně rozlehl, jako když udeří hrom.
"A také neselžou," odpověděl Ital. "Předpokládám, že v nejbližších hodinách budu znát všechny podrobnosti plánu carabinieri na operaci, kterou nazývají trojský kůň."
"Takže se dostáváme k podstatě věci, a nemůže to dopadnout jinak, než že Mendíbže před carabinieri ochráníme, nebo v opačném případě…"
Stařec větu nedokončil. Všichni přikývli: věděli, že co se Mendíbže týče, jejich zájmy se shodují s Addaiovými. Nemohli připustit, aby se z něho stal trojsky kůň.
Lehké zaklepání na dveře, po němž vstoupil majordomus v livreji, jim posloužilo, aby noční schůzku ukončili.
"Pane, hosté už začínají vstávat na dnešní hon."
"Dobrá."
Muži v jezdeckém oblečení pomalu vycházeli z pracovny a mířili do vyhřáté jídelny, kde na ně čekala snídaně. Několik minut po nich vešla do jídelny stará šlechtična v doprovodu svého chotě.
"To se podívejme, myslela jsem, jaká jsme ranní ptáčata, ale jak vidíš, Charlesi, naši přátelé si přivstali ještě víc."
"Určitě toho využili, aby probrali nějaké obchody."
Francouz je ujistil, že si nic nepřejí víc než vyrazit na hon. Postupně do jídelny přicházeli další hosté, až jich bylo celkem třicet. Živě se bavili mezi sebou a někteří se pohoršeně vyjadřovali ke snahám Dolní sněmovny hony na lišku zakázat. Stařec na ně hleděl se smířeným výrazem. Hon se mu příčil, stejně jako zbývajícím šesti mužům, s nimiž ještě před několika minutami hovořil. Oné tak velice anglické zábavě se však nemohli vyhnout. Členové královské rodiny hon na lišku zbožňovali a stejně jako v minulosti ho požádali, aby uspořádal na svém nádherném statku další štvanici. Takže byli tady.
***
Sofia strávila u kardinála značnou část dopoledne. Otce Yvese nikde neviděla, do pracovny jeho Eminence ji zavedl jiný kněz.
Kardinál byl spokojený s dokončenými pracemi. Pochválil Umberta D'Alaquu, jenž se osobně postaral, aby je dokončili dřív, než se počítalo, když zvýšil počet dělníků na stavbě, aniž jim účtoval něco navíc.
Síndone se pod dohledem doktora Bolarda vrátila do kaple Guariniových, do své stříbrné schránky. Kardinál si mírně postěžoval, že ani Marco, ani ona mu za celou dobu nezavolali a neinformovali ho o průběhu vyšetřování. Sofia se omluvila a snažila se ho usmířit tím, že mu sdělila tolik, kolik bylo nevyhnutelně nutné.
"Takže vy myslíte, že nějaká organizace nebo jedinec se chce Síndone zmocnil a zakládá požáry, aby vyvolal zmatek a mohl ji uloupit. Uf! To mi připadá velice složité. A nač myslíte, že někdo Svaté plátno chce?"

"To nevíme. Může to být nějaký sběratel, nějaký výstředník nebo mafiánská organizace, která pak bude žádat tučné výkupné, aby ji vrátila."
"Jedním jsme si ale jistí, Eminence: že všechny ty neblahé události, ke kterým ve zdejší katedrále došlo, nějak souvisejí se Síndone."
"A říkáte, že váš šéf hledá podzemní štolu, která by vedla do katedrály? To je přece nesmysl. Chtěli jste od otce Yvese, aby prošel naše archivy. Myslím, že vám poslal podrobnou dokumentaci dějin katedrály, a nikde se neříká, že by tu byl tajný vchod."
"To ovšem neznamená, že tu není."
"Ale také to neznamená, že je. Nevěřte všem smyšleným historkám, které se o katedrálách píšou."
"Vaše Eminence, já jsem historička."
"Já vím, paní doktorko, já vím. Obdivuji práci, kterou v Odboru pro umění děláte, a vážím si jí. Neměl jsem v úmyslu vás urazit, to mi věřte."
"To vím, Eminence, ale vy mi také věřte, že dějiny zdaleka nejsou úplně zapsané, že nevíme, co všechno se v minulosti událo, a ještě míň víme, jaké záměry měli lidé, kteří tenkrát žili."

Když se vrátila do hotelu, narazila v hale na Anu Jiménezovou. Sofia si uvědomila, že na ni čekala. "Paní doktorko…"
"Jak se máte?"
"Děkuji, dobře. Vy se na mne pamatujete?"
"Ano, jste sestra Santiaga Jiméneze, dobrého přítele nás všech."
"Víte, co v Turínu dělám?"
"Zjišťujete, co je za těmi požáry v katedrále."
"Vím, že váš šéf z toho nemá žádnou radost."
"To je přirozené, vás by také netěšilo, kdyby se policie pletla do vaší práce."
"Ne, to by se mi nelíbilo a snažila bych se s nimi zatočit. Vím, že to, co teď řeknu, může znít naivně, ale mohu vám pomoci a můžete mi důvěřovat. Na mém bratrovi mi nesmírně záleží a neudělala bych nic, co by mu mohlo uškodit. Nepopírám, že bych o tom ráda napsala reportáž, ale neudělám to, zavazuji se, že nenapíšu ani řádek, dokud vyšetřování neuzavřete a dokud se všechno neobjasní."
"Musíte pochopit, že Odbor pro umění vás nemůže jen tak přibrat do svého vyšetřovacího týmu."
"Ano, ale můžeme pracovat souběžně, já vám řeknu všechno, co zjistím, a vy se mnou budete hrát na rovinu."
"Tohle je oficiální vyšetřování, Ano."
"Já vím."
Sofii překvapil ustaraný výraz, který se ve tváři mladé ženy objevil. "Proč vám na tom tak záleží?"
"To bych vám nedokázala vysvětlit. Po pravdě mi na Síndone nikdy nesešlo, ani mne nezajímaly požáry a loupeže v katedrále. Otrávila jsem se tím jedem až u vašeho šéfa, Marca Valoniho. Santiago mne vzal s sebou na večeři k nim v domnění, že to bude přátelské posezení, ale pan Valoni chtěl znát názor mého bratra a ještě dalšího přítele, myslím, že se jmenuje John Barry, na ten požár. Mluvili o tom celý večer, všelijak spekulovali, a mě ta historie uchvátila."
"A co jste zjistila?"
"Dáme si kávu?"
"Dobrá."
Ana Jiménezová si ulehčeně oddechla, zatímco Sofia už litovala, že na její návrh přistoupila. Ana se jí zamlouvala, říkala si, že jí mohou důvěřovat, ale Marco měl pravdu - proč by to měli dělat? Čeho by tím dosáhli?
"Tak povídejte," vybídla novinářku.
"Četla jsem několik verzí příběhu Síndone, je velice vzrušující."
"Ano, to je."
"Podle mého názoru se někomu jedná právě o ni. Ty požáry jsou jen trik, který má oklamat policii. Cílem je získat Síndone."
Sofii překvapilo, že mladá žena došla k témuž závěru jako oni, a se zájmem ji dál poslouchala.
"Musíme ovšem pátrat v minulosti. Někdo chce dostat Síndone zpátky," naléhala Ana.
"Někdo z minulosti?"
"Někdo, kdo má co dělat s minulostí Síndone."
"A jak jste k tomu závěru došla?"
"Nevím, je to jen tušení. Mám tisíc teorií, jednu bláznivější než druhou, ale…"
"Ano, četla jsem váš rozbor."
"A co si myslíte?"
"Že máte velkou představivost, nepochybně i nadání, a možná máte pravdu."
"Řekla bych, že otec Yves ví víc, než v souvislosti se Síndone přiznává."
"Z čeho tak usuzujete?"
"Poněvadž je tak dokonalý, tak korektní, tak nevinný a tak průhledný, až si o něm myslím, že něco tají. A je hezký, velice hezký, nemyslíte?"
"Ano, skutečně je to velice přitažlivý muž. Jak jste se s ním seznámila?"
"Zavolala jsem na arcibiskupství, vysvětlila jsem, že jsem novinářka a že chci napsat příběh Síndone. Mají tam jednu postarší dámu, novinářku, která má na starosti tisk. Dvě hodiny mi vykládala to, co najdete v každém turistickém prospektu o Síndone, a navíc mi udělala přednášku o dějinách savojského rodu.
Odešla jsem úplné znuděná. Ta dobrá dáma mne rozhodně nemohla přivést na nějakou stopu. Zavolala jsem na

arcibiskupství znovu a požádala jsem, aby mne spojili s kardinálem. Zeptali se, kdo jsem a co chci. Vysvětlila jsem, že jsem novinářka a zabývám se požáry a neštěstími, k nimž v katedrále došlo. Odkázali mne znovu na tu milou novinářku, která mne tentokrát přijala dost nevlídně. Dožadovala jsem se, aby mi sjednala schůzku s kardinálem. Nakonec jsem vsadila všechno na jedinou kartu, řekla jsem jí, že něco utajují a že uveřejním svá podezření i některé věci, které jsem už zjistila.
Předevčírem mi zavolal otec Yves. Řekl mi, že je kardinálovým tajemníkem; ten mě prý přijmout nemůže, uložil mu však, aby mi byl k dispozici. Sešli jsme se a hodnou chvíli jsme spolu hovořili. Jeho vysvětlení, co se stalo při tom posledním požáru, znělo upřímně, provedl mne po katedrále a potom jsme šli na kávu. Dohodli jsme se, že se k tomu ještě vrátíme. Když jsem mu včera volala, abych si dohodla schůzku, řekl mi, že bude celý den zaneprázdněný, a zeptal se, zda by mi nevadilo, kdyby mne pozval na večeři. A to je všechno."
"Je to zvláštní kněz," řekla Sofia, jako by uvažovala nahlas.
"Dokážu si představit, že když slouží mši, je v katedrále nabito," odpověděla Ana.
"Líbí se vám?"
"Kdyby to nebyl kněz, zkusila bych si s ním začít."
Sofii překvapilo, jak malé má Ana Jiménezová zábrany. Sama by něco takového cizímu člověku nikdy nepřiznala. Jenomže mladá děvčata taková jsou. Aně nebylo víc než pětadvacet, patřila ke generaci, která byla zvyklá brát si, co se jim zlíbilo, bez pokrytectví a bez ohledů, třebaže fakt, že otec Yves je kněz, ji zřejmě brzdil, aspoň pro tu chvíli.
"Totiž, mně se na otci Yvesovi také něco nezdá, ale prověřili jsme si ho a není na něm nic divného, co by naznačovalo víc, než se na první pohled zdá. Občas se takoví lidé najdou, čistí a průhlední. A co hodláte podniknout?"
"Kdybyste mi dala nějaké vodítko, mohly bychom si navzájem vyměňovat informace…"
"Ne, to nemohu ani nesmím."
"Nikdo by se to nedozvěděl."
"Nemylte se. Ano, nikdy nic nedělám někomu za zády, a už vůbec ne lidem, kterým důvěřuji a s kterými pracuji. Zamlouváte se mi, ale já mám svou práci a vy zase svou. Pokud Marco v určitou chvíli rozhodne, že s vámi máme počítat, bude mi potěšením, a pokud ne, přijmu to se stejným potěšením."
"Pokud někdo chce Síndone uloupit nebo zničit, veřejnost má právo se to dozvědět."
"O tom nepochybuji. Ovšem to, že někdo chce Síndone uloupit nebo zničit, říkáte vy. My vyšetřujeme příčiny těch požárů. Až vyšetřování uzavřeme, oznámíme výsledek našim nadřízeným a ti ho sdělí veřejnosti, pokud bude zajímavý."
"Nechtěla jsem od vás, abyste zrazovala svého šéfa."
"Ano, pochopila jsem, co ode mne chcete, a odpověď zní ne. Lituji."
Ana si rozladěně skousla ret a vstala od stolu, aniž dopila cappuccino.
"Dobrá, co se dá dělat. Ať tak či tak, pokud něco objevím, nebude vám vadit, když vám zavolám?"
"Ne, to rozhodně ne."
Mladá žena se usmála a rychlým krokem vyšla z hotelové jídelny. Sofia uvažovala, kam tak rázně míří. V tu chvíli jí zazvonil mobil, a když uslyšela hlas otce Yvese, měla chuť se rozesmát.
"Je to pár minut, co jsem o vás mluvila."
"S kým?"
"S Anou Jiménezovou."
"Ach tak, s tou novinářkou! Je to okouzlující a velmi inteligentní žena. Zabývá se těmi požáry v katedrále. Vím, že váš šéf Marco je přítel jejího bratra, zástupce Španělska u italského Europolu."
"Ano, je. Santiago Jiménez je přítel Marca Valoniho a nás všech. Je to výtečný člověk a velice schopný odborník."
"Jistě, zřejmě ano. Ovšem já vám volám jménem pana kardinála. Chce vás a pana Valoniho pozvat na recepci."
"Na recepci?"
"Kardinál přijme komisi katolických vědců, kteří vždycky po určité době přijíždějí do Turína, aby prohlédli Síndone. Pečují o to, aby zůstala v dobrém stavu. Předsedou komise je doktor Bolard. Vždycky když přijedou, uspořádá pro ně kardinál recepci. Nezve nijak mnoho lidí, nanejvýš třicet čtyřicet osob, a chce, abyste přišli také. Pan Valoni při jisté příležitosti projevil zájem ty vědce poznat, a teď se ta příležitost naskytla."
"A já jsem pozvaná také?"
"Ovšemže ano, paní doktorko, tak mi to řekla Jeho Eminence."
"Dobrá, tak mi řekněte, kde a v kolik hodin."
"Pozítří v rezidenci Jeho Eminence, v sedm hodin večer. Kromě členů výboru přijdou i někteří podnikatelé, kteří s námi spolupracují na údržbě katedrály, starosta, představitelé oblastní vlády a možná přijde i monsignore Aubry, asistent náměstka státního tajemníka, a Jeho Eminence kardinál Visier."
"Dobrá, velice vám děkuji za pozvání."
"Budeme vás očekávat."
***
Marco byl ve špatné náladě. Většinu dne strávil v podzemních štolách pod Turínem. Některé úseky pocházely z 16. století, jiné z 18. a dokonce i Mussolini nařídil tunely využít a některé chodby rozšířit. Procházet podzemními štolami byla svízelná práce. V podzemí Turína bylo ještě jedno město, nebo spíš hned několik. Staré území Turíňanů kolonizované Římem, obléhané Hanibalem a obsazené Lombarďany se nakonec stalo součástí panství savojského domu. Bylo to město, kde se dějiny a fantazie mísily na každém kroku.
Archeologické sondy prokázaly, že některé štoly jsou starší než z 16. století a pocházejí z prvních staletí našeho letopočtu.

Marco zjistil, že major Colombaria je trpělivý a vlídný, ale také neoblomný, jakmile po něm chtěl, aby se pustili některou štolou, která byla ve špatném stavu, nebo mu navrhoval, aby strhli nějakou zeď a zjistili, zda za ní není tunel, který by někam vedl.
"Dostal jsem příkaz, abych vás provedl štolami, a nebudu zbytečně riskovat váš život ani naše vlastní a pouštěl se do tunelů, které nejsou vydřevené a mohly by se zavalit. A nemám povolení k tomu, abych razil otvory do zdí. Lituji, pane Valoni."
Po pravdě toho litoval hlavně Marco, který měl na konci odpoledne pocit, že jenom zbůhdarma chodil turínským podzemím.
"No tak, nerozčiluj se. Major Colombaria má pravdu, plní svou povinnost, a bylo by šílenství, abyste někde začali mlátil kladivy do zdi."
Giuseppe se bez valného úspěchu pokoušel svého šéfa uklidnit. Ani Sofii se nevedlo líp.
"To, co bys chtěl, Marco, by bylo proveditelné jen v případě, že by ti ministerstvo kultury po dohodě s Uměleckou radou města dalo k dispozici tým archeologů a techniků, který by vykopal další tunely. Nemůžeš jen tak na dobré slovo chtít, aby tě nechali kopat tam, kde ti to připadá vhodné. Není to logické."
"Pokud se nepokusíme projít uzavřenými štolami, nemůžeme zjistit, zda to, co hledám, existuje nebo ne."
"Tak promluv s ministrem a…"
"Ministr mě spíš jednoho krásného dne pošle k čertu. Začíná už mít případu Síndone plné zuby."
Sofia a Giuseppe se při Marcově přiznání na sebe navzájem ustaraně podívali, ale nic neřekli.
"Dobrá, mám pro tebe novinky. Kardinál nás pozítří zve na recepci."
"Na jakou recepci? Nás?"
"Ano. Volal mi otec Yves. Vědecká komise, která má na starosti udržoval Síndone v dobrém stavu, je v Turínu, a kardinál pro ně obvykle pořádá recepci, na kterou zve i místní celebrity. Zřejmě jsi svého času projevil zájem se s těmi vědci seznámit, a proto nás pozval."
"Nemám chuť na žádné večírky, raději bych si s nimi promluvil jinak, nevím, nejspíš v katedrále, až budou zkoumat Síndone… Ale stejně, půjdeme tam. Dám si vyžehlit oblek. A co máš nového ty, Giuseppe?"
"Na sestavu, jakou potřebujeme, nemá zdejší velitel lidi. Budeme si muset vyžádat posily z Říma. A mluvil jsem i s Europolem, jak jsi mi uložil, pro případ, že se ten němý pokusí utéct. V terénu s námi mohou spolupracoval tři lidé. Takže musíš promluvit s Římem, aby nám poslali posily."
"Nejsem zvědavý na to, aby nám posílali policisty z Říma. Raději bych využil našeho týmu. Kdo z našich lidí může přijet?"
"Celý odbor je pracovně vytížený, nikdo nevysedává se založenýma rukama," prohlásil Giuseppe, "leda by někdo nechal toho, co dělá, pokud je to možné, a ty ho přeložíš sem, až bude potřeba."
"Ano, podle mne to bude lepší. Cítím se líp s našimi lidmi. Tady v Turínu se spokojíme s podporou, kterou nám mohou poskytnout zdejší carabinieri. I když to znamená, že všichni budeme muset dělat policisty."
"Myslel jsem, že policisté jsme," podotkl jízlivě Giuseppe.
"Hm, ty a já ano. Sofia policistka není, Antonino a Minerva taky ne."
"Snad bys je nechtěl poslat, aby toho němého sledovali?"
"Budeme všichni dělat všechno, je to jasné?"
"Naprosto jasné, šéfe. Pokud nemáš nic proti tomu, půjdu teď na večeři s jedním přítelem od carabinieri, dobrým chlápkem, ochotným s námi spolupracovat. Pozval jsem ho na večeři. Přijde za půl hodiny a byl bych rád, kdybyste si s námi dali skleničku, než půjdeme."
"Co se mě týká, proč ne," řekla Sofia.
"V pořádku," odpověděl Marco, "dám si sprchu a přijdu dolů. Co budeš dělat ty, doktorko?"
"Nic, jestli chceš, můžeme tu spolu povečeřet."
"Zvu tě. Uvidíme, jestli mi to zvedne náladu."
"To ne, já zvu tebe."
"Platí."
***
Sofia si koupila černý hedvábný kostým. Nevzala si s sebou nic, co by se hodilo na recepci, takže poblíž Římské ulice našla prodejnu Armaniho a kromě kostýmu koupila i kravatu pro Marca.
Armani se jí zamlouval svou jednoduchostí, neformálním laděním, které jeho návrhy měly.
"Budeš tam ze všech nejhezčí," ujistil ji Giuseppe. "Samozřejmě," potvrdil Marco.
"Založím si klub fanoušků a vy dva budete první členové," řekla Sofia se smíchem.
Ve dveřích je uvítal otec Yves. Nebyl v kněžském oblečení, dokonce neměl ani kolárek. Místo toho měl tmavomodrý, skoro černý oblek a přesně stejnou kravatu od Armaniho, jakou Sofia darovala Marcovi.
"Paní doktorko… pane Valoni… Pojďte dál, Jeho Eminenci potěší, že jste přišli."
Marco se úkosem podíval na jeho kravatu a otec Yves se lehce pousmál.
"Máte vkus na kravaty, pane Valoni."
"Po pravdě ho má doktorka Galloniová, poněvadž mi ji darovala ona."
"Já jsem si to myslel!" prohlásil se smíchem otec Yves.
Zamířili ke kardinálovi a ten je představil monsignoru Aubrymu, vysokému hubenému Francouzi, elegantnímu a s laskavým výrazem. Bylo mu kolem padesáti a vypadal na to, čím opravdu byl: profesionální diplomat. Okamžitě projevil zájem, jak pokračuje vyšetřování kolem Síndone.
Několik minut s ním už hovořili, když postřehli, že pohledy všech přítomných se soustředily ke vchodu.

Právě dorazila Jeho Eminence kardinál Visier a Umberto D'Alaqua. Turínský kardinál i monsignore Aubry se Sofii a Marcovi omluvili a šli je pozdravit.
Sofia cítila, že se jí zrychluje tep. Netušila, že D'Alaquu ještě kdy uvidí, a už vůbec ne tady. Bude ji se svou chladnou zdvořilostí ignorovat?
"Vždyť ty se červenáš, doktorko."
"Já? Totiž, překvapilo mé to."
"Dalo se celkem předpokládal, že tu D'Alaqua bude."
"Na to jsem nepomyslela."
"Je jedním z dobrodinců církve, a jejím důvěrníkem. Část vatikánských financí ve vší tichosti prochází jeho rukama. A nezapomeň, že podle Minerviny zprávy tuhle vědeckou komisi platí on."
"Ano, máš pravdu, ale nemyslela jsem, že ho tu potkáme."
"Jen klid, velice ti to sluší, a pokud se D'Alaquovi zamlouvají ženy, není možné, aby ti nepodlehl."
"Jak dobře víš, není známo, že by v životě s nějakou nčco měl. Je to zvláštní."
"Hm, nejspíš čekal, až se seznámí s tebou."
Dál už nemohli pokračovat, poněvadž k nim přistoupil otec Yves v doprovodu starosty a dvou starších mužů.
"Chtěl bych vás představit doktorce Galloniové a doktoru Valonimu, řediteli Odboru pro umění. Pan starosta, doktor Bolard a doktor Castiglia…"
Pustili se do živé debaty o Síndone, do které se Sofia jen s námahou zapojila.
Úplně se polekala, když se před ní objevil Umberto D'Alaqua spolu s kardinálem Visierem.
Po obvyklých zdvořilostech ji D'Alaqua uchopil za paži a k úžasu všech ji odvedl stranou.
"Jak pokračuje vaše vyšetřování?"
"Nemohu říct, že bychom příliš pokročili. Je to otázka času."
"Nečekal jsem, že vás tu dnes uvidím."
"Kardinál nás pozval, poněvadž ví, že jsme členy vědecké komise chtěli poznat, a doufám, že se s nimi budeme moci sejít, než odjedou."
"Takže jste přijeli do Turína, abyste se zúčastnili dnešní recepce…"
"Ne tak docela."
"V každém případě jsem rád, že vás vidím. Jak dlouho se zdržíte?"
"Několik dnů, tak čtyři, pět, možná i víc."
"Sofie!"
Její důvěrnou chvilku s D'Alaquou přerušil pronikavý mužský hlas. Sofia se pousmála, když zjistila, kdo ji volá: její starý univerzitní profesor, u kterého studovala středověké umění, proslulý vědec s množstvím vydaných knih, hvězda evropského akademického světa.
"Moje nejlepší žačka! Ani nevíte, jak rád vás vidím! Co se s vámi stalo?"
"Pane profesore Bonomi! Těší mě, že vás vidím."
"Umberto, nevěděl jsem, že Sofii znáš. I když mě to nepřekvapuje, patří k nejlepším znalcům umění, které v Itálii máme. Škoda že se nechtěla věnovat akademické dráze. Nabízel jsem jí, aby se stala mou asistentkou, ale moje žádosti byly marné."
"Pro živého Boha, pane profesore!"
"Ano, je to tak. Nikdy jsem neměl tak inteligentní a schopnou žačku jako vy, Sofie."
"Ano," vmísil se D'Alaqua, "vím, že doktorka Galloniová je velice schopná."
"Schopná a mimořádně nadaná, Umberto, a dokáže proniknout k podstatě věci. Promiňte mou zvědavost, ale co tady děláte, Sofie?"
Sofia upadla do rozpaků. Neměla chuť svému starému profesorovi něco vysvětlovat, i když chápala, že jí nic jiného nezbývá.
"Pracuji v Odboru pro umění a jsem nakrátko v Turínu."
"Takže v Odboru pro umění? Netušil jsem, že byste mohla pracovat jako vyšetřovatelka."
"Moje práce je spíš vědeckého rázu, nezabývám se vyšetřováním v pravém slova smyslu."
"Pojďte, Sofie, představím vám několik kolegů, které jistě ráda poznáte."
D'Alaqua ji uchopil za paži a zabránil, aby si ji profesor Bonomi odvedl.
"Promiň, Guido, ale právě jsem se chystal představit Sofii Jeho Eminenci."
"V tom případě… Umberto, přijdeš zítra na koncert Pavarottiho a na večeři, kterou pořádám na počest kardinála Visiera?"
"Ano, samozřejmě."
"A proč Sofii nevezmeš s sebou? Byl bych rád, kdybyste mohla přijít, drahé děvče, pokud ovšem už nemáte nějaký závazek."
"Tedy, já…"
"Bude mi potěšením paní doktorku doprovodit, pokud opravdu nemá žádný jiný závazek. A teď nás, prosím, omluv, kardinál nás očekává… Uvidíme se později."
D'Alaqua spolu se Sofií přistoupil k hloučku, kde stál kardinál Visier. Ten se na ni zvídavě podíval, jako by ji odhadoval. Byl k ní sice vlídný, ale chladný jako led. S D'Alaquou si zřejmě byli navzájem blízcí, chovali se k sobě důvěrně, jako by je spojovala jemná nitka.
Hodnou chvíli hovořili o umění, potom o politice a nakonec o Síndone.
Marco sledoval, jak samozřejmě Sofia do té vybrané skupinky zapadla. Dokonce i povýšený kardinál se usmíval jejím

poznámkám a jevil zájem o její názory.
Pomyslel si, že Sofia je nejen inteligentní, ale i velice hezká, a vůči kráse nemůže nikdo zůstat lhostejný, dokonce ani tenhle světaznalý kardinál ne.
Bylo už po deváté, když se hosté začali loučit. D'Alaqua odcházel spolu s de Aubrym a s oběma kardinály, s doktorem Bolardem a dvěma dalšími vědci.
Před odchodem ještě vyhledal Sofii, která v tu chvíli seděla s Marcem a se svým starým profesorem Guidem Bonomim.
"Dobrou noc, paní doktorko, Guido, pane Valoni…"
"Kam jdeš na večeři, Umberto?" zeptal se Guido Bonomi.
"K Jeho Eminenci, turínskému kardinálovi."
"Dobrá, doufám, že tě zítra uvidím ve společnosti doktorky Galloniové."
Sofia cítila, že se červená.
"Ovšemže ano. Zavolám vám, paní doktorko. Na shledanou zítra."
Sofia a Marco se rozloučili s kardinálem a s otcem Yvesem. "Tak co, strávili jste příjemnou chvilku?" zeptal se kardinál.
"Ano, děkuji vám, Eminence."
"Dohodli jste si nějakou schůzku s naší vědeckou komisí?" zeptal se otec Yves.
"Ano, zítra nás přijme doktor Bolard," odpověděl Marco. "Yvesi, proč pana Valoniho a paní doktorku nepozvete na večeři?"
"Bude mi potěšením. Když okamžik počkáte, zajistím rezervaci ve Vecchia Lanterna. Vyhovuje vám to?"
"Nemusíte se obtěžovat, otče…"
"Vůbec mě to neobtěžuje, pane Valoni, ledaže byste se mnou nechtěl večeřet kvůli té kravatě…"
***
Bylo už po půlnoci, když se s nimi otec Yves rozloučil ve dveřích hotelu. Strávili spolu příjemný večer. Smáli se, probrali ode všeho trochu a výtečně povečeřeli, což se dalo předpokládat, poněvadž Vecchia Lanterna byla jedna z nejvybranějších a nejdražších turínských restaurací.
"Ten společenský život mě zmáhá!" prohlásil Marco cestou k baru, aby se Sofií ještě probrali podrobnosti večera.
"Ale docela jsme si to užili."
"Ty jsi princezna a byla jsi ve svém prostředí. Já jsem policista a pracoval jsem."
"Marco, ty jsi víc než jen policista. Dovol, abych ti připomněla, že jsi promoval z historie a nás všechny jsi o umění naučil víc, než jsme se dozvěděli na univerzitě."
"Nepřeháněj. Mimochodem, starý Bonomi tě zbožňuje."
"Byl to výtečný profesor, kromě toho, že je to prima donna ve světě umění. Ke mně se vždycky choval vlídně."
"Myslím, že do tebe byl potají zamilovaný."
"Co to povídáš! Abys věděl, byla jsem pilná studentka a téměř všechny předměty jsem měla na výbornou. Po pravdě jsem byla šprtka."
"Dobrá, tak co mi povíš o D'Alaquovi?"
"Uf! Nevím, co bych ti měla říct. Otec Yves se mu tak trochu podobá: oba jsou inteligentní, korektní, milí, hezcí a nepřístupní."
"Nepřipadá mi, že by se D'Alaqua vůči tobě choval nepřístupně, a kromě toho, není kněz."
"Ne, to není, ale má v sobě něco, co dělá dojem, jako by nebyl z tohoto světa, jako by se vznášel nad námi všemi… Nevím, ale je to velice zvláštní pocit, který ti nedokážu vysvětlit."
"Zdálo se, že je mu s tebou dobře."
"Ano, ale ne víc než s těmi ostatními. Ráda bych mohla tvrdit opak, říct, že se o mne zajímá, ale není to pravda, Marco, nebudu si nic nalhávat. Už mi není osmnáct a poznám, když se nějakému muži líbím."
"Co ti říkal?"
"Tu krátkou chvilku, co jsme byli sami, se mne vyptával na vyšetřování. Vyhnula jsem se tomu, co tu děláme, a řekla jsem mu jenom, že jsi chtěl poznat členy vědecké komise pro Síndone."
"Jak na tebe zapůsobil Bolard?"
"Je to zvláštní, ale i to je stejný typ člověka jako D'Alaqua a jako otec Yves. Teď víme, že se znají; vlastně se to dalo očekávat."
"Víš co? Mně také připadají výjimeční, nevím dost dobře proč ani v čem, ale jsou. Mají v sobě něco, čím působí na své okolí, ať už je to jejich zjev, elegance nebo jistota, která z nich vyzařuje. Jsou zvyklí na to, že poroučejí a ostatní je poslouchají. Náš upovídaný doktor Bonomi mi řekl, že Bolarda zajímá jedině věda, a proto zůstal svobodný."
"Překvapuje mě jeho oddanost Síndone, když ví dobře, že podle zkoušek izotopem uhlíku 14 pochází ze středověku."
"Ano, mne také. Uvidíme, co přinese schůzka, kterou s ním zítra mám. Chci, abys tam šla se mnou. A ještě mi vysvětli, jak je to s tou večeří u Bonomiho."
"Naléhal na D'Alaquu, aby mne vzal s sebou do opery a potom k němu, na večeři, kterou pořádá na počest kardinála Visiera. D'Alaquovi nezbylo nic jiného než mne pozvat, ale nevím, jestli mám jít."
"Ano, ovšem, to musíš, a s ušima nastraženýma. Jdeš tam služebně. Každý z těch ctihodných a mocných mužů má ve skříni nějakého kostlivce a některý z nich muže vědět něco, co souvisí s událostmi v katedrále."
"Prosím tě, Marco! To je přece nesmysl, že by ti lidé měli něco společného s těmi požáry, s těmi němými…"
"Ne, to není nesmysl. Teď s tebou mluví policista. Nemám k takovým hlavounům důvěru. Aby se dostali tam, kde jsou, museli šlapat ve spoustě bahna, a taky spoustě lidí na hlavu. Navíc ti musím připomenout, že pokaždé, když rozbijeme nějakou organizaci zlodějů uměleckých děl, zjistíme, že konečným příjemcem lupu je nějaký výstřední milionář, který sní o tom, že bude mít ve své soukromé galerii něco, co patří k dědictví celého lidstva, protože je to v nějakém muzeu.

Ty jsi hodná princezna z pohádky, ale oni jsou žraloci, kteří zničí všechno, nač cestou narazí. Nezapomeň na to zítra, až půjdeš do opery a na večeři k Bonomimu. Jejich vybrané způsoby, vzdělané řeči a přepych, kterým se obklopují, jsou jenom fasáda a nic víc než fasáda. Důvěřuju jim míň než zlodějíčkům z Trastevere, to ti říkám."
"Budu si muset koupit ještě jedny šaty…"
"Až se vrátíme, navrhnu, aby ti proplatili všechny výdaje, které ti při tomhle vyšetřování vznikly. Ovšem snaž se zase nejít k Armanimu, princezno, nebo nakonec utratíš celý plat za tenhle měsíc."
"Vynasnažím se, ale neslibuju ti to."

27
Nevěsta dojatě přijímala blahopřání svých nespočetných příbuzných. Salon byl plný k prasknutí. Byla to dokonalá zástěrka, pomyslel si Addaio.
Svatba Bakkalbasiho neteře mu umožnila sejít se s většinou berlínských členů Sboru.
Přijel spolu s Bakkalbasim, jedním z osmi tajných biskupů sboru, oficiálně zámožným obchodníkem z Urfy.
Spolu se sedmi předáky sboru v Německu a sedmi z Itálie se uchýlil do diskrétního zákoutí salonu, kde si zapálili dlouhé doutníky. Jeden z Bakkalbasiho synovců zůstal na stráži nedaleko, aby se k nim nikdo nepřiblížil a neobtěžoval je.
Trpělivě vyslechl zprávy jednotlivých mužů, podrobnosti o životě Sboru v oněch barbarských zemích.
"Příští měsíc Mendíbže propustí. Ředitel věznice několikrát hovořil telefonicky s ředitelem Odboru pro umění. Nedávno si mu jedna sociální pracovnice stěžovala: řekla mu, že jí připadá nedůstojné hrát před nějakým vězněm divadlo. Řekla mu také, že už dávno doporučovala, aby Mendíbže přemístili do zvláštního psychiatrického střediska, že je přesvědčená o tom, že ne umí italsky, a sehrát scénu, kdy doporučovala jeho propuštění, aby zjistili, zda nedá znát, že by jim rozuměl, jí připadá hanebné. Jasně prohlásila, že víckrát už nic takového neudělá."
"Kdo je tvůj kontakt ve věznici?" zeptal se Addaio muže, který právě domluvil.
"Moje švagrová. Dělá tam uklízečku. Už řadu let uklízí kanceláře a některé části věznice. Říká, že si zvykli na její přítomnost a nevšímají si jí, a když ředitel ráno přijde a ona uklízí, vždycky jí naznačí, ať pokračuje, i když se zabere do nějakého telefonického rozhovoru nebo mluví s některým zřízencem. Mají k ní důvěru. Navíc je už starší, takže nikdo nepodezírá šedovlasou ženu, která tam obchází s kbelíkem a s hadrem."
"Můžeme přesně zjistit den, kdy ho propustí?"
"Ano, můžeme," odpověděl muž.
"A jak?" zeptal se Addaio.
"Propouštěcí příkazy chodí řediteli faxem a on si je vyzvedne, když ráno přijde. Moje švagrová chodí dřív než on a ví už, že se musí podívat na došlé faxy, jestli je tam příkaz k Mendíbžovu podmíněnému propuštění, a okamžitě mi zavolat. Koupil jsem jí mobil jenom na ten hovor."
"Koho dalšího ve věznici máme?"
"Dva bratry odsouzené pro vraždu, jeden z nich pracoval jako šofér u jednoho hlavouna z turínské oblastní vlády, druhý měl obchod se zeleninou, Jednou večer se na diskotéce pohádali s nějakými chlápky, kteří si začínali s jejich snoubenkami. Bratři byli rychlejší, a jeden z těch chlápků zemřel na ránu nožem, jsou to dobří lidé, a oddaní."
"Bůh jim odpusť! Patří k našemu Sboru?"
"Ne, to sice ne, ale jeden z jejich příbuzných ano. Mluvil s nimi a zeptal se, jestli by mohli… tedy, jestli by mohli…"
Pod Addaiovým upřeným pohledem muž upadl do rozpaků.
"A co říkali?"
"Záleží na penězích. Pokud jejich rodinám předáme milion eur, udělají to."
"Jak se to dozvědí?"
"Někdo z rodiny je navštíví a řekne jim, že jsme jim předali peníze, a kdy mají… ehm… to, co jsi nařídil."
"Zítra ty peníze dostaneš. Ale připravme se i na to, že by se Mendíbž nakonec dostal z vězení živý."
Slova se ujal mladý muž s hustým knírkem a elegantního vzezření.
"Pastýři, pokud by k tomu došlo, pokusil by se s námi spojit obvyklými kanály."
"Vysvětli mi, jak to probíhá."
"Přišel by v devět ráno do parku Carrara a procházel by se po straně obrácené ke třídě Appia Claudia. V tu hodinu tudy každý den můj bratranec Arslan vodí dcery do školy. Už léta na to místo chodí členové Sboru, kteří se ocitnou v nesnázích, pokud jsou si jistí, že je nikdo nesleduje, a když jde Arslan kolem, upustí na zem lístek se sdělením, kde je lze najít několik hodin nato. Až týmy, které vyšleš, přijedou do Turína, dáme jim stejné pokyny.
Arslan se spojí se mnou a řekne mi, kde je schůzka; pak vyšleme své lidi, aby zjistili, zda našeho člověka nikdo nesleduje. Pokud ano, nepřiblížíme se k němu, ale vynasnažíme se ho sledovat a pokud možno s ním navázat styk. Jestliže se to nepodaří, náš bratr ví, že se něco děje, a pokusí se o další schůzku. Tentokrát musí jít do ovocnářství na via della Academia Alabertina a koupit si tam jablka. Při placení odevzdá lístek s místem další schůzky. Ovocnář je členem našeho Sboru a spojí se s námi.
A třetí schůzka…"
"Doufám, že třetí schůzka už nebude nutná. Pokud vyjde z vězení živý, nesmí přežít první schůzku. Je to jasné? Hrozí nám velké nebezpečí. Mendíbže budou sledovat carabinieri, a ti se vyznají ve své práci. Musíme najít tým schopný udělat to, co udělat musí, a zmizet, aniž by je chytili. Nebude to snadné, ale nemůžeme mu dát příležitost, aby vešel do styku s kýmkoliv z nás, rozuměli jste?"
Muži zachmuřeně přikývli. Potom si vzal slovo jeden z nich, nejstarší ze všech.
"Jsem strýc Mendíbžova otce."

"To je mi líto."
"Vím, že to děláš proto, abys nás zachránil, ale není nějaká možnost, abychom ho dostali z Turína?"
"Cože? Rozjedou celou mašinérii, aby ho sledovali, ať půjde kamkoliv, vyfotografují a nahrají si každého, ke komu se přiblíží, a ty pak budou vyšetřovat. Můžeme se sesypat jako domeček z karet. Cítím stejnou bolest jako ty, ale nemohu připustit, aby se dostali až k nám. Dva tisíce let jsme odolávali a mnoho z našich předků obětovalo své životy, své jazyky, své statky a své rodiny. Nemůžeme zradit ani je, ani sebe samé. Je mi líto."
"Chápu. Dovolíš mi, abych to udělal, pokud se dostane z vězení živý?"
"Tobě? Patříš ke ctihodným starešinům našeho Sboru. Jak bys to mohl udělat, když jsi jeho strýc?"
"Jsem na světě sám. Má žena i obě dcery před třemi lety zahynuly při dopravní nehodě. Nemám tu nikoho. Uvažoval jsem o tom, že se vrátím do Urfy a prožiji své poslední dny s tím, co zbývá z mé rodiny. Bude mi osmdesát let, žil jsem tak dlouho, jak mi Bůh žít dopřál, a odpustí mi, když vezmu Mendíbžovi život a pak ho vezmu sám sobě. Je to nejrozumnější."
"Ty si vezmeš život?"
"Ano, pastýři, vezmu. Až Mendíbž přijde do parku Carrara, budu tam na něj čekal. Když k němu přistoupím, nebude mít žádné podezření, poněvadž jsem jeho příbuzný. Obejmu ho a při tom objetí ho má dýka připraví o život. Potom si tutéž čepel zarazím do srdce."
Všichni užasle mlčeli.
"Nevím, jestli je to dobrý nápad," odpověděl Addaio. "Budou tě pitvat a zjistí, kdo jsi."
"Ne, to se jim nepodaří. Vytrháte mi všechny zuby a spálíte mi bříška prstů. Pro policii budu člověk bez totožnosti."
"Budeš to schopen udělat?"
"Jsem už unavený životem. Dovol, aby to byla má poslední služba, ta nejbolestnčjší, aby Sbor přežil. Odpustí mi Bůh?"
"Bůh ví, proč to všechno děláme."
"Pokud tedy Mendíbže z vězení propustí, dej mě zavolat a připrav mě na smrt."
"Uděláme to, ale jestli nás zradíš, zbytek tvé rodiny v Urfě ponese následky."
"Neurážej mou důstojnost ani mé jméno výhrůžkami. Nezapomeň, kdo jsem a kdo byli moji předkové."
Addaio sklonil hlavu na znamení souhlasu a pak se zeptal na Turguta.
Odpověděl mu jiný z mužů, menší a podsaditý, který vypadal jako přístavní dělník, i když povoláním byl hlídač v Egyptském muzeu.
"Francesco Turgut je vystrašený. Ti z Odboru pro umění ho několikrát vyslýchali a myslí si, že jistý otec Yves, kardinálův tajemník, na něho hledí podezíravě."
"Co o tom knězi víme?"
"Je Francouz, má styky ve Vatikánu a brzy povýší na pomocného turínského biskupa."
"Může to být jeden z Tamtěch?"
"Ano, je to možné. Odpovídá tomu po všech stránkách. Není to obyčejný kněz. Pochází z aristokratické rodiny, mluví několika jazyky, má vynikající akademickou průpravu, je sportovec… a dodržuje celibát, naprosto a bez výjimky. Víš přece, že Tamti to pravidlo nikdy nepřestupují, je to chráněnec kardinála Visiera a monsignora Aubryho."
"O kterých víme s určitostí, že k Tamtěm patří."
"Ano, o tom není pochyb. Byli dost důmyslní, aby pronikli do Vatikánu a dokázali se usadit na nejvyšších místech kurie. Nedivil bych se, kdyby jednoho dne některého z nich zvolili papežem. To by byl opravdu výsměch osudu."
"Turgut má v Urfě synovce, Ismeta. je to dobrý chlapec, a já mu řeknu, aby jel do Turína a žil se svým strýcem."
"Kardinál je laskavý, předpokládám, že dovolí, aby Francesco vzal synovce k sobě."
"Ismet je bystrý, a jeho otec mě požádal, abych se o něj postaral. Uložím mu, aby žil s Turgutem a připravoval se na to, že ho vystřídá, až ta chvíle přijde. K tomu se ovšem musí oženit s nějakou Italkou, aby tam mohl zůstat místo svého strýce. Kromě toho dohlédne na toho otce Yvese a zjistí, zda patří k Tamtěm."
"Určitě ano, nepochybuji, že patří."
"Ismet nám to potvrdí. Náš tunel zůstává mimo nebezpečí?"
"Ano, zůstává. Přede dvěma dny navštívil podzemní štoly ředitel Odboru pro umění v doprovodu několika vojáků. Když zase vystoupil ven, jeho zklamaný obličej prozrazoval všechno. Ne, náš tunel neobjevili."
Hovořili spolu a pili rakii až do pozdních hodin, kdy se novomanželé s rodinou rozloučili. Addaio, jenž byl abstinent, se vůbec nenapil. V doprovodu Bakkalbasiho a tří mužů odešel ze salonu a zamířil do bezpečného bytu, jenž patřil jednomu z členů Sboru.
Příští den hodlal odjet do Turína. Tak jim to aspoň řekl, uvažoval však, že se možná vrátí do Urfy. Všichni věděli, co mají dělat. Dal jim přesné pokyny. Mendíbž musí zemřít, aby zachránili Sbor.
Zbytek noci strávil na kolenou a v opakovaných modlitbách hledal Boha. Věděl však, že Bůh mu nenaslouchá, nikdy ho necítil nablízku a nedal mu ani žádné znamení, zatímco on, nebožák, Jeho jménem ničil svůj vlastní život i životy tolika jiných. A co když žádný Bůh není? Co když je to všechno lež? Občas podléhal svodům ďábla, a dokonce uvažoval o tom, že jejich Sbor stojí na mýtu, na legendě, a nic z toho, co jim říkali v dětství, není pravda.
Žádná cesta zpátky však pro něj nevedla. Jeho život byl předurčený, a jeho jediným cílem bylo zmocnit se Ježíšova rubáše. Věděl, že Tamti se jim v tom znovu vynasnaží zabránit. Dělali to už celá staletí, od chvíle, kdy posvátné plátno uloupili, ale jednoho dne je dostanou zpátky, a bude to on, Addaio, kdo to dokáže.

28
Sofia nedokázala zakrýt překvapení, když vešla do D'Aiaquovy lóže. Poslal pro ni vůz, který ji vyzvedl v hotelu a odvezl ji do opery. Tam na ni ve dveřích čekal asistent ředitele divadla a zavedl ji do lóže Umberta D'Alaquy.

V lóži už seděli kardinál Visier, doktor Bolard, další tři muži, které okamžitě poznala, jeden z členů rodiny Agnelliových s manželkou, dva bankéři a starosta Torriani v doprovodu své ženy.
D'Alaqua vstal, srdečně ji uvítal a stiskl jí ruku. Kardinál Visier ji pozdravil lehkým úsměvem.
D'Alaqua Sofii posadil vedle starosty a jeho ženy a doktora Bolarda. Sám seděl vedle kardinála.
Cítila, že muži se na ni po očku dívají, všichni s výjimkou kardinála, Bolarda a D'Alaquy, a věděla, že toho večera je obzvlášť přitažlivá, poněvadž si na svém zevnějšku dala záležet.
Odpoledne byla u kadeřníka a znovu zašla k Armanimu - tentokrát si tam koupila elegantní červený kostým, kazak a kalhoty, v barvě, kterou návrhář používal jen zřídka. Byla v něm nápadná a vyhlížela skvěle, ujistili ji Marco i Giuseppe. Kazak měl vyzývavý výstřih a starosta jí do něj co chvíli zabloudil očima.
Marco se podivoval, že D'Alaqua pro ni nepřijel osobně a poslal pro ni vůz. Sofia chápala, co tím D'Alaqua chtěl říci: že o ni nemá žádný osobní zájem, a je jen dalším hostem.
Ten člověk stavěl mezi ně dva mohutné zátarasy, a třebaže postupoval citlivě, nemohla o jeho postoji nijak pochybovat.
O přestávce se přesunuli do D'Alaquova soukromého salonku a tam jim nabídli šampaňské a jednohubky. Sofia si nevzala ani jedno, ani druhé, aby si nerozmazala líčidlo a rtěnku.
"Líbí se vám ta opera, paní doktorko?"
Kardinál Visier si ji při té otázce zkoumavě prohlížel.
"Ano, Eminence. Pavarotti byl dnes večer úžasný."
"Opravdu ano, i když La Boh? me není jeho nejlepší opera."
V salonku se objevil Guido Bonomi a vřele pozdravil D'Alaquovy hosty.
"Sofie, jste překrásná! Vaše krása mě vždycky znovu překvapí, přestože jsem vás viděl den předtím. Stávalo se mi to, už když jste byla mou žačkou na univerzitě, a teď také. Mám celý seznam přátel, kteří se nemohou dočkat, až vás poznají, a také kolika žárlivých manželek, poněvadž kukátka jejich manželů se častěji upírají na vás než na Pavarottiho. Patříte k ženám, které ty ostatní znervózňují."
Sofia se začervenala. Bonomiho poklony jí připadaly nemístné. Choval se k ní frivolně, a to jí vadilo. Vztekle a vážně se na něj zadívala, a Bonomi pochopil sdělení v jejích zelených očích.
"Takže vás očekávám na večeři. Eminence, doktorko Galloniová, starosto…"
D'Alaqua postřehl Sofiino rozladění a přistoupil k ní.
"Guido je takový, a vždycky býval. Je to výtečný člověk, vynikající odborník na středověké umění, ovšem jako osobnost řekněme nezná míru. Nezlobte se na něj."
"Nezlobím se na něj, ale sama na sebe. Říkám si, co tu pohledávám. Já sem nepatřím. Pokud vám to nebude vadit, až skončí představení, vrátím se do hotelu."
"Ne, neodcházejte. Zůstaňte s námi a odpusťte svému starému profesorovi, že vám svůj obdiv nedokáže vyjádřit jinak."
"Je mi líto, ale raději půjdu. Po pravdě nemá smysl, abych chodila k Bonomimu na večeři. Bývala jsem jeho žačka, nic víc. Neměla jsem se ani dát zlákat Bonomiho pozváním, abych přišla do opery, zabírala místo ve vaší lóži, mezi vašimi hosty a přáteli, zkrátka a dobře se vám vnucovala. Do vaší společnosti se nehodím a omlouvám se za potíže, které jsem vám mohla způsobit."
"Vy jste mi žádné potíže nezpůsobila, ujišťuji vás."
Zvonek ohlásil začátek druhého jednání a oba vešli do lóže.
Sofia si všimla, že ji D'Alaqua nenápadně pozoruje. Měla chuť vyběhnout ven a utéci, ale neudělá to. Nechtěla se zesměšnit ani se chovat jako malá. Vydrží tu až do konce, rozloučí se a víckrát už D'Alaquovi nezkříží cestu. Ten člověk neměl se Síndone nic společného, a ať si Marco těm mocným nedůvěřoval sebevíc, nemyslela, že by stáli za těmi požáry nebo za pokusem o vloupání do katedrály. Bylo to směšné, a tak to řekne svému šéfovi.
Když představení skončilo, diváci vestoje Pavarottimu tleskali. Sofia toho využila, aby se rozloučila se starostou a jeho ženou, s manžely Agnelliovými a s bankéři. Nakonec přistoupila ke kardinálu Visierovi.
"Dobrou noc, Eminence."
"Vy odcházíte?"
"Ano."
Visier překvapeně našel pohledem D'Alaquu. Ten se živě bavil s Bolardem o hlasovém rejstříku sopranistky a dokonalosti árií v Pavarottiho podání.
"Paní doktorko, byl bych rád, kdybyste s námi na tu večeři šla," ujistil kardinál Sofii.
"Vy můžete pochopit líp než kdo jiný, proč se necítím dobře, Eminence. Raději půjdu. Nechci působit žádné potíže."
"Budiž, pokud vás nepřesvědčím… doufám, že vás ještě někdy uvidím. Vaše hodnocení moderních archeologických metod mi připadalo velice originální. Já jsem totiž studoval archeologii, než jsem se plně zasvětil církvi."
D'Alaqua je přerušil.
"Auta už čekají…"
"Paní doktorka s námi nepojede," sdělil mu Visier.
"To je mi líto. Byl bych rád, kdybyste jela s námi, pokud ale chcete raději odejít, odvezou vás do hotelu stejným vozem, který vás přivezl."
"Děkuji vám, ale radši se projdu, do hotelu to není nijak daleko."
"Promiňte, paní doktorko," přerušil ji kardinál Visier, "ale připadá mi opovážlivé, abyste šla sama. V Turínu to není jednoduché, cítil bych se klidněji, kdybyste přistoupila na to, že vás odvezou."
Sofia se rozhodla, že na to přistoupí, aby si nemysleli, že je paličatá a popudlivá, kdyby trvala na tom, že půjde sama.

"Dobrá, a děkuji vám."
"Vůbec mi neděkujte. Vy jste čestný člověk, který má své zásady, nedovolte, aby vás zlomili. I když si domýšlím, že vaše krása vám přináší spíš nesnáze než výhody, právě proto, že jste jí nikdy nevyužila ve svůj prospěch."
Kardinálova slova Sofii utěšila. D'Alaqua ji doprovodil až k auta.
"Jsem rád, paní doktorko, že jste přišla."
"Děkuji."
"Zdržíte se v Turínu?"
"Ano, dost možná, že tady pobudu ještě čtrnáct dní."
"Zavolám vám, a pokud budete mít čas, těšilo by mě, kdybychom spolu poobědvali."
Sofia nevěděla, jak odpovědět, a jenom naznačila lehké ‚ano', zatímco D'Alaqua zavíral dveře auta a udílel šoférovi pokyny, aby ji odvezl do hotelu.
Jedno ovšem Sofia nevěděla: že kardinál Visier Guida Bonomiho důrazně vypeskuje.
"Profesore Bonomi, urazil jste doktorku Galloniovou a urazil jste nás všechny, kteří jsme s ní byli. Váš přínos církvi je nepopiratelný a všichni jsme vám zavázáni za to, co děláte jako hlavní odborník na středověké sakrální umění, ale to vám ještě nedává právo chovat se jako hulvát."
D'Alaqua užasle sledoval kardinálovo plísnění.
"Netušil jsem, Paule, že ta doktorka na tebe udělala takový dojem."
"Bonomiho jednání mne pohoršilo. Choval se jako neotesanec a bezdůvodně doktorku Galloniovou urazil. Občas si říkám, jak je možné, že Bonomiho umělecké nadání ho neprovází i v jiných oblastech života. Doktorka Galloniová mi připadá jako čestná, inteligentní a vzdělaná osoba, žena, do které bych se zamiloval, kdybych nebyl kardinál, kdybych nebyl… kdybychom nebyli to, co jsme."
"Tvá upřímnost mě překvapuje."
"No tak, Umberto, víš stejně jako já, že celibát je těžká volba, právě tak těžká jako nutná. Já jsem ho vždycky zachovával. Bůh ví, že jsem tu zásadu dodržoval, ale to neznamená, že když vidím inteligentní a krásnou ženu, nedokážu ji ocenit. Byl bych pokrytec, kdybych tvrdil opak. Máme oči, vidíme, a stejně jako obdivujeme nějakou sošku od Berniniho, jako nás dojímají Feidiovy mramory nebo nás mrazí při pohledu na strohé kameny etruské hrobky, dokážeme ocenit hodnotu osob. Neurážejme svou inteligenci předstíráním, že nevidíme krásu a schopnosti doktorky Galloniové. Předpokládám, že něco podnikneš, abys ji usmířil."
"Ano, zavolám jí a pozvu ji na oběd. Víc udělat nemůžu."
"Já vím. Víc dělat nemůžeme."

"Sofie…"
Ana Jiménezová právě vcházela do hotelu, když Sofia vystoupila z auta.
"A sakra. Vám to ale sluší. Jdete z nějakého večírku?"
"Mám za sebou noční můru. A co vy, jak se vám daří?"
"Jakž takž, je to těžší, než jsem si myslela, ale nevzdávám to."
"Děláte dobře."
"Už jste večeřela?"
"Ne, ale zavolám teď na pokoj Marcovi. Jestli ještě nevečeřel, řeknu mu, aby přišel do hotelové restaurace."
"Vadilo by vám, kdybych se k vám připojila?"
"Mně ne, ale nevím, jak mému šéfovi. Počkejte minutku a řeknu vám to."
Z recepce se Sofia vrátila se vzkazem v ruce. "Šel spolu s Giuseppem na večeři k veliteli turínských carabinieri."
"Tak se navečeříme samy, já vás zvu."
"Ne, zvu já vás."
Objednaly si večeři a láhev Barolo a jedna druhou si úkosem zkoumavě prohlížely.
"Sofie, v historii Síndone je jedna nejasná epizoda."
"Jenom jedna? Já bych řekla, že jsou nejasné všechny. Její objevení v Edesse,, její zmizení v Konstantinopoli…"
"Četla jsem, že v Edesse existovala velice starobylá a vlivná křesťanská obec, tak silná, že tamější emír musel bojovat s byzantským vojskem, poněvadž nechtěli vydat plátno Ježíšovo…"
"Ano, to je pravda. Roku 944 se Byzantinci zmocnili Mandylionu ve válce proti mohamedánům, kteří v té době v Edesse vládli. Byzantský císař Romanus Lecapenus chtěl získat Mandylion, poněvadž věřil, že s jeho přispěním se mu dostane ochrany Boží, která mu dodá nepřemožitelnosti a bude ho chránit. Vyslal vojsko pod velením svého nejlepšího generála a navrhl edesskému emírovi dohodu: pokud mu Svaté plátno vydá., vojsko odtáhne, aniž by napáchalo škody, štědře za Mandylion zaplatí, a navíc propustí na svobodu dvě stě mohamedánských zajatců.
Křesťanská obec v Edesse však emírovi odmítla Mandylion vydat, a ten, i když sám muslim, se z. obavy, že plátno má kouzelnou moc, rozhodl bojoval. Byzantinci zvítězili a 16. srpna roku 944 Mandylion přivezli do Byzance. V byzantské liturgii se ten den oslavuje jako památný. Ve vatikánských archivech je uložen text kázání arcidiákona Gregoria, když plátno přijímal do úschovy.
Císař ho nařídil uložit v kostele Panny Marie z Blanquernes, kde ho každý pátek uctívali věřící. Odtud se ztratilo a nejsou o něm zprávy až do jeho objevení ve Francii ve 14. století."
"Odvezli si ho templáři? Někteří autoři tvrdí, že to byli oni, kdo se Síndone zmocnil."
"To je těžké říci. Templářům se přičítá všechno možné, leckdo si je představuje jako nadlidi, schopné dokázat cokoliv na světě. Možná že se Mandylionu zmocnili, a možná ne. Křižáci rozsévali smrt a zmatek všude, kudy prošli. Možná že Balduin de Courtenay, který se dostal na císařský trůn v Konstantinopoli, ho dal do zástavy, a od té doby se ztratilo."

"Že by Síndone zastavil?"
"Je to jedna z mnoha teorií. Neměl peníze, aby udržoval svou říši, žebral u evropských králů a velmožů a prodal mnoho relikvií, které křižáci přivezli ze Svaté země, mimo jiné svému strýci Ludvíku Svatému, králi Francie. Možná že templáři, bankéři té doby, kteří se také snažili získávat ostatky svatých, Balduinovi za Svaté plátno zaplatili. Neexistuje ovšem žádný dokument, který by to potvrzoval."
"Já osobně myslím, že si ho odvezli templáři."
"A proč?"
"To nevím, ale vy sama jste tu možnost nadhodila. Odvezli ho do Francie, kde se pak znovu objevilo."
Pokračovaly v tom rozhovoru ještě hodnou chvíli. Ana zůstala u templářů a dávala volný průchod své představivosti, Sofia citovala historické údaje.
Marco a Giuseppe na ně narazili cestou k výtahu.
"Co tu, prosím tě, děláš?" zeptal se Giuseppe.
"Večeřela jsem s Anou a užily jsme si příjemný večer."
Marco se k tomu nijak nevyjádřil. Zdvořile Anu pozdravil a vyzval Sofii a Giuseppeho, aby s ním zašli do hotelového baru na poslední skleničku.
"Co se stalo?"
"Bonomi všechno zpackal. Pokoušel se mi říci, jak mi to sluší, a málem mne přitom urazil. Cítila jsem se velice trapně, a když opera skončila, odjela jsem. Podívej, Marco, nechci být někde, kam se nehodím. Byla jsem tam jako páté kolo u vozu, a velice mě to ponižovalo."
"A co na to D'Alaqua?"
"Zachoval se jako džentlmen, a kardinál Visier kupodivu také. Nechrne je na pokoji."
"To ještě uvidíme. Nehodlám zanedbat žádný směr vyšetřování, i kdyby se zdál sebevíc nesmyslný. Tentokrát ne."
Sofia věděla, že si půjde za svým.
***
Ana Jiménezová seděla na okraji postele - celý zbytek zabíraly papíry, poznámky a knihy - a uvažovala o rozhovoru, který se Sofií vedla.
Jaký asi byl Romanus Lecapenus, císař, jenž obyvatelům Edessy Svaté plátno uloupil? Představovala si ho jako krutého a pověrčivého vladaře, posedlého mocí.
Historie Síndone opravdu nebyla procházka růžovým sadem: války, požáry, loupeže… a to všechno, aby ji získali, pro onen sklon, zakořeněný v srdcích lidí, věřit, že některé předměty mají kouzelnou moc.
Ana nebyla katolička, aspoň ne opravdová. Jako téměř každý ve Španělsku byla pokřtěná, nevzpomínala si však, že by od prvního přijímání kdy byla na mši.
Odstrčila papíry, poněvadž byla ospalá, a jako pokaždé před spaním si vzala jednu z Kavafisových knih a bezmyšlenkovitě našla jednu ze svých oblíbených básní:
Neskutečné a milované hlasy mrtvých i těch, které jsme ztratili, třebaže žijí.
Někdy k nám promlouvají v Našich snech, jindy se ozvou v našich myšlenkách.
Jen na okamžik zaslechneme jejich zvuk jako ohlas prvních veršů našeho života, jako hudbu, která odeznívá v noční dáli.
Usnula s myšlenkou na bitvu, kterou byzantské vojsko svedlo s edesským emírem. Slyšela hlasy vojáků, praskání hořícího dřeva a pláč dětí, které se držely za ruku svých matek a vyděšeně hledaly útočiště, kde by si zachránily život.
Viděla ctihodného starce, obklopeného dalšími starci a rozvážnými muži, jak na kolenou prosí o zázrak, který se však nestal.
Pak už stařec přistoupil k jakési schránce, vytáhl z ní pečlivě složené plátno a předal je mohutnému mohamedánskému vojákovi, který jen stěží přemáhal své dojetí, když ty muže před sebou oloupil o jejich drahocennou relikvii.
Dlouho a urputně bojovali za Mandylion křesťanů, poněvadž Ježíš byl velký prorok, dopřej mu Alláh věčnou slávu.
Generál byzantských vojsk převzal Mandylion z rukou jednoho z edesských šlechticů a jako vítěz se spěšně vydal na zpáteční cestu do Konstantinopole.
Zdi domů nebylo pro dým ani vidět a byzantští vojáci, kteří město vydrancovali, nakládali svou kořist do vozů tažených mulami.
Starý edesský biskup měl pocit, že ho Bůh opustil. O chvíli později, v kamenném kostele, který zůstal stát, vedle kříže a v kruhu kněží a nejvěrnějších křesťanů se zapřísáhli, že Mandylion získají zpátky, i kdyby tomu měli zasvětit celý život.
Oni, potomci písaře Ticia, obra Obodase, Josarova synovce Izaze, Jana z Alexandrie a tolika dalších křesťanů, kteří pro Mandylion obětovali život, oni ho získají zpátky, a pokud ne, jejich potomci neustanou v úsilí, dokud ten úkol nesplní.
Tak přísahali před Bohem, před obrovským dřevěným křížem, který se tyčil na oltáři, před obrazem Ježíšovy matky a na Písmo svaté.
Ana se s křikem probudila. Cítila, že ji svírá úzkost, tak živý onen tíživý sen byl.
Došla si do lednice pro vodu a otevřela v pokoji okno, aby vpustila dovnitř svěží ranní vzduch.
Kavafisova báseň jako by se změnila ve skutečnost, a hlasy mrtvých se násilím vedraly do jejího snu. Cítila, že to, co v něm viděla a slyšela, se skutečně stalo. Byla si jistá, že tomu tak bylo.
Dala si sprchu a cítila se líp. Neměla chuť k jídlu, takže ještě chvíli zůstala v pokoji a hledala v knihách, které si nakoupila, informace o Balduinovi de Courtenay, králi žebrákovi. Mnoho nenašla, takže si otevřela internet, i když k informacím na síti neměla přílišnou důvěru. Pak začala hledat informace o templářích a ke svému překvapení našla stránku, která údajně patřila samotnému řádu, ovšem templáři přece neexistovali, takže zavolala vedoucímu informatiky svých novin. Vysvětlila mu, co chce.

Půl hodiny nato jí informatik zavolal zpátky. Adresa dotyčné webové stránky templářů byla v Londýně, patřičně zaregistrovaná a naprosto legální.

29

Addaio vešel do svého domu a snažil se nepůsobit hluk. Byl po cestě unavený. Jel raději přímo do Urfy, aniž by přespal v Istanbulu.

Gunera to překvapí, až ho ráno najde. Neohlásil mu svůj návrat, a Sboru také ne.

Bakkalbasi zůstal v Berlíně s tím, že odtud pojede do Curychu a tam dá převést peníze, jimiž zaplatí těm dvěma mužům z věznice ochotným zabít Mendíbže.

Mrzelo ho, že Mendíbž musí zemřít. Byl to dobrý chlapec, milý a bystrý, ale sledovali by ho a objevili by jejich sbor.

Podařilo se jim přežít Peršany, křižáky, Byzantince i Turky. Dlouhá staletí žili v utajení a plnili svěřený úkol.

Bůh by k nim měl být milostivý, protože byli opravdoví křesťané, ale nebyl: sesílal na ně strašlivé zkoušky, a teď musel zemřít Mendíbž.

Pomalu vystoupil po schodech a vešel do svého pokoje. Postel byla připravená. Guner mu ji chystal vždycky, dokonce i když odjel na cesty jako teď. Jeho přítel mu vždycky věrně sloužil, staral se o jeho pohodlí a každé jeho přání vytušil dřív, než je vyslovil.

Byl jediný, kdo s ním mluvil otevřeně a kdo se odváži] ho kritizovat. Občas se Addaiovi dokonce zdálo, že v jeho slovech slyší vyzývavý tón. Ale ne, Guner by ho nezradil. Byla to hloupost, myslet si něco takového. Kdyby mu nedůvěřoval, nemohl by snášet břemeno, které nesl od chvíle, kdy sotva dospěl.

Zaslechl tiché zaklepání na dveře a pospíšil si otevřít.

"Ty ses probudil, Gunere?"

"Nespím už kolik dnů. Mendíbž zemře?"

"To jsi vstal proto, aby ses mne zeptal na Mendíbže?"

"Je snad něco důležitějšího než život člověka, pastýři?"

"Přišel jsi mě trápit?"

"Ne, nedej Bůh. Jenom se dovolávám tvého svědomí, abys už s tím šílenstvím skoncoval."

"Odejdi, Gunere, potřebuji si odpočinout."

Guner se napůl otočil a vyšel z místnosti, zatímco Addaio zatínal pěsti a potlačoval hněv, který jím lomcoval.

30

"Měla jste špatnou noc?" zeptal se Giuseppe Any, která roztržitě ukusovala francouzský rohlík.

"Á, to jste vy! Dobré jitro. Ano, opravdu jsem měla špatnou noc. A kde je doktorka Galloniová?"

"Každou chvíli už přijde dolů. Neviděla jste mého šéfa?"

"Ne, toho jsem neviděla. Právě jsem přišla."

Stoly v hotelové jídelně byly všechny obsazené, takže se Giuseppe dvakrát nerozmýšlel a přisedl si k Aninu stolu.

"Nebude vám vadit, když si tu objednám kávu?"

"Vůbec ne. Jak pokračujete s vyšetřováním?"

"Tahle práce je na dlouhé lokte. A jak to jde vám?"

"Nasávám do sebe historii. Přečetla jsem několik knih, vyhledala jsem si dokumentaci na internetu, ale řeknu vám upřímně: včera večer, když jsem poslouchala Sofii, dozvěděla jsem se toho víc než ze všeho, co jsem v minulých dnech přečetla."

"Ano, Sofia věci vysvětluje tak, že je člověk vidí. Mně už se to stalo také. Řekněte mi, máte nějakou teorii?"

"Žádnou solidní, a dnes mám těžkou hlavu: měla jsem zlé sny."

"To se stává, když někdo nemá čisté svědomí."

"Co to říkáte?"

"To mi říkávala matka, když jsem se jako malý s křikem probudil. Ptávala se: ‚Giuseppe, žes dneska provedl něco, co jsi neměl?" Tvrdila, že těžké sny jsou varování, které nám dává svědomí."

"Tedy já si nevzpomínám, že bych včera udělala něco zvláštního, co by tížilo mé svědomí. Vy jste jen policista, nebo také historik?"

"Jen policista, a to mi stačí. Ale mám to štěstí, že pracuju v Odboru pro umění, za ty roky po Marcově boku jsem se hodně naučil."

"Vidím, že svého šéfa všichni zbožňujete."

"Ano, váš bratr vám o něm jistě také vyprávěl."

"Santiago si ho velice váží. Jednou mě vzal s sebou k nim na večeři, a kromě toho jsem se s ním ještě dvakrát nebo třikrát setkala."

Sofia přišla do jídelny a okamžitě je uviděla. "Co je s tebou, Ano?"

"Nejspíš si začnu dělat starosti. To je na mně tak vidět, že jsem měla špatnou noc?"

"Jako kdybys svedla nějakou bitvu."

"Po pravdě jsem uprostřed bitvy byla, viděla jsem děti rozsekané na kusy a jejich matky, které znásilnili, a dokonce jsem cítila černý kouř požáru. Byl to strašlivý zážitek."

"Je to na tobě vidět."

"Sofie, vím, že ti možná budu připadat vlezlá, ale pokud dnes najdeš volnou chvilku a nemáš nic proti tomu, ráda bych si s tebou ještě promluvila."

"Dobrá, ještě nevím kdy, ale v zásadě se můžeme sejít."

To už ke stolu přistoupil i Marco a četl si nějaký lístek.
"Přeji vám všem dobrý den. Sofie, mám tady vzkaz od otce Charnyho. Bolard nás za deset minut čeká v katedrále."
"Kdo je to otec Charny?" zeptala se Ana.
"Otec Yves de Charny," odpověděla Sofia.
"Nebuďte zvědavá, Ano," odpověděl Marco.
"Já musím."
"Dobrá, jestli už jste po snídani, jděte každý po své práci. Giuseppe, ty…"
"Ano, jdu tam. Potom ti zavolám."
"Pojďme, Sofie, pokud si pospíšíme, přijdeme na tu schůzku s Bolardem včas. Ať máte dobrý den, Ano."
"Pokusím se."

Cestou do katedrály se Marco vyptával Sofie na Anu Jiménezovou.
"Kolik toho ví?"
"To nevím, vyptává se, ale nic neřekne. Působí bezmocně, ale řekla bych, že si ví rady líp, než se zdá, a je inteligentní. Vyptává se, vyptává, ale sama drží jazyk za zuby. Zdálo by se, že nic nemá, ale nebyla bych si tím tak jistá."
"Je velice mladá."
"Ale je chytrá."
"Tím líp pro ni. Mluvil jsem s Europolem, a pomůžou nám. Začnou hlídat hranice, letiště, celnice, nádraží… Až budeme hotovi s Bolardem, půjdeme na ústředí carabinieri. Chci, abys viděla sestavu, kterou organizuje Giuseppe: Mnoho lidí mít nebudeme, ale doufám, že to stačí. Ostatně sledovat takového němého by nemělo být zvlášť těžké."
"Jak myslíš, že naváže spojení, až ho pustí?"
"To nevím, ale pokud patří k nějaké organizaci, musí mít nějakou kontaktní adresu, jít na nějaké smluvené místo. Trojský kůň nás povede, můžeš být klidná. Ty zůstaneš na ústředí carabinieri a budeš celou akci koordinovat."
"Já? Ne, nechci, radši půjdu s vámi."
"Nevím, nač můžeme narazit, a ty nejsi policistka. Nedokážu si tě představit, jak se za tím němým honíš po Turínu."
"On mě přece nezná, můžu se zúčastnit sledování."
"Někdo na ústředí zůstat musí, a ty se na to hodíš. Všichni s te bou budeme ve spojení pomocí vysílaček a budeš vědět o všem, co se děje. John Barry přesvědčil svoje kolegy ze CIA, aby nám neoficiálně pomohli. Půjčí nám miniaturní kamery, abychom toho němého mohli zabírat, ať půjde, kam chce, a ty na ústředí budeš ten signál přijímat, jako kdybys stála na ulici. Giuseppe dohodl s ředitelem věznice, že nám dovolí, abychom se tomu němému podívali na boty."
"Dáte mu tam mikrofon?"
"Ano. Právě to máme v úmyslu. Problém je, že nenosí boty, ale tenisky, a do těch ho bude těžší instalovat, ale mládenci ze CIA nám pomůžou tu potíž vyřešit. Ve Spojených státech jsou na sportovní obuv zvyklejší než v Evropě. Tady víc nosíme pevné boty."
"Hm, to mě vůbec nenapadlo… Máme už na tu akci soudní povolení?"
"Doufám, že tenhle problém dořeším nejpozději zítra."
Mezitím došli do katedrály. Otec Yves už na ně čekal a zavedl je do místnosti, kde Bolard a vědecká komise zkoumali Síndone. Nechal je tam a sám se omluvil s tím, že má mnoho práce.

31
"Můj pane, přijel posel od vašeho strýce."
Balduin vyskočil z postele. Ještě si protíral oči, už však nařídil komořímu, aby posla uvedl dovnitř.
"Musíte se obléknout, pane, jste přece císař, a ten posel je šlechtic ode dvora francouzského krále."
"Pascale, kdybys mi to nepřipomínal, dokonce i já bych zapomněl, že jsem císař. Takže mi pomoz. Mám nějaký hermelínový plášť, který jsem ještě nezastavil ani neprodal?"
Pascal de Molesmes, francouzský šlechtic a poddaný krále Francie, který ho postavil po bok svého nešťastného synovce, na císařovu otázku neodpověděl.
Ten byl opravdu bez prostředků. Před nedávnem dal strhat olovo ze střech svého paláce a zastavil ho Benátčanům, kteří dík jeho finančním potížím dělali výtečné obchody.
Potom už císař zasedl v trůnní síni a jeho šlechtici si mezi sebou neklidně šuškali v očekávání zpráv od francouzského krále.
Robert de Dijon poklekl jedním kolenem na podlahu a poklonil se císaři. Ten mu posunkem naznačil, aby vstal.
"Tak tedy, jaké zprávy přinášíš od mého strýce?"
"Jeho Veličenstvo král svádí líté boje ve Svaté zemi, aby osvobodil hrob našeho Pána. Nesu vám dobrou zprávu: dobyli jsme Damiettu. Král postupuje a hodlá dobýt území na Nilu směrem k Jeruzalému. V tu chvíli vám nemůže pomoci tak, jak by si přál, poněvadž náklady na tažení víc než přesahují roční příjmy koruny. Doporučuje vám, abyste měl trpělivost a víru v Pána. Už brzy vás povolá k sobě jako oddaného a milovaného synovce, jímž jste, a pak vám pomůže vyřešit strasti, které vás v současné době sužují."
Balduin zkřivil tvář a div mu nevyhrkly slzy, důrazný pohled Pascala de Molesmes mu však připomněl jeho postavení.
"Rovněž vám přináším dopis Jeho Veličenstva."
Šlechtic vytáhl zapečetěný list a předal ho císaři. Ten chabě natáhl ruku a bez prohlížení ho předal Pascalovi de Molesmes.
Nastavil Robertovi de Dijon ruku a šlechtic mu symbolicky políbil císařský prsten.

"Dáte mi odpověď na králův dopis?"
"Vracíte se zpátky do Svaté země?"
"Ještě předtím musím ke dvoru doni Blanky Kastilské, nesu jí dopis od jejího syna, našeho dobrého krále Ludvíka. Jeden z rytířů, kteří mne doprovázejí, však dychtí vrátit se zpátky a bojovat po králově boku. Ten ponese zprávu, kterou Vaše Veličenstvo svému královskému strýci ráčí zaslat."
Balduin přikývl na souhlas a vstal. Bez ohlédnutí vyšel z trůnní síně, zkrušený zprávou, že jeho strýc, král Francie, mu nemůže pomoci.
"Co teď budu dělat, Pascale?"
"Totéž, co jste už dělal dřív, můj pane."
"To mám znovu objíždět dvory svých příbuzných, kteří nejsou schopni pochopit, jak je důležité, aby křesťané udrželi Konstantinopoí? Nepomáhají přece mně. Konstantinopol je poslední bašta proti mohamedánům, je to křesťanská země, jenže Benátčané jsou chamtiví a za mými zády se domlouvají s Otomany, Janovany nezajímá nic jiného než výhodné obchody a moji bratranci z Flander naříkají, že nemají dost prostředků, aby mi pomohli. Lžou! Mám znovu padat na kolena před jinými panovníky a doprošovat se jich, aby mi pomohli zachovat říši? Co myslíš, odpustí mi Bůh to, že jsem zastavil trnovou korunu jeho ukřižovaného Syna?
Nemám z čeho zaplatit vojákům, služebnictvu v paláci ani svým šlechticům. Nemám nic, vůbec nic. Stal jsem se králem v jednadvaceti letech a tenkrát jsem snil o tom, že vrátím království všechnu jeho slávu, že se pokusím získat zpátky ztracená území, a co jsem dokázal? Nic. Od té doby, co křižáci rozdělili říši a vydrancovali Konstantinopol, udržuji království jen s největším úsilím, a dobrý papež Inocenc k mým prosbám také zůstává hluchý."
"Uklidněte se, pane. Váš strýc vás neopustí."
"Copak jsi neslyšel jeho poselství?"
"Ano, říká, že vás k sobě povolá, až porazí Saracény."
Císař seděl v majestátním křesle, z kterého už dávno dal strhat zlaté prýmky, které je zakrývaly, tahal se za bradku a škubal pravou nohou bezděčným pohybem, který prozrazoval jeho znepokojení.
"Můj pane, musíte si přečíst dopis od francouzského krále."
Pascal de Molesmes mu podal zapečetěný list, na který Balduin mezitím už zapomněl - natolik ho trápila jeho tísnivá situace.
"Ano, ovšem, můj strýc mi píše! Nejspíš proto, aby mi doporučil, že mám být dobrým křesťanem a neztrácet naději v Boha, našeho Pána."
Císař rozlomil pečeť, upřel oči na dopis a v jeho tváři se rozhostil úžas.
"Můj ty Bože! Můj strýc neví, co požaduje."
"Král vás o něco žádá, pane?"
"Ludvík mne ujišťuje, že vzdor potížím, které v důsledku výdajů na křížové tažení má, je ochoten mi vypomoci značnou částkou ve zlatě, pokud mu vydám Mandylion. Touží po tom, aby ho mohl ukázat své matce, nejkřesťanštější doně Blance. Ludvík mne žádá, abych mu tu relikvii prodal nebo na několik let pronajal. Píše, že se setkal s mužem, který ho ujistil, že Mandylion má zázračnou moc, jednoho krále Edessy prý už vyléčil z malomocenství, a ten, kdo ho má, nepozná utrpení. Pokud přistoupím na jeho žádost, mám prý s hrabětem de Dijon dojednat podrobnosti."
"A co uděláte?"
"Ty se mě vůbec ptáš? Víš, že mi Mandylion nepatří, a i kdybych chtěl, nemohl bych ho vydat svému strýci, dobrému králi Francie."
"Co kdybyste se pokusil přesvědčit biskupa, aby vám ho vydal?"
"To není možné! I kdybych se ho snažil přesvědčit, trvalo by to měsíce, a stejně bych neuspěl. Nemohu čekat - řekni mi, co ještě mohu zastavit, zbývá nám ještě nějaká významná relikvie, která by byla hodna mého královského bratrance?"
"Ano."
"Opravdu? A která?"
"Pokud přesvědčíte biskupa, aby vám Mandylion vydal…"
"To nikdy neudělá."
"Copak jste ho o to už žádal?"
"Bedlivě ho střeží. Ta relikvie zázrakem přečkala drancování křižáků. Odevzdal mu ji jeho předchůdce a on přísahal, že ji bude chránit vlastním životem."
"Vy jste přece císař."
"Ale on biskup."
"Je to váš poddaný. Pokud neuposlechne, pohrozte mu, že mu dáte uřezat uši a nos."
"To je strašné!"
"Jinak přijdete o svou říši. To plátno je posvátné, a kdo ho má, nemusí se ničeho obávat. Pokuste se o to."
"Dobrá, promluv s biskupem. Řekni mu, že přicházíš mým jménem."
"To udělám, ale nespokojí se tím, že si promluví se mnou; bude nutné, abyste ho o to požádal vy."
Císař se zkrušeným výrazem zalomil rukama. Obával se setkání s biskupem. Co mu řekne, aby ho přesvědčil a ten aby mu Mandylion vydal?
Usrkl doušek granátově rudého vína a posunkem naznačil Pascalovi de Molesmes, že chce zůstat sám. Potřeboval přemýšlet.
***
Rytíř zamyšleně přecházel po břehu a naslouchal vlnám, narážejícím na pobřežní oblázky. Neuvázaný kůň na něho

trpělivě čekal jako věrný přítel, jímž mu v tolika bitvách opravdu byl.
Bospor zalévalo světlo soumraku a Bartolomé dos Capelos pocítil v kráse té chvíle dech Boží.
Jeho kůň nastražil uši. Rytíř se otočil a na prašné cestě uviděl postavu na koni.
Ruka mu sklouzla k meči, spíš pudově než na obranu, a čekal, zda muž, který přijíždí, je ten, koho čeká.
Nově příchozí seskočil z koně a kvapně zamířil na břeh, kde ho Portugalec s chladným výrazem očekával.
"Opozdil jste se," řekl Bartolomé.
"Obsluhoval jsem císaře, dokud nebyl po večeři. Teprve pak jsem se mohl vytratit z paláce."
"Dobrá. Co mi chcete říci, a proč tady?"
Zavalitý muž nevysoké postavy s nažloutle hnědou pletí a myšíma očima rozvažoval, co má od templářského rytíře čekat. Musel se před ním mít na pozoru.
"Pane, zjistil jsem, že císař požádá biskupa, aby mu vydal Mandylion."
V obličeji Bartolomého dos Capelos se nepohnul jediný sval. Jako by mu na zprávě, kterou se právě dozvěděl, v nejmenším nezáleželo. "A jak ses to dozvěděl?"
"Slyšel jsem císaře, jak hovoří s panem de Molesmes."
"Co hodlá císař s Mandylionem udělat?"
"Je to poslední drahocenná relikvie, která mu zbývá, a on ji zastaví. Víte přece, že království je na mizině. Prodá ji svému strýci, francouzskému králi."
"Tumáš, a zmiz."
Templář mu předal několik mincí a muž se vyhoupl na koně a blahopřál si, jak se mu poštěstilo. Rytíř mu za jeho zprávu dobře zaplatil.
Už léta pro templáře v paláci špehoval. Věděl, že rytíři s červeným křížem tam mají i další špehy, nevěděl však koho.
Templáři byli jediní, kdo ve zbídačelé říši měl hotové peníze, a mnoho lidí, šlechtice nevyjímaje, jim sloužilo.
S Portugalcem to nijak nepohnulo, když mu řekl, že císař hodlá Mandylion zastavit. Možná to už templáři věděli od jiného ze svých špehů, pomyslel si muž. Dobrá, pomyslel si, to není můj problém. Tím, co jsem dostal, se mi náležitě odměnili.
Bartolomé dos Capelos zatím jel k sídlu Řádu v Konstantinopoli: opevněné budově u moře, kde žilo víc než padesát rytířů spolu se svými sloužícími a podkoními.
Dos Capelos zamířil do kapitulní síně, kde se jeho bratři v tu hodinu modlili. André de Saint-Rémy, jeho představený, mu dal znamení, aby se připojil. Uběhla už dobrá hodina od jeho příjezdu, když ho Saint-Rémy dal zavolat do místnosti, kde pracoval.
"Posaďte se, bratře, a povězte mi, co vám císařův číšník sdělil."
"Potvrzuje informaci velitele královské stráže: císař hodlá Mandylion zastavit."
"Rubáš Ježíše Krista…"
"Už dal zastavit trnovou korunu."
"Je tolik podvržených relikvií… Ale Mandylion mezi ně nepatří. Na tom plátně je krev Kristova, jeho opravdová tvář. Čekám na svolení našeho velmistra Guillauma de Sonnac k tomu, abych ho koupil. Už před několika týdny jsem mu poslal vzkaz, v kterém jsem vysvětloval, že Mandylion je v tu chvíli poslední opravdová relikvie, která v Konstantinopoli zůstává, a ze všech nejcennější. Musíme ji získat a střežit ji."
"A co když vám odpověď Guillauma de Sonnac nedorazí včas?"
"Pak přijmu rozhodnutí sám a doufám, že velmistr ho schválí."
"A co biskup?"
"Nechce ho císaři vydat. Víme, že Pascal de Molesmes za ním už byl a snažně žádal, aby ho vydal, ten však odmítl. Takže ho o vydání plátna přijde požádat císař osobně."
"Kdy?"
"Do týdne. Požádáme o schůzku s biskupem a navštívím císaře. Zítra vám vydám rozkazy, teď si jděte odpočinout."

Ještě se ani nerozbřesklo, když rytíři končili s prvními modlitbami toho dne.
André de Saint-Rémy soustředěně psal dopis, v němž žádal císaře o přijetí.
Východořímská říše dokonávala. Balduin byl císařem Konstantinopole a okolních území, tím to však téměř končilo a templáři s ním žili v nesnadné rovnováze. Balduin je velice často žádal o úvěr.
Saint-Remy si ještě ani nestačil uložit psací náčiní, když do místnosti kvapně vstoupil bratr Guy de Beaujeu.
"Pane, chce s vámi mluvit nějaký mohamedán. Přijel ještě s třemi dalšími…"
Převor templářů v Konstantinopoli zachoval klid a nejdříve uložil napsané listiny. "Známe ho?"
"To nevím. Má zahalený obličej a rytíři, kteří mají stráž u vchodu, ho nechtěli nutit, aby ho odhalil. Předal jim tento šíp, zhotovený z větve stromu a s pěti zářezy, a říká, že ho prý poznáte."
Guy de Beaujeu podal Saint-Rémymu šíp a viděl, že se jeho představený zachmuřil, jak si na dlani prohlížel větev, hrubě osekanou jako šíp, a pět zářezů.
"Uveďte ho dovnitř."
Za několik minut už do síně, kde ho Saint-Remy očekával, vstoupil vysoký, silný muž, oblečený sice prostě, ale v oděvu, jenž svědčil o jeho urozenosti.
Převor posunkem naznačil oběma templářským rytířům, kteří muslima doprovázeli, aby je nechali o samotě, a ti bez námitek uposlechli.

Když oba muži zůstali sami, podívali se jeden druhému do očí a zároveň se hlasitě rozchechtali.

"No tak, Roberte, proč chodíš v takovém přestrojení?"
"Býval bys mě poznal, i kdyby ti neukázali ten šíp?"
"Jistěže ano. Myslíš snad, že bych mohl nepoznat vlastního bratra?"
"To by bylo špatné znamení, ukazovalo by to, že moje přestrojení není dobré a že nevypadám jako Saracén."
"Bratři tě ale nepoznali."
"Snad ne. Buď jak buď, strávil jsem celé týdny v sedle a dokázal jsem přes území našich nepřátel dorazit až sem, aniž by nás kdo podezříval. Jsem rád, že si pamatuješ, jak jsme si jako chlapci rádi řezali vlastní šípy z větví, které jsme trhali ze stromů. Já jsem na ty své dělal vždycky pět zářezů, ty tři."
"Měl jsi nějaké nesnáze?"
"Nic, co bych s pomocí našeho mladého bratra Françoise de Charneyho nedokázal vyřešit."
"S kolika muži cestujete?"
"Se dvěma mohamedánskými zbrojnoši. O to snazší je projet bez povšimnutí."
"Pověz mi, jaké mi přinášíš zprávy od našeho velmistra?"
"Guillaume de Sonnac je po smrti."
"Cože? Jak se to stalo?"
"Rád bojoval po boku francouzského krále a podpora, kterou jsme mu poskytli, byla plodná. Jak víš, úspěšně jsme dobyli Damiettu. Král však hořel touhou zaútočit na Al-Mansúru, i když Guillaume de Sonnac ho vybízel k opatrnosti, aby mu sladkost úspěchu nezakalila smysly. Král je však tvrdohlavý. Složil slib, že znovu dobude Svatou zemi, a hořel touhou dostat se do Jeruzaléma."
"Tuším, že přinášíš špatné zprávy."
"Bohužel ano. Král chtěl dobýt Al-Mansúru. Měl v plánu Saracény obklíčit a napadnout je zezadu, jenže Robert de Artois, Ludvíkův bratr, se dopustil chyby, když vzal útokem jedno malé ležení a tím ajjúbovské vojáky varoval. Bitva byla krvavá."
Robert de Saint-Rémy si hřbetem ruky protřel oči, jako by tak mohl zaplašit vzpomínku na mrtvé, kteří mu vyvstávali v paměti.
Znovu viděl šarlatově červenou zem, nasáklou krví Saracénů i krví křižáků, a svoje druhy, kteří bez oddechu úporně bojovali a jejich meče se jako prodloužené paže zarývaly do útrob Saracénů. Ještě stále cítil únavu v kostech a hrůzu v duši.
"Padlo mnoho našich bratří. Velmistr utrpěl zranění, ale podařilo se nám ho zachránit."
André de Saint-Remy zachoval mlčení. Viděl, jak se v obličeji jeho mladšího bratra zračí výlev citů, živoucích vzpomínek na smrt a na utrpení.
"Spolu s rytířem Yvesem de Payens a Beltránem z Aragonu jsme Guillauma de Sonnac odnesli z bojiště, zraněného zákeřným šípem, a ujížděli jsme pryč, jak nejrychleji jsme mohli. Naše úsilí však bylo marné, během odvozu zemřel, zachvácen horečkou."
"A co král?"
"Porazili jsme je. Ztráty byly velké, na zemi ležely tisíce mrtvých a raněných, Ludvík však říkal, že Bůh stojí na jeho straně a on zvítězí. Tak povzbuzoval vojáky a měl pravdu, zvítězili jsme, nikdy však žádné vítězství nebylo tak křehké. Křesťanské oddíly se vydaly na cestu do Damietty, král však onemocněl úplavicí a vojáci byli hladoví a vyčerpaní. Nevím, jak se to stalo, vím pouze, že se vojsko vzdalo a Ludvík padl do zajetí."
V místnosti se rozhostilo těžké ticho a oba bratři, pohroužení do svých myšlenek, se málem nepohnuli z místa. Trvalo kolik minut, než někdo z nich pronesl slovo.
Oknem sem doléhala ozvěna hlasů templářských rytířů, kteří cvičili na prostranství před pevností. Bylo slyšet i skřípání vozů a rány kovářova kladiva.
Mlčení nakonec přerušil André de Saint-Remy:
"Řekni mi, kdo byl zvolen velmistrem?"
"Naším velmistrem je Renaud de Vichiers, mistr Francie a maršál Řádu. Určitě ho znáš."
"Ano, znám. Renaud de Vichiers je moudrý a zbožný muž."
"Nařídil vyjednávat se Saracény, aby dosáhl Ludvíkova osvobození. Královi šlechticové rovněž vyslali posly a naléhali na Saracény, aby jim sdělili cenu, za jakou jsou ochotni krále propustit. V době, kdy jsem odjížděl, jednání nijak nepokročila, velmistr však doufá, že dosáhne králova osvobození."
"Za jakou cenu to bude?"
"Ludvík nesmírně trpí, i když má dobré zacházení a starají se o něj jejich lékaři. Saracéni požadují, aby jim křižácké vojsko vrátilo Damiettu."
"A Ludvíkovi šlechticové jsou ochotni stáhnout vojsko z Damietty?"
"Udělají, co jim král řekne. Kapitulovat může jen on. Renaud de Vichiers poslal králi vzkaz, aby na to přistoupil. Naši špehové ujišťují, že jedině za tu cenu ho propustí."
"Jaké příkazy mi od velmistra přinášíš?"
"Nesu ti zapečetěný list a další zprávy, které ti mám sdělit ústně."
"Tak mluv."
"Musíme získat Mandylion. Velmistr tvrdí, že je to jediná relikvie, o níž jsou důkazy, že je pravá. Až plátno budeš mít, mám ho odvézt do naší pevnosti svatého Jana v Akkonu. Nikdo se nesmí dozvědět, že je v našich rukou. Máš ho koupit nebo udělat to, co uznáš za potřebné, aniž by se vědělo, že je to pro Řád. Křesťanští králové by kvůli Mandylionu byli ochotni zabíjet. Papež by ho požadoval pro sebe. Darovali jsme mu mnoho relikvií, které jsme za ta léta od Balduina koupili. Mnoho dalších je v rukou krále Ludvíka, kterému je jeho synovec daroval či prodal.

Víme, že Ludvík chce získat Mandylion. Po vítězství u Damietty vyslal posly, kteří nejen vezli do Francie listiny s jeho příkazy, ale nesli poselství i císaři."
"Ano, to vím. Před několika dny přijel hrabě de Dijon a odevzdal císaři dopis. Ludvík od svého synovce požaduje Mandylion za to, že mu poskytne pomoc."
Robert de Saint-Remy odevzdal bratrovi několik stočených a zapečetěných listin a ten je odložil na stůl.
"Pověz mi, André, víš něco o našich rodičích?"
André de Saint-Remy sevřel rty, sklopil oči k zemi, podačil vzdech, který se mu dral do hrdla, a odpověděl mu.
***
"Naše matka zemřela. Naše sestra Casilda také. Smrt ji stihla při porodu pátého dítěte. Otec, i když starý, byl minulou zimu ještě naživu. Celé hodiny vysedává v hlavní síni, pakostnicí má nohy tak oteklé, že se stěží může pohnout. Na dědických statcích vládne náš starší bratr, Umberto, hrabství vzkvétá a Bůh mu dal čtyři zdravé syny. Je to už tak dávno, co jsme Saint-Remy opustili…"
"Přesto si ještě vzpomínám na alej topolů, kudy se přicházelo k zámku, vůni pečeného chleba a zpěv naší matky."
"Zvolili jsme si život templářů, Roberte, a nemůžeme ani nesmíme chovat na srdci stesky."
"Ach, bratře! Tys byl sám na sebe vždycky příliš přísný."
"A co ty? Pověz mi, jak to, že máš saracénského zbrojnoše?"
"Naučil jsem se je znát a vážit si jich. Jsou mezi nimi moudří lidé a vědí, co je rytířství a čest. Jsou to strašliví nepřátelé, kterých si vážím. Musím se ti přiznat, že mezi nimi mám i několik přátel. Nemůžeš je nemít, když sdílíme totéž území a musíme s nimi v tajnosti jednat. Náš velmistr chtěl, abychom se všichni naučili jejich řeči a někteří abychom si osvojili i jejich zvyky, abychom mohli pronikat na jejich území a do jejich měst a tam špehovali, pozorovali nebo plnili úkoly k větší slávě Řádu a křesťanstva. Moje nažloutle hnědá pleť sluncem Orientu ještě víc ztmavěla, a černé vlasy mi také pomáhají utajit mou totožnost. Pokud jde o jazyk, musím se ti přiznat, že mne nestálo příliš velké úsilí mu porozumět a naučit se i psát. Měl jsem dobrého učitele: toho zbrojnoše, který mne doprovází. Nezapomeň, bratře, že jsem do Řádu vstoupil velice mladý, a právě Guillaume de Sonnac nařídil, abychom se my nejmladší učili od Saracénů, až se za ně budeme schopni vydávat.
Ptal ses mě však na Alího, mého zbrojnoše. Není to jediný mohamedán, který je ve spojení s Řádem. Jeho vesnici zničili křižáci. Alí spolu s dalšími dvěma chlapci dokázal přežít. Guillaume de Sonnac je našel, jak bloudí několik dní jízdy od Akkonu. Alí, nejmenší z nich, byl vyčerpaný a blouznil v horečce. Velmistr je odvezl do naší pevnosti, tam se zotavili a zůstali tam."
"A jsou vám věrní?"
"Guillaume de Sonnac jim dovolil modlit se k Alláhovi a používal jich jako prostředníků. Nikdy nás nezradili."
"A co Renaud de Vichiers?"
"To nevím. Neměl však žádné námitky, abychom jeli sami jen s Alím a Saidem."
"Dobrá, jdi si odpočinout, a pošli mi sem Françoise de Charney, bratra, s kterým jsi přijel."
"Jak si přeješ."
Když André de Saint-Remy osaměl, rozvinul listiny, které mu bratr předal, a začal číst písemné příkazy Renauda de Vichiers, velmistra templářského řádu.
***
Místnost potažená purpurovými čalouny připomínala malou trůnní síň. Měkké pohovky, stůl vyřezaný z ušlechtilého dřeva, krucifix z ryzího zlata a další předměty z tepaného stříbra zdůrazňovaly přepych, ve kterém žil jejich majitel.
Na malém stolku stranou stálo několik broušených lahví s kořeněnými víny a na obrovském podnosu byla rozložená pestrá kolekce cukroví z pekárny nedalekého kláštera.
Biskup s kamenným výrazem naslouchal Pascalovi de Molesmes. Už hodinu ho francouzský šlechtic zahrnoval argumenty ve snaze ho přesvědčit, aby Mandylion vydal císaři. I on si Balduina vážil. Věděl, že má dobré srdce, třebaže jeho panování byl jeden dlouhý sled nemohoucností.
Pascal de Molesmes přerušil svůj proslov, když postřehl, že ho biskup přestal poslouchat a zabral se do vlastních myšlenek. Nenadálé ticho biskupa zarazilo.
"Vyslechl jsem vás a chápu vaše úvahy, francouzský král však nemůže vázat osud Konstantinopole na to, zda získá Mandylion nebo ne."
"Nejkřesťanštější král slíbil císaři pomoc, a pokud by nemohl Mandylion odkoupit, chtěl by ho aspoň na nějakou dobu zapůjčit. Ludvík si toužebně přeje, aby jeho křesťanská matka, do? a Blanca Kastilská, mohla spatřit opravdovou tvář Pána Ježíše Krista. Mandylion by zůstal ve vlastnictví církve a ta by na tom mohla ještě získat, nadto by pomohla zachránit Konstantinopol z nynější nouze. Věřte mi, vaše zájmy a zájmy císaře jsou shodné."
"Ne, nejsou. To císař potřebuje zlato, aby zachránil, co zbývá z jeho říše."
"Konstantinopol skomírá, říše je spíš smyšlenka než skutečnost, a jednoho dne budou křesťané oplakávat její ztrátu."
"Pane de Molesmes, znám vás jako příliš inteligentního, než abyste se mne pokoušel přesvědčit, že jenom Mandylion může Konstantinopol zachránit. Kolik nabízí král Ludvík za to, že mu ho pronajmete, a kolik, když ho koupí? K záchraně této říše by byly nutné vysoké částky ve zlatě, a král Francie je sice bohatý, nepřivede však své království na mizinu, i kdyby si sebevíc vážil svého synovce nebo toužil po Mandylionu."
"Pokud by ta částka byla opravdu značná, souhlasila by Vaše Milost s jeho prodejem nebo pronájmem?"
"Ne. Řekněte císaři, že mu ho nevydám. Papež Inocenc by mne vyobcoval z církve. Už dlouho si přeje Mandylion mít a já se neustále vykrucuji s tím, že kvůli nebezpečím cesty musí plátno zůstat tady. Potřeboval bych papežův souhlas, a víte dobře, že by za něj chtěl hodně. A dobrý král by tolik peněz sice mohl zaplatit, připadly by však církvi a ne jeho císařskému synovci."

Pascal de Molesmes se rozhodl vynést poslední kartu.
"Připomínám vám, Milosti, že Mandylion vám nepatří. Do Konstantinopole ho přivezly oddíly císaře Romana Lecapena a říše se jeho vlastnictví nikdy nevzdala. Církev má Mandylion pouze v úschově. Balduin vás žádá, abyste mu ho dobrovolně vydal, a k vám i k církvi se zachová velkodušně."
Slova Pascala de Molesmes biskupa rozrušila.
"Vy mi vyhrožujete, pane de Molesmes? Císař chce vyhrožovat církvi?"
"Balduin, jak dobře víte, je nejoddanějším synem církve, za kterou by položil i vlastní život, kdyby bylo zapotřebí. Mandylion je majetkem říše a císař ho požaduje zpátky. Splňte svou povinnost."
"Mou povinností je bránit obraz Ježíše Krista a zachovat ho křesťanstvu."
"Nenamítal jste však nic proti tomu, aby francouzskému králi prodali trnovou korunu, která bývala uložená v klášteře Pantokrator."
"Vím, že jste inteligentní člověk, pane de Molesmes. Opravdu věříte, že to byla trnová koruna Ježíšova?"
"Vy snad ne?"
V biskupových modrých očích se zračil vztek. Napětí mezi oběma muži dostoupilo vrcholu a oba to věděli.
"Pane de Molesmes, vaše důvody mne nepřesvědčily. Vyřiďte to císaři."
Pascal de Molesmes sklonil hlavu. Souboj pro tu chvíli skončil, oba však věděli, že nikdo dosud není vítěz ani poražený.
Šlechtic vyšel z místnosti se suchem v ústech, aniž by okusil sklenku rhodského vína, kterou mu biskup nabízel. A litoval toho, poněvadž patřilo k jeho oblíbeným.
U dveří paláce, kde biskup sídlil, na něho čekali jeho sloužící i jeho kůň, vraník černý jako noc, který byl v hlučné Konstantinopoli jeho nejvěrnějším společníkem.
Má Balduinovi doporučit, aby se svými vojáky vtrhl do biskupova paláce a donutil ho, aby mu Mandylion vydal? Žádná jiná cesta nebyla. Papež se neodváží vyobcovat Balduina z církve, zvlášť když se dozví, že Mandylion připadne nejkřesťanštějšímu králi. Pronajmou ho Ludvíkovi a nasadí na něj vysokou cenu, aby tak říše mohla získat aspoň část ztracené síly.
Podvečerní větřík byl příjemný a Pascal de Molesmes se rozhodl, že se ještě projede po břehu Bosporu, než se vrátí do císařského paláce. Rád čas od času na chvíli unikal z tísnivých zdí paláce, kde v každém koutě číhaly intriky, zrada a smrt a kde vlivem propracovaného umění přetvářky, ve kterém pánové a dámy ode dvora tak vynikali, nebylo snadné zjistit, kdo je přítel a kdo to s tebou myslí špatně. Důvěřoval jedině Balduinovi, k němuž v průběhu let začal pociťovat upřímnou oddanost, jako ji kdysi cítil k dobrému králi Ludvíkovi.
Uplynulo už mnoho zim od chvíle, kdy ho král Francie vyslal k Balduinovu dvoru, aby tam bezpečně dopravil zlato, jež dlužil svému synovci za několik drahocenných relikvií, které mu prodal, a za jeho hrabství Namur. Ludvík mu uložil, aby zůstal u císařova dvora a podával mu informace o všem, co se v Konstantinopoli stane. V dopise, který Pascal de Molesmes králi sám doručil, Ludvík Francouzský doporučoval svému synovci, aby důvěřoval dobrému Pascalovi de Molesmes, čestnému muži a upřímnému křesťanovi, jenž - jak v dopise stálo - bude dbát jen o jeho dobro.
Balduin a on k sobě od prvního setkání pocítili vzájemnou náklonnost, a teď tu tedy byl, po patnácti letech, císařův rádce a jeho přítel. Poněvadž Pascal de Molesmes oceňoval Balduinovo úsilí zachovat důstojenství říše a ubránit Konstantinopol proti tlakům Bulharů z jedné strany a Saracénů, kteří číhali nablízku, na té druhé.
Nebýt toho, že byl králi Ludvíkovi i Balduinovi povinován věrností, býval by už před mnoha lety požádal o přijetí do templářského řádu a bojoval by ve Svaté zemi. Osud ho však postavil na dvůr v Konstantinopoli, kde musel unikat tolika nebezpečím jako na bitevním poli.
Slunce už začínalo mizet za obzorem, když si uvědomil, že dorazil až k sídlu Řádu. Andrého de Saint-Remy, převora zdejší komendy, si velice vážil: Byl to strohý a čestný muž, který si kříž a meč zvolil za svou životní zásadu. Oba byli Francouzi a šlechtici a oběma se Konstantinopol stala osudnou.
Měl chuť si se svým krajanem promluvit, do kraje se však už začaly snášet noční stíny a rytíři se teď určitě modlili, takže jeho návštěva by jim byla na obtíž. Bude líp, když počká do rána, pošle Saint-Remymu vzkaz a dohodne si s ním schůzku, pomyslel si v duchu.
***
Balduin II. de Courtenay uhodil pěstí do zdi. Nástěnný koberec naštěstí jeho úder ztlumil.
Pascal de Molesmes mu podrobně vylíčil svůj rozhovor s biskupem a jeho odmítnutí vydat Mandylion.
Jak císař věděl, možnost, že by biskup na jeho žádost přistoupil dobrovolně, byla chabá, úpěnlivě však o to ve svých modlitbách prosil Boha, našeho Pána, v naději, že onen zázrak učiní, aby říši zachránil.
Francouz, kterého se výbuch císařova hněvu dotkl, se na něj podíval, neskrývaje svou výtku.
"Nedívej se na mě takhle! Jsem nejnešťastnější ze všech lidí!"
"Upokojte se, pane, biskupovi nezbude nic jiného než vám Mandylion vydat."
"Cože? Chceš, abych sáhl k tomu, že mu ho seberu násilím? Z toho by bylo pobouření. Moji poddaní by mi neodpustili, že jsem je připravil o Svaté plátno, jemuž přikládají zázračnou moc, papež Inocenc by mne vyobcoval z církve, a ty mě žádáš, abych se uklidnil, jako by existovalo nějaké řešení, když víš, že žádné není."
"Králové musejí přijímat nevděčná rozhodnutí, aby zachránili svá království. Vy v takové situaci jste. Přestaňte si naříkat a jednejte."
Císař se posadil na vladařské křeslo, aniž by se snažil zatajit únavu, která ho zmáhala. Jako panovník okusil víc žluči než medu, a teď mu království připravilo poslední zkoušku: musel se střetnout s církví.
"Vymysli nějaké jiné řešení."
"Vy snad vidíte jiné východisko?"

"Jsi přece můj rádce, tak přemýšlej!"
"Pane, Mandylion vám náleží, požadujte, co je vaše, pro blaho království. To je má rada."
"Odejdi."
Pascal de Molesmes vyšel ze síně a zamířil do místnosti kancléřství. Tam ke svému překvapení našel Bartolomého dos Capelos.
Potěšeně templáře uvítal a vyptával se na jeho nadřízeného a na další bratry, které znal. Po několika minutách zdvořilostí se zeptal, co ho do paláce přivádí.
"Náš převor, André de Saint-Remy, žádá císaře o schůzku."
Templářův vážný tón pana de Molesmes znepokojil.
"Co se děje, milý příteli? Nějaká špatná zpráva?"
Portugalec měl příkaz neříkat ani slovo navíc, a tudíž nesdělit vůbec nic o svízelné situaci Ludvíka Francouzského, o které zřejmě v paláci nevěděli. V době, kdy hrabě de Dijon opustil Damiettu, bylo město ještě ve francouzských rukou a vojsko vítězně postupovalo.
Bartolomé dos Capelos se při odpovědi jeho otázce vyhnul.
"Je to už dávno, co se André de Saint-Remy naposled s císařem setkal, a za ty měsíce se událo mnoho věcí. Schůzka bude v zájmu obou."
Pascal de Molesmes pochopil, že Portugalec už mu víc neřekne, vytušil však, jak důležitá je schůzka, o kterou ho žádá.
"Beru vaši žádost na vědomí. Jakmile císař stanoví den a hodinu, sám zajedu do vaší komendy, abych vám to sdělil a mohl si tak chvilku pohovořit s vaším převorem."
"Chtěl bych vás požádat, abyste to přijetí zařídil tak rychle, jak vám bude možné."
"Můžete se spolehnout. Víte přece, že jsem přítelem Řádu. Bůh vás provázej."
"Bůh vás ochraňuj."
Po jeho odchodu zůstal Pascal de Molesmes zamyšleně sedět. Portugalcův obezřetný výraz naznačoval, že Řád ví něco životně důležitého, co hodlá sdělit pouze císaři, výměnou kdoví za co.
V neklidném světě, v kterém jim bylo souzeno žít, templáři jako jediní měli peníze a informace. To obojí, jak peníze, tak informace, jim dodávalo mimořádnou moc, větší, než měl kterýkoliv z králů, a dokonce i sám papež.
Balduin už v minulosti Řádu prodal několik relikvií a dostal za ně značné částky. Vztah mezi Balduinem a Saint-Remym se zakládal na vzájemné úctě. Převor templářské komendy sdílel Balduinovo hoře nad stále zbědovanějším stavem říše.
Už v minulosti jim Rád několikrát půjčil: peníze, které nemohli vrátit, ale jako záruku složili relikvie, které se tak nakonec staly majetkem templářů, stejně jako další cenné předměty, jež se do císařského paláce už nikdy neměly vrátit, pokud císař svůj dluh nevyrovná, a s tím se sotva dalo počítat.
Potlačil takové myšlenky a začal se věnovat přípravě Balduinovy návštěvy u biskupa. Měl se tam dostavit s vojáky v brnění a dobře vyzbrojenými, v dostatečném počtu, aby mohli obklíčit biskupský palác i kostel Panny Marie z Blanquernes, kde se Mandylion nacházel.
Nikdo se nesměl dozvědět, co mají v úmyslu, aby nezburcovali lid a nevarovali biskupa, který Balduina měl za dobrého křesťana, jenž by nezvedl ruku proti vůli církve.
Věděl, že císař o té možnosti uvažuje a ve svém zoufalství pochopí, že jediným východiskem je vydat Mandylion králi Ludvíkovi.
Dal zavolat hraběte de Dijon, aby s ním zvážil podrobnosti předání Svatého plátna. Král Francie udělil pánovi z Dijonu přesné pokyny, jak si má počínat, až mu jeho synovec Svaté plátno vydá, a jak má zařídit platbu.
Robertovi de Dijon bylo v té době přibližně třicet let. Francouzský šlechtic byl střední postavy, silný, s orlím nosem a modrýma očima, a od začátku vzbuzoval zájem dam na Balduinově dvoře.
Sloužícího, jehož pro něj Pascal de Molesmes poslal, stálo značné úsilí, aby ho našel. Musel podplatit další palácové služebníky, až ho nakonec objevil v komnatách doni Marie, císařovy sestřenice, jež nedávno ovdověla.
Když se hrabě de Dijon dostavil do kancléřství, bylo z něho ještě cítit vůni mošusu, kterou ta vznešená dáma kolem sebe šířila.
"Řekněte mi, pane de Molesmes, proč takový spěch?"
"Hrabě, potřebuji znát pokyny, které vám dal dobrý král Ludvík, abych se mu pokusil vyhovět."
"Víte dobře, že král žádá, aby mu císař postoupil Mandylion."
"Promiňte, že to řeknu bez okolků - jakou cenu je král Ludvík ochoten za Svaté plátno zaplatit?"
"Císař tedy přistupuje na žádost svého strýce?"
"Když dovolíte, hrabě, otázky budu klást já."
"Než na ně odpovím, musím vědět, zda se Balduin už rozhodl."
De Molesmes se dvěma dlouhými kroky postavil před francouzského šlechtice a upřeně se na něj zahleděl, aby zjistil, jakého člověka má před sebou. Francouz se nezalekl a pohled Balduinova rádce opětoval.
"Císař o nabídce svého strýce uvažuje. Musí však vědět, kolik je mu král Francie za Mandylion ochoten poskytnout, kam bude převezen a kdo zaručí jeho bezpečnost. Císař se stěží může rozhodnout, dokud tyto a další podrobnosti nebude znát."
"Mám příkaz čekat na císařovu odpověď, a pokud Balduin přistoupí na to, že Svaté plátno Ludvíkovi vydá, já sám ho odvezu do Francie a odevzdám ho doně Blance, jeho matce, která ho bude opatrovat, dokud se král nevrátí z křížového tažení. Pokud císař bude ochoten Mandylion prodat, Ludvík svému synovci předá dva pytle zlata o váze dvou dospělých mužů, vrátí mu hrabství v Namuru a navíc mu daruje několik pozemků ve Francii, které mu ponesou dobrý roční důchod. Pokud by naopak byl ochoten plátno jen dočasně zastavit, král mu rovněž předá dva pytle zlata, které však Balduin musí zase vrátit, aby dostal Mandylion zpátky; jestliže mu však do uplynutí lhůty, kterou obě strany určí,

zlato nevrátí, stane se relikvie majetkem francouzského krále."
"Ludvík vyhrává jako vždycky," řekl de Molesmes pobouřeně.
"Je to spravedlivý návrh."
"Ne, není. Víte stejně dobře jako já, že Mandylion je jediná pravá relikvie, kterou křesťanstvo má."
"Králova nabídka je velkomyslná. Dva pytle zlata umožní Balduinovi čelit jeho rozsáhlým dluhům."
"Není to dost."
"Víte stejně jako já, že dva pytle zlata, každý o váze dospělého muže, by vyřešily mnoho problémů císařství. Návrh je víc než velkomyslný, pokud mu císař vydá Mandylion navždy, poněvadž bude mít zaručený příjem až do smrti, ovšem pakliže mu tu relikvii pouze pronajme… nevím, zda ty dva pytle zlata bude svému strýci schopen kdy vrátit."
"Ale ano, víte. Víte stejně dobře jako já, že by Mandylion stěží kdy mohl získat zpátky. Povězte mi jedno: to jste cestoval se dvěma pytli zlata?"
"Přináším listinu s Ludvíkovým podpisem, kde se k té platbě zavazuje. Mám s sebou také jisté množství zlata jako zálohu."
"Jakou nám můžete dát záruku, že plátno bezpečně dorazí do Francie?"
"Jak dobře víte, cestuji s početným doprovodem a jsem ochoten přibrat tolik mužů, kolik uznáte za nutné, aby nás doprovodili do bezpečného přístavu. Za to, že Mandylion dopravím do Francie, ručím svým životem a svou ctí. Pokud císař přijme, pošleme zprávu králi."
"Kolik zlata máte s sebou?"
"Váží dvacet liber."
"Dám vás zavolat, až se císař rozhodne."
"Budu čekat. Přiznám vám, že rád zůstanu v Konstantinopoli ještě několik dní a odpočinu si."
Oba muži se rozloučili úklonou hlavy.
***
François de Charney se spolu s ostatními templářskými rytíři cvičil s lukem. André de Saint-Remy ho pozoroval z okna kapitulní síně. Svým vzezřením mu mladý de Charney, stejně jako jeho bratr Robert, připadal jako mohamedán. Oba trvali na tom, že tak vypadat musejí, aby bez přílišných nesnází mohli projet nepřátelským územím. Spoléhali na své saracenské zbrojnoše, s nimiž vycházeli jako přátelé.
Za všechna ta léta v Orientu se Řád postupně měnil. Naučili se vážit si svých nepřátel, už dávno se nespokojili jen s tím, že proti nim bojovali, ale usilovali je i poznat, a z toho vyplynula vzájemná úcta mezi templářskými rytíři a Saracény. Guillaume de Sonnac byl moudrý muž a dokázal u Roberta i u Françoise postřehnout předpoklady k tomu, aby se z nich stali špehové, poněvadž těmi teď byli.
Oba mluvili plynně arabsky, a když hovořili se svými zbrojnoši, chovali se jako Arabové. S kůží ztmavělou sluncem a v oblečení urozených Saracénů nebylo snadné poznat v nich křesťanské rytíře, jimiž ve skutečnosti byli.
Vyprávěli mu o svých nesčetných zážitcích ve Svaté zemi, o kouzlu pouště, kde se naučili žít, o dílech řeckých i antických filozofů, zachráněných díky saracénským učencům, i o lékařském umění, jemuž se mezi nimi naučili.
Oba mladíci nedokázali utajit svůj obdiv vůči nepřátelům, s nimiž bojovali, což by Andrého de Saint-Remy znepokojilo, kdyby se na vlastní oči nepřesvědčil o jejich zbožnosti a jejich čestném závazku k Řádu.
Zůstanou v Konstantinopoli, dokud jim převor zdejší komendy nepředá Mandylion, a ten pak odvezou do Akkonu. André de Saint-Remy jim přiznal své pochybnosti, zda je s tak drahocennou relikvií může nechat cestovat samotné, opakovaně ho však ujistili, že jedině tak v pořádku dorazí na místo určení, do templářské pevnosti svatého Jana v Akkonu, kde byla uložena velká část pokladů Řádu. Samozřejmě že nejprve Saint-Remy musel Kristův rubáš získat, což vyžadovalo trpělivost a diplomacii, ale i zchytralost, všechny ty vlastnosti však převor konstantinopolské komendy měl.
***
Balduin si vzal na sebe svůj nejlepší šat. De Molesmes mu doporučil, aby o jejich nastávající návštěvě u biskupa před nikým nemluvil.
Pascal de Molesmes osobně vybral oddíl vojáků, kteří je měli doprovázet, jakož i ty, kteří měli obklíčit kostel Panny Marie z Blanquernes.
Jejich plán byl prostý. Po setmění se císař dostaví do biskupova paláce. Zdvořile ho požádá, aby mu Mandylion vydal. Pokud nesvolí po dobrém, vojáci vtrhnou do kostela Panny Marie z Blanquernes a Svatého plátna se zmocní, třeba i násilím.
De Molesmes přesvědčil Balduina, aby se biskupa nelekal, a bude-li to nutné, pohrozil mu; proto s sebou vzali i Vláda, obra ze severních krajů, který nebyl příliš bystrý a který bez odmluvy dělal vše, co mu Balduin poručil.
Na město už padla tma a jen podle hořících svící bylo vidět, že v domech a v palácích někdo bydlí.
Biskupovým palácem se rozlehly hlasité rány. Ten právě vychutnával sklenici kyperského vína a četl tajný dopis papeže Inocence. Jeden ze sloužících šel otevřít vrata a k smrti se vyděsil, když se setkal tváří v tvář s císařem.
Muž hlasitě vykřikl a biskupova stráž si pospíšila k vratům. Pan de Molesmes jim přikázal, aby před císařem poklekli. Rázným krokem vešli dovnitř. Na Balduinovi byl vidět strach, rozhodnost jeho rádce mu však bránila couvnout a dát se na útěk.
Biskup otevřel dveře své komnaty, znepokojený hlukem, který se ozýval ze schodiště, a nezmohl se na jediné slovo, když před sebou uviděl Balduina, Pascala de Molesmes a oddíl vojáků, kteří je doprovázeli.
"Co to má znamenat! Co tu děláte?" vykřikl biskup.
"Takhle vítáš císaře?" přerušil ho Francouz.
"Uklidněte se, Milosti," řekl mu Balduin. "Přišel jsem vás navštívit, omlouvám se, že jsem se nestačil ohlásit dostatečně

předem, státní záležitosti mi to však nedovolily."
Balduinův úsměv nedokázal biskupa uklidnit. Stál uprostřed místnosti a nemohl se rozhodnout, co má dělat.
"Nepozvete nás, abychom se posadili?" otázal se císař.
"Jen pojďte, pojďte dál, vaše návštěva mě překvapila, poněvadž jsem ji nečekal. Zavolám služebnictvo, aby vás uhostilo, jak se sluší. Dám rozsvítit další svíce…"
"Ne," přerušil ho de Molesmes. "Nemusíte dělat vůbec nic. Císař vás poctil svou přítomností, takže ho vyslechněte."
Biskup, stále ještě vestoje, váhal, zda se má řídit Francouzovými pokyny, zatímco dveřmi bojácně nahlíželi dovnitř sloužící, které přivolal hluk a kteří čekali na příkazy Jeho Milosti.
Pascal de Molesmes přistoupil ke dveřím a vybídl je, aby se vrátili do svých pokojů. Císař přišel ke konstantinopolskému biskupovi na přátelskou návštěvu a s ohledem na pokročilou hodinu není jejich přítomnost nutná. Pokud si budou chtít dopřát číši vína, postarají se sami.
Císař se posadil do pohodlného křesla a hlasitě vzdychl. Pascal de Molesmes ho přesvědčil, že mu nezbývá nic jiného než zmocnit se Mandylionu, aby Konstantinopol zachránil.
Biskup se už vzpamatoval z překvapení a z počátečního úleku a obrátil se na císaře neomaleným tónem:
"Jaká záležitost je tak důležitá, abyste v takovou hodinu rušil klid mého domu? Potřebuje snad radu vaše duše, nebo vás tíží nějaká dvorská záležitost?"
"Můj dobrý pastýři, jakožto syn církve jsem se vám přišel svěřit s problémy království. Vy se staráte o duše, jenže ten, kdo má duši, má i tělo, a právě o pozemských problémech s vámi chci hovořit, poněvadž trpí-li království, trpí i lidé."
Balduin vzdychl a podíval se na Pascala de Molesmes, zda to řekl dobře. Ten mu sotva znatelným posunkem naznačil, ať pokračuje.
"Potřeby Konstantinopole znáte stejně dobře jako já sám. Nemusíte být zasvěcen do dvorských tajností, abyste věděl, že v truhlách už nezbývají skoro žádné peníze a útoky našich sousedů nás stále víc oslabují. Vojáci už kolik měsíců neberou plný plat a palácoví hodnostáři také ne; a moji velvyslanci nedostávají svou mzdu. Ke své lítosti nemohu ani přispívat svými dary církvi, i když, jak dobře víte, jsem jejím milujícím synem."
Když dospěl až sem, Balduin zmlkl a obával se, že biskup v příští chvíli vybuchne. Ten mu však napjatě naslouchal a přemýšlel o odpovědi, kterou císaři dá.
"I když nejsem ve zpovědnici," pokračoval Balduin, "svěřuji se vám se svým soužením. Musím zachránit království a jediné řešení je prodat Mandylion mému bratranci, francouzskému králi, nechť ho Bůh ochraňuje. Ludvík je ochoten poskytnout nám dost zlata, abychom zaplatili dluhy, které nás tíží. Jestliže mu Mandylion vydám, zachráním Konstantinopol. A proto, Milosti, vás jako váš císař žádám, abyste mi vydal Svaté plátno. Zůstane v křesťanských rukou, stejně jako teď."
Biskup se na něj upřeně zadíval a odkašlal si, než promluvil.
"Pane, přicházíte jako císař a požadujete ode mne svatou relikvii církve. Tvrdíte, že tím zachráníte Konstantinopol, ale na jak dlouho? Nemohu vám vydat něco, co mi nepatří: Mandylion náleží církvi, a tudíž křesťanstvu. Vydat vám ho, abyste ho mohl prodat, by byla svatokrádež. Věřící v Konstantinopoli by to nestrpěli, poněvadž zázračný Kristův obraz zbožňují. Nesměšujte světské záležitosti se záležitostmi Božími a své vlastní zájmy se zájmy křesťanstva. Pochopte, že vám nemohu vydat Svaté plátno, k němuž se každý pátek tak vroucně modlí všichni křesťané. Věřící by nikdy nepřipustili, abyste tu relikvii prodal, abyste ji poslal do Francie, i kdyby o ni dobrý král Ludvík pečoval sebevíc."
"Nemám v úmyslu se s vámi přít, Milosti, ale nežádám, abyste mi Mandylion vydal, já vám to přikazuji."
Balduin byl spokojený sám se sebou, že poslední větu pronesl tak rázně, a znovu hledal souhlas v očích Pascala de Molesmes.
"Jsem vám povinován úctou jako císaři, ale vy jste mi také zavázán poslušností jako pastýři," odpověděl biskup.
"Milosti, nedovolím, aby to, co zbývá z říše, vykrvácelo proto, že vy si tu drahocennou relikvii chcete ponechat. |ako křesťan lituji, že se s Mandylionem musím rozloučit, teď však je mou povinností jednat jako císař. Žádám vás, abyste mi relikvii vydal… dobrovolně."
Biskup zděšeně vyskočil ze židle a zvýšeným hlasem zvolal:
"Vy si mi troufáte vyhrožovat? Víte, že když se odvážíte zvednout ruku proti církvi, Inocenc vás vyobcuje!"
"Vyobcuje snad z církve i francouzského krále za to, že Mandylion koupí?" odpověděl císař.
"Svaté plátno vám nevydám. Náleží církvi a jenom papež může rozhodovat o nejsvětější ze všech relikvií…"
"Ne, církvi nepatří, a vy to dobře víte. To císař Romanus Lecapenus ho zachránil z Edessy a přivezl do Konstantinopole. Náleží říši, patří císaři. Církev ho až do nynějška měla jen ve věrné úschově, teď však jeho ochranu zajistí říše."
"Nechejte na papežovi, aby rozhodl. Napíšeme mu, vysvětlíte mu své důvody a já se podřídím jeho rozhodnutí."
Balduin zaváhal. Věděl, že se biskup snaží získat čas, ale jak odmítnout návrh, který zněl spravedlivě?
To už se před biskupa postavil Pascal de Molesmes a sveřepě se na něj podíval.
"Obávám se, Milosti, že jste císaři nerozuměl."
"Pane de Molesmes, žádám vás, abyste do toho nezasahoval!" rozkřikl se biskup.
"Odmítáte mi slovo? Jakým právem? Stejně jako vy jsem poddaný císaře Balduina a mou povinností je chránit zájmy říše. Vraťte Mandylion, který vám nepatří, a urovnejme tento spor v míru."
"Jak se opovažujete takhle se mnou mluvit? Pane, nařiďte svému kancléři, ať mlčí!"
"Upokojte se oba," zasáhl Balduin, který se už vzpamatoval z počátečního váhání. "Pan de Molesmes to řekl dobře, Milosti, přišli jsme požádat, abyste vrátil to, co mi patří, a nezdržujte už vydání Mandylionu ani o minutu, jinak ho dám zabavit násilím."
Biskup rychlými kroky došel ke dveřím komnaty a hlasitě přivolal na pomoc svou stráž. Na jeho křik se spěšně přihnala

celá četa.
Přítomnost vojáků dodala biskupovi odvahy a pokusil se vykázat nevítané návštěvníky z domu.
"Pokud se opovážíte dotknout jediné nitky Svatého plátna, napíšu to papežovi a doporučím, aby vás vyobcoval z církve. Odejděte!" zahřměl.
Balduin, zaskočen nečekaným odporem, se nepohnul z místa, zato Pascal de Molesmes se roztřásl hněvem a vrhl se ke dveřím, kde dosud stál i biskup.
"Vojáci!" vykřikl.
Během několika vteřin císařští vojáci vyběhli po schodišti a ke zděšení biskupových stráží vtrhli dovnitř.
"Chcete se snad postavit císaři? Pokud ano, dám vás zatknout pro zradu, a víte dobře, že ta se trestá smrtí," rozkřikl se de Molesmes.
Biskup se roztřásl po celém těle a zoufale hleděl na své vojáky v naději, že zasáhnou, ale ti se nehnuli z místa.
Pascal de Molesmes se obrátil k ohromenému Balduinovi.
"Nařiďte, prosím, pane, aby mne Jeho Milost doprovodila do kostela v Blanquernes a odevzdala mi Mandylion, který vám pak přinesu do paláce."
Balduin vstal a se vší císařskou důstojností zamířil k biskupovi.
"Pan de Molesmes jedná v mém zastoupení. Doprovodíte ho a vydáte mu Mandylion. Pokud můj příkaz nesplníte, můj věrný služebník Vlad vás osobně odvede do podzemních kobek v paláci, odkud už nikdy nevyjdete. Raději bych vás však viděl příští neděli sloužit mši…"
Nic víc neřekl. Poté okamžitě vstal, aniž se na biskupa ještě podíval, a rázným krokem odešel z místnosti, obklopen svými vojáky a s jistotou, že se zachoval jako skutečný císař.
***
Obrovitý Vlad se postavil před biskupa, připraven splnit císařův rozkaz. Jeho Milost pochopila, že stavět se na odpor jí nijak nepomůže, vykřesala jiskřičku zraněné pýchy a upřeně pohlédla na kancléře.
"Vydám vám Mandylion, ale oznámím to papežovi."
Obklopeni vojáky a pod Vladovým bdělým dohledem se vydali do kostela Panny Marie z Blanquernes. Tam byla ve stříbrné schránce uložena svatá relikvie.
Biskup schránku otevřel klíčem, který měl zavěšený na krku, a aniž dokázal potlačit slzy, vytáhl Ježíšovo plátno a předal je panu de Molesmes.
"Dopouštíte se svatokrádeže, za kterou vás Bůh potrestá!"
"Řekněte mi, jaký trest stihne vás za všechny ty relikvie, které jste prodal bez papežova souhlasu a ve svůj vlastní prospěch?"
"Jak se opovažujete mne nařknout z takových nesmyslů?"
"Jste biskupem v Konstantinopoli. Měl byste vědět, že nic, co se tu stane, neunikne očím paláce."
Kancléř opatrně vzal plátno biskupovi z rukou, ten padl na kolena a bezútěšně se rozplakal.
"Doporučuji vám, Milosti, abyste se uklidnil a používal rozum, který vám rozhodně nechybí. Vyhněte se střetu mezi říší a Římem, který by nikomu neprospěl. Nestojíte jen proti Balduinovi, stavíte se proti králi Francie. Rozvažujte dobře, než něco podniknete."
***
Císař neklidně přecházel z jedné strany komnaty na druhou a čekal na pana de Molesmes. Byl zmatený: nevěděl, zda má být zkormoucený nad tím, že se biskupovi postavil, nebo spokojený, že prosadil svou císařskou moc.
Čekání si krátil kyperským vínem. Poslal svou manželku i sloužící pryč a dal své stráži přísné rozkazy, aby přes práh jeho komnat vpustila pouze kancléře.
V takovém rozpoložení se nacházel, když náhle zaslechl přede dveřmi spěšné kroky, a sám je otevřel v očekávání, že uvidí Pascala de Molesmes.
Byl to opravdu on. Kancléř se spokojeným výrazem vstoupil do císařovy komnaty, v doprovodu obra Vláda a se složeným Mandylionem.
"Museli jste použít násilí?" zeptal se v obavách Balduin.
"Ne, pane. Nebylo to třeba. Jeho Milost přišla k rozumu a vydala mi relikvii dobrovolně."
"Dobrovolně? To ti nevěřím. Napíše papežovi, a Inocenc mne možná vyobcuje z církve."
"Váš strýc, král Francie, to nepřipustí. Myslíte, že se Inocenc postaví proti Ludvíkovi? Nezapomínejte, že Svaté plátno je pro něj, a nezapomínejte ani, že teď náleží vám a církvi že nikdy nepatřilo. Můžete ukonejšit své svědomí."
De Molesmes předal plátno Balduinovi, a ten ho s jistým strachem uložil do bohatě zdobené truhlice, stojící vedle jeho lože. Pak se otočil k Vladovi a uložil mu, aby se od truhly nevzdálil ani na krok, a pokud by to bylo třeba, bránil ji i s nasazením vlastního života.
***
Do chrámu Boží moudrosti přišel celý dvůr. Nebylo v Konstantinopoli šlechtice, který by o sporu mezi císařem a biskupem nevěděl, a ozvěny jejich střetnutí dolehly i mezi prostý lid.
V pátek věřící přišli do kostela Panny Marie z Blanquernes pomodlit se k Mandylionu a našli schránku prázdnou.
Mezi prostými věřícími vypuklo pobouření, svízelná situace říše ovšem dopadala i na ně, takže se nikdo neodvážil císaři postavit. Navíc si všichni cenili svých očí a uší, a i kdyby sebevíc oplakávali ztrátu Svatého plátna, připouštěli si, že ztrátu tak důležitých smyslových orgánů by oplakávali ještě víc.
Sázky v Konstantinopoli představovaly součást samotné historie města. Pro její obyvatele bylo cokoliv příčinou ke hře, dokonce i střetnutí mezi císařem a biskupem. Jakmile spor o Mandylion vešel ve známost, vyšplhaly se sázky na závratné částky. Jedni předpovídali, že biskup mši svatou sloužit přijde, jiní, že se v chrámu neukáže a tou urážkou

bude vyhlášena válka mezi papežským stolcem a Balduinem.
Benátský velvyslanec si zvědavě hladil bradku a janovský nespouštěl oči ze dveří. Oběma by v zájmu jejich republik vyhovovalo, kdyby papež císaře vyobcoval z církve. Odváží se však Inocenc vzdorovat králi Francie?
To už do baziliky vstoupil Balduin, s okázalostí hodnou císaře. Na sobě měl nachové roucho, doprovázela ho manželka a nejvěrnější šlechtici a po jeho boku šel kancléř, Pascal de Molesmes. Posadil se na trůn zdobený zlatými a stříbrnými prýmky, který stál na nejpřednějším místě v bazilice. Pak přeletěl pohledem své poddané, aniž by někdo z nich mohl vyčíst z jeho tváře známky znepokojení.
Vteřiny se zdály jako hodiny, jen několik minut nato se však objevila Jeho Milost, konstantinopolský biskup. Oděný v pontifikálním rouchu slavnostním krokem zamířil k oltáři. Bazilikou projelo zašumění, císař však s kamennou tváří seděl na svém trůnu.
De Molesmes rozhodl, že na biskupa několik minut počkají, pokud by se však nedostavil, měl mši odsloužit kněz, kterému už předem štědře zaplatil. Mše proběhla bez sebemenších problémů a biskupovo kázání bylo výzvou ke svornosti mezi lidmi a k odpuštění. Císař přijal z biskupových rukou svátost oltářní, stejně jako císařovna a jejich děti, a potom si pro svátost přišel i kancléř. Dvůr pochopil sdělení, které v tom bylo: církev se králi Francie nepostaví. Po ukončení obřadu císař oslavil svaté přijímání bohatou hostinou a vínem, přivezeným z aténského vévodství. Bylo to silné a husté víno s drsnou, borovou chutí. Balduin byl ve výtečné náladě.
Ke kancléři přistoupil hrabě de Dijon.
"Tak co, pane de Molesmes, je možné, že už císař přijal rozhodnutí?"
"Můj drahý hrabě, císař vám vskutku dá odpověď už zanedlouho."
"Řekněte mi, nač mám čekat?"
"Ještě musíme probrat určité podrobnosti, které císaře znepokojují."
"Jaké podrobnosti?"
"Nebuďte netrpělivý. Užijte si oslavu a přijďte ke mně zítra v deset hodin."
"Mohl byste dosáhnout, aby mne přijal císař?"
"Než vás přijme císař, musíme si spolu promluvit my dva; jsem si jistý, že dojdeme k dohodě, která uspokojí oba naše vládce."
"Připomínám vám, že jste Francouz jako já a jste Ludvíkovi povinován poslušností."
"Ano, můj dobrý král Ludvík! Když mne posílal do Konstantinopole, důtklivě mi uložil, abych jeho synovci sloužil jako jemu samotnému."
Tou odpovědí dal de Molesmes hraběti de Dijon na vědomí, že je v prvé řadě věrný Balduinovi. "V deset hodin budu u vás."
"Budu vás očekávat."
Hrabě de Dijon se úklonou hlavy rozloučil s kancléřem a vyhledal pohledem Marii, Balduinovu sestřenici, která tak usilovala, aby mu pobyt v Konstantinopoli zpříjemnila.
***
André de Saint-Remy vyšel z kaple, sledován hloučkem rytířů. Zamířili do refektáře a tam si nedali nic víc než chléb a víno.
Převor komendy byl muž přísných mravů, který se uchránil před pozlátkem dekadentní Konstantinopole, když zabránil, aby škvírami pevnosti pronikla dovnitř jakákoliv tělesná žádost nebo pohodlí. Dosud se ani nerozbřesklo. Než se rytíři vydali po své práci, posnídali chléb smočený ve víně. Po tak střídmé krmi zamířili templářští bratři Bartolomé dos Capelos, Guy de Beaujeu a Roger Parker do pracovny Andrého de Saint-Remy.
Třebaže převor přišel sotva dvě minuty před nimi, netrpělivě je už očekával.
"Kancléř mi ještě neposlal zprávu, kdy mne císař přijme. Předpokládám, že ho zaměstnaly poslední události. Mandylion má Balduin uložený v truhle u své postele, a ještě dnes začne de Molesmes projednávat s hrabětem de Dijon cenu, za kterou ho vydají. Na dvoře dosud nic nevědí o pohromě, která francouzského krále stihla, musíme ovšem předpokládat, že v nejbližší době dorazí nějaký posel z Damietty a onu špatnou zprávu jim oznámí. Nemůžeme dál čekat na kancléřovo pozvání. Vydáme se do paláce teď a požádám o slyšení u císaře, abych mu sdělil, že jeho nejjasnější strýc je v zajetí Saracénů. Doprovodíte mne a nebudete s nikým mluvit o tom, co císaři hodlám sdělit."
Tři rytíři přikývli a rychlým krokem následovali svého převora na prostranství před pevností, kde už jim čeledíni ze stájí připravili koně. Ke skupince templářů se připojili i tři jízdní sloužící a tři muly naložené těžkými pytli.
Na obloze už stálo slunce, když dorazili k paláci Blancquernes. Sloužící z paláce se podivili, že spatřili převora konstantinopolské komendy osobně, usoudili z toho, že se muselo stát něco významného, pakliže tak vznešený muž v takovou hodinu přijíždí do paláce.
Kancléř cosi četl, když do síně kvapně vstoupil jeden ze sloužících a ohlásil mu přítomnost Saint-Remyho a jeho rytířů i jejich žádost, aby je císař okamžitě přijal.
Pascal de Molesmes se tvářil znepokojeně. Jeho obdivovaný André de Saint-Remy by nepřišel ke dvoru, aniž by měl dohodnuto slyšení u císaře, pokud by se nestalo něco vážného.
Spěšně mu vykročil vstříc.
"Můj milý příteli, nečekal jsem vás…"
"Musím naléhavě mluvit s císařem," odpověděl drsně Saint-Remy.
"Řekněte mi, co se děje?" Templář chvilku zvažoval odpověď.
"Přináším zprávy, které budou císaře zajímat. Musíme s ním mluvit o samotě."
De Molesmes pochopil, že nic víc z důstojného templáře nedostane. Mohl se pokusit vymámit z něho, co se děje, tvrzením, že Balduin ho okamžitě nepřijme, pokud on, jeho kancléř, neuváží, jak je ta záležitost naléhavá. Uvědomil si

však, že na Saint-Remyho by taková taktika neplatila, a kdyby ho nechal čekat příliš dlouho, beze slova by odešel pryč.
"Počkejte tady. Oznámím císaři, že se s ním naléhavě potřebujete setkat."
Čtyři templáři zůstali v komnatě vestoje a mlčky. Věděli, že je špehují neviditelné oči, schopné odečítat jim ze rtů, i kdyby mluvili sebevíc potichu. Ještě stále tam čekali, když na schůzku s kancléřem dorazil hrabě de Dijon.
"Pánové…"
Pozdravili se lehkou úklonou hlavy. Templáři mu téměř nevěnovali pozornost, hrabě de Dijon však byl překvapený, že tu vidí tak významné představitele Řádu.
Uběhlo sotva půl hodiny, když kancléř spěšně vstoupil do místnosti vedle kancléřské síně, kde na něho čekali. Svraštil čelo při pohledu na hraběte de Dijon, navzdory významu, který schůzce s představitelem francouzského krále přikládal.
"Císař vás teď přijme ve své soukromé komnatě. A vy, hrabě de Dijon, na mne budete muset počkat, poněvadž já sám zase musím čekat, kdyby mne císař potřeboval."
Balduin je očekával v komnatě vedle trůnní síně. V očích se mu zračilo znepokojení nad tak nečekanou návštěvou. Tušil, že mu templáři přinášejí špatné zprávy.
"Řekněte mi, pánové, co se děje tak naléhavého, že to nemůže počkat, až vám poskytnu slyšení, jak náleží?"
André de Saint-Remy šel přímo k jádru věci:
"Musím vám oznámit, pane, že váš strýc, Ludvík Francouzský, je v zajetí v Al-Mansuře. V tu chvíli se projednávají podmínky, za jakých ho propustí. Situace je vážná. Považoval jsem za rozumné, abyste to věděl."
Císař zbledl v obličeji, jako by mu všechna krev vyprchala z těla. Několik vteřin se nezmohl na jediné slovo. Cítil, jak mu buší srdce a že se mu chvěje dolní ret, jako když byl ještě malý a jen s námahou přemáhal pláč, aby ho otec za onu známku slabosti nepotrestal.
Templář si uvědomil, jaká bouře citů císařem zmítá, a hovořil dál ve snaze dopřát mu čas, aby se vzpamatoval.
"Vím, jak hluboké city chováte ke svému strýci. Ujišťuji vás, že uděláme vše potřebné, abychom dosáhli králova osvobození."
Balduin sotva dokázal vykoktat několik slov, tak hluboký měl zmatek v mysli i v srdci.
"Kdy jste se to dozvěděli? Od koho to víte?"
"Pane, vím dobře, jaké potíže říši sužují, a přišel jsem vám nabídnout naši pomoc."
"Pomoc? Řekněte mi…"
"Chystal jste se prodat králi Ludvíkovi Mandylion. Král k vám vyslal hraběte de Dijon, aby dohodl podmínky pronájmu nebo prodeje. Vím, že Svaté plátno je už ve vašich rukou, a jakmile uzavřete dohodu, hrabě ho odveze do Francie a odevzdá ho do úschovy doně Blance. Naléhají na vás janovští bankéři, a benátský velvyslanec už napsal Signorii, že zakrátko budou moci levně skoupit to, co ještě zbývá z císařství. Pokud neuhradíte část svých dluhů vůči Benátčanům a Janovanům, stanete se císařem neexistující říše - už teď se to tak začíná jevit."
Saint-Remyho tvrdá slova na Balduina velice zapůsobila; zoufale lomil rukama, ukrytýma v širokých rukávech svého nachového roucha. Ještě nikdy se necítil tak sám jako v tu chvíli. Marně hledal pohledem svého kancléře, templáři však zdůraznili, že chtějí s císařem raději mluvit o samotě. "Co mi navrhujete, pánové?"
"Řád je ochoten odkoupit od vás Mandylion. Ještě dnes budete mít tolik zlata, abyste uhradil nejnaléhavější dluhy. Janov i Benátky vás nechají na pokoji… pokud se ovšem znovu nezadlužíte. Naším požadavkem je, abyste o tom pomlčel. Musíte odpřisáhnout na svou čest, že nikomu, naprosto nikomu, dokonce ani svému dobrému kancléři, neprozradíte, že jste Mandylion prodal Řádu. Nikdo se o tom nikdy nesmí dozvědět."
"Proč požadujete, abych o tom mlčel?"
"Víte, že nejraději jednáme ve vší tichosti. Pokud se nikdo nedozví, kde Mandylion je, nedojde mezi křesťany k vádám ani ke střetnutím. Spoléháme na vás, na vaše slovo rytíře a císaře, v prodejní listině však bude stát, že pokud podmínky dohody prozradíte, vznikne vám dluh vůči Řádu. Rovněž bychom požadovali okamžité zaplacení všech dluhů, které vůči Řádu máte."
Císař sotva mohl dýchat, jak pronikavou bolest cítil v jícnu.
"Jak si ověřím, že Ludvík je v zajetí?"
"Víte dobře, že jsme čestní lidé a k podvodu bychom se nikdy nesnížili."
"A kdy bych to zlato dostal?"
"Okamžitě."
Saint-Remy věděl, že to pro Balduina znamená příliš velké pokušení. Stačilo říci ano a skončila by značná část jeho nejnaléhavějších strastí; ještě dnes ráno bv mohl zavolat benátského i janovského velvyslance a zaplatit jim dluhy.
"Nikdo u dvora neuvěří, že ty peníze spadly z nebe."
"Povězte jim pravdu. Řekněte jim, že vám je poskytl Řád, ale neříkejte proč. Ať si myslí, že je to půjčka."
"A pokud nepřijmu?"
"Na to máte samozřejmě právo, pane."
Na chvíli se odmlčeli. Balduin se pokoušel uvažovat, zda se rozhodl správně. Saint-Remy byl klidný, věděl, že císař jeho návrh přijme, tak velký byl znalec lidských duší. Císař se na templáře upřeně zadíval a potom sotva slyšitelným hlasem naznačil jediné slovo:
"Souhlasím."
Bartolomé dos Capelos podal svému nadřízenému listinu a převor ji předal císaři:
"To je doklad o naší dohodě. Přečtěte si ho, jsou tam podmínky, o kterých jsem mluvil. Podepište ho, a naši sloužící složí zlato, které jsme s sebou přivezli, kam si řeknete."
"Tak jste si byli jistí, že přijmu?" zabědoval Balduin.

Saint-Remy zachoval mlčení a dál se jen na císaře upřeně díval. Ten uchopil husí brk, připojil svůj podpis a otiskl k němu císařskou pečeť.
"Počkejte tady, hned vám Mandylion přinesu."
Císař vyšel dveřmi ukrytými za nástěnným kobercem. Za několik minut se vrátil a podal jim pečlivě složené plátno. Templáři ho rozvinuli jen natolik, aby si ověřili, že to je skutečný Mandylion. Potom ho znovu složili.
Na znamení Saint-Remyho pak Roger Parker, rytíř původem ze Skotska, a Portugalec dos Capelos vyšli z císařské komnaty a spěšným krokem zamířili ke vchodu do paláce, kde čekali jejich sloužící.
Pascal de Molesmes, jenž čekal v předpokoji, se díval, jak kolem chodí templáři a jejich sloužící, obtížení těžkými pytli. Věděl, že nemá smysl se ptát, co nesou, a nepřestával se divit, že ho císař nedal zavolat. Uvažoval o tom, že se do salonu vnutí, tím by však mohl vzbudit Balduinův hněv, takže bylo rozumnější posečkat.
Dvě hodiny nato se Balduin s templáři rozloučil. Pytle se zlatem měl už uložené v tajném přístěnku, schovaném ve stěně a zakrytém nástěnným kobercem.
Samozřejmě splní svůj slib a zachová všechno v tajnosti - nejen proto, že se k tomu zavázal svým císařským slovem, ale i proto, že se Andrého de Saint-Remy bál. Převor templářské komendy byl zbožný člověk, oddaný věci Páně, v jeho pohledu se však zračil muž, kterého v sobě měl: muž, jemuž se nezatřásla ruka, když hájil to, čemu věřil nebo k čemu se zavázal.
Když Pascal de Molesmes vešel do královské komnaty, našel Balduina zamyšleného, ale klidného, jako kdyby z něho spadla nějaká tíha.
Císař mu sdělil, jaká pohroma postihla jeho strýce, francouzského krále, a že s ohledem na okolnosti přijal od templářů novou půjčku. Zaplatí dluhy Benátčanům a Janovanům a počká, až se dobrý král Ludvík dostane na svobodu.
Kancléř ho znepokojeně vyslechl, tušil, že mu Balduin něco tají, ale nic neřekl.
"Co tedy uděláte s Mandylionem?"
"Nic. Uložím ho na tajném místě a počkám na Ludvíkovo osvobození. Potom se rozhodnu, co učiním; možná to bylo varování našeho Pána s cílem nám zabránit, abychom jeho svatý obraz prodali. Zavolejte oba velvyslance a oznamte jim, že jim vyplatíme zlato, které jejich městům dlužíme. A pozvěte hraběte de Dijon: sdělím mu, jaký osud postihl krále Francie."
***
André de Saint-Remy Svaté plátno opatrně rozvinul, až se před nimi objevilo celé tělo Ukřižovaného. Rytíři padli na kolena a pod vedením svého převora se začali modlit.
Nikdy předtím Svaté plátno neviděli celé. Ve schránce, ve které byl Mandylion uložen v kostele Panny Marie z Blanquernes, byla vidět jen Ježíšova tvář, jako kdyby se jednalo o malovanou podobiznu. Teď však měli před sebou celou Kristovu postavu se známkami muk, která vytrpěl. Sami nevěděli, kolik hodin strávili modlitbou, už se však začínalo smrákat, když Saint-Remy vstal, pečlivě plátno zase složil a zamířil s ním do své jizby. Několik minut nato k sobě povolal svého bratra Roberta a mladého rytíře Françoise de Charney.
"Připravte se na odjezd co nejdřív."
"Pokud nám to povolíš, mohli bychom vyrazit během několika hodin, až nás zahalí noční tma," navrhl Robert.
"Nebude to nebezpečné?" zeptal se převor.
"Ne, líp, když vyjedeme z komendy, až nás nikdo neuvidí a oči špehů přemůže spánek. Nikomu neřekneme, kam jedeme," přizvukoval de Charney.
"Připravím Mandylion, aby při té namáhavé cestě neutrpěl. Přijďte si pro něj, než odjedete, nesejde na tom, kdy; odvezete také můj dopis a další listiny velmistru Renaudovi de Vichiers. Za žádnou cenu se neodchylujte z cesty do Akkonu. Navrhuji vám, aby vás doprovodili ještě někteří bratři, možná Guy de Beaujeu, Bartolomé dos Capelos…"
"Milý bratře," přerušil ho Robert, "žádám vás, abyste nás nechal jet samotné. Bude to bezpečnější. My dokážeme splynout s okolím, a počítáme s pomocí svých zbrojnošů. Pojedeme-li sami, nevzbudíme žádné podezření, kdybychom však vyjeli v doprovodu skupiny bratří, špehové by si domysleli, že něco vezeme."
"Povezete ten nejcennější z pokladů křesťanstva…"
"… za který odpovídáme svými životy," dodal de Charney.
"Dobrá, uděláme to, jak chcete. Teď už mne nechte, musím připravit ten dopis. A modlete se, modlete se a proste Boha, aby vás dovedl k vašemu cíli. Jedině On může zaručit úspěch vaší cesty."

Byla už tmavá noc. Na nebeské klenbě nezářila ani jediná hvězda. Robert de Saint-Remy a François de Charney potichu vyšli ze svých cel a zamířili do jizby Andrého de Saint-Remy. Všude vládlo hluboké ticho a rytíři v pevnosti spali. Nahoře na cimbuří drželo stráž několik templářských rytířů spolu s vojáky, kteří u nich sloužili.
Robert de Saint-Remy lehce strčil do dveří cely svého bratra a převora. Našli ho na kolenou, jak se modlí před křížem stojícím v koutě místnosti.
Když postřehl přítomnost obou rytířů, vstal a beze slova předal Robertovi středně velikou brašnu.
"Uvnitř, v dřevěné skříňce, je Mandylion. Tady máte listiny, které odevzdáte velmistrovi, a zlato na cestu. Bůh vás provázej."
Oba bratři se srdečně objali. Nevěděli, zdali se ještě kdy uvidí.
Mladý de Charney a Robert de Saint-Remy byli ve svém saracénském oblečení a pod rouškou noci zamířili do stájí, kde už na ně čekali jejich zbrojnoši a uklidňovali netrpělivé koně. Ohlásili se heslem vojákům, kteří střežili bránu, a pak už opustili bezpečí komendy a vydali se do pevnosti svatého Jana z Akkonu.

32

Mendíbž přecházel po úzkém dvoře věznice a vychutnával sluneční paprsky, které teď ráno svítily, i když nehřály. Vyslechl toho dost, aby věděl, že se musí mít na pozoru. Nervozita psycholožky a sociální pracovnice mu napověděly, že se něco chystá a cílem štvanice že má být on.
Prošel náležitou lékařskou prohlídkou, znovu ho prohlédla i psycholožka, a dokonce i ředitel se zúčastnil jednoho z těch únavných sezení, kdy doktorka usilovala, aby reagoval na přihlouplé podněty, jimiž ho chtěla chytit na vějičku. Bezpečnostní komise věznice už konečně vydala souhlas k jeho propuštění na svobodu a chybělo jen schválení soudce - ještě nanejvýš týden a bude venku.
Věděl, co má dělat. Bude chodit po městě sem tam, až se přesvědčí, že ho nikdo nesleduje, a potom půjde do parku Carrara, zajde tam několik dnů po sobě a bude z dálky sledovat Arslana, a dokud nebude mít jistotu, že mu nikdo nenastrojil past, neupustí lísteček, jímž se ohlásí.
Obával se o svůj život. Ten policista, který ho navštívil, mu nepřipadal jako nějaký žvanil. Vyhrožoval mu, že udělá i nemožné, aby strávil zbytek života ve vězení, a naráz se všichni mohli přetrhnout, aby se dostal na svobodu. Policie určitě něco chystá, pomyslel si. Možná si říkají, že pokud se dostanu z vězení, dovedu je ke svým kontaktům. To je ono, o to jim jde, a já jsem jenom návnada. Musím se mít na pozoru.
Němý přecházel z jedné strany na druhou, aniž postřehl, že ho potají pozorují dva mladí muži. Oba byli vysocí, mohutné postavy a s tváří zhrublou životem ve vězení - bratři Bacherajové spolu šeptem probírali podrobnosti vraždy, kterou se chystali spáchat.
Ve stejnou chvíli v kanceláři ředitele věznice mluvil Marco Valoni s ním a s vrchním dozorcem.
"Není pravděpodobné, že by se něco stalo, nemůžeme však nic ponechat náhodě. Proto musíme zaručit bezpečnost němého během těch dnů, co ještě zůstane tady," naléhal Marco na oba.
"Ale, pane Valoni, ten němý nikoho nezajímá, jako kdyby ani neexistoval, nemluví, nemá žádné přátele, nestýká se s žádným jiným vězněm. Tomu by nikdo neublížil, můžete si být jistý," odpověděl mu vrchní dozorce.
"Pochopte, že nemůžeme nic riskovat. Nevíme, s kým máme co dělat. Možná je to opravdu ubožák, a možná ne. Snažili jsme se dělat co nejmenší rozruch, ale stačilo to, aby se k některým uším doneslo, že němého propustí. Někdo mi musí zaručit jeho bezpečnost tady uvnitř."
"Ale, Marco," namítl ředitel, "v téhle věznici nikdy nedošlo k vyřizování účtů, k vraždám mezi vězni ani k ničemu takovému, takže tvé znepokojení nedokážu sdílet."
"Ale já znepokojený jsem. Vy, pane Genari, jako vrchní dozorce určitě dobře víte, kdo jsou v tomhle vězení kápové. Chci si s nimi promluvit."
Genari bezmocně mávl rukou. Nevěděl, jak policistu přesvědčit, aby nestrkal nos do tajností věznice. Nechtěl nic míň, než aby mu on, Genari, řekl, kdo uvnitř doopravdy poroučí, jako kdyby tím nedával v sázku krk.
Marco vytušil Genariho zábrany a pokusil se vyjádřit svou žádost jiným způsobem.
"Podívejte se, Genari, tady uvnitř přece musí být někdo, koho ostatní vězňové mají v úctě. Přiveďte mi ho sem."
Ředitel věznice rozpačitě poposedl v křesle, zatímco Genari se uchýlil k zarputilému mlčení. Nakonec ředitel zasáhl v Marcův prospěch.
"Genari, znáte tohle vězení líp než kdo jiný, musí tu být někdo takový, jak pan Valoni říká. Přiveďte ho."
Genari vstal. Věděl, že nemůže provaz napínat příliš, aniž by vzbudil podezření svého nadřízeného i toho vlezlého policisty z Říma. Jeho věznice fungovala jako hodinky, platila v ní nepsaná pravidla, která všichni dodržovali, a teď ten Valoni chce vědět, kdo doopravdy tahá za provázky.
Poslal jednoho z podřízených pro Frasquella, jak se kápo jmenoval. Touhle dobou nejspíš mluvil mobilem a dával svým synům pokyny, jak řídit pašování drog, které jeho samotného vinou nějakého práskače už přivedlo do vězení.
Frasquello přišel do malé kanceláře vrchního dozorce celý zachmuřený.
"Co chcete? Proč mě obtěžujete?"
"Poněvadž je tu jeden policista, který nedá jinak, než že s vámi chce mluvit."
"Já s policajty nemluvím."
"Ale s tímhle budete muset, jinak nám obrátí věznici vzhůru nohama."
"A co z toho budu mít já, když si s ním promluvím? Jestli máte nějaký problém, vyřešte si ho, a mě nechte na pokoji."
"Ne, nenechám vás na pokoji!" rozkřikl se Genari. "Půjdete teď se mnou za tím policistou a promluvíte si s ním. Čím dřív vyřídí, co chce, tím dřív půjde pryč a nechá nás na pokoji všechny."
"A co ten polda chce? Proč se mnou chce mluvit? Já žádného poldu neznám ani znát nechci. Nechte mě na pokoji."
Kápo se otočil a chtěl odejít, dříve než stačil otevřít dveře, se však na něho Genari vrhl, uchopil ho za paži a nasadil mu zámek.
"Pusťte mě! Zbláznil jste se? Tohle si odskáčete!"
V tu chvíli se dveře do kanceláře otevřely. Marco Valoni se upřeně zadíval na oba muže a viděl, jak jsou oba rozzuření.
"Pusťte ho!" nařídil Genarimu.
Vrchní dozorce pustil Frasquellovu paži a ten zůstal nehybně stát, jako by odhadoval nově příchozího.
"Přišel jsem raději sám, než abyste chodil do kanceláře ředitele. Někdo mu telefonoval, takže jsem si řekl, že radši půjdu sem, abych ho nerušil. Vypadá to, že jsem přišel právě včas, poněvadž jste našeho muže už našel. Posaďte se," nařídil Frasquellovi.
Kápo se nepohnul. Nervózní Genari na něho nenávistně pohlédl.
"Posaďte se!" opakoval Valoni s rozzlobeným posunkem.
"Nevím, kdo jste, zato vím, jaká mám práva, a nejsem povinen mluvit s nějakým policistou. Zavolám svému advokátovi."
"Nikomu nezavoláte, vyslechnete mě a uděláte, co vám řeknu, jinak vás z téhle věznice přeloží někam, kde byste neměl

svého dobrého přítele Genariho, který zavírá obě oči."
"Nemůžete mi vyhrožovat."
"Ani jsem to neudělal."
"To stačí! Co chcete?"
"Jelikož už přicházíte k rozumu, řeknu vám to jasně: chci, aby se jistému člověku ve zdejší věznici nic nestalo."
"To řekněte Genarimu, on je šéf. Já jsem vězeň."
"Říkám to vám, poněvadž o to, aby se tomu člověku nic nestalo, se postaráte vy."
"Opravdu? A jak to udělám?"
"To nevím, a nezáleží mi na tom."
"A pokud přijmu, co tím získám?"
"Určité výhody tady uvnitř."
"Cha cha… O ty už se stará můj přítel Genari. S kým si myslíte, že mluvíte?"
"Dobrá. Projdu si váš spis a podívám se, jestli by nebylo možné nějaké snížení trestu za spolupráci se spravedlností."
"Nestačí, abyste si můj spis prošel, musíte mi to slíbit."
"Ne. Slibovat vám nic nebudu. Promluvím s ředitelem věznice a doporučím mu, aby bezpečnostní komise zhodnotila vaše chování, váš psychologický stav a vaše možnosti začlenit se zpátky do společnosti. Nic víc neudělám."
"Tak to se nedohodneme."
"Pokud se nedohodneme, začnete přicházet o některé z těch výsad, na které jste si s Genarim zvykl. Prohledají vám celu odshora až dolů a začnou s vámi zacházet přesně podle kázeňského řádu. Genariho přeloží do jiné věznice."
"Řekněte mi, koho máte na mysli."
"Uděláte, oč jsem vás požádal?"
"Řekněte mi, o koho jde."
"O jistého němého, mladíka, který…"
Frasquello Marca přerušil hlasitým smíchem.
"Chcete, abych chránil toho ubožáka? O toho se nikdo nezajímá a nikomu nevadí. A víte proč? Poněvadž je to nula, je to opravdu ubožák…"
"Chci, aby se mu během příštího týdne nic nestalo."
"Kdo by mu mohl něco udělat?"
"To nevím. Ale vy tomu zabráníte."
"Proč vás ten němý vůbec zajímá?"
"To se vás netýká. Splňte, oč vás žádám, a můžete si tuhle dovolenou na státní útraty užívat dál."
"Platí. Budu tomu němému dělat chůvu."
Marco vyšel z kanceláře s jistým pocitem úlevy. Ten kápo byl inteligentní člověk, udělá, oč ho požádal.
Teď mu zbývala ještě druhá část: získat tenisky, ve kterých němý chodil, jediné obutí, které měl, a namontovat mu tam vysílačku. Ředitel mu slíbil, že až se ten večer němý vrátí do cely, pošle jednoho z dozorců, aby je odnesl. Nevěděl ještě, jakou výmluvu použijí, ujistil ho však, že to zařídí.
John vyslal do Turína Larryho Smithe, odborníka na vysílače, který podle jeho slov byl schopen zabudovat mikrofon i do nehtu. Dobrá, uvidí se, jestli je tak dobrý, jak slibuje.

33
Vévoda z Valantu požádal o slyšení u kancléře. Ve stanovenou hodinu přišel v doprovodu mladého obchodníka, bohatě oblečeného.
"Řekněte mi, vévodo," vyptával se kancléř, "co je to za naléhavou záležitost, o které chcete jednat s císařem?"
"Pane kancléři, žádám vás, abyste vyslechl tohoto muže, jehož přítelem mám čest být. Je to vážený obchodník z Edessy."
Pascal de Molesmes s rozmrzelým výrazem, ale ze zdvořilosti vůči vévodovi mladého obchodníka vyslechl. Ten mu bez okolků vysvětlil důvod své cesty7.
"Vím o finančních potížích říše a přicházím předložit císaři jistou nabídku."
"Vy chcete předložit císařovi nějakou nabídku?" prohlásil kancléř dílem dotčeně, dílem pobaveně. "A o jakou nabídku se jedná?"
"Zastupuji skupinu urozených obchodníků z Edessy. Jak víte, před dlouhými lety jeden z byzantských císařů silou svých zbraní odňal našemu městu jeho nejcennější relikvii: Mandylion. My jsme mírumilovní lidé, žijeme počestně, chtěli bychom však vrátit našemu sboru to, co mu náleželo a co mu násilím uloupili. Nepřicházím prosit, abyste nám ho vrátili, když teď patří císaři, poněvadž všichni vědí, že donutil biskupa, aby mu ho vydal, a francouzský král se zapřísahá, že mu ho jeho synovec neprodal. Je-li Mandylion v Balduinových rukou, chceme ho koupit. Na ceně nezáleží, zaplatíme ji."
"O jakém sboru to mluvíš? Edessa je přece v rukou mohamedánů, ne?"
"Jsme křesťané, a s nynějšími vládci Edessy jsme nikdy neměli potíže. Platíme jim vysoké daně a v klidu se zabýváme svými obchody. Nemůžeme si na nic stěžovat. Ale Mandylion patří nám a musí se vrátit do našeho města."
Pascal de Molesmes se zájmem naslouchal drzému mladíkovi, který se bez ostychu odvažoval navrhnout, že od císaře koupí Mandylion.
"A kolik jste ochotni zaplatit?"
"Deset pytlů zlata, každý o váze dospělého muže."
V kancléřově obličeji se nepohnul jediný sval, i když ta částka na něj zapůsobila. Říše znovu začínala mít dluhy a

Balduin zoufale hledal půjčky, třebaže ho jeho strýc, dobrý král Ludvík, neopouštěl.
"Předložím vaši nabídku císaři a dám vás zavolat, až budu mít odpověď."

Balduin zkroušeně naslouchal svému kancléři. Přísahal, že nikdy neprozradí, že Mandylion prodal templářům. Věděl, že za to ručí svým životem.
"Musíš tomu obchodníkovi říci, že jeho nabídku odmítám."
"Ale, můj pane, rozvažte si to!"
"Ne, nemohu. Vickrát už po mně nechtěj, abych Mandylion prodal. Už nikdy, slyšíš?"
Pascal de Molesmes vyšel z trůnní síně se sklopenou hlavou. Balduinovy rozpaky, kdykoli se mu zmínil o Mandylionu, mu byly podezřelé. Svaté plátno bylo v císařových rukou už celé dva měsíce, dosud je však nikomu neukázal, dokonce ani jemu, svému kancléři.
Kolovaly pověsti, že ona velkomyslná částka, kterou císaři předal převor konstantinopolských templářů, André de Saint-Remy, byla ve skutečnosti platba za Mandylion. Balduin však ty pověsti vytrvale popíral a zapřísahal se, že se svatý rubáš nachází na bezpečném místě.
Když se král Ludvík dostal na svobodu a vrátil se do Francie, vyslal znovu hraběte de Dijon s ještě velkorysejší nabídkou za Mandylion, k překvapení konstantinopolského dvora byl však císař neoblomný a přede všemi prohlásil, že relikvii svému strýci neprodá. Teď odmítal další štědrou nabídku, takže Pascal de Molesmes dopustil, aby se do jeho mysli vkradlo podezření, které choval: Balduin Mandylion nemá, poněvadž ho prodal templářům.
To odpoledne dal zavolat vévodu z Valantu a jeho mladého chráněnce a sdělil jim císařovu odmítavou odpověď. Překvapilo ho, když mu obchodník z Edessy sdělil, že je ochoten nabídku zdvojnásobit - kancléř v něm však nechtěl vzbouzet falešné naděje.
"Takže je pravda, co se u dvora povídá?" zeptal se vévoda z Valantu.
"A co se u dvora povídá, milý příteli?"
"Že císař Mandylion nemá, že ho dal do zástavy templářům za zlato, které od nich dostal, aby mohl zaplatit Benátčanům a Janovanům. Jenom tak se dá vysvětlit, že odmítá tak velkomyslnou nabídku obchodníků z Edessy."
"Já si pověstí ani pletich u císařského dvora nevšímám a radím vám, abyste také nevěřili všemu, co se říká. Sdělil jsem vám císařovo stanovisko, a víc už vám neřeknu."
Pascal de Molesmes se rozloučil se svými hosty s týmž podezřením, jaké měli oni: totiž že Mandylion je v rukou templářů.
***
Pevnost Řádu se vypínala na skále u moře. Nazlátlá barva kamene splývala s pískem okolní pouště. Pevnost se pyšně tyčila vzhůru, ovládajíc rozsáhlé území, jednu z posledních křesťanských bašt ve Svaté zemi.
Robert de Saint-Remy si promnul oči, jako by mu pohled na templářskou pevnost připadal jako fatamorgána. Odhadl, že během několika minut je obklopí rytíři, kteří je už několik hodin sledovali. Jak on, tak François de Charney vypadali jako opravdoví Saracéni. Dokonce i jejich koně, ryze arabské krve, jim pomáhali utajit jejich totožnost.
Jeho zbrojnoš Alí se znovu projevil jako zkušený vůdce i jako věrný přítel. Vděčil mu za svůj život, zachránil mu ho, když je napadla hlídka ajjúbovských vojáků. Urputně se bil po jeho boku a nedopustil, aby kopí, které mu mělo zasáhnout srdce, dorazilo k cíli. Vrhl se do rány a vražedné železo zasáhlo jeho. Žádný z ajjúbovských vojáků útok nepřežil, Alí však několik dnů zápasil se smrtí a on, Robert de Saint-Remy, se od něho ani na okamžik nehnul.
Vrátil se mezi živé díky lektvarům Saida, zbrojnoše de Charneyho - ten se naučil léčit od fyzikusů Řádu i od některých mohamedánských lékařů, s kterými na svých cestách přišel do styku. Právě Said vytáhl Alímu železný hrot kopí z boku, pečlivě mu ránu vyčistil a pak ji zakryl obvazem připraveným z bylin, které stále vozil s sebou. Navíc mu vlil do úst nechutně páchnoucí břečku, která mu přinesla uklidňující spánek.
Když se však rytíř de Charney Saida ptal, zda Alí zůstane naživu, k zoufalství obou templářů odpovídal stále stejně: "To ví jen Alláh." Teprve po sedmi dnech se Alí probral k životu ze spánku, do nějž byl pohroužen a který se tak podobal smrti. Stále ho bolela jedna plíce a dýchat ho velice namáhalo, teď však Said řekl, že zůstane naživu, a všem se vrátila nálada.
Trvalo dalších sedm dnů, než se Alí dokázal postavit, a ještě sedm, než zase mohl jet na svém poslušném koni, ke kterému ho připevnili popruhy, aby v případě, že by ztratil vědomí, nespadl na zem. Alí se uzdravil a teď tu byl s nimi a chystal se vjet do pevnosti, když tu je obklopil oblak prachu, zvedaný kopyty tuctu koní. Obklopili je templářští rytíři a velitel hlídky jim nařídil, aby zůstali stát.
Jakmile vysvětlili, kdo jsou, doprovodili je do pevnosti a okamžitě je zavedli k velmistrovi.
Renaud de Vichiers, velmistr Řádu, je srdečně uvítal. I přes únavu mu hodinu líčili některé podrobnosti své cesty a odevzdali mu dopis a listiny, které jim dal André de Saint-Remy, i brašnu, v níž byl uložen Mandylion.
Pak už jim velmistr nařídil, ať si jdou odpočinout, a přikázal, aby Alího zprostili vší služby, než se úplně zotaví.
Potom, už o samotě, Renaud de Vichiers chvějící se rukou vytáhl z brašny skříňku, ve které byl Mandylion. Cítil, jak má všechny smysly napjaté vzrušením, poněvadž měl spatřit tvář Pána Ježíše Krista.
Rozestřel plátno, na kolenou se pomodlil a děkoval Bohu za to, že mu dopřál spatřit jeho skutečnou tvář.
Schylovalo se k soumraku druhého dne od příjezdu Roberta de Saint-Remy a Françoise de Charneyho, když velmistr dal rytíře Řádu svolat do kapitulní síně. Tam, na podlouhlém stole, byl vystaven Mandylion. Jeden za druhým přecházeli před rubášem Ježíše Krista a mnoho z těch drsných rytířů jen s námahou dokázalo potlačit slzy. Po modlitbách Renaud de Vichiers řádovým rytířům oznámil, že Svaté plátno Ježíšovo bude uloženo ve schránce, ukryté před pohledy zvědavců. Byl to nejcennější klenot Řádu a budou ho bránit i za cenu vlastního života. Pak je vzal pod přísahu: nikdy nikomu neprozradí, kde Mandylion je. Skutečnost, že ho mají, měla napříště zůstat jedním z velkých

tajemství Řádu templářských rytířů.

34

Marco je pozval na oběd. Minerva, Pietro a Antonino přiletěli prvním ranním letadlem.

Pietro se k Sofii choval chladně a odměřeně, málem až nepříjemně, do té míry, že jí to vadilo. Věděla však, že nemá na vybranou: dokud zůstává v Odboru pro umění, musí s Pietrem spolupracovat, což ji jen utvrzovalo v rozhodnutí odejít, jakmile s případem Síndone skončí.

Byli už skoro po obědě, když Sofii zazvonil mobil.

"Ano…?"

Ve chvíli, kdy poznala hlas na opačné straně, začervenala se a tím, že vstala od stolu a vyšla z jídelny, nevolky také vzbudila pozornost svých kolegů. Když se vrátila zpátky, nikdo se jí na nic nevyptával, bylo však zřejmé, že Pietro je napjatý.

"Marco, to byl D'Alaqua, zval mne, abych zítra přišla na oběd s profesorem Bolardem a ostatními členy vědecké komise. Pořádá pro ně něco jako hostinu na rozloučenou."

"A přijala jsi, že?" zeptal se Marco.

"Ne," odpověděla trochu zaraženě.

"Tak to jsi udělala chybu. Říkal jsem ti, že chci, aby ses na ně přilepila."

"Pokud se pamatuji, zítra máme generální zkoušku s celou sestavou, kterou jsi zorganizoval, a já to mám všechno koordinovat."

"Máš pravdu, ale byla by to dobrá příležitost znovu se s tím výborem setkat, především s Bolardem."

"Ať tak či tak, pozítří stejně jdu s D'Alaquou na oběd."

Užasle se na ni podívali. Sám Marco nedokázal potlačit úsměv.

"Ale! A jak jsi k tomu přišla?"

"Jednoduše mi to pozvání zopakoval o den později, jen tam už nebudou členové vědecké komise."

Minerva si všimla, jak Pietro pod stolem svírá pěsti. Antonina rozhovor mezi Sofií a Marcem přivedl do rozpaků také, díky napětí, které z Pietra sálalo. Bez dalších přetvářek naléhali na Marca, aby požádal o účet, a odvedli rozhovor k podrobnostem zítřejší akce.

***

Sofia měla na sobě sako a džíny, nebyla nalíčená a vlasy měla stažené do koňského ohonu; začínala už litovat, že se na oběd s D'Alaquou vystrojila takhle.

Nebyla ošklivá, poněvadž to opravdu nebyla, a sako i džíny koupila u Versaceho, chtěla však D'Alaquovi dát najevo, že je pracující žena a dnešní schůzka je pro ni pouhou součástí její práce.

Vůz vyjel z Turína a po několika málo kilometrech odbočil na silničku, která vyústila u nádherného palazzo v renesančním slohu, ukrytého v lese.

Mříž se otevřela, aniž by D'Alaquův šofér stiskl nějaký dálkový ovladač a aniž by k nim někdo přistoupil a zjistil, kdo přijel. Domyslela si, že všude kolem jsou ukryté bezpečnostní kamery.

Ve dveřích ji očekával Umberto D'Alaqua v elegantním tmavošedém obleku z hrubého hedvábí.

Když Sofia vešla dovnitř, nedokázala zakrýt překvapení. Byla v muzeu, ovšem přestavěném na obytný dům.

"Požádal jsem vás, abyste přijela ke mně, poněvadž vím, že si ráda prohlédnete některé obrazy, které tu mám."

Více než hodinu pak chodili po jednotlivých místnostech, vyzdobených působivými uměleckými díly, velmi dovedně rozmístěnými.

Živě se bavili o umění, o politice a o literatuře. Sofii čas ubíhal tak rychle, že se zarazila, když se jí D'Alaqua omluvil s tím, že musí na letiště, poněvadž v sedm hodin odlétá do Paříže.

"Promiňte, zdržela jsem vás."

"Vůbec ne. Je šest hodin, a nebýt toho, že dnes večer musím být v Paříži, s potěšením bych vás pozval, abyste zůstala na večeři. Vracím se za deset dní. Pokud ještě budete v Turínu, doufám, že vás znovu uvidím."

"To nevím. Je možné, že do té doby skončíme, nebo budeme právě končit."

"Skončíte?"

"S vyšetřováním požáru v katedrále."

"Ach tak! A jak pokračujete?"

"Tedy… Jsme v závěrečné fázi."

"Nemůžete se vyjádřit jasněji?"

"Totiž…"

"Nedělejte si starosti, já vás chápu. Povíte mi to potom, až vyšetřování skončí a všechno se objasní."

Sofii se ulevilo, že se k tomu staví takhle. Marco jí zakázal, aby mu něco říkala, a třebaže nesdílela jeho podezření vůči D'Alaquovi, nedokázala by ho neuposlechnout.

U dveří čekala dvě auta. Jedno mělo odvézt Sofii do Alexandry a druhé D'Alaquu na letiště, kde čekalo jeho soukromé letadlo. Rozloučili se stiskem ruky.

***

"Proč ho chtějí zabít?"

"To nevím. Plánují to už několik dnů. Hodlají podplatit jednoho dozorce, aby nechal dveře do cely němého otevřené. Mají v plánu jít tam zítra večer, podříznout mu krk a pak se vrátit do své cely. Nikdo se o tom nedozví - němí nekřičí."

"Přistoupí na to ten dozorce?"

"Možná ano. Mají prý spoustu peněz, myslím, že mu nabídnou padesát tisíc eur."

"Kdo o tom ještě ví?"
"Další dva vězňové - mají k nám důvěru, jsme Turci jako oni."
"Můžeš jít."
"Zaplatíš mi za tu informaci?"
"Zaplatím."
Kápo Frasquello se zamyslel. Proč chtějí bratři Bacherajové někoho zabít? Bezpochyby to byla vražda na objednávku, ale kdo si ji objednal?
Zavolal svoje pobočníky, dva muže, kteří si odpykávali doživotní tresty za vraždu. Půl hodiny se s nimi domlouval a pak požádal jednoho z dozorců, aby zavolal Genariho.
Vrchní dozorce přišel do Frasquellovy cely chvíli po půlnoci. Kápo se díval na jakýsi pořad v televizi a při jeho příchodu se ani nepohnul.
"Nedělej rámus a posaď se. Řekni svému příteli poldovi, že měl pravdu. Chtějí toho někoho zabít."
"Ale kdo?"
"Bacherajové."
"A proč?" zeptal se udiveně Genari.
"Co já vím! Koneckonců, mně na tom nesejde. Plním svou část dohody, on ať plní tu svou."
"Dokážeš tomu zabránit?"
"Vypadni."
Genari vyšel z cely, rychlým krokem došel do své kanceláře a vytočil číslo mobilu Marca Valoniho.
Marco v tu chvíli četl. Byl unavený. Znovu vyzkoušeli mašinérii, kterou rozjedou, jakmile někoho propustí. Kromě toho se ještě stačil znovu vydat do podzemních chodeb a dvě hodiny přecházel sem tam a klepal na stěny v naději, že uslyší příznačný zvuk duté zdi. I při té další obchůzce ho doprovázel major Colombaria, který stavěl na odiv svou trpělivost a snažil se ho přesvědčit, že tam dole opravdu není víc, než co vidí.
"Tady Genari, pane Valoni."
Marco se podíval na hodinky. Byla půlnoc pryč.
"Měl jste pravdu, chtějí toho někoho zavraždit."
"Řekněte mi všechno."
"Frasquello zjistil, že dva bratři, Turkové, sourozenci Bacherajovi, chtějí toho někoho oddělat. Údajně se vychloubají, že už jim za to zaplatili. Udělají to zítra. Měli byste si toho někoho co nejdřív odvézt z naší věznice."
"Ne, to udělat nemůžeme. Získal by podezření, že se něco děje, a celou operaci by překazil. Splní Frasquello svou část dohody?"
"Už ji plní a připomněl mi, že vy máte také splnit tu svou."
"Může se spolehnout. Jste ve věznici?"
"Ano."
"Dobrá, vzbudím teď ředitele, za hodinu jsem tam a chci všechny informace, které o těch dvou bratrech máte."
"Jsou to Turkové, dobří chlapci. Zabili ve rvačce nějakého člověka, ale nejsou to vrahové, myslím ne z povolání."
"Za hodinu mi to všechno povíte."

Marco probudil ředitele věznice a důrazně ho požádal, aby se s ním sešel ve své kanceláři ve věznici. Potom zavolal Minervě. "Spala jsi?"
"Ne, četla jsem si. Co se děje?"
"Obleč se, za čtvrt hodiny tě čekám v hale. Chci, abys zajela na ústředí carabinieri, sedla sis k jejich počítači a našla mi informace o dvou gaunerech. Já pojedu do věznice a odtamtud ti zavolám všechny informace, které mají."
"Ale řekni mi, co se děje?"
"Že mi intuice pořád ještě slouží a dva vězňové chtějí toho někoho zavraždit."
"Můj ty Bože!"
"Za čtvrt hodiny dole. Zbytečně se nezdržuj."
Když Marco dorazil do věznice, ředitel ho už čekal ve své kanceláři. Onen dobrý muž zíval, aniž by dokázal zakrýt, že je unavený.
"Chci všechny informace o těch Bacherajových."
"O bratrech Bacherajových? Ale co udělali? Vy věříte tomu, co říká ten Frasquello? Mimochodem, Genari, až tohle skončí, musíte mi ten vztah mezi vámi vysvětlit."
Ředitel našel spis, který se týkal obou bratrů, a předal ho Marcovi. Ten měl jen málo času, aby si sedl na pohovku a zabral se do jeho četby. Když skončil, zatelefonoval Minervě.
"Už jsem skoro usínala."
"Tak se probuď a začni hledat všechno, co se týká rodiny těch Turků, kteří se sice narodili tady, ale jsou potomci přistěhovalců. Chci vědět všechno o nich i o jejich příbuzných. Zeptej se Interpolu, promluv si s tureckou policií, ale za tři hodiny chci mít úplnou zprávu."
"Za tři hodiny? Na to zapomeň. Dej mi čas do zítřka."
"Do sedmi hodin."
"Platí, pět hodin, aspoň něco."
***
V hotelové jídelně, kde se podávala snídaně, otvírali přesně v sedm. Minerva, s očima zarudlýma nedostatkem spánku a tolika hodinami u počítače, vešla dovnitř s jistotou, že tam najde Marca.

Její šéf četl noviny a pil kávu. Stejně jako ona, ani on nevypadal dobře a byly na něm vidět známky probdělé noci. Minerva položila na stůl dvoje desky a ztěžka dosedla na židli.
"Uf, jsem úplně vyřízená!"
"Dokážu si to představit. Našla jsi něco zajímavého?"
"Záleží na tom, co ti připadá zajímavé."
"Pokus se mi to říct."
"Bratři Bacherajové jsou synové tureckých přistěhovalců. Jejich rodiče se nejdřív vystěhovali do Německa a odtamtud přešli do Turína. Ve Frankfurtu sice našli práci, ale matka si nedokázala zvyknout na německou povahu, takže se rozhodli zkusit štěstí tady, kde měli nějaké příbuzné. Jejich synové jsou už Italové, jsou Turíňané. Otec pracoval ve Fiatu a matka jako uklízečka. Oba chlapci tu vychodili školu a nebyli lepší ani horší než ostatní. Ten starší je chytřejší a spíš se s někým pohádá. U zkoušek měl dobré výsledky. Když skončili střední školu, starší nastoupil ve Fiatu jako otec, mladšího vzali jako šoféra jednoho hlavouna oblastní vlády, nějakého Regia, který ho přijal, poněvadž chlapcova matka u něho pracovala jako uklízečka. Starší ve Fiatu dlouho nevydržel; být dělníkem mu nesedělo, takže si pronajal stánek na trhu a začal prodávat zeleninu. Vedlo se jim dobře a nikdy neměli žádné potíže s policií ani s berním úřadem. Nic takového. Otec je už v důchodu a matka také, žijí ze státní penze a z celoživotních úspor. Nemají žádný majetek až na dům, který si s krajním úsilím koupili před patnácti lety. Před několika lety, jednou v sobotu večer, byli oba Bacherajové na diskotéce se svými snoubenkami. Nějací opilci začali děvčatům skládat poklony, a jeden zřejmě sáhl snoubence toho staršího na zadek. V policejní zprávě stojí, že bratři vytáhli nože a začali si to s těmi opilci vyřizovat. Jednoho zabili a druhého zranili tak, že mu jedna paže zůstala ochrnutá. Odsoudili je na dvacet let neboli na celý život. Jejich snoubenky na ně nečekaly a vdaly se."
"Co víš o jejich rodině v Turecku?"
"Jsou to prostí lidé. Pocházejí z Urfy, nedaleko hranice s Irákem. Turecká policie nám přes Interpol poslala e-mail se vším, co o rodině Bacherajových mají. Je toho málo a není tam nic zajímavého. Otec má v Urfě mladšího bratra, i když také už brzy půjde do důchodu. Pracuje na naftových polích. Ano, a ještě mají sestru, která je provdaná za učitele a měla s ním osm dětí. Jsou to slušní lidé, kteří nikdy neměli žádné problémy. Turci se divili, že se na ně ptáme. Možná jsme tu ubohou rodinu přivedli do maléru, víš, jak to tam chodí."
"Ještě něco?"
"Ano, tady v Turínu žije matčin bratranec, nějaký Amin, zřejmě příkladný občan. Je účetní a dlouhá léta pracuje u nějaké reklamní agentury. Je ženatý s Italkou, která prodává v módním butiku. Mají dvě dcery, starší studuje na univerzitě a mladší brzy dokončí střední školu, a každou neděli chodí na mši."
"Na mši?"
"Ano, na mši. Snad tě nepřekvapí, že někdo chodí na mši, když jsme v Itálii."
"Copak ten bratranec není muslim?"
"Tak to nevím; předpokládám, že ano, ale je ženatý s Italkou a měli svatbu v kostele, takže nejspíš přestoupil, i když v jeho záznamu žádný doklad o změně náboženství není."
"Prověř to. A prověř také, jestli ti Bacherajové chodili do mešity."
"Do jaké mešity?"
"Máš pravdu, jsme v Itálii. Buď jak buď, někdo musí vědět, jestli to byli dobří muslimové. Dostala ses k jejich běžným účtům?"
"Ano, a není tam nic zvláštního. Ten bratranec bere slušný plat a jeho manželka také. Stačí jim to, aby si dobře žili, i když splácejí úvěr. Neměli žádný mimořádný příjem. Jako rodina drží velice pohromadě a pravidelně ty uvězněné bratry navštěvují, nosí jim jídlo, cukroví, cigarety, knihy a prádlo, prostě se starají, aby život ve vězení měli snazší."
"Ano, to už vím. Mám tady výpis z knihy návštěv. Dotyčný Amin je tenhle měsíc navštívil už dvakrát, i když normálně za nimi chodí jednou měsíčně."
"Dobrá, ale to, že jednou přišel navíc, ještě není důvod k podezření."
"Musíme si všímat všeho, dokonce i toho zdánlivě bezvýznamného."
"Jistě, jistě, ale, Marco, nesmíme ztrácet nadhled."
"Víš, co mě zaráží? To, že chodí na mši a dal se oddat v kostele. Muslimové se své víry takhle nevzdávají."
"To chceš vyšetřovat všechny Italy, kteří zas do kostela ani nepáchnou? Poslechni, mám přítelkyni, která přestoupila na judaismus, poněvadž se během léta, které strávila v jednom kibucu, zamilovala do Izraelce. Matka toho mládence byla ortodoxní židovka, která by nedala souhlas, aby se její synáček oženil s gójkou, takže moje přítelkyně přestoupila a každou sobotu chodí do synagogy. Ničemu nevěří, ale chodí tam."
"Dobrá, to se týká tvé přítelkyně, jenže tady máme dva Turky, kteří chtějí zabít jednoho němého."
"Ano, ale chtějí ho zabít oni, ne jejich bratranec, a ty bys z něho udělal podezřelého, protože chodí na mši."
Do jídelny přišel Pietro a okamžitě je uviděl. O minutu později se dostavili na snídani i Antonino a Giuseppe. Sofia dorazila jako poslední.
Minerva je informovala o tom, co během posledních hodin dělali, a na Marcův pokyn si všichni přečetli kopii zprávy, kterou jejich kolegyně vypracovala.
"Tak co?" zeptal se Marco, když všichni dočetli.
"Žádní vrahové to nejsou, takže pokud si u nich někdo tu práci objednal, znamená to, že jsou v nějakém vztahu k tomu němému, nebo někdo, kdo ho zná, jim velice důvěřuje," mínil Pietro.
"Ve věznici jsou lidé, kteří by ho bez cavyků odkrouhli, ale ten, kdo si vraždu objednal, neví, jak se k nim dostat, poněvadž nepatří do světa spodiny, nebo, jak říká Pietro, kdo si tu vraždu objednal, z důvodů, které neznáme, důvěřuje právě těm dvěma bratrům, kteří podle spisu nejsou nijak výjimeční. Nikdy neměli co dělat se špinavými penězi ani

neukradli sousedovi motorku. Ano, zabili nějakého chlápka, ale při opilecké hádce."
"Dobrá, Giuseppe, ale řekni mi ještě něco, co nevíme," vyzval ho Marco.
"Já si myslím, že jak Giuseppe, tak Pietro toho říkají hodně," ozval se Antonino. "Někde v tom je spojitost, kterou musíme najít. Někdo chce toho němého zabít, protože ví, že by nás mohl přivést až k němu. To znamená, že došlo k úniku informací a někdo o operaci trojský kůň ví, jinak by s tím němým přece skoncovali už dávno, ale oni ho chtějí zabít právě teď."
Několik okamžiků všichni mlčeli. Antoninova úvaha nejspíš trefila do černého.
"Ale kdo o té operaci ví?" zeptala se Sofia.
"Příliš mnoho lidí," odpověděl Marco. "A Antonino má pravdu, chtějí ho zabít teď, aby nás nemohl přivést až k nim. To znamená, že vědí dopředu, co hodláme podniknout. Minervo, Antonino, chci, abyste našli víc informací o rodině Bacherajových, oni jsou ten spojovací článek, Musí být ve spojení s někým, kdo chce smrt našeho člověka. Projděte všechno znovu, hledejte a prověřte i ty nejnicotnější podrobnosti. Já se vrátím do věznice."
"Proč si nepromluvíme s rodiči a bratrancem těch Bacherajových?" zeptal se Pietro.
"Protože bychom je vyplašili. To ne, nemůžeme na sebe upozorňovat ještě víc. Ani nemůžeme němého z věznice převézt jinam, poněvadž v tom případě by pojal podezření on a nepřivedl by nás ke své organizaci. Musíme se postarat, aby zůstal naživu a daleko od Bacherajových," odpověděl Marco.
"A kdo to zajistí?" zeptala se Sofia.
"Jeden kápo z narkomafie, nějaký Frasquello. Slíbil jsem mu, že bezpečnostní komise prověří jeho spis. Tak dobrá, všichni do práce."
***
V hale se potkali s Anou Jiménezovou, která táhla ke dveřím kufr.
"Máte zřejmě v plánu něco důležitého, že jste tu všichni…" zažertovala novinářka.
"Vy odjíždíte?" zajímala se Sofia.
"Ano, jedu do Londýna a pak do Francie."
"Pracovně?" naléhala Sofia.
"Ano, pracovně. Nejspíš vám zavolám, doktorko, možná budu potřebovat, abyste mi poradila."
Recepční ji upozornil, že taxík už čeká u dveří, takže se s nimi s úsměvem rozloučila.
"Já jsem z té ženské vždycky nervózní," přiznal Marco.
"Ano, nikdy ti nepadla do oka," přisvědčila Sofia.
"Ne, to se mýlíš, zamlouvá se mi, ale nelíbí se mi, že se nám plete do práce. Proč jede do Londýna? A řekla, že pak pojede do Francie. Nevím, jestli zjistila něco, co nám uniká, nebo se pokouší dokázat některou z těch svých potřeštěných teorií."
"Je velice inteligentní," odpověděla Sofie, "a možná její teorie až tak potřeštěné nejsou. O Schliemannovi si mysleli, že mu straší ve věži, a našel Tróju."
"To jediné tomu děvčeti ještě chybělo, ty jako advokátka obhajoby. Nejspíš mě rozladilo to, že jede do Londýna, protože nevím, co tam k čertu může hledat, ale je jasné, že to nějak souvisí se Svatým plátnem. Zavolám Santiagovi."
***
Dozorce si peníze vzal. Byla to vysoká částka za to, že jenom nechá otevřené dveře dvou cel, toho němého a bratrů Bacherajových. Nebylo na tom nic špatného, nebo přinejmenším on nic neudělá, jen zapomene zastrčit závoru.
Ve vězení vládlo ticho. Vězňové byli už dvě hodiny zavření v celách. Chodby byly pouze chabě osvětlené a dozorci ve službě klímali.
Bratři Bacherajové strčili do dveří své cely a přesvědčili se, že jsou otevřené. Takže ten člověk dodržel slovo. Oba se tiskli ke stěně a málem se plazili po podlaze, mířili na protější stranu chodby, kde věděli, že je cela toho němého. Pokud všechno půjde dobře, ani ne za deset minut budou zpátky ve své cele a nikdo se nic nedozví.
Urazili už polovinu cesty, když mladší, který lezl jako druhý, ucítil ruku, která mu stiskla krk. Vykřiknout už ani nestačil, pocítil silnou ránu do hlavy a ztratil vědomí. Starší z obou bratru se otočil příliš pozdě, někdo ho praštil pěstí do nosu, až se mu spustila krev. Ani on nemohl křičet, jakási železná ruka mu tiskla hrdlo a nedovolila mu dýchat. Cítil, jak z něho uniká život.
Oba bratři se probrali až ve své cele, leželi na podlaze a nějaký ohromený dozorce křičel na poplach. Jak je převáželi na ošetřovnu, byli rádi, že zůstali naživu, ale někdo je zradil. Čekali na ně.
Lékař usoudil, že musí zůstat na ošetřovně na pozorování. Dostali surové rány do hlavy a obličeje měli plné krve, s očima málem zavřenýma, jak je měli napuchlé. Stěžovali si na bolesti, a na lékařův pokyn jim ošetřovatelka píchla uklidňující prostředek, takže znovu upadli do spánku.
Když Marco dorazil do kanceláře ředitele, ten mu ustaraně vylíčil, co se během večera stalo. Musel to ohlásit soudním orgánům a také carabinieri.
Marco ho uklidnil a požádal, aby mu přivedli kápa Frasquella.
"Já jsem svou část splnil," utrhl se na něj ten, jakmile vstoupil do ředitelovy kanceláře.
"Ano, a já splním tu svou. Co se stalo?"
"Na nic se nevyptávejte, všechno dopadlo, jak jste si přál. Němý je naživu a ti Turci taky, co víc byste chtěl? Nikdo nikomu neublížil. Tedy, bylo nutné ty dva bratry zastavit, ale nic vážného se jim nestalo."
"Chci, abyste zůstal ve střehu. Mohou se o to pokusit znovu."
"Kdo, ti dva? To si nemyslím."
"Oni nebo někdo jiný, nevím. Zůstaňte na pozoru."
"Kdy promluvíte s tou bezpečnostní komisí?"

"Jakmile tohle skončí."
"A to bude kdy?"
"Počítám tak tři čtyři dny, víc ne."
"Beru. Splňte si svoje, poldo, jinak si to s vámi vyřídím."
"Nemluvte hlouposti a nevyhrožujte mi."
"Říkám, ať si splníte svoje."
Frasquello při odchodu z kanceláře bouchl dveřmi, sledován užaslým pohledem ředitele.
"Ale, Marco, opravdu si myslíte, že bezpečnostní komise u Frasquella přihlédne k vašemu doporučení?"
"Spolupracoval s námi, to musí vzít v úvahu, nic víc po nich chtít nebudu. Řekněte mi, kdy můžeme dostat tenisky toho němého? Ten můj člověk nemůže zůstat v Turínu věčně, musíme mu tam dát ten mikrofon."
"Žádná výmluva mě ještě nenapadla, já…"
"Tak nařiďte, ať mu je vezmou s tím, že mu je vyperou. Namluvte mu, že teď, když ho pustí, je zvykem, aby vězňové, kteří jdou na svobodu, odcházeli co nejčistší. Jestli vám nebude rozumět, je to jedno, a jestli bude, je to nejpřijatelnější vysvětlení, které mě napadá. Takže až ho dnes večer zavřou v cele, přineste mi ty tenisky sem. Vyperte je, protože mu je musíte vrátit čisté, a pak se na ně podíváme."

35
Addaio pracoval ve své kanceláři, když ho vyrušil zvuk mobilu. Okamžitě hovor přijal, a jak poslouchal hlas na druhé straně, zkřivil obličej. Zavěsil zrudlý vzteky.
"Gunere! Gunere!" rozkřikl se na chodbě, což u něho bylo něco neslýchaného.
Jeho sloužící se spěšně objevil.
"Co se děje, pastýři?"
"Okamžitě sežeň Bakkalbasiho, ať je, kde je. Musím s ním mluvit. Do půl hodiny tu chci mít všechny pastýře. Postarej se o to."
"Zařídím to, ale řekni mi, co se stalo?"
"Úplná katastrofa. Ale teď jdi a udělej, co jsem ti říkal."
Když zase zůstal sám, stiskl si oběma rukama spánky. Bolela ho hlava. Už kolik dnů měl téměř nesnesitelné bolesti. Špatně spal a nechutnalo mu jíst. Cítil, že už nemá chuť žít. Byl unavený smrtelnou pastí, což znamenalo být Addaio. Zprávy nemohly být horší. Bratry Bacherajovy odhalili. Někdo ve vězení znal jejich plány a překazil je. Možná že Bacherajové příliš mluvili, nebo prostě někdo toho němého chránil. Mohli to být Tamti. Už zase Tamti, nebo ten polda, který do všeho strkal nos. V posledních dnech údajně byl věčně v ředitelově kanceláři. Něco plánoval, ale co to bylo? Říkali mu, že Marco Valoni se několikrát sešel s jedním kápem narkomafie, jistým Frasquellem. Ano, všechno to do sebe zapadalo, ten Valoni určitě mafiánovi uložil, aby se o Mendíbže postaral. Ten chlapec byl jediná stopa, která je mohla přivést až k nim, takže ho museli chránit, Ano, tak to bylo, o to se jedná. Ano, a ten hlas na opačné straně právě tohle nadhodil. Nebo mu řekl něco jiného? Bolest mu spalovala mozek. Našel klíč a otevřel zásuvku, vytáhl několik tabletek a dvě si vzal, a pak se posadil se zavřenýma očima a čekal, až ho bolest přejde. Při troše štěstí už bude pryč, než pastýři přijdou.
***
Guner lehce zaklepal na dveře pracovny. Pastýři už na Addaia čekali ve velké síni. Když vešel dovnitř, našel Addaia s hlavou na stole a se zavřenýma očima. Polekaně přistoupil blíž a ulehčeně si oddechl: byl naživu. Mírně jím zatřásl, až ho probudil.
"Usnul jsi."
"Ano… Bolela mě hlava."
"Měl bys zase jít k lékaři, ty bolesti tě ubíjejí. Musíš si dát udělat EEG."
"Nedělej si starosti, jsem v pořádku."
"Ne, nejsi. Pastýři na tebe čekají, dej se trochu do pořádku, než půjdeš dolů."
"Ano, ovšem. Nabídni jim zatím šálek čaje."
"Už jsem to udělal."
Několik minut nato se už Addaio sešel s Radou Sboru. Sedm pastýřů oděných v černých ornátech, kteří seděli kolem těžkého mahagonového stolu, vypadalo víc než úctyhodně.
Addaio jim sdělil, co se stalo v turínské věznici, a všech sedm se zatvářilo ustaraně.
"Chci, abys ty, drahý Bakkalbasi, odjel do Turína. Mendíbž se během dvou nebo tří dnů dostane na svobodu a pokusí se s námi spojit. Musíme tomu zabránit a naši lidé už nesmějí udělat další chybu. Proto je důležité, abys tam byl a celou akci koordinoval, v neustálém kontaktu se mnou. Tušení mi napovídá, že jsme na pokraji pohromy."
"Mám zprávy o Turgutovi."
Všichni se otočili k pastýři, který promluvil, starému muži s živýma modrýma očima.
"Je nemocný a hluboce skleslý. Trpí stihomamem. Tvrdí, že ho hlídají, na arcibiskupství mu nedůvěřují a ti policisté z Říma prý zůstávají v Turínu, aby ho mohli zatknout. Musíme ho odtamtud dostat."
"Ne, teď nemůžeme, to by bylo šílenství," odpověděl Bakkalbasi.
"Je už Ismet připravený?" zeptal se Addaio. "Přikázal jsem, aby si všechno zařídil tak, aby mohl odjet ke svému strýci, to bude nejlepší."
"Jeho rodiče souhlasili, ale jemu se nechce, má tady děvče," vysvětlil Talat.
"Děvče! A proto, že tu má děvče, chce ohrozit celý Sbor? Zavolejte jeho rodičům: ještě dnes odjede do Turína, pojede s naším bratrem Bakkalbasim. Ať Ismetovi rodiče Turgutovi zavolají a oznámí mu, že mu posílají svého syna, aby se o

něj staral a přitom si hledal budoucnost v Itálii. Pusťte se do toho."
Addaiův rozhodný tón nepřipouštěl námitky. Půl hodiny nato muži odešli z domu s jasnými příkazy, které měli splnit.

36
Ana Jiménezová stiskla zvonek. Honosný viktoriánský dům, stojící v nejelegantnější londýnské čtvrti, vyhlížel jako sídlo nějakého zámožného lorda. Dveře jí otevřel postarší majordomus.
"Dobrý den. Co si přejete?"
"Chtěla bych mluvit s vaším ředitelem."
"Máte domluvenou schůzku?"
"Ano. Jsem novinářka, jmenuji se Ana Jiménezová. Schůzku mi dohodl kolega z Times, Jerry Donalds."
"Pojďte dál a chvilku počkejte, prosím."
Dům měl prostornou vstupní halu, dřevěnou podlahu pokrývaly měkké perské koberce a na stěnách visely obrazy s náboženskými výjevy.
Ana si je prohlížela ve snaze zkrátit si čas, než se majordomus vrátí. Vůbec nepostřehla, že ve dveřích stojí nějaký starý pán a pozoruje ji.
"Dobrý den, paní Jiménezová."
"Prosím? Dobrý den, promiňte, vůbec jsem si nevšimla…"
"Pojďte do mé pracovny. Takže vy jste přítelkyně [erryho Donaldse."
Ana se raději jen usmála a neodpověděla na jeho otázku, poněvadž po pravdě onoho Donaldse, který byl zřejmě schopen otevřít i ty nejnedobytnější dveře v Londýně, vůbec neznala.
Dotyčný Jerry Donalds byl přítelem jistého diplomata, se kterým se Ana přátelila, jenž v minulosti sloužil v Londýně a teď byl v Bruselu, kde zastával významnou funkci v Evropské unii. Dalo jí práci ho přesvědčit, aby jí pomohl, nakonec se jí to však podařilo a on jí zařídil kontakt s Jerrym Donaldsem. Ten ji velice vlídně vyslechl, požádal jí, aby mu dala několik hodin, a pak jí zavolal do Turína a oznámil ji, že proslulý profesor Anthony McGilles ji přijme.
Profesor se pohodlně uvelebil v koženém křesle a vybídl ji, ať se posadí na pohovku. Sotva usedli, vešel starý majordomus s podnosem a čajovou soupravou.
Několik minut pak Ana odpovídala na McGillesovy otázky, vyptával se na její novinářskou práci a na politickou situaci ve Španělsku. Konečně se profesor rozhodl přejít k věci.
"Takže vy se zajímáte o templáře."
"Ano. Mě totiž překvapilo zjištění, že dosud existují, a dokonce mají na internetu adresu, právě tady."
"Tohle je jenom studijní středisko, nic víc. A teď mi povězte, co byste chtěla vědět?"
"Pokud totiž dodneška existují templáři, chtěla bych vědět, co dělají, čím se zabývají… a pokud je to možné, ráda bych se vás zeptala na některé historické události, ve kterých hráli hlavní úlohu."
"Pochopte, slečno, takoví templáři, jak si je představujete, takoví, jako bývali kdysi, už neexistují."
"Takže ta informace, kterou jsem našla na internetu, je nesprávná?"
"Ne, důkazem je, že jste tady a mluvíte se mnou. Chci vás jen varovat, abyste se nedala unášet představivostí a neočekávala rytíře s mečem v ruce. Jsme v 21. století."
"Ano, to je mi jasné."
"Takže jsme organizace, která se věnuje studiu. Naše současné poslání je intelektuální a sociální."
"Ale jste opravdoví dědicové Řádu?"
"Když papež Klement V. Řád zrušil, templáři přešli do jiných. V Aragonu se začlenili do Řádu Montesa; v Portugalsku král Dionys vytvořil nový Orden do Cristo; v Německu přešli do Řádu německých rytířů, a ve Skotsku Řád nikdy nerozpustili. Právě jeho nepřetržitá existence ve Skotsku ukazuje, proč templářský duch přečkal až do našich dnů. Od patnáctého století sloužili ve francouzské Skotské gardě, určené k ochraně krále, a ve Skotsku podporovali jakobitskou dynastii. Od roku 1705 se Řád už neskrývá. Toho roku přijali nové stanovy a zvolili velmistrem Ludvíka Filipa Orleánského. Templáři se zúčastnili francouzské revoluce, Napoleonova císařství a boje za nezávislost Řecka, zapojili se i do francouzského odboje za druhé světové války…"
"Ale jak? Prostřednictvím které organizace? A jak si teď říkají?"
"Templáři celou tu dobu žili v ústraní a věnovali se úvahám a studiu. Na oněch událostech se podíleli jen jako jednotlivci, i když vždy s vědomím svých bratří. Existují různé organizace, nebo spolky, pokud jim chcete tak říkat, v nichž se rytíři scházejí. Ty spolky jsou legální a působí v různých zemích, podle zákonodárství každé z nich. Musíte se na templářský řád dívat jinak. Ujišťuji vás, že v 21. století nenajdete takovou organizaci jako ve 12. nebo ve 13. století, ta už prostě neexistuje.
Náš ústav se zabývá studiem historie a individuálních i společných činů Řádu, od jeho založení až do dnešní doby. Zkoumáme archivy, studujeme jako historikové některé nejasné události, hledáme staré dokumenty. Vidím ve vaší tváři zklamání…"
"Ne, já totiž…"
"Čekala jste, že tu najdete rytíře v brnění? Lituji, že vás musím zklamat. Jsem jenom profesor Univerzity v Cambridgi na odpočinku, a navíc k tomu, že jsem věřící, sdílím s jinými rytíři určité zásady: lásku k pravdě a ke spravedlnosti."
Ana vytušila, že za slovy Anthonyho McGillese je mnohem víc, že všechno nemůže být tak jasné a tak jednoduché. Rozhodla se tedy dál zkoušet štěstí.
"Když už jste tak laskav, a přestože vím, že zneužívám vaší trpělivosti, mohl byste mi pomoci pochopit událost, o které si myslím, že do ní byli templáři zapleteni?"
"Velice rád. Pokud bych na vaši otázku neznal odpověď, podíváme se do našeho počítačového archivu. Řekněte mi,

jakou událost máte na mysli?"
"Ráda bych věděla, zda si templáři odvezli z Konstantinopole Svaté plátno: zmizelo za vlády Balduina II., a až později se objevilo ve Francii."
"Ano, Svaté plátno! Kolik se k němu váže sporů a legend… Podle mého názoru jakožto historika neměl Řád s jeho zmizením nic společného."
"Mohl byste to ověřit ve svých archivech?"
"Samozřejmě, profesor McFadden vám pomůže."
"Profesor McFadden?"
"Zanechávám vás v dobrých rukou, já sám musím na nějakou poradu. Ujišťuji vás, že profesor s vámi bude spolupracovat ve všem, co budete potřebovat, poněvadž přicházíte s doporučením našeho milého přítele Jerryho Donaldse."
Profesor McGilles lehce zacinkal malým stříbrným zvonkem. Majordomus se objevil okamžitě.
"Richarde, doprovoď paní Jiménezovou do knihovny. Přijde tam za ní profesor McFadden."
"Děkuji vám za vaši pomoc, profesore McGillesi."
"Doufám, že vám budeme moci být užiteční. Přeji vám dobrý den."

37
Guillaume de Beaujeu, velmistr templářského Řádu, pečlivě dokument uložil do tajné zásuvky stolu, u kterého pracoval. V jeho vyzáblé tváři se zračily starosti. Bratři z Francie ho ve svém listu varovali, že na Filipově dvoře nemají už tolik přátel jako za časů dobrého krále Ludvíka, jemuž Bůh dopřej věčnou slávu, poněvadž v celém křesťanstvu nebylo rytířštějšího a udatnějšího krále.
Filip IV. jim dlužil zlato, mnoho zlata, a zdálo se, že čím víc jim dluží, tím víc je nenávidí. Některé církevní řády v Římě rovněž netajily, že Řádu závidí jeho moc.
Teď, na jaře 1291, však Guillaume de Beaujeu má jiný, naléhavější problém než intriky na francouzském a římském dvoře. François de Charney a Said se ze své výpravy do ležení Mameluků vrátili se špatnými zprávami.
Prožili v jejich ležení celý měsíc, naslouchali vojákům a sdíleli s nimi chleba, vodu i modlitby k Alláhovi Milosrdnému a Slitovnému. Vydávali se za egyptské obchodníky, kteří mají zájem prodávat vojsku zásoby.
Mamelukové ovládají Egypt a Sýrii, zmocnili se Nazaretu, města, kde se narodil Pán Ježíš Kristus, a jejich vlajka vlaje nad přístavem v Jaffě, jen několik mil od pevnosti svatého Jana z Akkonu.
Rytíř de Charney vypadá spíš jako mohamedán než jako křesťan, ztratí se mezi nimi, jako kdyby se narodil tady a ne ve vzdálené Francii. De Charney to řekl jasně: V krátké době, nejpozději do čtrnácti dnů, na svatého Jana z Akkonu zaútočí. To tvrdili vojáci, a stejně ho ujistili i důstojníci, s nimiž se v ležení spřátelil. Mameluční velitelé mu líčili, že zakrátko z nich budou boháči, jen co se zmocní pokladů uložených v akkonské pevnosti. Zapřísahali se, že padne, jako jim už padlo do rukou tolik jiných enkláv.
Lehký březnový vánek už ohlašoval prudká vedra, která tady ve Svaté zemi, nasáklé křesťanskou krví, v příštích měsících zavládnou. Už přede dvěma dny vybraná skupina templářů naplnila truhly zlatem a poklady, které Řád v pevnosti uchovával. Velmistr jim nařídil nastoupit na loď, jakmile budou připraveni, zamířit na Kypr a odtud do Francie. Nikdo z nich odjet nechtěl a prosili Guillauma de Beaujeu, aby jim dovolil zůstat a bojovat. Velmistr se však nedal oblomit: na nich značnou měrou záleželo přežití Řádu, poněvadž měli za úkol zachránit templářský poklad.
Nejsklíčenější ze všech rytířů byl François de Charney. Musel potlačovat slzy, když mu de Beaujeu oznámil., že ho čeká poslání daleko od Akkonu. Francouz svého představeného prosil, aby mu dovolil bojovat za kříž, ten ho však ani neposlouchal. Rozhodnutí už přijal.
Velmistr sešel po schodištích až do studených sklepů pevnosti a tam, v síni střežené rytíři, si prohlédl truhlice, které měli odvézt do Francie.
"Rozdělíme truhly na tři galéry. Buďte připraveni v kteroukoli chvíli nastoupit na palubu. Poklad, rozdělený na tři lodi, spíš dorazí ke svému cíli, než kdybychom ho naložili na jedinou. Všichni už víte, na které lodi kdo pojede…"
"Já to ještě nevím," ozval se François de Charney.
"Vy, rytíři, teď půjdete se mnou do kapitulní síně, musím si tam s vámi promluvit a dát vám příkazy o vašem poslání."
Guillaume de Beaujeu se na de Charneyho upřeně zadíval. Ten, už víc než šedesátiletý, ale doposud silný, s tmavým obličejem sežehlým sluncem, patřil mezi templáři k nejstarším. Přežil tisíce nebezpečí a jako špeh neměl rovného, stejně jako jeho přítel, zesnulý Robert de Saint-Remy, padlý při obraně Tripolisu, kde mu saracénský šíp probodl srdce.
Velmistr vyčetl z pohledu de Charneyho úzkost, kterou v něm vzbuzovalo, že má opustit zemi, jež se mu stala domovem, a život, při kterém převážně spával venku pod hvězdami, jezdil s karavanami ve snaze získat informace a mizel v saracénských leženích, vždycky se z nich však vracel.
Vrátit se do Francie znamenalo pro Françoise de Charneyho tragédii.
"Pochopte, de Charney, že to poslání mohu svěřit pouze vám. Před lety, když jste byl mladíček čerstvě přijatý do Řádu, jste spolu s rytířem de Saint-Remy přivezli z Konstantinopole jedinou nepochybnou relikvii Ježíše Krista, plátno, které mu sloužilo jako rubáš a na které se otiskl jeho obličej i postava. Díky Svatému plátnu známe Ježíšovu tvář, a k Němu se modlíme. Stojíte sice už na prahu stáří, ale můžete být klidný, znám vaši sílu i statečnost, a proto vám hodlám svěřit záchranu rubáše Pána Ježíše Krista. Ze všech pokladů, které máme, je nejdrahocennější, poněvadž na něm je tvář a krev našeho Pána. Vy ho zachráníte. Ještě předtím ovšem chci, abyste se vrátili do ležení Mameluků. Musíme vědět, zda jsou s to zabránit našim lodím, aby dorazily k cíli, jestli na nás na moři nečíhá nějaká past. Jakmile to poslání splníte, odjedete na Kypr s muži, které si sám vyberete. Můžete si zvolit i cestu - buď lodí, nebo na koni. Spoléhám na váš úsudek, že Svaté plátno dopravíte do Francie. Nikdo nesmí vědět, co vezete. O způsobu, jak relikvii přepravit,

rozhodnete vy sám. A teď se připravte na své poslání."

Rytíř de Charney, doprovázen svým věrným zbrojnošem, starým Saidem, se znovu vetřel mezi Mameluky. Z vojáků cítil napětí, jaké předchází bitvám, u táborových ohňů vzpomínali na své rodiny a se steskem si vybavovali nejasný obraz svých synů, kteří už dorůstali v muže.
Po tři dny templář poslouchal náhodné poznámky vojáků a důstojníků i početných sloužících, které saracénští vůdcové měli s sebou. Vylekaně se však rozhodl vrátit do pevnosti, když ho Said ujistil, že podle tvrzení jednoho z jeho starých známých k útoku dojde už za dva dny.
Tu noc se vytratili z ležení. Do Akkonu dorazili ve chvíli, kdy první ranní paprsky zbarvovaly balvany mohutné templářské pevnosti dozlatova.
Guillaume de Beaujeu nařídil templářským rytířům, aby se připravili odrazit útok. Mnoho křesťanů už nemohlo najít přepravu, aby opustili pevnost, jejíž osud byl víc než nejistý, a zmocnila se jich panika.
De Charney pomáhal svým druhům připravit obranu, už tisíckrát vyzkoušenou, a zabránit potyčkám mezi některými křesťany schopnými zabít svého bližního, jen aby unikli. Nebyly už žádné lodi, na nichž by se dalo odplout, a lidi zachvátilo zoufalství.
Už se zase začínalo smrákat, když ho velmistr dal zavolat.
"Musíte odjet, rytíři. Udělal jsem chybu, když jsem vás poslal do saracénského ležení, teď už tu není žádná loď, na které byste mohl odplout."
François de Charney ovládl své pocity a zhluboka se nadechl, než promluvil.
"To vím, a musím vás požádat o laskavost. Chtěl bych jet sám, jenom se Saidem."
"To bude nebezpečnější."
"Ale nikdo nebude podezírat dva Mameluky."
"Učiňte, jak uznáte za vhodné."
Oba muži se srdečně objali. Na této zemi se viděli naposledy, o jejich osudu bylo už rozhodnuto. Oba věděli, že velmistr zemře tady, při obraně pevnosti svatého Jana z Akkonu.
***
De Charney si našel kus plátna stejných rozměrů jako plátno Ježíšovo. Nechtěl, aby utrpělo strázněmi cesty, a tentokrát ho nehodlal ukládat do truhly. Nebude snadné dostat se do Konstantinopole, odkud mínil odplout do Francie, a čím míň zavazadel poveze, tím líp.
Stejně jako Said byl zvyklý spát pod širým nebem a živit se tím, co cestou ulovili, ať už v lese nebo na poušti. Potřebovali jen dva dobré koně.
Cítil výčitky svědomí při pomyšlení, že odjede a jeho druhové určitě zemřou. Věděl, že tuto zemi opouští navždy a nikdy se už nevrátí, a v sladké Francii bude vzpomínat na suchý vzduch pouště a na veselou zábavu v saracénských leženích, kde získal tolik přátel, poněvadž muži byli koneckonců muži, ať už se modlili k tomu či onomu Bohu. A on viděl čest, spravedlnost, bolest, veselí, moudrost i bídu právě tak v řadách nepřátel jako v jejich vlastních. Nebyli jiní, jen bojovali pod různými prapory.
Požádá Saida, aby ho kus cesty doprovázel, ale pak už pojede sám. Nemohl od svého přítele požadovat, aby opustil svou vlast. Ne, nezvykl by si ve Francii, i když mu sebevíc vyprávěl o krásách své vesnice Lyrey, nedaleko Troyes. Tam se naučil jezdit na koni na zelených lukách kolem rodinného domu a zacházet s malými mečíky, které jeho otec dával dělat u kováře, aby se z jeho synů stali rytíři.
Said už zestárl stejně jako on a bylo už příliš pozdě, aby se učil žít jiným životem.
De Charney rubáš pečlivě složil spolu s novým plátnem a uložil je do brašny, kterou stále vozil s sebou. Pak zašel za Saidem a oznámil mu, jaké rozkazy dostal. Zeptal se ho, jestli ho chce kus cesty doprovázet, než se jejich osudy navždy rozejdou. Said přikývl. Věděl, že až se vrátí, nezbudou už v Akkonu žádní křesťané. Vrátí se ke své rodině, dožít to, co mu zbývalo ze stáří.
***
Z nebe dštil oheň. Přes hradby létaly zápalné šípy a ničily všechno, nač cestou narazily. 6. dubna onoho léta Páně 1291 začali Mamelukové obléhat svatého Jana z Akkonu. Několik dnů tak dotírali na pevnost, kterou templářští rytíři úporně bránili.
Hned toho dne, kdy obléhání začalo, nařídil Guillaume de Beaujeu, aby se všichni vyzpovídali a přijali svátost oltářní. Věděl, že jen nemnoha se podaří zůstat naživu, takže je požádal, aby smířili své duše s Bohem.
Věděl, že François de Charney teď cválá na koni a loučí se s místy, která se mu stala domovem. Spoléhal na něj, že Kristův rubáš zachrání a dopraví ho do Francie. Rozhodnutí poslat se Svatým plátnem právě de Charneyho mu napovědělo srdce. Mladík, který ho před čtyřiceti lety přivezl z Konstantinopole, ho teď měl znovu opatrovat cestou na Západ. Inš'Alláh!
Kolik rytířů ještě zbývalo? Sotva padesát jich bránilo hradby, které nechtěli vydat nepříteli, zatímco křesťanští civilisté s křikem zoufale pobíhali kolem. V oněch chvílích, kdy život byl už jediné, co se dalo zachránit, se projevovalo to nejhorší z lidské povahy.
Všude docházelo k panickým výjevům. Jen několik metrů od břehu se potopila loď vinou přílišného nákladu zavazadel a lidí, kteří se snažili uniknout jisté smrti.
V Akkonu, veliké templářské pevnosti, v oné citadele obehnané hradbami, se už bojovalo muž proti muži. Templáři nepříteli nepostoupili ani píď země, bránili ji svým životem, a teprve když ho pozbyli, nepřítel postoupil.
Guillaume de Beaujeu se s vytaseným mečem bil už celé hodiny, nevěděl, kolik mužů zabil ani kolik jich padlo kolem něho. Vyzval své rytíře, aby se pokusili odjet, než Akkon padne. Byla to marná žádost, neboť všichni bojovali s

vědomím, že se už zakrátko budou zodpovídat Bohu ze svých skutků.
Velmistr bojoval se dvěma zuřivými Saracény a snažil se odrážet štítem jejich dvouruční meče, ale běda! Co to učinil? Naráz cítí v hrudi pronikavou bolest, nic nevidí a kolem se rozhostila tma. Inš'Alláh!
Jeanovi de Perigod se podařilo tělo Guillauma de Beaujeu odtáhnout a skrýt ho za zdí. Ona zpráva se okamžitě rozkřikla: velmistr je mrtev. Akkon už zakrátko padne, Bůh si však nepřál, aby to bylo dnes v noci.
Mamelukové se vracejí do svého ležení, a do pevnosti odtamtud doléhá vůně kořeněné jehněčiny a zvuk písní oslavujících vítězství. Vyčerpaní rytíři se scházejí v kapitulní síni. Musejí si zvolit nového velmistra, tady a teď, nemohou to odkládat. Jsou vyčerpaní a příliš jim nesejde na tom, kdo stane v jejich čele, když zítra zemřou, nebo snad pozítří, co na tom sejde? Přesto se modlí a hloubají, a prosí Boha, aby je osvítil. Nástupcem udatného Guillauma de Beaujeu se stává Thibaut Gaudin.
28. května 1291 bylo v Akkonu vedro a ve vzduchu bylo cítit zmar. Než vyšlo slunce, Thibaut Gaudin rozhodl, že vyslechnou mši svatou. Meče se neúnavně srážejí navzájem a šípy poslepu hledají své oběti. Než slunce zapadne, zavlaje nad Akkonem nepřátelská vlajka. Inš'Alláh! V pevnosti to vypadá jako na hřbitově. Jen málo rytířů je ještě naživu.

38
Probudila se s hlasitým výkřikem, jako kdyby byla uprostřed bitvy. Byla však tady, v samém středu Londýna, v pokoji v hotelu Dorchester. Ana Jiménezová cítila, jak jí stéká po zádech pot. Ve spáncích jí cukalo, měla záchvat arytmie. Sklesle vylezla z postele a zamířila do koupelny. Vlasy se jí lepily na tvář a noční košili měla nasáklou potem. Svlékla si ji a vlezla si pod sprchu. Bylo to podruhé, co v těžkém snu prožila nějakou bitvu. Kdyby věřila ve stěhování duší, přísahala by, že opravdu byla v pevnosti svatého Jana z Akkonu a viděla umírat poslední templáře. Dokázala by popsat tvář i vzhled Guillauma de Beaujeu, i barvu očí Thibauta Gaudina. Cítila, že tam byla. Znala ty lidi, mohla to odpřisáhnout.
Osvěžená vyšla ze sprchy, a než se vrátila do postele, oblékla si košilku. Jinou noční košili s sebou neměla. Postel byla zvlhlá potem, takže se rozhodla zapnout počítač a chvíli brouzdat po internetu.
Vysvětlení profesora McFaddena spolu s dokumentací, kterou jí o dějinách templářů poskytl, na ni silně zapůsobily. McFadden ji zahrnul podrobnostmi o pádu svatého Jana z Akkonu, podle jeho slov jednom z nejtrpčích dnů v dějinách Řádu.
Možná proto se jí o pádu Akkonu zdálo, stejně jako když jí Sofia Galloniová nedávno vylíčila obléhání Edessy byzantským vojskem.
Zítra se s profesorem McFaddenem sejde znovu a pokusí se dostat z něho víc než ony barvité příběhy o templářích, které ji jitřily natolik, že z nich měla těžké sny.

39
Vůně moře v něm vzbuzovala optimismus. Nechtěl se ohlížet dozadu. Nedokázal potlačit pláč, když nastoupil na loď a věděl, že opouští Kypr, a tím s konečnou platností i Orient. Bratři se zabrali do své práce, aby neviděli, že pláče. Začínal už být starý, poněvadž se nestyděl za slzy. Plakal i při rozloučení se Saidem. Za ta dlouhá léta se poprvé srdečně objali a oba bezútěšně plakali, neboť věděli, že rozloučení je tolik jako ztratit polovinu vlastního já.
Pro Saida nastala chvíle, kdy se znovu setká se svou rodinou, zatímco on, François de Charney, se vracel do vlasti, do země, o které už skoro nic nevěděl a ve které už neviděl svou vlastní. Jeho vlastí byl Řád a jeho domovem Orient. Do Francie se vracela troska muže, který zanechal svou duši pod hradbami svatého Jana z Akkonu.
Plavba byla klidná, i když Středozemní moře dovede být zrádné, jak dobře věděl Odysseus. Za celou dobu, co brázdili jeho vlny, je však ničím nezaskočilo. Rozkazy Guillauma de Beaujeu byly jasné: měl Svaté plátno uložit v pevnosti Řádu v Marseille a tam vyčkat dalších rozkazů, i když mu musel přísahat, že se od relikvie nikdy neodloučí a bude ji bránit i vlastním životem.
Vzdor bolesti, kterou cítil v srdci, mu ve společnosti několika templářských rytířů, kteří se jako on vraceli do Francie, cesta připadala snesitelnější. Velký dojem na něj udělal i marseilleský přístav s desítkami lodí a bezpočtem lidí, kteří chodili sem tam a neustále mluvili a křičeli.
Když vystoupili z lodi, už na ně čekalo několik rytířů, aby je odvedli do sídla Řádu. O relikvii, kterou de Charney střežil, nikdo nic nevěděl. Beaujeu mu dal dopis pro vizitátora Řádu v Marseille a pro převora komendy: "Oni už," řekl mu, "rozhodnou, co bude nejlepší."
Převor místní komendy, šlechtic strohého chování, o němž však de Charney brzo zjistil, že je to laskavý člověk, beze slova vyslechl jeho vyprávění. Potom ho požádal, aby mu relikvii odevzdal.
Už léta templáři znali skutečnou Kristovu tvář, poněvadž Renaud de Vichiers dal obraz ze Svatého plátna okopírovat a v žádném templářském sídle ani komendě nechyběla malba představující našeho Pána. Vichiers nicméně všem doporučil, aby je nevystavovali na odiv, takže onen obraz nikdy nepřišel na oči zvědavcům, ale uchovávali ho v tajných kaplích, kde se scházeli k modlitbám.
Tak se zachovalo v tajnosti, že Řád vlastní jedinou nepochybnou Ježíšovu relikvii.
François de Charney otevřel brašnu a vyňal z ní plátno, do kterého rubáš zabalil. Rozvinul ho a… Oba muži padli na kolena a začali se modlit, takový se stal zázrak.
Jacques Vezelay, převor místní komendy, a François de Charney děkovali Bohu za zázrak, který spatřili na vlastní oči.

40
Dozorce vešel do cely, začal mu prohlížet skříňku a vybíral z ní těch pár kousků prádla, které našel. Mendíbž ho mlčky

pozoroval.
"Vypadá to, že v nejbližších dnech půjdeš ven, a jako vždycky chtějí, aby ti, co tu byli, při odchodu vypadali jako slušní lidé. Prádelenské služby expres. Nevím, jestli mi rozumíš nebo ne, ale je mi to jedno, tohle všecko si beru. Ano, a ještě ty tvoje hnusné tenisky, musí smrdět na sto honů, když už je nosíš dva roky."
Přistoupil k posteli a tenisky mu vzal. Mendíbž se pohnul, jako by chtěl vstát, jako kdyby ho to polekalo, dozorce ho však varovně píchl prstem do prsou.
"Klídek, jen plním rozkazy, a tohle půjde do prádelny. Zítra to dostaneš zpátky."
Když zase zůstal sám, zavřel oči. Nechtěl, aby bezpečnostní kamery zachytily jeho rozrušení. Připadalo mu velice divné, že mu odnesli prádlo a chtějí mu ho vyprat, a především ty tenisky, proč to dělají?
***
Marco se rozloučil s ředitelem věznice. Strávil tam skoro celý den. I přes námitky lékaře vyslechl oba bratry, ale bylo to k ničemu. Nechtěli mu říci, kam měli namířeno, když je napadli, ani koho podezřívají, že je ztloukl. Třebaže Marco věděl, že to byli Frasquellovi lidé, chtěl vědět, zda je bratři poznali.
Mlčeli jako hrob a jen si s křikem stěžovali na bolesti hlavy a na to, že ten policista je mučí svými otázkami. Ne, nikam namířeno neměli, viděli, že dveře cely jsou otevřené, vyšli ven a někdo je napadl. Ani slovo víc, ani slovo míň. To bylo jejich podání a nic a nikdo je nepřiměje, aby ho změnili.
Ředitel Marcovi navrhl, ať jim řekne, že ví o jejich úmyslu zabít němého, Marco to však zavrhl. Nechtěl zburcovat ty venku, ať už si bratry Bacherajovy najal kdokoliv. V každé věznici jsou ve střehu stovky očí. Kdo ví, kdo je jejich spojka se světem venku.
"Dobrou noc, pane řediteli."
"Dobrou noc, a zítra na shledanou."
Žena vyšla z kanceláře, aniž se ohlížela. Vešla do ředitelovy soukromé umývárny a vyměnila mu ručníky. Ve věznici ji brali jako inventář, chodila všude, aniž si jí kdo všímal.
Když Marco dorazil do hotelu, Antonino, Pietro a Giuseppe na něho čekali u baru. Sofia si šla lehnout a Minerva slíbila, že přijde dolů, jen co si promluví s rodinou.
"Takže ještě tři dny, a ten němý bude venku. Co máme nového?"
"Nic zvláštního," odpověděl Antonino, "až na to, že v Turínu je zřejmě spousta přistěhovalců z Urfy." Marco se zamračil. "To mi vysvětli."
"Minerva dřela jako barevná, a já s ní. Chtěl jsi vědět co nejvíc o rodině Bacherajových, takže jsme se pustili do hledání, vkládali jsme údaje do počítače a zjistili jsme například, že starý Turgut, ten vrátný z katedrály, je z Urfy, tedy on sám ne, ale jeho otec. Jeho příběh se příběhu Bacherajových velice podobá. Jeho otec sem přijel hledat práci, našel ji ve Fiatu, oženil se s Italkou a Turgut se narodil tady. S Bacherajovými nejsou nijak příbuzní, až na ten původ. A vzpomínáš si na Taríka?"
"Kdo je Tarík?" zeptal se Marco.
"Jeden z dělníků, kteří pracovali v katedrále, když došlo k požáru. Ten je z Urfy také," odpověděl Giuseppe.
"Jak se zdá, tamní lidé mají v Turínu zálibu," podotkl Marco.
Do baru vešla Minerva. Byla unavená, a bylo to na ní vidět. Marco pocítil výčitky. V posledních dvou dnech ji přetěžoval prací, bezpochyby však s počítačem zacházela ze všech nejlíp, a Antonino měl chladnou, analytickou mysl. Byl si jistý, že oba odvedli dobrou práci.
"Tak co, Marco," prohlásila Minerva, "nemůžeš tvrdit, že jsme si nevydělali svůj plat."
"Ano, právě mi vypravují, kolik je v Turínu lidí z Urfy. Co dál jste zjistili?"
"Že to nejsou aktivní muslimové, a možná nejsou muslimové vůbec. Všichni chodí na mši," vysvětlila Minerva.
"Samozřejmě nesmíme zapomínat, že Kemal Atatürk přeměnil Turecko v laický stát. To, že nejsou aktivní muslimové, není zase tak zvláštní. Divné na tom je, že chodí na mši a jsou tak zbožní, to znamená, že jsou křesťané," prohlásil Antonino.
"Copak v Urfě jsou křesťané?" zeptal se Marco.
"Pokud víme, tak ne, a pokud je známo tureckým úřadům, také ne," odpověděla Minerva.
Antonino si odkašlal jako vždycky, když chtěl pronést proslov na nějaké historické téma.
"Ale ve starověku tam křesťanské město bylo, a byla to právě Edessa. Byzantinci ji roku 944 oblehli, aby se zmocnili Svatého plátna, jež bylo v držení malé křesťanské obce, i když Edessa v té době patřila mohamedánům."
"Vzbuďte Sofii," řekl Marco.
"A proč?" zeptal se Pietro.
"Poněvadž si uspořádáme brainstorming. Sofia mi nedávno řekla, že klíč k celému případu je možná v minulosti. Ana Jiménezová si myslela totéž."
"Prosím tě, neztrácej rozum."
Pietrova slova se Marca dotkla.
"Podle čeho soudíš, že ztrácím rozum?"
"Vidím to na tobě. Sofia i ta Ana zřejmě popustily uzdu své představivosti a myslí, že požáry v katedrále nějak souvisí s minulostí. Promineš mi to, ale podle mého názoru mají ženy sklon k záhadám, k iracionálním vysvětlením, k ezoterismu a ke…"
"Prosím tě, co si o sobě myslíš?" rozkřikla se Minerva pobouřeně. "Jsi nafoukaný chlap a pitomec!"
"Jen klid, klid," požádal Marco. "Bylo by směšné, abychom se hádali mezi sebou. Pověz mi, co jsi mi chtěl říct, Pietro."
"Antonino říká, že Urfa je starověká Edessa. A co má být? Kolik měst je postavených na nějakém jiném? Tady v Itálii jsou dějiny pod každým kamenem, ale když dojde k nějaké vraždě nebo požáru, nezačneme pokaždé ztřeštěně hledat v

minulosti. Vím, že tenhle případ pro tebe má zvláštní význam, Marco, a když dovolíš, řeknu ti, že jsi jím posedlý a že přeháníš, když mu přikládáš přespřílišnou důležitost. Takže tu máme několik osob tureckého původu, které pocházejí z města jménem Urfa. No a? Kolik Italů ze stejné vesnice odjelo v těžkých letech do Frankfurtu pracovat v tamních továrnách? Předpokládám, že pokaždé, když nějaký Ital spáchá trestný čin, německá policie nepodezírá Julia Caesara a jeho legie. Snažím se vám říct, že se nesmíme dát strhnout nějakými nesmysly. Je spousta brakové literatury s ezoterickými příběhy o Svatém plátnu. Přece se tím nedáme nakazit."
Marco zvažoval Pietrova zanícená slova. To, co říkal, mělo logiku, hodně logiky, tolik, až si pomyslel, že má možná pravdu. Byl však starý honicí pes, který celý život čenichal, a instinkt mu napovídal, že tu stopu nesmí opustit, i kdyby vypadala sebehloupěji.
"Poslouchal jsem tě, možná máš pravdu, ale jelikož nemáme co ztratit, nenecháme žádnou možnost bez povšimnutí. Minervo, prosím tě, zavolej Sofii. Doufám, že je ještě vzhůru. Co ještě víme o Urfě?"
Antonino mu podal úplnou zprávu o Urfě neboli Edesse. Odhadl, že ji šéf po něm bude chtít.
"Je všeobecně známo, že plátno bývalo v Edesse," připomněl Pietro. "Věděl jsem to dokonce i já, jak od vás příběh Síndone do omrzení poslouchám."
"Ano, to je sice pravda, ovšem nové je, že tu máme několik občanů, kteří pocházejí z Urfy a kteří s plátnem Ježíšovým nějak souvisejí," stál na svém Marco.
"Opravdu? To mi vysvětli jak," požadoval Pietro.
"Jsi příliš dobrý policista, než abych ti to musel vysvědovat, ale když chceš… Turgut pochází z Urfy, je vrátným v katedrále, byl tam v den požáru a byl tam i při všech těch mimořádných událostech, ke kterým v katedrále došlo. Kupodivu nikdy nic neviděl. Máme němého, o kterém víme, že se pokoušel loupit v katedrále. Zvláštní na tom je, že to není jediný němý, na kterého jsme narazili; je to jen pár měsíců, co tu jiný němý uhořel na uhel, a víme, že v historii Síndone byly i další požáry a další němí. Navíc se ukáže, že dva bratři tureckého původu, kupodivu právě z Urfy, našeho němého chtěli zabít. Ale proč? Chci, abyste si ty a Giuseppe zítra zašli promluvit s tím vrátným. Řekněte mu, že vyšetřování zůstává otevřené a že se ho jdete zeptat, jestli si nevzpomíná na nějakou maličkost."
"Bude z toho nesvůj. Když jsme ho poprvé vyslýchali, málem se rozplakal," připomněl Giuseppe.
"Právě proto mi připadá jako nejslabší článek. Ano, a požádáme o soudní povolení odposlouchávat telefony všech těch milých přátel z Urfy."
Minerva se vrátila v doprovodu Sofie. Obě ženy se příkře podívaly na Pietra a posadily se. Když kolem třetí ráno v baru zavírali, Marco a jeho tým stále měli o čem mluvit. Sofia s ním byla zajedno, že musejí sledovat tu nečekanou nitku, která je vedla do Urfy, a Antonino i Minerva souhlasili také. Giuseppe se tvářil skepticky, ale úvahy svých spolupracovníků nevyvracel, zatímco Pietro jen stěží dokázal zakrýt svou nevoli.
Šli spát v přesvědčení, že jsou nablízku rozuzlení.
***
Stařec se probudil. Řinčení mobilu ho vytrhlo z hlubokého spánku. Byly to sotva dvě hodiny, co si šel lehnout. Vévoda byl ve výtečné náladě a byla už půlnoc pryč, když je nechal odejít. Večeře byla vynikající a rozhovor zábavný, jak to odpovídalo džentlmenům jejich věku a postavení, když nejsou přítomny dámy.
Když spatřil na displeji číslo, ze kterého ho volali z New Yorku, ani rozhovor nepřijal. Věděl, co má dělat, takže vstal, natáhl si domácí kabátek z měkkého kašmíru a zamířil do své pracovny. Tam za sebou zamkl dveře, posadil se ke stolu a stiskl ukryté tlačítko. Za několik minut už telefonicky hovořil pomocí důmyslného systému zajištěného proti zvídavým uším.
Informace, které se dozvěděl, ho znepokojily: Odbor pro umění se přibližoval ke Sboru a k Addaiovi, třebaže o pastýřově existenci dosud nevěděli.
Addaio neuspěl ve svém plánu zlikvidovat Mendíbže a z toho se stal opravdový trojský kůň.
Nešlo ovšem jen o to. Valoniho tým dal teď volný průchod své představivosti a doktorka Galloniová docházela k názoru, který neměl daleko k pravdě, i když to netušila ani ona sama. Pokud jde o tu španělskou novinářku, měla hloubavou mysl a románovou představivost, což v tomto případě byly nebezpečné zbraně. Nebezpečné pro ně.
Už svítalo, když vyšel z pracovny. Vrátil se do svého pokoje a začal se chystat. Měl před sebou dlouhý den. Během čtyř hodin se zúčastní rozhodující schůzky v Paříži. Zúčastní se jí všichni, jakkoli ho znepokojovala taková improvizace i to, že by mohli vzbudit pozornost cvičených očí.

41

Večer už pomalu přecházel v noc a Jacques de Molay, velmistr templářského Řádu, ještě ve světle svící četl zprávu, kterou mu z Vienne poslal rytíř Pierre Berard, aby ho zpravil o průběhu koncilu.
Velmistrův ušlechtilý obličej brázdily hluboké vrásky. Na jeho zarudlých a unavených očích zanechaly stopy probdělé noci. Řádu teď nastaly zlé časy.
Naproti obrovské opevněné budově Villeneuve du Temple se majestátně tyčil královský palác, kde Filip Francouzský chystal svůj zničující úder proti Řádu templářských rytířů.
Pokladnice království zely prázdnotou a Filip byl jedním z hlavních dlužníků Řádu, třebaže už mu půjčil tolik zlata, že se říkalo, že by král musel žít deset životů, aby je stačil vrátit.
Filip IV. však neměl v úmyslu své dluhy splatit. Měl zcela jiné plány: chtěl se stát dědicem jmění Řádu, třebaže se o část pokladu bude muset rozdělit s církví.
Snažil se získat špitálnické rytíře, kterým sliboval léna a města, pokud ho podpoří v jeho špinavém tažení proti templářům. A kolem papeže Klementa byli vlivní duchovní, jimž platil za to, aby u papeže proti Řádu intrikovali.
Od té doby, co si koupil falešné svědectví Esquieua de Floryan, Filip templáře obkličoval stále víc, a každý den se cítil

blíž tomu, aby jim mohl zasadit ránu z milosti.
Nejsilnějším dojmem na krále působil Jacques de Molay, jehož vskrytu obdivoval pro jeho statečnost a čestnost, za to, že v sobě má šlechetnost a ctnosti, které jemu samému chyběly, nedokázal snášet pohled do čirého zrcadla velmistrových šlechetných očí. Nepoleví ani na chvíli, dokud ho neuvidí hořet na hranici.
Ten večer, stejně jako tolik jiných, se Jacques de Molay v kapli pomodlil za rytíře zavražděné z Filipova příkazu.
Už před nějakou dobou se Filip v Poitiers setkal s Klementem a dohodli se, že francouzský král má jmění templářů v poručenství. Teď velmistr netrpělivě čeká na rozhodnutí koncilu ve Vienne. Filip tam osobně přijel, aby mohl vykonávat nátlak na Klementa a na církevní soud. Nespokojuje se už s tím, že spravuje, co mu nepatří, chce to pro sebe, a koncil ve Vienne se mu jeví jako vhodná příležitost, aby Řádu zasadil smrtící ránu.
Poté, co Jacques de Molay zprávu dočetl, protřel si zarudlé oči a vytáhl čistý pergamen. Hodnou chvíli pak zaplňoval papír svým špičatým písmem. Sotva dopsal, dal zavolat dva z nejspolehlivějších templářských rytířů, Beltrána de Santillana a Geoffroye de Charney.
Beltrán de Santillana, narozený ve starobylém panském domě v kantabrijských horách, je vysoký a silný a má nejraději ticho a hloubání. Vstoupil do Řádu, když mu bylo sotva osmnáct let, a než se stal řádovým bratrem, bojoval už ve Svaté zemi. Tam se spolu seznámili a tam zachránil de Molayovi život, když ho zakryl vlastním tělem ve chvíli, kdy mu meč jednoho ze Saracénů měl roztít hrdlo. Santillana si z toho hrdinského činu odnesl velkou jizvu na trupu, nedaleko srdce.
Geoffroy de Charney je vizitátor Řádu v Normandii, zachmuřený templář, jehož rodina dala Řádu i další rytíře, jako byl jeho strýc, François de Charney, jemuž Bůh dopřej věčnou slávu, poněvadž už před lety zemřel trudnomyslností při návštěvě starého rodového sídla.
Jacques de Molay důvěřuje Geoffroymu de Charney jako sám sobě. Bojovali spolu v Egyptě a u pevnosti Tortosa, a stejně jako u Beltrána de Santillana o něm ví, jak je udatný a zbožný, proto se rozhodl, že právě oni dva uskuteční nejchoulostivější ze všech poslání.
Templářský rytíř Pierre Berard mu ve svém listu sdělil, že Klement na Filipovy požadavky zřejmě v nejbližších dnech přistoupí. Dny Řádu byly sečteny, a z Vienne přijde odsuzující výrok a zrušení Řádu. Byla to otázka dnů, proto musel jednat okamžitě, aby zachránil, co Řádu ještě zbývalo.
Geoffroy de Charney a Beltrán de Santillana vešli do velmistrovy pracovny. Noční ticho rušil jen nějaký vzdálený zvuk z hlučné Paříže.
Jacques de Molay je vestoje rázně a klidně vybídne, aby se posadili. Rozhovor bude dlouhý, poněvadž musejí probrat mnoho podrobností.
"Beltráne, musíš co nejrychleji odjet do Portugalska. Náš bratr Pierre Berard mi sděluje, že v nejbližších dnech nás papež odsoudí. Doposud nevíme, jaký osud Řád čeká v jiných zemích, ovšem ve Francii je o něm rozhodnuto. Uvažoval jsem o tom, že tě pošlu do Skotska, poněvadž král Robert Bruce byl vyobcován z církve a papežovy příkazy se na něj nevztahují. Důvěřuji však dobrému králi Dionysovi v Portugalsku, jenž se mi zaručil, že bude Řád chránit. Král Filip už nám vzal mnoho. Nepůsobí mi však starosti zlato ani pozemky, ale náš veliký poklad, skutečný poklad Řádu: rubáš Ježíše Krista. Křesťanští králové už léta chovají podezření, že je v naší moci, a touží ho získat zpátky, poněvadž se domnívají, že ona relikvie má kouzelnou moc, a kdo ji má, je neporazitelný. Nicméně myslím, že prosby svatého krále Ludvíka, abychom mu dovolili pomodlit se před skutečným obrazem Kristovým, byly upřímné.
Vždycky jsme to zachovávali v tajnosti a tak to musí zůstat. Filip se už kochá představou, jak vtrhne do Villeneuve du Temple a prohledá ho do posledního kouta. Svěřil se svým rádcům, že pokud Svaté plátno najde, posílí to jeho moc a rozšíří jeho svrchovanost křesťanského krále po celém světě. Zaslepuje ho ctižádost a víme už, kolik zloby chová v duši.
Musíme zachránit náš poklad, jako to kdysi učinil váš dobrý strýc de Charney. Vy, Beltráne, překročíte Guadianu a pojedete do naší komendy Castro Marim, tam rubáš odevzdáte převorovi, našemu bratru Josému Sa Beirovi. Odvezete mu dopis, v kterém mu přikazuji, jak si má počínat, aby ho ochránil.
O tom, kde se Svaté plátno nachází, budeme vědět pouze vy, Sa Beiro, de Charney a já, a jen Sa Beiro ono tajemství v hodině své smrti odkáže svému nástupci. Zůstanete v Portugalsku a budete relikvii střežit. Kdyby to bylo třeba, poslal bych vám nové pokyny. Během své cesty po Španělsku projedete několika templářskými panstvími a komendami; všem jejich představeným a převorům povezete list, v kterém jim ukládám, jak mají postupovat, bude-li Řádu hrozit pohroma."
"Kdy mám vyrazit?"
"Jakmile budete připraven."

Geoffroy de Charney nedokázal zakrýt své zklamání, když se velmistra zeptal:
"A teď mi řekněte, jaké je mé poslání?"
"Pojedete do Lirey a tam uložíte plátno, do něhož váš strýc svatou relikvii zabalil. Myslím, že je vhodné, aby zůstalo ve Francii, ovšem na bezpečném místě. Celá ta léta jsem uvažoval o zázraku, který se s tím plátnem stal, poněvadž to opravdu byl zázrak. Váš strýc plakal dojetím, když vzpomínal na chvíli, kdy plátno rozbalil, aby rubáš odevzdal marseillskému převorovi. Obě ta plátna jsou svatá, třebaže v tom prvním bylo zabaleno tělo našeho Pána.
Spoléhám na šlechetnost rodiny de Charney, vaší rodiny, a vím, že váš bratr i váš starý otec budou to plátno chránit a střežit, dokud si ho Řád nevyžádá zpátky.
François de Charney dvakrát překročil poušť zeměmi nevěřících, aby Svaté plátno doručil Řádu. Teď Řád služby tak křesťanské a statečné rodiny požaduje znovu."
Všichni tři muži na několik vteřin zachovali ticho, přemáhajíce chvilkové dojetí. Ještě téže noci po odlišných cestách

vyrazili oba templáři s drahocennými relikviemi. Poněvadž Jacques de Molay měl pravdu: Na plátně, které obstaral François de Charney, Bůh způsobil zázrak. Bylo jemné a téže vazby a barvy jako to, do něhož Josef Arimatejský zavinul tělo Ježíšovo.

***

Jeli už kolik dnů, když konečně v dálce zahlédli Bidasou. Beltrán de Santillana v doprovodu čtyř rytířů a jejich zbrojnošů pobídli koně. Toužili dostat se co nejdřív do Španělska, z dosahu krále Filipa.

Věděli, že by je králové zabijáci mohli sledovat, a tak po cestě téměř neodpočívali. Filip měl oči všude, a nebylo by se co divit, kdyby někdo přispěchal potají sdělit jeho špehům, že z pevnosti Villeneuve du Temple odjel hlouček mužů.

Jacques de Molay je požádal, aby si neoblékali templářské pláště ani drátěné košile, aby unikli pozornosti, aspoň dokud nebudou dostatečně daleko od Paříže.

Ani pak však svůj oděv nezměnili, a neučinili to, dokud nebyli několik mil za hranicemi. Pak už se oblékli, jak jim příslušelo: jako templáři, poněvadž na nic nemohli být hrdější než na to, že patří k Řádu a plní svatý úkol zachránit jeho nejcennější poklad.

Beltrán de Santillana radostně objevoval krajiny své ztracené vlasti a rád promlouval španělsky s vesničany i s bratry, kteří je vítali na panstvích a komendách, jež byly všude, kudy projížděli.

Po třiceti dnech jízdy dorazili do okolí estremadurského města Jerez, nazývaného de los Caballeros, poněvadž bylo sídlem templářské komendy. Beltrán de Santillana oznámil svým druhům, že si tam několik dnů odpočinou, než se vydají na poslední úsek cesty.

Teď, když byl v Kastilii, cítil stesk po minulosti, kdy ještě nevěděl, co mu budoucnost přinese, a snil jen o tom, že se stane válečníkem, jenž osvobodí Svatý hrob a navrátí ho křesťanstvu.

To jeho otec ho měl k tomu, aby vstoupil do templářského řádu a stal se válečníkem Božím.

První léta byla krušná, poněvadž sice rád zacházel s mečem a s lukem, jeho bujná povaha však nebyla stvořená pro tělesné odříkání. Byly to těžké roky pokání a obětí, až se mu podařilo zkrotit vlastní tělo, podřídit ho duši, a byl hoden složit slib templářského bratra.

Překročil už padesátku a před sebou měl stáří, cítil však, že během té cesty, kdy projel celou Kastilii od severu až k jihu, jako by omládl.

V dálce už zahlédli mohutný templářský hrad, tyčící se k obloze. Úrodné údolí zaručovalo panství obživu a množství vody z potůčků ho chránilo před žízní.

Několik vesničanů je vidělo přijíždět a zamávali jim na pozdrav. Považovali templáře za čestné lidi. Jakýsi zbrojnoš si vzal na starost jejich koně a ukázal jim vstupní cestu do hradu.

Beltrán de Santillana vysvětlil převorovi komendy, jak stojí věci ve Francii, a předal mu zapečetěnou listinu od Jacquese de Molay.

V příštích dnech de Santillana příjemně trávil čas hovory s jiným templářem, narozeným také v kantabrijských horách. Vzpomínali na jména společných přátel, na sloužící v paláci, kde se narodili, i na jména krav, které hrdě pásli, nevšímajíce si křiku dětí, poněvadž se narodili ve vesnicích, jež byly velice blízko jedna od druhé.

Když se rozloučili, bylo oběma líp na duši. O poslání, které ho sem přivedlo, však Beltrán de Santillana nic neprozradil. Na nic se ho nevyptával ani převor, ani templářští bratři, poněvadž nic nevěděli.

***

Obílené domky zalité sluncem byly poslední vesnice, než překročí řeku směrem do Portugalska. Dobře zaplatili majiteli prámu, který denně přeplouval z jednoho břehu na druhý a převážel lidi i majetek.

Templáři se nepřeli o cenu. Převezl je na protější břeh Guadiany a ukázal jim, kudy mají jet, aby se dostali do Castro Marim, jehož mohutná pevnost byla vidět už ze španělského břehu.

José Sa Beiro, řádový mistr v Castro Marim, byl vzdělanec, učený muž, který studoval medicínu, astronomii a matematiku a četl klasiky, poněvadž uměl arabsky - právě Arabové totiž přečetli, přeložili a uchovali vědění Aristotela, Thaleta z Milétu, Archimeda a tolika dalších.

Kdysi bojoval ve Svaté zemi, poznal její suchou, vyprahlou krajinu a dosud se mu stýskalo po nocích ozářených stovkami hvězd, které tam v Orientu vypadaly, jako když se na ně dá sáhnout rukou.

Z hradeb templářské komendy bylo v dálce vidět moře. Pevnost však byla zajištěna proti útokům jakéhokoli nepřítele; chránilo ji ohbí Guadiany, a z jejích cimbuří bylo možno dohlédnout až na obzor.

Převor je vlídně uvítal a nechal je, aby si odpočinuli a smyli prach z cesty. Nechtěl s nimi hovořit, dokud se nenajedí a nenapijí a neubytují se ve skromných pokojích, které jim přidělili.

Potom už Beltrán de Santillana přišel do pracovny Sa Beira, do níž velkým oknem vanul lehký vítr od řeky.

Poté, co rytíř de Santillana skončil své vyprávění, převor ho požádal, aby mu relikvii ukázal. Kastilec ji rozložil a oba jen žasli, jak zřetelně se obrys Kristovy postavy obtiskl. Na plátně byly stopy utrpení a muk, která zažil.

José Sa Beiro látku lehce pohladil, chápal, jaké výsady se mu tím dostává. To byla skutečná podoba Ježíše Krista, kterou templáři dobře znali od doby, kdy velmistr Vichiers obrazy rozeslal do všech sídel Řádu a ujistil své bratry, že muž na nich je vskutku sám Ježíš.

Potom si řádový mistr přečetl dopis Jacquese de Molay, obrátil se k Beltránovi de Santillana a řekl mu:

"Tu relikvii budeme bránit i vlastními životy, rytíři. Velmistr mi doporučuje, abychom pro tu chvíli nikomu neříkali, že je v naší komendě. Máme počkat, dokud se nedozvíme, co se stane ve Francii a jaké důsledky bude pro Řád mít koncil ve Vienne. Jacques de Molay mi nařizuje, abych okamžitě vyslal některého rytíře do Paříže jako špeha. Má jet v přestrojení, nesmí se přiblížit k Villeneuve du Temple ani se snažit setkat s nějakým templářem: má se jen dívat a naslouchat, a jakmile zjistí, jaký osud Řád potkal, musí se okamžitě vrátit. Pak bude podle jeho příkazů a rad načase rozhodnout, zda rubáš zůstane v Castro Marim, nebo ho máme převézt na jiné bezpečné místo. Zařídíme se podle toho.

Najdu rytíře schopného splnit úkol, který nám velmistr ukládá."

Město Troyes už měl za sebou, a zbývalo mu pouhých několik mil na panství Lirey.
Geoffroy de Charney cestoval sám, jen v doprovodu svého zbrojnoše, cítil však, že ho po cestě sledují. Bezpochyby to byli Filipovi zvědové.
Plátno měl uloženo v brašně, stejně jako ho kdysi převážel jeho strýc François de Charney.
Rolníci už skládali nářadí, když viděli, že světlo ochabuje. Templář se dojatě rozhlížel po kraji svého dětství, o němž se mu tolikrát zdálo, a hořel touhou obejmout svého staršího bratra.
Setkání s rodinou bylo dojemné. Jeho bratr Paul ho přijal laskavě a s úctou, a ubezpečil ho, že je tu doma. Otec, který už měl blíž ke smrti než k životu, Řád obdivoval a spolupracoval s ním pokaždé, kdy ho požádali.
Rodina byla pyšná na to, že dva z nich, François a Geoffroy, složili řeholní slib a odpřisáhli věrnost Řádu.
Na několik dnů si Geoffroy užíval klidu v kruhu své rodiny. Dlouhé hodiny trávil se svým synovcem, který měl stejné jméno jako on a měl jednoho dne zdědit rodinné panství. Byl to odvážný a čilý chlapec, který se strýce držel na každém kroku a chtěl po něm, aby ho naučil bojovat.
"Až vyrostu, budu templářem," říkal mu.
Geoffroyovi se při těch slovech jen stáhlo hrdlo, poněvadž věděl, že Řádu se zavírají dveře do budoucnosti.
V den jeho odjezdu se Geoffroy se strýcem rozloučil se slzami v očích. Opakovaně ho žádal, ať ho vezme s sebou, aby mohl bojovat ve Svaté zemi, a nedal se utěšit. Onen nevinný chlapec nevěděl, že jeho strýce čeká ta nejhorší ze všech bitev, proti nepříteli, který neznal ušlechtilost v boji ani nestavěl na odiv svou čest. Jeho nepřítelem nebyl žádný Saracén, nýbrž Filip, francouzský král.
***
Velmistr se modlil ve své cele, když mu jeden ze sloužících ohlásil návrat rytíře de Charney. Okamžitě se ho vydal uvítat.
Jacques de Molay sdělil svému příteli poslední novinky. Král obviňuje templáře z pohanství a ze sodomie. Během několika dnů je zatknou a musejí se připravit na nejhorší: budou je mučit a křivě obviňovat, než je vysvobodí smrt. Obviňují je, že uctívají Ďábla a klanějí se modle, které říkají Bafumet.
Templáři po celém světě, v každém řádovém sídle a komendě, se přitom modlí k jiné postavě, a její tajemství nějakou skulinou uniklo ven. Možná někde podplatili nějakého nevěrného sloužícího, aby jim prozradil tajnosti života v Řádu, a ten jim vypověděl, že rytíři se často zavírají a modlí v kapli, kam nesmí nikdo vkročit, a tam je na zdi obraz jakési postavy, další modly - tak to tvrdí nepřátelé Řádu.
Pevnost Villeneuve du Temple už není posvátné a nedobytné místo. Královi vojáci zabavili vše, co našli, a Filip zuří, že nenašli ani stopu po nesmírných pokladech Řádu. Neví, že Jacques de Molay dal už před několika měsíci zlato rozeslat do různých komend a největší část pokladu je už ve Skotsku, kam nařídil převézt i tajné doklady Řádu. Ve Villeneuve už nezbývá téměř nic, a to krále ještě víc popudí.
Potom se do pevnosti dostaví Filipův posel a chce mluvit s velmistrem. Jacques de Molay ho přijme klidně a sebejistě.
"Přicházím jménem krále."
"To předpokládám, proto jsem nucen vás přijmout."
Velmistr zůstane stát a nenabídne hraběti de Champagne, aby se posadil, a ten se na něj dívá dotčeně a zuřivě. Velmistrovo důstojné chování mu nahání strach a přivádí ho do rozpaků.
"Jeho Veličenstvo je ochotno nabídnout vám dohodu: váš život výměnou za Svaté plátno, do něhož zabalili Ježíšovo tělo. Král si je jistý, že ta relikvie je v rukou Řádu, jak si to myslel už svatý král Ludvík. V královském archivu jsou o tom doklady, zprávy našeho velvyslance v Konstantinopoli, důvěrná sdělení krále Balduina jeho strýci, francouzskému králi, a celé svazky zpráv našich špehů na císařově dvoře. Víme, že Ježíšovo plátno je v rukou Řádu. Vy ho ukrýváte."
Jacques de Molay nevzrušeně vyslechl řečnění hraběte de Champagne. V duchu děkoval Bohu za to, že včas pomyslel na záchranu relikvie, která - jak si pomyslel - je v tu chvíli už v bezpečí v Castro Marim, pod ochranou dobrého Josého Sa Beira. Když hrabě skončil, velmistr mu suše odpověděl.
"Pane hrabě, ujišťuji vás, že nemám relikvii, o které mluvíte, nepochybujte však, že i kdybych ji měl, nikdy bych ji nevyměnil za svůj život. Král si nesmí myslet, že všichni lidé jsou takoví jako on."
Když hrabě de Champagne uslyšel tu drzost určenou Filipovi Sličnému, zrudl v obličeji.
"Pane de Molay, král vám prokazuje svou velkomyslnost, když vás ponechá naživu, neboť máte něco, co patří koruně, co patří Francii a všemu křesťanstvu."
"Patří? Vysvětlete mi, proč patří králi Filipovi."
Hrabě de Champagne jen stěží podačoval hněv.
"Víte právě tak jako já, že svatý král Ludvík poslal svému synovci císaři Balduinovi značné částky zlata, a ten že mu prodal jiné relikvie. Stejně jako mně je vám známo, že na Balduinově dvoře byl hrabě de Dijon a jednal s ním o prodeji relikvie, kterou tam nazývali Mandylion, a že císař na to přistoupil."
"Obchody mezi králi se mne netýkají. Můj život patří Bohu. Král mne o něj může připravit, ale náleží Bohu. Jděte a řekněte Filipovi, že tu relikvii nemám, a i kdybych ji měl, nikdy bych ji nevyměnil za svůj život. Takové hanebnosti bych se nikdy nedopustil."
***
Jen několik hodin nato Jacquese de Molay, Geoffroye de Charney a ostatní templáře, kteří ve Villeneuve du Temple ještě zůstali, zatkli a odvedli do podzemních kobek paláce.
Filip Francouzský, známý jako Filip Sličný, nařídil katům, aby rytíře Řádu nelítostně mučili, a obzvlášť velmistra, z kterého měli dostat přiznání: kde ukrývá svatou relikvii s podobou Kristovou.

Výkřiky mučených se rozbíjejí o mohutné zdi žaláře. Kolik dnů už uplynulo od chvíle, kdy je zatkli? Templáři o tom ztratili pojem a někteří se přiznávají ke zločinům, které nespáchali, v naději, že jim kat přestane natahovat údy, pálit jim nohy železem nebo jim stahovat kůži z těla a pak je polévat octem. Ona přiznání jim však nepomáhají, a katové je dál nemilosrdně mučí.
Občas do žaláře přichází zakuklený muž a z kouta sleduje utrpení rytířů, kteří kdysi třímali meč a svou duši nesli na obranu Kříže. Je to král Filip, nemocný chamtivostí a krutostí, jenž mukám rytířů potěšeně přihlíží. Posunkem vybízí kata, aby pokračoval, aby v mučení nepřestával.
Jedenkrát večer zakuklenec požádá, aby k němu přivedli Jacquese de Molay. Velmistr téměř nevidí, vytuší však, kdo se pod maskou skrývá. Zůstává neoblomný a na rtech se mu objeví úsměv, když na něho král naléhá, aby přiznal, kde svatou relikvii Ježíšovu ukrývá.
Filip pochopí, že je marné mučení prodlužovat. Ten člověk zemře a nepřizná se. Zbývá mu jenom potrestat je veřejně, aby všichni věděli, že Řád stojí navždy mimo zákon.
18. března léta Páně 1314 je podepsán rozsudek smrti nad velmistrem Řádu a nad rytíři, kteří přestáli nekonečná mučení nařízená králem.
19. března je v Paříži svátek, poněvadž král dal postavit hranici, na které hrdého Jacquese de Molay upálí. Na tu podívanou přijdou urozenci i chudina, a účast přislíbil i panovník.
Už za rozbřesku se náměstí zaplní zvědavci, kteří se tlačí mezi sebou, aby získali dobré místo, odkud by mohli pozorovat poslední utrpení kdysi hrdých rytířů. Lidi vždycky těší, vidí-li ponížení mocných, a templáři mocní byli, třebaže z jejich rukou vzcházelo víc dobrého než zlého.
Jacquese de Molay a Geoffroye de Charney přivážejí na stejném voze. Vědí, že za několik minut už shoří na hranici a jejich bolesti bude navždy konec.
Dvořané jsou ve svém nejlepším šatě a král žertuje s dámami. On, Filip, zkrotil Řád. Jeho čin vejde do dějin hanebnosti.

Oheň už začal olizovat zmučená těla templářů. Jacques de Molay upřeně hledí na krále, a lid Paříže, stejně jako Filip, slyší velmistra, jak vyhlašuje svou nevinu a zve krále Francie a papeže Klementa na soud Boží.
Filipovi, řečenému Sličný, přeběhl po zádech mráz. Roztřásl se strachy a musel si připomenout, že je král a nic že se mu nemůže stát, neboť k tomu, co učinil, měl souhlas papeže a nejvyšších církevních úřadů.
Ne, Bůh nemohl být na straně templářů, těch kacířů, kteří uctívali modlu jménem Bafumet, kteří zhřešili sodomií a vědělo se o nich, že měli čachry se Saracény. On, Filip, dodržoval přikázání církve a o církevních svátcích chodil do kostela.
Ano, on, Filip, král Francie, byl poslušen církve, byl však poslušen i zákonů Božích?
***
"Už jste skončila?"
"Uf, že mi to ale nahnalo strach! Četla jsem o popravě Jacquese de Molay. To člověku hrůzou vstávají vlasy na hlavě. Chtěla jsem se vás zeptat, co je soud Boží."
Profesor McFadden se na ni mrzutě zadíval. Ana Jiménezová už dva dny slídila v archivech a kladla mu otázky, které občas postrádaly smysl.
Byla bystrá, ovšem poněkud nevědomá, a musel jí udělat několik základních přednášek z dějepisu. Mladá žena věděla jen málo o křížových výpravách a o neklidném světě ve 12., 13. nebo 14. století. Nedal se však mýlit - její akademická nevědomost byla nepřímo úměrná její intuici. Novinářka hledala a hledala, a věděla, kde co najde. Jediná věta, jediné slovo a jediná událost jí zřejmě v jejím nesouvislém hledání mohly posloužit jako stopy.
Byl opatrný a dbal na to, aby odvrátil její pozornost od takových událostí, jež v rukou novinářky mohly představovat nebezpečný materiál.
Urovnal si brýle a začal jí vysvětlovat, co byl soud Boží. Ana Jiménezová se na něho jen užasle dívala, a jak ho poslouchala, nedokázala potlačit zachvění, když jí profesor dramatickým tónem citoval slova Jacquese de Molay.
"Papež Klement zemřel čtyřicet dnů nato, a Filip Sličný za osm měsíců. Oba zemřeli strašlivou smrtí, jak už jsem vám to popsal: Bůh vykonal spravedlnost."
"Kvůli Jacquesovi de Molay mě to těší."
"Co to říkáte?"
"Že se mi ten velmistr zamlouvá. Myslím, že to byl dobrý a spravedlivý člověk, a Filip Sličný byl padouch. Takže mě těší, že v jejich případě se Bůh rozhodl vykonat spravedlnost. Škoda že to nedělá vždycky. A ještě k tomu, nebyla za těmi poněkud podivnými úmrtími ruka templářů?"
"Ne, nebyla."
"A jak to můžete vědět?"
"Existuje dostatečná dokumentace dokazující okolnosti královy i papežovy smrti, a ujišťuji vás, že nenajdete jediný pramen, který by naznačoval - dokonce ani jako spekulaci ne -, že by se templáři pomstili. Navíc to neodpovídá jejich způsobu života ani jednání. Při všem, co jste už přečetla, byste to měla vědět."
"Budiž, ale já bych to udělala."
"A co?"
"Sestavila bych oddíl rytířů, kteří by papeži i Filipovi Sličnému zasadili smrtelnou ránu."
"Nic takového se zřejmě nestalo a templářští rytíři by se tak nikdy nezachovali."
"Řekněte mi, jaký poklad král hledal. Podle toho, co stojí ve vašich archivech, templářům v té době už téměř nic nezůstalo. Nicméně Filip naléhal, aby mu Jacques de Molay vydal poklad. Jaký poklad měl na mysli? Muselo to být něco určitého, něco, co mělo velkou cenu, nemyslíte?"
"Filip Sličný se domníval, že Řád má víc pokladů než ty, které se mu podařilo zabavit. Byl jimi posedlý, byl

přesvědčený, že Jacques de Molay ho klame a ukrývá ještě další zlato."
"Ne, to ne. Nemyslím, že by hledal další zlato."
"Že ne? To zní zajímavě! A co myslíte, že hledal?"
"Jak už jsem říkala, něco určitého: nějaký předmět nesmírné ceny pro Řád i pro francouzského krále, a jistě i pro křesťanstvo."
"V tom případě mi řekněte co, poněvadž vás ujišťuji, že je to poprvé, co slyším takový… takový…"
"Kdybyste nebyl tak dobře vychovaný, řekl byste takový nesmysl. Dobrá, možná máte pravdu, vy jste profesor a já jsem novinářka, vy se držíte faktů, a já spekuluji."
"Jenže dějiny, slečno, se nezakládají na spekulacích, ale na spolehlivých faktech, ověřených z několika pramenů."
"V měsících, které předcházely jeho zatčení, velmistr podle vašich archivů rozeslal dopisy do řady komend, a mnoho rytířů odjelo a už se nevrátilo. Máte kopie těch dopisů, které Jacques de Molay napsal?"
"O některých máme důkazy, podařilo se nám ověřit, že jsou pravé. Jiné se navždy ztratily."
"Mohu vidět ty, které máte?"
"Pokusím se vám vyhovět."
"Ráda bych se na ně podívala zítra, protože večer odjíždím."
"Takže vy odjíždíte?"
"Ano, a vidím, že vás to potěšilo."
"Prosím vás, slečno!"
"Ano, vím, že vás obtěžuji a vytrhuji vás z práce."
"Vynasnažím se mít ty listiny zítra. Vracíte se do Španělska?"
"Ne, jedu do Paříže."
"Dobrá, přijďte zítra hned ráno."

42

Ana Jiménezová vyšla z domu. Bývala by si ráda ještě jednou promluvila s Anthonym McGillesem, ale po tom jako by se země slehla.
Byla unavená. Celý den nedělala nic jiného, než četla o posledních měsících Řádu. Ze všech těch chladných údajů, dat a líčení neznámých pisatelů se jí hlava div nerozskočila.
Měla však bujnou představivost, jak jí vždycky předhazoval bratr, takže pokaždé, když si přečetla, Velmistr Jacques de Molay poslal dopis do mohučské komendy, vezl ho rytíř de Larney, jenž v doprovodu dvou zbrojnošů vyrazil ráno 15. července, usilovala si představit, jak dotyčný de Larney vypadal v obličeji, zda jel na černém nebo na bílém koni, jestli bylo horko nebo jestli zbrojnoši byli ve špatné náladě. Věděla ovšem, že její představivost není s to nahradit skutečné osudy oněch mužů, a především nestačí, aby zjistila, co Jacques de Molay mohl psát ve svých dopisech řádovým mistrům.
Našla podrobný soupis všech rytířů, kteří odjeli s velmistrovými listy, a o některých se uvádělo, že se vrátili zpátky, jako onen Geoffroy de Charney, vizitátor v Normandii. Jiní však beze stopy zmizeli navždy, aspoň co se těch archivů týkalo.
Zítra odjíždí do Paříže. Měla dohodnutou schůzku s jednou profesorkou historie na Sorbonně. Musela znovu zmobilizovat všechny své kontakty, aby se dozvěděla, kdo je největší vědecká kapacita na 14. století. Zřejmě to byla Elianne Marchaisová, vážená šedesátiletá dáma, vysokoškolská profesorka a autorka řady knih toho druhu, jaký čtou jen vědci jako ona sama.
Zamířila přímo do hotelu, stál ji víc, než by měl, dopřávala si však potěchu nocovat v Dorchesteru jako nějaká princezna. Navíc si myslela, že v dobrém hotelu je bezpečněji. Měla totiž dojem, že ji někdo sleduje. Sama si ovšem oponovala, že je hloupá. Kdo by ji mohl špehovat? Pomyslela si, že zřejmě ti z Odboru pro umění, aby zjistili, co ví, a to ji uklidnilo. Ale i tak se v přepychovém hotelu cítila bezpečněji.
Objednala si na pokoj sendvič a salát. Chtěla co nejdřív zapadnout do postele.
Ti z Odboru pro umění si mohli myslet, co chtěli, ona si však byla jistá, že to byli templáři, kdo od chudáka Balduina Svaté plátno koupili. Nedokázala si ovšem vysvětlit, že se pak objevilo ve francouzské vesničce Lirey. Jak se tam mohlo dostat?
Jela do Paříže proto, že chtěla, aby jí profesorka Marchaisová vysvětlila to, co jí dobrý profesor McFadden zřejmě vysvětlit nechtěl. Pokaždé, když se ho zeptala, jestli templáři získali Svaté plátno, se totiž profesor rozčilil a napomínal ji, aby se držela faktů. Onu ztřeštěnou teorii nepotvrzoval žádný dokument, žádný pramen, a on jí důrazně opakoval, že templářům se přičítají nejrůznější záhady, což jeho jako historika pohoršuje.
Takže profesor McFadden i ona instituce, která se údajně zabývala studiem Řádu, odmítali možnost, že by templáři Ježíšovo plátno kdy měli. A nejen to, profesor ji ujišťoval, že ona relikvie je jim lhostejná, poněvadž vědci dokázali, že pochází z 13. nebo 14. století, a ne z prvního. Chápe prý pověry prostých lidí, jeho však ta pověra nezajímá a netýká se ho. Nechtěl mluvit o ničem jiném než o faktech.
Rozhodla se, že zavolá Sofii, mluvila s ní ráda, a třeba od ní získá nějakou stopu, kterou by probrala s doktorkou Marchaisovou. Sofia však telefon nebrala, takže se chvíli jen nepřítomně dívala do diáře, a naráz to postřehla: měla to před očima. Jak jí to předtím mohlo ujít? Možná to bylo bláznovství, ale co když měla pravdu? Co jestli to, co se dělo, souviselo s někým z dřívějška?
Spala špatně. Stalo se už pravidlem, že ji přepadaly těžké sny: jako by ji nějaká podivná síla pokaždé zavlekla na krvavá dějiště minulosti a donutila ji přihlížet bolestným hrůzám. Viděla Jacquese de Molay a Geoffroye de Charney spolu s dalšími templáři, jak je stravují plameny. Byla tam, seděla v první řadě a dívala se, jak hoří na hranici, a cítila na sobě

neúprosný pohled starého velmistra, který ji vyzýval, ať odjede.
"Odjeď, nic nehledej, nebo tě stihne spravedlnost Boží." Opět se probudila vyděšená a zalitá potem. Velmistr si nepřál, aby v pátrání pokračovala. Bude-li pokračovat, zemře. Tím si byla jistá.
Až do rána už se jí nepodařilo usnout. Věděla, že tam byla, onoho 19. března 1314 na parvis u Nôtre Dame, před hranicí, na níž hořel Jacques de Molay, a ten že ji žádal, aby ve svém pátrání nepokračovala, aby Svaté plátno nehledala.
Jednou se však už rozhodla, pomyslela si. Nevzdá se, i kdyby se Jacquese de Molay bála sebevíc, a dokonce i kdyby chápala, že si nepřeje, aby zjistila pravdu, couvnout už nemohla.
***
Pastýř Bakkalbasi cestoval s Ismetem, synovcem Francesca Turguta, vrátného z katedrály. V Istanbulu nasedli do přímého letadla do Turína. Další muži ze Sboru se tam měli dostat jinými cestami, z Německa, z jiných míst v Itálii a ze samotné Urfy.
Bakkalbasi věděl, že totéž udělá i Addaio. Nikdo nebude vědět, kde je a kde se skrývá, bude na ně však dohlížet, sledovat každý jejich pohyb a pomocí mobilních telefonů akci řídit. Každý jich měl hned několik. Addaio jim nařídil, aby je příliš nepoužívali a snažili se udržovat styk veřejnými telefony.
Mendíbž musel zemřít a Turgut se musel uklidnit, jinak zemře také. Jinou volbu neměli.
Policie už slídila kolem jejich domů v Urfě, což znamenalo, že Odbor pro umění ví víc, než by bývali ochotni připustit. Věděl to, jelikož na policejním velitelství v Urfě pracoval jeho bratranec: dobrý člen Sboru, jenž je informoval o nenadálém zájmu Interpolu o Turky, kteří se z Urfy vystěhovali do Itálie. Neřekli jim, oč běží, požádali je však o úplné informace o několika rodinách, které všechny náležely ke Sboru.
Rozsvítila se všechna poplašná znamení, a Addaio už určil svého nástupce pro případ, že by se mu něco stalo. Uvnitř Sboru byla ještě jedna tajná obec, ještě víc utajená. Těm připadne úkol pokračovat v boji, kdyby oni padli, a oni padnou, napovídal Bakkalbasimu tíživý pocit v žaludku.
Bez rozmýšlení Ismeta doprovodil až k domu, kde bydlel Turgut. Když je vrátný uviděl, polekaně vykřikl.
"Uklidni se, člověče! Proč křičíš? To chceš zburcovat celé arcibiskupství?"
Vešli dovnitř". Mezitím se už Turgut trochu uklidnil a sdělil jim poslední novinky. Nepochyboval, že ho sledují, věděl to už ode dne, kdyr k požáru došlo. A ten otec Yves se na něj tak podivně díval… Ano, byl vůči němu vlídný, ale něco v jeho očích ho varovalo, aby se měl na pozoru, jinak že zemře. Ano, tak to stařec cítil.
Vypili spolu kávu a pastýř uložil Ismetovi, aby se od strýce nevzdaloval. Ten ho měl představit na arcibiskupství a oznámit, že jeho synovec bude žít u něho. Přikázal také Turgutovi, aby Ismetovi ukázal tajný vchod do podzemí. Mohlo se stát, že se tam budou muset ukrýt někteří z těch, kteří přijedou z Urfy, takže bude třeba nosit jim jídlo a vodu.
Pak už se s nimi pastýř rozloučil. Musel se na jiných místech sejít s dalšími členy Sboru.

43
"Co uděláme?" zeptal se Pietro. "Možná bychom ho měli sledovat."
"Nevíme, kdo to je," odpověděl Giuseppe.
"Je Turek, to je na něm vidět."
"Jestli chceš, budu ho sledovat."
"Nevím, co ti mám říct. Víš co, půjdeme za tím vrátným a co nejpřirozeněji se zeptáme, kdo to od něho právě odešel."
Dveře jim otevřel Ismet, domníval se, že je to pastýř Bakkalbasi, který si tam něco zapomněl. Zamračil se, když uviděl dva muže, kteří vyhlíželi jako policisté. Policisté, pomyslel si, vždycky vypadají jako policisté.
"Dobrý den, chceme mluvit s Francescem Turgutem."
Mladík jim naznačil, že jim téměř nerozumí, a turecky přivolal svého strýce. Ten přišel ke dveřím s roztřesenými rty a nebyl schopen to potlačit.
"Víte, pokračujeme ve vyšetřování toho požáru v katedrále. Byli bychom rádi, kdybyste se pokusil vzpomenout si na nějakou podrobnost, na něco, co by vás zaujalo."
Turgut Giuseppeho otázku téměř neslyšel, natolik se musel přemáhat, aby se nerozplakal.
Ismet přistoupil ke svému strýci, položil mu paži na ramena, jako by ho chtěl chránit, a odpověděl za něj v italštině smíšené s angličtinou.
"Můj strýc je starý člověk, a od toho požáru se velice trápí. Má strach, že s ohledem na jeho věk usoudí, že už není tak obratný jako dřív, a propustí ho právě proto, že nebyl pozornější. Nemohli byste ho už nechat na pokoji? Řekl vám všechno, na co si pamatuje."
"A kdo jste vy?" zeptal se Pietro.
"Jmenuji se Ismet Turgut a jsem jeho synovec. Dnes jsem přijel a doufám, že budu moct v Turínu zůstat a najít si práci."
"Odkud jste přijel?"
"Z Urfy."
"A tam práce není?" vmísil se Giuseppe.
"Na naftových polích ano, jenže já se tu chci naučit nějaké dobré řemeslo, našetřit si a zařídit si firmu, až se do Urfy vrátím. Mám snoubenku."
Mladík vypadal jako slušný člověk, pomyslel si Pietro, možná trochu prostoduchý. Nejspíš opravdu byl.
"Dobrá, ale chtěli bychom, aby nám váš strýc řekl, zda udržuje styky s jinými přistěhovalci z Urfy," zeptal se Giuseppe.
Francesco Turgut se zachvěl po celém těle. Teď si byl opravdu jistý, že policie ví všechno. Ismet spěšně odpověděl, aby znovu ovládl situaci.
"Ovšemže ano, a já také doufám, že se tu setkám s lidmi od nás. Můj strýc je sice napůl Ital, ale my Turci své kořeny

nikdy neztrácíme, viď, strýčku?"
Pietro se nedal odbýt. Mladík byl zřejmě rozhodnutý nepustit Francesca Turguta ke slovu.
"Pane Turgute, znáte rodinu Bacherajových?"
"Bacherajovi!" vykřikl Ismet, jako by ho to potěšilo. "S jedním Bacherajem jsem chodil do školy, myslím, že tady mají nějaké druhé bratrance nebo tak…"
"Rád bych, kdyby mi odpověděl váš strýc," naléhal Pietro.
Fraricesco Turgut polkl sliny a začal odříkávat to, co si tolikrát zkoušel.
"Ano, ovšemže je znám, je to počestná rodina, kterou potkalo nesmírné neštěstí, jejich synové… totiž, jejich synové se dopustili chyby a teď za ni platí, ale ujišťuji vás, že rodiče jsou slušní lidé. Můžete se zeptat, koho chcete, a budou o nich mluvit v dobrém."
"Navštívil jste Bacherajovy v poslední době?"
"Ne, poslední dobou se necítím dobře a vycházím jen málo."
"Promiňte," přerušil je Ismet s nevinným výrazem, "a co ti Bacherajovi udělali?"
"A proč myslíte, že něco udělali?" zeptal se Giuseppe.
"Jste přece policisté, a když přijdete a ptáte se na Bacherajovy, znamená to, že něco udělali, jinak byste se na ně nevyptávali."
Mladík se spokojeně usmál na oba muže, kteří se na něj dívali a nevěděli, jestli je to cynik, nebo opravdu takový prosťáček, jak vypadá.
"Dobrá, vraťme se ke dni toho požáru," naléhal Giuseppe.
"Už jsem vám řekl všechno, co jsem si pamatoval. Kdybych si vzpomněl na něco dalšího, býval bych se s vámi spojil," prohlásil plačtivým hlasem stařec.
"Před chvílí jsem přijel," vysvětlil Ismet, "a ještě jsem ani neměl čas se strýce zeptat, kde budu spát. Nemohli byste přijít někdy jindy?"
Pietro mrkl na Giuseppeho. Rozloučili se a vyšli na ulici.
"Co říkáš tomu synovci?" zeptal se Pietro svého kolegy.
"Nevím, ale zdá se jako dobrý chlapec."
"Možná ho poslali, aby na strýce dohlížel."
"No tak! Nesmíme všude vidět strašidla, souhlasím s tebou, že Sofia a Marco z tohohle případu dělají kovbojku, i když Marco se obvykle nemýlí… Ale tou Síndone je posedlý."
"Ale včera jsi mě v tom nechal samotného, když jsem mu to říkal."
"A proč se chceš hádat? Dělejme, co nám nařídí. Pokud mají pravdu, výtečně, máme případ, pokud ji nemají, co je nám do toho, aspoň jsme se ale pokusili najít odpověď na ty zatracené požáry. Vyšetřováním nemůžeme nic zkazit, ale bez přehnaného pachtění a v pohodě."
"Obdivuju tvou flegmatičnost, mluvíš spíš jako Angličan než jako Ital."
"Ty si zase všechno moc bereš, a v poslední době by ses nejradši pořád hádal."
"Mám dojem, že se náš tým rozsypal, že už to není jako dřív."
"Jistěže se náš tým rozsypal, ale dá se zase dohromady. Za tu paseku můžete ty a Sofia. Jakmile jste spolu, začnete být nervózní jako opice a vypadá to, že vás baví jeden druhému odporovat. Když ona řekne ‚a', ty řekneš ‚b' a díváte se na sebe, jako byste si každou chvíli měli skočit po krku. Podívej, Marco má pravdu, když říká, že je chyba plést dohromady práci s postelí. Budu k tobě upřímný - vaší vinou teď nikdo nejsme ve své kůži."
"Nechtěl jsem po tobě, abys byl až tak upřímný."
"Já vím, ale měl jsem chuť ti to říct, takže už je to venku."
"Budiž, takže za to můžeme já a Sofie. A co máme podle tebe dělat?"
"Nic. Předpokládám, že vás to přejde, ostatně ona půjde pryč. Až skončí tenhle případ, odchází, náš Odbor už je pro ni malý. Je příliš dobrá na to, aby pořád jen honila zloděje."
"Je to výjimečná žena."
"Divné ovšem je, že měla poměr s tebou."
"Tak to ti děkuju, kamaráde!"
"No co, musíme se smířit s tím, co jsme, a ty i já jsme poldové. Nemáme takovou úroveň ani takové vzdělání jako ona. Nejsme jako ona, a nejsme ani jako Marco. Šéf má vysokou, a pozná se to na něm. Já jsem samozřejmě spokojený s tím, co jsem., a že jsem se dostal tam, kam jsem se dostal. Pracovat v Odboru pro umění je paráda, a člověk něco znamená."
"S tou svou upřímností mě pěkně štveš."
"Tak už toho nechám, kamaráde, ale myslel jsem, že mezi sebou můžeme mluvit otevřeně, říkat si pravdu."
"Už jsi mi ji řekl, ale teď mi dej pokoj. Půjdeme na ústředí a požádáme Interpol, aby nám Turci poslali informace o tom synovci, který se u Turguta tak naráz objevil. Ale předtím bychom ještě mohli zajít za tím otcem Yvesem a promluvit si s ním."
"A proč? Ten přece není z Urfy."
"To se ti povedlo. Ale tenhle kněz…"
"Teď sis vzal do hlavy toho kněze?"
"Nemluv hlouposti. Půjdeme za ním."

Otec Yves je ihned přijal. Připravoval právě projev, který měl kardinál nazítří přednést na schůzce s abatyšemi řeholních klášterů. Rutinní záležitost, řekl jim.
Zeptal se jich na vyšetřování, spíš ovšem ze zdvořilosti než ze zájmu, a ujistil je, že s novým bezpečnostním systémem

proti požárům už v katedrále sotva dojde k dalším neštěstím.
Bavili se spolu čtvrt hodiny, ale jelikož si neměli co nového říci, rozloučili se.

44
Templářský rytíř pobodl koně ostruhami. Před sebou viděl Guadianu a cimbuří pevnosti Castro Marim. Jel bez odpočinku až z Paříže, kde byl bezmocným svědkem velmistrovy mučednické smrti.
V uších mu dosud zněl hluboký hlas Jacquese de Molay, jenž vyzval Filipa Sličného a papeže Klementa na Boží soud.
V nejmenším nepochyboval, že Bůh zjedná spravedlnost a nenechá bez trestu zločin, který francouzský král s papežovou pomocí spáchal.
Jacquesovi de Molay vzali život, ne však důstojnost, poněvadž nikdo se ve svých posledních okamžicích nikdy nechoval důstojněji a statečněji.
Dohodl se s převozníkem, za kolik ho převeze přes řeku, a jakmile byl na portugalském břehu, spěšně zamířil do komendy, která mu byla domovem poslední tři roky, poté co bojoval v Egyptě a bránil Kypr.
Mistr José Sa Beiro Jo? a de Tomar ihned přijal, vybídl ho, aby se posadil a nabídl mu studenou vodu, aby si svlažil vyprahlé hrdlo. Potom už převor komendy usedl proti němu, připraven vyslechnout zprávy rytíře, kterého vyslal jako špeha do Paříže.
V příštích dvou hodinách mu Jo? o de Tomar živě vylíčil poslední dny Řádu a podrobně mu popsal onen černý den 19. března, kdy Jacques de Molay a poslední templáři uhořeli na hranici, sledováni nelítostnými pohledy dvora a pařížského lidu. Jeho vypravení řádového mistra natolik dojalo, že musel sebrat veškeré důstojenství svého úřadu, aby nedal najevo rozrušení.
Filip Sličný odsoudil templářský řád k smrti, a na základě nařízení, podepsaného papežem, probíhala v oněch dnech po celé Evropě jeho likvidace. V křesťanských královstvích postavili rytíře před soud. Někde je osvobodili, jinde splnili papežovy příkazy a začlenili je do jiných rytířských řádů.
José Sa Beiro znal dobré úmysly krále Dionysa, bude však portugalský král schopen vzepřít se rozkazům papeže? Potřeboval to vědět, a proto se rozhodl vyslat rytíře, aby jeho jménem jednal s králem a ten aby jim vysvětlil, co hodlá učinit.
"Vím, že jste unavený, ale musím vás požádat, abyste na sebe vzal další poslání. Pojedete do Lisabonu a odvezete králi můj dopis. Vylíčíte mu vše, co jste viděl, do posledních podrobností, a počkáte na odpověď. Připravím dopis králi. Mezitím si můžete odpočinout. Vyjedete pokud možno už zítra."

Jo? o de Tomar se sotva stačil zotavit po únavné cestě. Ještě se ani nerozednilo, když ho řádový mistr k sobě zavolal.
"Tady máte ten dopis, jeďte do Lisabonu a Bůh vás ochraňuj."
***
V prvních paprscích rozbřesku Lisabon stavěl na odiv všechnu svou nádheru. Rytíř byl na cestě kolik dnů, musel totiž udělat dlouhou zastávku, poněvadž jeho kůň si poranil nohu.
Nechtěl ho nechat na zájezdní stanici, ale sám mu přiložil náplast a dva dny počkal, až se kůň zotaví. Byl to jeho nejvěrnější přítel, který mu v nejedné bitvě zachránil život. Za žádnou cenu by ho nevyměnil za jiné zvíře, a vzdor nebezpečí, že ho řádový mistr vyplísní za to, že se s plněním svého úkolu zpozdil, Jo? o de Tomar počkal, až bude kůň schopen chodit, a ani pak ho nezatížil svou vahou, nýbrž nasedl na jiného, kterého za zlatou minci v zájezdní stanici dostal.
Za krále Dionysa se z Portugalska stala kvetoucí země. Z jeho podnětu se zrodila univerzita, a v současné době prováděl hlubokou reformu zemědělství, takže poprvé měli přebytky obilí a olivového oleje a mohli vyvážet dobré víno.
Král Jo? a de Tomar přijal za pouhé dva dny, a portugalský templář panovníkovi předal dopis od Josého Sa Beira a vylíčil mu, co zažil v Paříži.
Odpověď dostane brzy, ujistil ho král, jenž už měl zprávy o papežově pokynu Řád rozpustit.
Jo? o de Tomar věděl, jak dobře král Dionys vychází s církví, se kterou před několika lety podepsal konkordát. Odváží se tedy postavit papežovi?
Čekal tři dny, než ho král k sobě znovu pozval. Ten přijal rozhodnutí právě tak moudré jako šalamounské: nepostaví se papežovi, nebude však templáře ani pronásledovat. Dionys Portugalský rozhodl, aby byl založen nový řád, Řád Kristův, do něhož přejdou všichni templáři a zachovají si své vlastní pořádky, nový řád však už nebude podléhat papeži, nýbrž králi.
Tím onen prozíravý král získal záruku, že bohatství templářů zůstane v Portugalsku a nezmocní se ho církev ani jiné řády. Počítal s vděčností templářů a s jejich pomocí, především však s jejich zlatem, pro své plány, pro plány království.
Královo rozhodnutí bylo konečné a tak ho oznámí představeným všech templářských panství a komend. Napříště bude Řád v Portugalsku podléhat královské pravomoci.
Když se mistr José Sa Beiro dozvěděl o králově rozhodnutí, pochopil, že templáře sice nebudou pronásledovat ani upalovat na hranicích jako ve Francii, že však od té chvíle může král s jejich jměním volně nakládat. Musel tudíž přijmout patřičné rozhodnutí, poněvadž z Lisabonu by je mohli požádat o soupisy majetku v každé komendě.
Castro Marim proto již nebyl bezpečné místo, kde mohl být uložen skutečný poklad Řádu, a on musel zajistit, aby ho poslali někam, kam ruce králů ani papeže nedosáhnou.
Beltrán de Santillana Svaté plátno pečlivě složil a skryl ho do brašny, kterou ani na chvíli neodkládal.
Čekal, až bude vyšší příliv, aby mohla vyplout loď, jež ho odveze do Skotska. Ze všech zemí křesťanstva to byla jediná, kam nedorazila žádná zpráva s příkazem rozpustit Řád, a nikdy tam dorazit neměla.
Král Robert de Bruce byl v klatbě - o záležitosti církve se nestaral, a ta se naopak nestarala o Skotsko.

Templářští rytíři tudíž neměli důvod se Roberta de Bruce obávat, a Skotsko se tak stalo jedinou baštou, kde si Řád uchoval veškerou svou moc.
José Sa Beiro věděl, že pouze ve Skotsku bude poklad Řádu trvale v bezpečí, a v souladu s pokyny posledního velmistra, zavražděného Jacquese de Molay, se rozhodl vyslat rytíře Beltrána de Santillana spolu s Jo? em de Tomar, Wilfredem de Payens a dalšími rytíři, aby svatou relikvii bezpečně dopravili až do sídla Řádu v Arbroathu.
Bylo na skotském mistrovi Řádu, aby rozhodl, kam Svaté plátno ukrýt, a ten ponese odpovědnost za to, že se relikvie nikdy nedostane do jiných rukou než do templářských.
Mistr z Castro Marim předal Beltránovi de Santillana dopis pro řádového mistra ve Skotsku, spolu s původním listem, který předtím poslal jemu Jacques de Molay a v kterém mu vysvědoval důvody, proč musí zachovat v tajnosti, že vlastní Kristův rubáš.
Člun proplouval ohbím Guadiany v místě, kde se vlévá do moře. Tam už čekala loď, jež měla poklad Řádu odvézt do Skotska. Rytíři se neohlíželi zpátky, nechtěli, aby je přemohlo dojetí nad tím, že navždy opouštějí Portugalsko.

Loď templářů div že neztroskotala, tak prudká byla bouře, která je stihla cestou ke skotským břehům. Vítr a liják cloumaly lodí, jako by to byla ořechová skořápka, ale nakonec odolala.
Útesy u skotského pobřeží jim ohlásily, že jsou u konce cesty. Skotští řádoví bratři věděli o hrůzách, které papež a francouzský král proti templářům rozpoutali, věděli však, že oni jsou v bezpečí díky svým dobrým vztahům s králem Robertem de Bruce, po jehož boku bojovali a bránili ho proti jeho nepřátelům.
Mistr je svolal do kapitulní síně. Tam, před užaslými zraky rytířů, rozvinul Svaté plátno. Podobalo se onomu obrazu Krista, který potajmu uctívali v uzavřené kapli, poněvadž všem řádovým mistrům bylo známo, že Řád vlastní opravdovou podobu Ježíše Krista a z té se pořídily kopie, aby tak templáři měli svého Pána nablízku.
Nad mořem už svítalo, když rytíři vyšli ze síně, kde se jim v předchozích hodinách dostalo výjimečné výsady: směli se modlit před opravdovou tváří Ježíše Krista.
Potom už Beltrán de Santillana zůstal s mistrem templářů ve Skotsku sám. Oba muži si krátce promluvili; pak Svaté plátno pečlivě složili a připravili se bezpečně ukrýt nejcennější poklad Řádu: poklad, jímž se v průběhu příštích staletí a podle rozhodnutí posledního velmistra smělo pokochat jen několik málo vyvolených. Jacques de Molay mohl odpočívat v pokoji.
45
Elianne Marchaisová byla drobné postavy, elegantní a nepostrádala přitažlivost. Anu Jiménezovou přijala se směsicí rezignace a zvědavosti.
Novináře neměla ráda: všechno, co jim člověk vykládal, vždycky tak zkrátili, až to nakonec úplně překroutili. Proto neposkytovala žádné rozhovory, a když se jí ptali na její názor v nějaké záležitosti, odpovídala vždycky stejně: "Přečtěte si mé knihy, tam je všechno, co si myslím, a nechtějte po mně, abych vám řekla třemi slovy, nač jsem potřebovala tři sta stran k vysvětlení."
Ona mladá žena však byla zvláštní případ - měla doporučení. Profesorce telefonoval španělský velvyslanec u UNESCO a požádal ji, aby byla tak laskavá a přijala ji. Kromě něho učinili totéž dva rektoři prestižních španělských univerzit a tři kolegové ze Sorbonny. Buď to děvče bylo opravdu důležité, nebo to byla umíněná ženská schopná všeho, jen aby prosadila svou - v tom případě jí věnuje jen několik minut svého času, poněvadž víc ochotná nebyla.
Ana Jiménezová usoudila, že s ženou jako Elianne Marchaisová jí nepomohou žádné vytáčky, takže se rozhodla, že jí řekne pravdu, a profesorka s ní buď vyrazí dveře, nebo se rozhodne jí pomoci.
Trvalo jí jen dvacet minut, než jí vysvětlila, že hodlá napsat příběh Síndone a potřebuje její odborné stanovisko, aby dokázala rozeznat, co je v historii relikvie smyšleného a co je pravda.
"A proč vás zajímá Svaté plátno? Vy jste katolička?"
"Ne… totiž… myslím, že svým způsobem ano, jsem pokřtěná, ale do kostela nechodím."
"Neodpověděla jste na mou otázku. Proč vás zajímá Síndone?"
"Poněvadž se kolem ní vedou spory, a navíc k sobě zřejmě přitahuje násilí, požáry, vloupání do katedrály…"

Profesorka Marchaisová povytáhla obočí a s jistým opovržením se rozhodla rozhovor ukončit.
"Slečno Jiménezová, obávám se, že vám nemohu pomoci. Ezoterické jevy nejsou moje odbornost, takže si musíte najít někoho vhodnějšího, s kým byste si mohla promluvit o tak zajímavém tvrzení, jako že Síndone přitahuje neštěstí."
Elianne Marchaisová vstala. Neměla nejmenší zájem mluvit s nějakou hloupou novinářkou. Za koho ji vůbec měla, že se k ní odvážila přijít s takovým nesmyslem?
Ana zůstala sedět. Upřeně na profesorku hleděla a ještě jednou zkusila štěstí. Dávala si pozor, aby nešlápla vedle.
"Myslím, že jsem se špatně vyjádřila, paní profesorko. Ezoterismus mě nezajímá, a pokud jsem ve vás vzbudila takový dojem, omlouvám se. Já se pokouším napsat doloženou historii, oproštěnou právě od všech magických a ezoterických výkladů, nebo jak jim chcete říkat. Hledám fakta a nic než fakta, ne žádné spekulace. Proto jsem se obrátila na vás, abych dokázala odlišit pravdu od výkladů některých více či méně uznávaných autorů. Vy víte, co se dělo ve Francii ve 13. a 14. století, jako by se to stalo dnes, a právě ty znalosti já potřebuji."
Profesorka Marchaisová, ještě vestoje, váhala, zda má mladou ženu vyhodit, nebo vyhovět její žádosti. Vysvětlení, jež právě uvedla, přinejmenším působilo seriózně.
"Nemám mnoho času, takže mi řekněte přesně, co chcete vědět."
Ana si ulehčeně oddechla. Věděla, že nesmí udělat další chybu, nebo s ní profesorka vyrazí dveře.
"Ráda bych, abyste mi přesně vysvětlila všechno, co se týká objevení Svatého plátna ve Francii."
Profesorka se zatvářila odevzdaně a popsala Aně se všemi podrobnostmi objevení plátna Ježíšova v Lirey.

"Nejlépe doložené kroniky té doby tvrdí, že Geoffroy de Charny, majitel Lirey, roku 1349 oznámil, že vlastní rubáš, na němž je otisk Ježíšova těla, a jeho rodina ho chová ve velké úctě. Řečený šlechtic poslal dopisy papeži a francouzskému králi a požádal je o povolení postavit kolegiátní chrám, kde by rubáš vystavil, aby ho věřící mohli uctívat. Papež ani král na žádost pana z Lirey neodpověděli, takže chrám postavit nemohl, rubáš se však stal předmětem uctívání za přispění kanovníků z Lirey, kteří v tom viděli příležitost, jak zvýšit svůj vliv a důležitost."
"Ale odkud se ten rubáš vzal?"
"V dopisu, který de Charny napsal francouzskému králi a který je uložen v královských archivech, tvrdí, že zachovával vlastnictví rubáše v tajnosti, aby nevzbuzoval vády mezi křesťany - už předtím se totiž jiné rubáše objevily na tak vzdálených místech jako Cáchy, Jaén, Tolosa, Mohuč a Řím. Právě v Římě byl od roku 1350 ve vatikánské bazilice vystavený rubáš, který pochopitelně považovali za pravý. Geoffroy de Charny přísahal králi a papeži při cti své rodiny, že pravý je rubáš, který má on, ani králi, ani papeži ovšem nikdy nepřiznal, jak se mu dostal do rukou. Bylo to rodinné dědictví? Koupil ho snad? To neřekl, a tudíž to nevíme.
Musel čekat léta, než dostal povolení postavit kolegiátní chrám, i když už nestačil spatřit Ježíšovo plátno vystavené. Zemřel totiž v Poitiers, aby zachránil francouzského krále, kterého v bitvě zaštítil vlastním tělem. Jeho vdova rubáš darovala kostelu v Lirey, což přispělo k obohacení místních kanovníků, zároveň to však vzbudilo závist prelátů z jiných vesnic a měst a způsobilo tak vážnou rozepři.
Biskup z Troyes nařídil provést zevrubné šetření, dokonce sehnal důležitého svědka na to, aby pravost plátna vyvrátil. Jistý malíř prohlásil, že obraz namaloval na žádost pána z Lirey, takže biskup dosáhl toho, že vystavování rubáše zakázali.
Teprve další Geoffroy, Geoffroy II. de Charny, po mnoha letech - konkrétně roku 1389 - dosáhl toho, že mu papež Klement VII. povolil rubáš vystavit. Znovu však zasáhl biskup z Troyes, znepokojený množstvím poutníků, kteří přicházeli Svaté plátno uctívat. Na několik měsíců dosáhl toho, aby rubáš vrátili do truhly a nevystavovali ho, Geoffroy de Charny se však mezitím dohodl s papežem: smí plátno vystavit s podmínkou, že kanovníci v Lirey budou věřícím vysvětlovat, že je to obraz, který má Kristův rubáš pouze představovat."
Profesorka Marchaisová jednotvárným hlasem pokračovala ve své pouti dějinami a vysvětlila jí, že dcera Geoffroye II., Marguerite de Charny, se rozhodla uložit rubáš na hradě svého druhého manžela, hraběte de la Roche.
"A proč?" zeptala se Ana.
"Poněvadž v roce 1415, za stoleté války, bylo drancování na denním pořádku. Usoudila tudíž, že relikvie bude bezpečnější na hradě jejího manžela, v Saint Hippolyte-sur-le-Doubs. Byla to svérázná žena, neboť když ovdověla podruhé, zvyšovala si skrovné důchody po manželovi tím, že vybírala milodary od těch, kdo chtěli Kristův rubáš uvidět zblízka a pomodlit se před ním. Právě její finanční potíže ji přiměly prodat relikvii savojskému rodu. K postoupení došlo 22. března 1453. Kanovníci z Lirey se proti tomu ohradili. Prohlašovali se za vlastníky plátna, poněvadž vdova po onom Geoffroyovi I. de Charny jim ho kdysi postoupila. Marguerite toho však nedbala a užívala hradu Varambom a důchodů z panství Miribel, které jí savojský rod postoupil. Dochovala se smlouva, podepsaná Ludvíkem I., vévodou savojským. Od té doby je historie Svatého plátna všeobecně známá."
"Chtěla jsem se vás zeptat, zda je možné, že se rubáš dostal do Francie prostřednictvím templářů."
"Ach ano, templáři! Kolik je o nich legend, a jak nespravedlivě se o nich z nevědomosti psalo! Všechna ta pseudoliteratura, která pojednává o templářích, jsou vyslovené slátaniny. A víte proč? Poněvadž za dědice Řádu se prohlašuje řada zednářských organizací. Některé z nich stojí, abych to řekla jednoduše, "na správné straně", například během francouzské revoluce, ale jiné…"
"Takže Řád přežil?"
"Jistě, jak vám říkám, jsou organizace, které tvrdí, že jsou jeho dědici. Nezapomeňte, že ve Skotsku templářský řád nikdy nerozpustili. Pro mne ovšem Řád zemřel 19. března 1314 na hranici, na které dal Filip Sličný upálit velmistra Jacquese de Molay spolu s dalšími rytíři."
"Byla jsem v Londýně a našla jsem tam středisko templářských studií."
"Už jsem vám říkala, že existují kluby a organizace, které se prohlašují za dědice Řádu. Mě vůbec nezajímají."
"Proč?"
"Slečno Jiménezová, já jsem historička."
"Ano, já vím, ale…"
"Na to žádná ale neplatí, ještě něco?"
"Ano, ráda bych věděla, jestli rodina de Charny existuje do dnešních dnů, zda ještě žijí její potomci…"
"Urozené rodiny mají své vlastní následníky, musela byste se poradit s nějakým znalcem v tom oboru, odborníkem na genealogii…"
"Promiňte, že se k tomu vracím, ale odkud myslíte, že Geoffroy mohl ten rubáš mít?"
"To nevím. Už jsem vám říkala, že to nikdy nikomu neřekl a jeho vdova také ne, ani jejich potomci, kteří rubáš vlastnili, než ho získal savojský rod. Mohli tu relikvii koupit nebo dostat darem, co vy víte? V oněch staletích byla Evropa plná relikvií, které přivezli křižáci. Převážně nepravých, proto existuje tolik ‚svatých grálů', rubášů, ostatků svatých…"
"Dá se nějak zjistit, zda rodina Geoffroye de Charny měla něco společného s křížovými výpravami?"
"Opakuji vám, že byste si musela promluvit s nějakým genealogem. Jistě že…"
Profesorka Marchaisová se zamyslela a poklepávala špičkou propisovačky na stůl. Ana zachovala zvědavé mlčení.
"Nedá se vyloučit, že by Geoffroy de Charny nějak souvisel s Geoffroyem de Charney, vizitátorem Řádu v Normandii, který zemřel na hranici spolu s Jacquesem de Molay a který také bojoval ve Svaté zemi. Záleží na tom, jak se to jméno napíše, a…"
"Ano, to je ono! Určitě jsou z téže rodiny!"

"Nedejte se unést svými přáními, slečno. Řekla jsem, že obě ta příjmení by mohla pocházet ze stejného kmene, takže ten Geoffroy de Charny, který rubáš vlastnil…"
"… ho měl proto, že před lety ho ten druhý Geoffroy přivezl ze Svaté země a uložil ho v rodinném sídle. To není nic přitaženého za vlasy."
"Ale ano, je, poněvadž ten vizitátor v Normandii byl templář. Kdyby tu relikvii měl, náležela by Řádu a nikdy by ji neukryl v rodinném sídle. O tomhle Geoffroyovi máme rozsáhlou dokumentaci, jelikož zůstal věrný Jacquesi de Molay a Řádu… Nedejme se unášet představivostí."
"Mohl však být nějaký důvod, proč rubáš Řádu neodevzdal."
"To pochybuji. Pokud jde o Geoffroye de Charney, žádné spekulace nejsou namístě. Lituji, že jsem vás možná zmátla. Podle mého názoru to není otázka způsobu psaní, jednoduše ti dva Geoffroyové patří každý k jiné rodině."
"Zajedu do Lirey."
"To vám schvaluji. Ještě něco?"
"Velice vám děkuji. Možná to ani nevíte, ale myslím, že jste mi odhalila část té záhady."
Elianne Marchaisová se s Anou Jiménezovou rozloučila a znovu se utvrdila ve svém názoru na novináře: všichni byli povrchní, nepříliš vzdělaní a měli sklon hloupě fantazírovat. Člověk se nemohl divit, že se v novinách píše tolik nesmyslů.
***
Den po svém rozhovoru s profesorkou Marchaisovou Ana přijela do Troyes. Pronajala si auto, aby se dostala do Lirey, a ke svému překvapení zjistila, že je to osada, kde žije pouhých padesát lidí.
Chvíli procházela mezi zbytky někdejšího panského sídla a hladila staré kameny v naději, že jí ten dotyk vnukne nějakou stopu, nějaké tušení. V poslední době se ve svém jednání dávala vést intuicí a nic předem neplánovala.
Oslovila jakousi stařenu, která se procházela se psem po okraji cesty vedoucí k někdejší pevnosti urozeného Geoffroye.
"Dobré odpoledne."
Stařena si ji zvědavě prohlédla od hlavy až k patě.
"Dobré odpoledne."
"Je to tu opravdu krásné místo."
"Ano, to je, ale mladí si myslí něco jiného a raději žijí ve městě."
"To proto, že ve městech spíš najdou práci."
"Práce je všude, kde ji chcete hledat, a tady v Lirey je země úrodná. Odkud jste?"
"Jsem Španělka."
"Ach tak. Podle přízvuku mi to připadalo, ale francouzsky mluvíte docela dobře."
"Děkuji vám."
"A co tu děláte? Zabloudila jste?"
"Ne, vůbec ne. Přijela jsem se sem podívat. Jsem novinářka a píšu příběh o Svatém plátně, a jak se objevilo tady v Lirey…"
"Uf! To už je tolik staletí! Teď se říká, že ten rubáš není pravý, že ho namalovali tady."
"A co si myslíte vy?"
"Mně je to jedno, já jsem bez vyznání, tedy po pravdě agnostička, a příběhy světců ani relikvií mě nikdy nezajímaly."
"Ano, já jsem na tom stejně, ale jednou mi tu reportáž zadali, a práce je práce."
"Ale tady nic nenajdete, jenom ty zbytky pevnosti, co vidíte."
"Nemáte tu archivy nebo doklady o rodině de Charnyových?"
"Možná by mohly být v Troyes, i když potomci té rodiny žijí v Paříži."
"Žijí?"
"Totiž ta rodina má mnoho větví. Jak nejspíš víte, šlechtické rody bývaly plodné."
"Jak bych je mohla najít?"
"To nevím, já s nim nepřicházím do styku, i když občas se tu někdo z nich objeví. Před třemi nebo čtyřmi lety tu byl nejmladší z bratří z jedné větve Charnyových, moc hezký chlapec! Všichni jsme se na něj šly podívat."
"Ale jak bych je mohla najít?"
"Zeptejte se tamhle v tom domě vzadu v údolí. Bydlí tam pan Didier, ten se stará o pozemky de Charnyových."
Ana se už se stařenou dál nezdržovala a kvapně vykročila k domu, který jí ukázala. Nemohla ani uvěřit svému štěstí. Byla na nejlepší cestě najít potomky Geoffroye de Charny.
Panu Didierovi mohlo být asi šedesát let. Byl vysoký a silný, s šedivými hlasy a s nerudným výrazem, a nedůvěřivě si Anu prohlížel.
"Pane Didiere, jsem novinářka, píšu reportáž o Svatém plátně a přijela jsem se podívat do Lirey, poněvadž tady se objevilo. Vím, že zdejší pozemky patří rodu de Charnyových, a řekli mi, že vy pro ně pracujete."
Didier se na ni rozmrzele podíval, nejspíš právě klímal ve svém oblíbeném křesle. Jeho manželka byla v zadní části domu, v kuchyni, a neslyšela zvonek u dveří, takže šel otevřít on a před sebou uviděl jakousi dotěrnou ženskou.
"Co chcete?"
"Ráda bych, abyste mi něco řekl o zdejší vesnici, o rodině Charnyových…"
"A proč?"
"Už jsem vám přece řekla, že jsem novinářka a že píšu reportáž."
"A co je mi do toho, co děláte? Myslíte, že vám budu vykládat o de Charnyových jen proto, že jste novinářka?"
"Tedy, nezdá se mi, že bych od vás chtěla něco špatného. Vím, že tady ve vsi musíte být hrdí na to, že se tu objevilo

Svaté plátno, a…"
"Je nám to fuk, nikomu na tom nesejde ani za mák. Jestli chcete něco vědět o rodině de Charnyových, najděte si je v Paříži, ale nejezděte shánět informace k nám, nejsme žádné klepny."
"Vy si to špatně vykládáte, pane Didiere, já nesháním klepy, chci jenom napsat příběh, ve kterém vaše vesnice a rodina Charnyových sehrály důležitou úlohu. Jim Svaté plátno patřilo, tady ho vystavili, takže předpokládám, že je to důvod, abyste na to byli hrdí."
"Někteří z nás jsou."
Ana i pan Didier se otočili k ženě, která v tu chvíli vešla do pokoje. Byla vysoká a statná a zřejmě o něco mladší než pan Didier, na rozdíl od něho se však netvářila rozmrzele, nýbrž přívětivě.
"Obávám se, že jste manžela probudila, a proto má špatnou náladu. Pojďte dál, dáte si čaj nebo kávu?"
Ana se dvakrát nerozmýšlela a vešla dovnitř.
"Děkuji, jestli vás to neobtěžuje, vzala bych si kávu."
"Dobrá, za chvilku vám ji přinesu. Posaďte se."
Didierovi se na sebe navzájem podívali, jako by odhadovali své síly. Bylo zřejmé, že jsou opačné povahy, a nejspíš se škorpili často. Ana se rozhodla mluvit o bezvýznamných věcech, dokud se paní Didierová nevrátí. Když se vrátila, vysvětlila jí důvod své návštěvy.
"Charnyovým zdejší pozemky patří už od nepaměti. Zajděte si do kolegiátního chrámu, tam o nich najdete informace, a v historických archivech v Troyes samozřejmě také."
Hodnou chvíli pak paní Didierová hovořila o životě v Lirey a stěžovala si, že mladí odsud utíkají. Oba jejich synové žili v Troyes: jeden byl lékařem a druhý pracoval v bance. Ona dobrá žena jí poskytla podrobné informace o celé své rodině a Ana ji trpělivě vyslechla. Raději snášela ten všední rozhovor, než by přešla k věci, nakonec to však udělala.
"A jací ti Charnyovi jsou? Musí to pro ně přece být zážitek, když přijedou do Lirey."
"Rod má mnoho větví, ti, které známe, jsou potomci jedné z nich a jezdí sem jen zřídka, ale my se staráme o jejich pozemky a o jejich zájmy. Jsou trochu nafoukaní, jako všichni aristokraté. Před několika lety tu byl jeden vzdálený příbuzný, řeknu vám, to byl ale hezký chlapec, a milý, velice milý. Přijel v doprovodu převora kolegiátního chrámu. Ten s ním přišel do styku nejvíc. My jednáme se správcem, který je v Troyes. Dám vám adresu, abyste mu mohla zavolat, pan Capell je velice příjemný člověk."
Když dvě hodiny nato Ana od Didierových odcházela, věděla o trochu víc, než když přišla. Bylo už pozdě, poněvadž ve Francii se v sedm hodin večeří, takže se rozhodla vrátit do Troyes a počkat do příštího dne, aby mohla slídit v archivech, navštívit kolegiátní chrám v Lirey a promluvit si s jeho převorem, pokud ovšem bude ochoten ji přijmout.
***
Vedoucí obecního archivu v Troyes byl mladík s piercingem v nose a třemi náušnicemi na každém uchu, který jí přiznal, že ho ta práce šíleně nudí, ale že měl koneckonců štěstí, když ji sehnal, poněvadž je knihovník.
Ana mu vysvětlila, co hledá, a Jean - tak se knihovník jmenoval - se nabídl, že jí v pátrání pomůže.
"Takže vy myslíte, že vizitátorem Řádu v Normandii byl předek našeho Geoffroye de Charny. Jenže ta příjmení nejsou stejná."
"Ano, ale to může být jen odchylné psaní téhož jména. Nebylo by to poprvé, co z nějakého příjmení vypadne písmeno nebo se k němu přidá."
"To máte ovšem pravdu. Dobrá, nebude to nic snadného, ale jestli mi pomůžete, uvidíme, co se nám podaří najít."
Nejdřív hledali v archivech uložených v paměti počítače a pak začali pátrat ve starých fasciklech, které do něj ještě nepřevedli. Ana žasla, jak je Jean bystrý. Kromě knihovnictví promoval i z francouzské filologie, takže stará francouzština pro něj neměla žádná tajemství.
"Našel jsem seznam všech osob pokřtěných v lirejském kolegiátním chrámu. Je to listina z 19. století, kdy se nějaký místní vědec rozhodl zachovat paměti obce a strávil spoustu času opisováním církevních archivů. Podíváme se, jestli tam něco bude."

Pracovali na tom čtyři dny a téměř se jim podařilo sestavit rodokmen Charnyových, oba ovšem věděli, že je neúplný. Měli tam sice kopie některých rodných listů, neměli však ani ponětí o osudech oněch lidí, kteří se kolikrát ženili a vdávali, aby upevnili spojenectví s jinými šlechtickými rody, a jejich stopu bylo téměř nemožné vysledovat, o stopách jejich potomků ani nemluvě.
"Myslím, že by ses měla obrátit na nějakého historika, někoho, kdo se vyzná v genealogii."
"Ano, to už mi říkali. Ale koho? Ty nějakého znáš?"
"Mám přítele, který je odtud, z Troyes. Chodili jsme spolu na gymnázium, pak odešel do Paříže a udělal si doktorát historie na Sorbonně, dokonce byl asistentem katedry. Zamiloval se však do jedné skotské novinářky a za necelé tři roky vystudoval i obor novinářství. Žijí v Paříži, kde mají časopis: Záhady, já osobně mám o publikacích toho druhu své pochybnosti; píšou o historických tématech, o nevyřešených záhadách. Spolupracují s genealogy, s historiky a s vědci. Od toho bychom mohli získat jméno nějakého genealoga. Neviděli jsme se už léta, skoro od té doby, kdy se oženil s tou Skotkou. Ta měla těžký úraz a pak už se tu neukázali. Ale je to můj dobrý přítel a přijme tě. Nejdřív ovšem musíš do kolegiátního chrámu, možná že převor má ještě jiné archivy nebo ví o té rodině něco, co by mohlo být zajímavé."
Převor kolegiátního chrámu byl vlídný sedmdesátník, který ji přijal hodinu poté, co mu zavolala.
"Charnyovi byli s tímhle místem vždycky spjatí, nadále vlastní zdejší pozemky, ale už kolik staletí tu nežijí."
"Vy současné Charnyovy znáte?"
"Jenom některé. Rod de Charny má několik větví, takže si můžete představit, že jsou jich tucty. Jedna z těch rodin, ti,

kteří jsou nejvíc spjati s Lirey, jsou významní lidé a žijí v Paříži."
"Jezdí sem často?"
"Ne, abych pravdu řekl, ne. Už léta tu nebyli."
"Jedna žena z Lirey, paní Didierová, mi řekla, že před třemi nebo čtyřmi lety sem přijel nějaký velice milý mladík, který patřil k rodině."
"Ano, ten kněz!"
"Kněz?"
"Ano. Překvapuje vás, že někdo může být knězem?" zeptal se převor se smíchem.
"Ne, vůbec ne. Jenomže v Lirey mi řekli, že před několika lety sem přijel nějaký velice hezký mladík, ale nezmínili se, že to byl kněz."
"Nejspíš to nevěděli a neměli proč. Během své návštěvy neměl ani kolárek a oblečený byl jako každý mladík jeho věku. Jako kněz nevypadal, ale opravdu je, a myslím, že před sebou má nadějnou dráhu. Myslím tím, že nebude obyčejným vesnickým farářem, ale de Charny to není, i když se zdá, že jeho předkové měli ke zdejšímu kraji nějaký vztah, a on sám mi mnoho neřekl. Zavolali mi z Paříže, abych ho přijal a pomohl mu ve všem, oč mne požádá."
Rozhovor přerušil Anin mobilní telefon. Ohlásila se a uslyšela Jeanův vzrušený hlas.
"Ano, myslím, že to mám!"
"A co?"
"Řekni otci Salvaingovi, ať ti ukáže křestní listy z 12. a 13. století. Možná máš pravdu, někteří Charnyovi se dřív psali Charneyovi."
"Jak to víš?"
"Procházel jsem si tv kopie, ale nevím, jestli je to jen chyba nebo jsme se naopak trefili do černého. Já to tu zavřu a jedu tam. Počkej na mě, do půl hodiny budu u vás."
Anu stálo značné úsilí přesvědčit otce Salvainga, aby jí dal svolení nahlédnout do křestních listů uložených v kolegiátním chrámu a opatrovaných jako skutečné skvosty.
Nakonec starý kněz zavolal bratra archiváře, který div nevyskočil až do stropu, když se dozvěděl, co novinářka chce.
"Kdybyste byla nějaká vědecká pracovnice, třeba historička, ale vy jste jen novinářka, která hledá bůhvíco," prohlásil archivář nevrle.
"Hodlám napsat co možná nejúplnější příběh Síndone."
"A proč vám tak záleží na způsobech psaní příjmení Charny?" nedal se odbýt archivář kolegiátního chrámu.
"Chci totiž zjistit, zda vizitátor templářského řádu v Normandii, Geoffroy de Charney, kterého upálili spolu s Jacquesem de Molay, vlastnil Svaté plátno a z nějakého důvodu ho ukryl tady, v rodinném sídle, takže se o čtyřicet let později jako jeho vlastník objevil Geoffroy de Charny."
"Takže chcete dokázat, že Svaté plátno patřilo templářům," spíš konstatoval, než se zeptal otec Salvaing.
"A pokud to není pravda, vymyslíte si to," přiložil si polínko archivář.
"Ne, já si nic nevymýšlím. Pokud to není pravda, tak není. Pokouším se jen vysvětlit, proč se Ježíšovo plátnno objevilo tady, a připadá mi pravděpodobné, že ho někdo přivezl ze Svaté země, nějaký křižák nebo templářský rytíř. Kdo jiný by to mohl být? Pokud Geoffroy de Charny tvrdil, že je pravé, musel k tomu mít své důvody."
"Nikdy to neprokázal," prohlásil starý převor.
"Možná to nemohl udělat."
"Ale, to jsou hlouposti!" zasáhl archivář.
"Promiňte, že se vás zeptám: vy věříte, že Svaté plátno je pravé?"
Oba kněži několik vteřin mlčeli. Zasvětili svůj život Bohu, poněvadž měli víru. Jedině díky víře se člověk mohl zříci toho, aby měl rodinu, právě tak jako lásky. A jejich víra, víra těch dvou a tolika jiných jako oni, občas ochabovala a oni propadali zoufalství: byli to inteligentní lidé a nemohli nevnímat hlas rozumu.
Jako první promluvil archivář.
"Církev už několik století dovoluje, aby rubáš byl předmětem uctívání."
"Jenže já jsem se ptala na váš názor a na mínění otce Salvainga, učení církve samozřejmě znám."
"Milé dítě," řekl Salvaing, "Svaté plátno je relikvie, kterou mají v úctě miliony věřících. Vědci sice zpochybnili její pravost, ale přesto… musím přiznat, že na mne velice zapůsobila, když jsem ji v turínské katedrále spatřil. To plátno v sobě má něco nadpřirozeného, ať už posudek podle uhlíku 14 říká, co chce."
Když Jean dorazil, Ana se ještě pořád snažila přesvědčit oba kněze, aby jí dovolili nahlédnout do archivů kolegiátního chrámu.
Převor i archivář se na Jeana podívali s jistou nechutí, tomu však netrvalo víc než deset minut, než je přesvědčil, aby mu dovolili nahlédnout do fasciklů v knihovně. Navíc archiváře požádal, aby jim pomohl.
Trvalo jim to dlouhé hodiny, ale nakonec objevili to, co hledali. Kromě Charnyových žili v Lirey i Charneyovi, a byl mezi nimi určitý stupeň příbuzenství.
Po návratu do Troyes Ana pozvala Jeana na večeři.
"Takže se nám to podařilo."
"Ano, ukázalo se, že máš pravdu a ti dva Geoffroyové jsou příbuzní."
"Po pravdě jsem na to nepřišla já, to jedna poznámka profesorky Elianne Marchaisové mne přivedla na stopu, že je to možné. A našli jsme to. Teď jsem si téměř jistá, že Geoffroy de Charney vlastnil Ježíšovo plátno. To on ho určitě dal namalovat, nebo ho v dobré víře koupil ve Svaté zemi."
"Kdyby bylo pravé, bývalo by bylo v rukou Řádu. Nezapomínej, Ano, že templářští rytíři skládali slib chudoby a neměli žádný majetek. Je tedy v každém případě podivné, že by ten templář měl Svaté plátno. Možná že oba ti Geoffroyové byli

příbuzní, ale přičítáme tomu prvnímu vlastnictví rubáše, aniž bychom se měli o co opřít, bez důkazů."
"Jen o to, že byl ve Svaté zemi," stála na svém Ana.
"Ano, jako téměř všichni templáři."
"Jenže tenhle se jmenoval Geoffroy de Charney."
"Tvá teorie je zajímavá, Ano, ale je přitažená za vlasy, a ty to víš. Proto nikdy tak úplně nevěřím tomu, co stojí v novinách, poněvadž vy novináři občas vydáváte za jisté to, co je jenom pravděpodobné."
"Další, kdo má špatné mínění o novinářích!"
"Špatné mínění ne, ale určitou nedůvěru ano."
"Abys věděl, my nelžeme."
"Neříkám, že lžete, dokonce připouštím, že to, co píšete, vychází ze skutečnosti, ale to neznamená, že je to pravda. Co se ti snažím říci: musíš se mít velice na pozoru, až o tomhle budeš psát. Jinak to lidé budou brát jako smyšlenku, jako další ezoterickou historku o Svatém plátně, a víš, že těch je spousta."
***
Rozhodla se, že se Jeanovi svěří. Seznámili se teprve před týdnem, a přesto měla pocit, že ho zná odjakživa. Jean byl citlivý, bystrý a rozumný. Za neupraveným zevnějškem to byl každým coulem muž.
Řekla mu téměř všechno, co věděla, nezmínila se však o Odboru pro umění a o svém bratru Santiagovi, a čekala na jeho názor.
"Na ezoterickou knížku to není špatné. Ovšem po pravdě, Ano, mluvíš jen o tušeních a dohadech. To, co mi říkáš, by mohla být zajímavá historie pro nějaký magazín, pokud ji dobře podáš, ale nic z toho, co jsi mi řekla, se nezakládá na žádném důkazu, vůbec nic. Mrzí mě, že tě musím zklamat, ale kdybych našel v nějakém časopisu takový příběh, jaký mi vyprávíš, nevěřil bych mu, pomyslel bych si, že je to jen fantazírování jednoho z těch pseudautorů, co píšou o létajících talířích a vidí záhady na každém rohu."
Ana nedokázala skrýt své zklamání, i když v duchu si připouštěla, že Jean má pravdu a její teorie nemají žádný základ, kterým by je mohla solidně podložit.
"Já to nevzdám, Jeane, rozumíš? Pokud opravdu nenajdu solidní důkazy, neuveřejním ani řádek. To je dohoda, kterou jsem právě uzavřela sama se sebou. Tak nezklamu vás, kteří jste mi pomáhali. Budu však pátrat dál. Teď mi zbývá zjistit, zda jistý Charny, kterého znám, má s těmi Charnyovými něco společného."
"Kdo je ten Charny, kterého znáš?"
"Velice hezký a zajímavý muž, poněkud záhadný. Pojedu do Paříže. Tam se spíš spojím s jeho rodinou, pokud to jeho rodina je."
"Docela rád bych jel s tebou."
"Tak pojeď."
"To nemůžu, musel bych požádat o dovolenou, a ze dne na den mi ji nedají. Co ještě hodláš podniknout?"
"Než odjedu, zastavím se v kanceláři pana Capella, správce Charnyových. Také bych ráda, kdybys mne představil svému příteli, který má ten časopis, jak jsi říkal, že se jmenuje, Záhady? Z Paříže pojedu do Turína, ale to záleží na tom, co zjistím v Paříži. Budu ti volat a všechno ti řeknu. Abys věděl, jsi jediná osoba, s kterou jsem o tomhle tématu mohla mluvit upřímně, a jelikož máš zdravého rozumu na rozdávání, dokážeš určitě přibrzdit mou představivost."
***
Zjistila, že pan Capell je spořádaný a málomluvný muž, který jí sice zdvořile, ale jasně vysvětlil, že jí nehodlá poskytnout žádné informace o svých mandantech. Potvrdil jí ovšem, že ve Francii jsou desítky potomků de Charnyových a mezi jeho mandanty patří jedna z těch rodin.
Ana z Capellovy kanceláře odešla zklamaná.
Po příjezdu do Paříže zamířila přímo do redakce Záhad, umístěné v přízemí devatenáctipatrové budovy. Paul Bisol byl Jeanův pravý opak.
Byl dokonale oblečený a vypadal spíš jako manažer nějaké nadnárodní společnosti než jako novinář. Jean mu zatelefonoval a požádal ho, aby jí pomohl.
"Víte, do čeho se pletete?"
"Co máte na mysli?"
"Slečno Jiménezová…"
"Prosím vás, říkejte mi Ano."
"Dobrá, Ano, musíte vědět, že templáři existují. Ale nejsou to jen ti elegantní historikové, které, jak říkáte, jste poznala v Londýně, nebo jiní příjemní džentlmeni z více či méně tajných klubů, kteří se prohlašují za dědice ducha Řádu. Jacques de Molay se před svou smrtí postaral, aby Řád přetrval, a mnoho rytířů zmizelo beze stopy, přešli do utajení. Všichni však byli ve spojení s novým ústředím, s Řádem ve Skotsku, kde podle rozhodnutí Jacquese de Molay mělo napříště být pravomocné sídlo Řádu. Templáři se naučili žít v utajení, pronikli na evropské dvory a do samotné papežské kurie, a pokračují v tom dodneška. Nezanikli."
Ana pocítila jistou nelibost. Zdálo se jí, že Paul mluví spíš jako vizionář než jako historik. Až do té chvíle se setkala jen s lidmi, kteří jí vyvraceli její ztřeštěné teorie a přesvědčovali ji, aby se nedala unášet představivostí. Teď se najednou setkala s člověkem, který s ní byl zajedno, a nezamlouvalo se jí to.
Bisol zvedl telefonní sluchátko a zavolal své sekretářce. Minutu nato ji vybídl, ať jde s ním. Zavedl ji k jiné kanceláři, umístěné hned vedle, zaklepal na dveře a počkal, až je ženský hlas vyzve, ať jdou dál.
Za psacím stolem seděla mladá žena, asi třicetiletá, s kaštanovými vlasy a s obrovskýma zelenýma očima, a něco psala na počítači. Když je uviděla ve dveřích, usmála se na ně, ale nevstala.
"Posaďte se. Takže vy jste Jeanova přítelkyně?"

"Totiž, seznámili jsme se teprve nedávno, ale porozuměli jsme si a hodně mi pomohl."
"To je celý Jean," souhlasil Paul, "má duši mušketýra, i když to sám neví. Takže, Ano, chtěl bych, abyste řekla Elisabeth všechno, co jste řekla mně."
Celá ta situace začínala Anu znervózňovat. Paul Bisol byl příjemný člověk, měl však v sobě něco, co jí jednoznačně vadilo. Elisabeth v ní také vzbuzovala jistou nechuť, třebaže nevěděla proč. Cítila naléhavé nutkání utéci odtud, ovládla se však a ještě jednou zopakovala své podezření v souvislosti s vrtkavými osudy Svatého plátna.
Elisabeth ji mlčky vyslechla a nepřerušila ji jedinou otázkou. Když Ana skončila, Paul a Elisabeth se podívali jeden na druhého. Ana si uvědomovala, že se domlouvají očima a rozhodují se, co mají dělat. Napjaté ticho, které mezi nimi zavládlo, nakonec přerušila Elisabeth.
"Dobrá, Ano, myslím, že máš pravdu. Nikdy jsme neuvažovali o tvé teorii, o tom, že by Geoffroy de Charney měl něco společného s Geoffroyem de Charny, ale opravdu to může být otázka způsobu psaní, a pokud říkáš, že jsi v archivech v Lirey našla členy obou rodin… Prostě je jasné, že ti dva Geoffroyové nějak souvisejí. Takže to byli templáři, komu rubáš ve skutečnosti patřil. Proč byl v rukou Geoffroye de Charney? Jako první mě napadá, že ho možná dal velmistr uložit do bezpečí, jelikož Filip Sličný usiloval zmocnit se pokladů Řádu. Ano, určitě to tak bylo, Jacques de Molay nařídil Geoffroyovi de Charney, aby plátno ukryl na rodinném panství, a po letech se pak rubáš objevil v rukou jeho příbuzného, toho druhého Geoffroye. Ano, tak to bylo."
Ana se jí rozhodla odporovat - ve skutečnosti však odporovat sama sobě.
"Jenže o tom, co říkám, nejsou žádné důkazy, je to jen spekulace."
"Ale bylo to tak," prohlásila Elisabeth bez nejmenších pochybností. "Vždycky se mluvilo o nějakém záhadném pokladu Řádu, možná to byl ten rubáš, koneckonců oni ho považovali za pravý."
"Ale není," odpověděla Ana, "a oni věděli, že pravý není. Svaté plátno pochází ze 13. nebo 14. století, takže…"
"To máš pravdu, ale templářům ho ve Svaté zemi mohli za pravé vydávat. Koneckonců, v těch dobách nebylo snadné posoudit, jestli nějaká relikvie je pravá nebo ne. Jisté ovšem je, že oni ji za pravou měli, poněvadž ji uložili do bezpečí. Tvoje teorie jsou správné, Ano, tím jsem si jistá. Ale musíš být opatrná, k templářům se nikdo nepřiblíží beztrestně. Máme velice dobrého genealoga, ten ti pomůže. Co se týká toho Charnyho, kterého znáš, dej mi hodinu a něco ti o něm povím."
Vyšli z Elisabethiny pracovny. Ana se rozloučila s Paulem Bisolem a potvrdila mu, že po obědě přijde do redakce znovu, aby se sešla s tím genealogem a vyzvedla si informace, které se Elisabeth podaří opatřit o tom Charnym: o Yvesovi de Charny, tajemníkovi turínského kardinála.
***
Bezcílně se toulala po Paříži. Potřebovala přemýšlet a vyhovovalo jí přitom chodit. V poledne se posadila za okny jakéhosi bistra a u oběda si přečetla španělské noviny, které se jí podařilo sehnat. Už kolik dnů vůbec nevěděla, co se děje ve Španělsku, dokonce ani nevolala do redakce a Santiagovi. Měla pocit, že se její pátrání blíží ke konci. Byla přesvědčená, že templáři měli s rubášem co dělat, že to oni ho přivezli z Konstantinopole. Vzpomněla si na večer v hotelu Dorchester, kdy procházela svůj diář a pomyslela si, že to může být něco víc než shoda okolností, když se onen hezký francouzský kněz, tajemník turínského kardinála, jmenuje Charny. Až dosud nezískala žádnou solidní stopu. Zdálo se jenom, že otec Yves před několika lety navštívil Lirey. Byla si jistá, že to byl on, hezkých kněží zase tolik nebylo.
Bylo možné, že otec Yves je v nějakém spojení s templáři, ovšem s těmi z minulosti, nebo s těmi nynějšími? A pokud je to pravda, jaký by to mělo význam?
Žádný, pomyslela si, neznamenalo by to vůbec nic. Představila si onoho krasavce s nevinným úsměvem, jak jí říká, že jeho předkové se skutečně zúčastnili křížových výprav a jeho rodina že skutečně pochází z oblasti Troyes. No a? Co to dokazovalo? Nic, vůbec nic. Tušení jí však napovídalo, že objevila nitku, která někam směřuje. Nitku, která vedla od Geoffroye de Charney ke Geoffroyovi de Charny, procházela tisíci zákruty a končila u otce Yvese.
S požáry v katedrále ovšem otec Yves neměl nic společného, tím si byla jistá. Kde tedy byl klíč k tomu všemu?
Skoro nic nesnědla. Zatelefonovala Jeanovi a dodalo jí sil, když ho slyšela, jak jí na opačném konci opakuje, že Paul Bisol je sice trochu zvláštní, ale je to slušný člověk a může mu důvěřovat.
Ve tři hodiny znovu zamířila do redakce Záhad. Když Paul dorazil, čekala na něj v Elisabethině pracovně.
"Takže máme pár novinek," oznámila jí Elisabeth. "Ten tvůj kněz je z dobře situované rodiny, starší bratr byl poslancem a teď je členem Státní rady, a sestra je soudkyní Nejvyššího soudu. Charnyovi pocházejí z nižší šlechty, i když od francouzské revoluce žijí jako vyslovení měšťáci. Ten kněz má ve Vatikánu významné ochránce, přítelem jeho bratra je sám kardinál Visier. Opravdová bomba ovšem je, že Eduard, náš genealog, který už tři hodiny pracuje na jeho rodokmenu, si myslí, že tenhle Yves de Charny je skutečně potomkem oněch Charneyových, kteří se účastnili křížových výprav, a co je nejdůležitější, potomkem Geoffroye de Charney, vizitátora Řádu v Normandii, kterého upálili na hranici spolu s Jacquesem de Molay."
"Jste si tím jistí?" zeptala se Ana, která tomu ještě ani nemohla uvěřit.
"Ano," odpověděla Elisabeth bez váhání.
Paul Bisol viděl, jak se v novinářčině pohledu odráží pochybnost, a rozhodl se zasáhnout.
"Eduard je profesor, Ano, a je to schopný historik. Vím, že Jeanovi se náš časopis ani trochu nezamlouvá, ale ujišťuji tě, že jsme nikdy neuveřejnili nic, co bychom si nemohli ověřit. Náš časopis zkoumá záhady historie a snažíme se na ně dát odpověď. Ty odpovědi dávají vždycky historikové, někdy s pomocí pátracího týmu složeného z novinářů. Ještě nikdy jsme nemuseli žádnou informaci opravovat, a nikdy netvrdíme něco, co nevíme s určitostí. Pokud někdo má nějakou hypotézu, řekneme, že je to jen hypotéza, ale nevydáváme ji za prokázanou. Ty tvrdíš, že některé požáry v turínské katedrále souvisejí s minulostí. To nevím, nikdy nás to nenapadlo, a proto jsme se tím nezabývali. Myslíš, že

templáři měli ve vlastnictví Síndone, a v tom můžeš mít pravdu, jako ji nejspíš máš v tom, že ten otec Yves pochází z velice starobylé rodiny aristokratů a templářů. Kladeš si otázku, zda templáři mají něco společného s těmi neštěstími v katedrále. Nemohu ti na ni odpovědět, nevím to, ale myslím, že ne. Mám-li být upřímná, nemyslím, že by templáři měli nějaký zájem Síndone poškodit, a na druhé straně tě ujišťuji, že kdyby ji chtěli pro sebe, dávno už by ji měli. Je to mocná organizace, mocnější, než si dokážeš představit, a jsou schopní všeho."
Paul se podíval na Elisabeth a ta přikývla. Ana ztratila řeč, když viděla, jak se křeslo, v němž Elisabeth seděla, pohybuje směrem k ní. Předtím si toho vůbec nevšimla. Připadalo jí jako obyčejné kancelářské křeslo, a to také bylo, ovšem upravené tak, aby sloužilo jako vozík člověku, který nemůže chodit.
Elisabeth dojela s křeslem před Anu a zvedla přikrývku, která jí zakrývala nohy; to Ana netušila, poněvadž ji až do té chvíle viděla jen za pracovním stolem.
"Nevím, jestli ti to Jean řekl, ale jsem Skotka. jsem dcera lorda McKennyho. Můj otec se znal s lordem McCallem, o kterém jsi nejspíš nikdy neslyšela. Je to jeden z nejbohatších lidi na světě, ale nikdy se o něm nedočteš v novinách ani ho neuvidíš v televizním zpravodajství. Jeho svět nemá co dělat s tím naším. Do jeho světa mají přístup jen mocní. Má nádherný zámek, někdejší templářskou pevnost nedaleko Small Isles, ale nikoho tam nezve. My Skotové máme zálibu v legendách, takže o lordu McCallovi se jich několik vypravuje také. Někteří vesničané, kteří bydlí v okolí zámku, mu říkají Templář, a tvrdí, že čas od času ho vrtulníky přijíždějí navštívit jiní lidé, mezi nimi i někteří členové anglické královské rodiny.
Jednou jsem o lordu McCallovi vypravovala Paulovi a napadlo nás, že uděláme reportáž o templářských komendách a pevnostech rozesetých po celé Evropě. Něco jako inventarizaci: zjistit, které ještě stojí, zda jsou v něčích rukou, a které postupně zničil zub času. Říkali jsme si, že by bylo dobře, kdyby nám lord McCall dovolil navštívit svůj zámek. Pustili jsme se do práce a zpočátku jsme neměli větší problémy. Existují stovky templářských pevností, většinou v rozvalinách. Požádala jsem otce, ať promluví s McCallem, aby mi dovolil navštívit jeho zámek a vyfotografovat ho. Bylo to marné. Lord McCall zdvořile uvedl nejrůznější důvody, proč to není možné. Nesmířila jsem se s tím, takže jsem se rozhodla zkusit to na vlastní pěst a prostě do zámku přijít. Zavolala jsem mu, ale ani nevzal telefon: nějaký přívětivý tajemník mi sdělil, že lord McCall není přítomen, je ve Spojených státech, takže mne nemůže přijmout, a on sám pochopitelně nemá oprávnění, aby mi dovolil pevnost fotografovat. Naléhala jsem, aby mi dovolil přijít do zámku, ale tajemník trval na svém - v žádném případě, bez souhlasu lorda McCalla do té bývalé komendy nikdo nevkročí.
Nevzdala jsem se a rozhodla jsem se, že se ohlásím u zámecké brány. Byla jsem si jistá, že když už budu tam, nezbude jim nic jiného než dovolit, abych se podívala dovnitř.
Než jsem se vydala k pevnosti, promluvila jsem si s vesničany. Všichni ho mají v hluboké úctě, i když ujišťují, že je to laskavý člověk, který se stará, aby jim nic nescházelo. Dá se tvrdit, že ho nejen mají v úctě, ale zbožňují ho. Nikdo z nich by proti němu nehnul prstem. Jeden z vesničanů mi vypravoval, že jeho dcera je naživu díky tomu, že jí lord McCall zaplatil velice nákladnou srdeční operaci v americkém Houstonu.
Když jsem dorazila ke mříži, která uzavírá vstup na zámecké pozemky, nenašla jsem způsob, jak se dostat dovnitř. Začala jsem tedy obcházet kolem ve snaze najít místo, kde bych zeď přeskočila. Za ní, uprostřed stromů, jsem viděla kamennou kapli zarostlou břečťanem. Abys pochopila, co se stalo, musíš vědět, že mou velkou zálibou bývalo horolezectví. Šplhat jsem začala už od svých deseti let a mám za sebou výstupy na několik známých štítů. Takže přelézt tu zeď mi nepřipadalo zvlášť těžké, i když jsem neměla žádné vybavení.
Neptej se, jak jsem to udělala, ale podařilo se mi vylézt na zeď a skočit dovnitř. To je poslední, nač se pamatuji. Uslyšela jsem ránu a po ní prudkou bolest v nohou a upadla jsem. Svíjela jsem se bolestí a plakala jsem. Nějaký muž na mne mířil loveckou puškou. Pak zavolal příruční vysílačkou, přijel terénní vůz, naložili mne a odvezli mne do nemocnice. Zůstala jsem ochrnutá. Nesnažili se mě zabít, ale stříleli dost přesně, abych se už víckrát nedokázala postavit na nohy. Strážné lorda McCalla nikdo samozřejmě neobviňoval. To já jsem byla vetřelec, který přelezl zeď kolem pevnosti."
"To je mi líto."
"Ano, zůstala jsem ochrnutá na celý život, a to všechno pro hloupost. Abys ale věděla, jsem přesvědčená, že ten laskavý lord McCall je důležitější, než se zdá. Požádala jsem otce, aby mi sestavil podrobný seznam všech lidí, o kterých ví, že s McCallem udržují styky. Nechtěl to udělat, ale nakonec jsem ho přesvědčila. Otce můj úraz velice zasáhl. Nikdy se mu nelíbilo, že jsem novinářkou, a už vůbec ne, že se věnuji takovým věcem. Lord McCall je zvláštní osobnost. Je svobodný, nesmírně bohatý a miluje sakrální umění. Každých sto dnů se na zámku sjíždí několik pánů z vyšších kruhů, přijedou autem nebo vrtulníkem a zdrží se dva nebo tři dny. Nikdo neví, o koho jde, jen tuší, že jsou stejně významní jako sám McCall. Sledovala jsem stopu jeho rozsáhlých obchodů, kam to šlo, ale daleko jsem se nedostala. Ovšem jeho firmy mají podíly na jiných firmách, a řeknu ti, že on a jeho přátelé mají co dělat se vším, co se ve světovém hospodářství děje."
"Co tím myslíš?"
"Že existuje skupina lidí, která tahá za nitky, a jejich hospodářská moc je téměř tak velká jako moc vlád, takže ovlivňují i je."
"A co to má společného s templáři?"
"Už pět let studuji všechno, co se o templářích napsalo. Mám spoustu času, poněvadž z téhle židle se nemohu pohnout. Došla jsem k určitým závěrům: kromě všech organizací, které se prohlašují za dědice Řádu, existuje ještě jedna tajná - a jejími členy jsou nenápadní muži, všichni významní a usazení v srdci té nejlepší společnosti. Nevím, kolik jich je ani kdo k nim patří, nebo aspoň nejsem jistá, že jsou to všichni, které podezřívám. Myslím ale, že oni jsou skuteční templáři, dědicové Jacquese de Molay, a McCall je jeden z nich. Zjistila jsem si všechno o jeho zámku a objevila jsem něco zvláštního: v průběhu staletí procházel různýma rukama, ale vždycky to byli osamělí pánové z lepších kruhů, bohatí a v dobrém postavení, a všichni byli posedlí stejnou utkvělou představou: zabránit přítomnosti cizích lidí.

Myslím, že existuje templářské vojsko, tajné a dobře organizované, a jeho příslušníci zaujímají významná postavení ve všech zemích."
"Jako kdybys mluvila o nějaké zednářské organizaci."
"Jak už víš, některé zednářské organizace se prohlašují za dědice Řádu. Ale ta, o které mluvím, jím opravdu je, a nic se o ní neví. Sedím v tomhle kolečkovém křesle už pět let. Díky seznamu, který mi dal otec, a s pomocí jednoho vynikajícího investigativního novináře se mi podařilo sestavit schéma, o kterém si myslím, že je to skutečná organizace Řádu, ale řeknu ti, že to nebylo snadné. Michael, ten novinář, o kterém mluvím, je po smrti, před třemi lety měl tragickou dopravní nehodu. Mám podezření, že ho zabili oni. Pokud se k nim někdo příliš přiblíží, riskuje život. Vím, co říkám, sledovala jsem zblízka, co se stalo několika takovým zvědavcům jako my."
"Máš konspirativní pohled na skutečnost."
"Myslím, Ano, že existují dva světy: ten, který vidíme a v kterém nesmírná většina z nás žije, a druhý skrytý, o kterém nic nevíme a odkud tahají za nitky různé organizace, hospodářské, zednářské nebo co já vím. A právě v tom skrytém světě je i nový Řád."
"I kdybys měla pravdu, nevysvětluje mi to, jaký vztah dnes templáři mají vůči Síndone."
"To bohužel nevím také. Vykládala jsem ti to, poněvadž je možné, že ten tvůj otec Yves…"
"Vyslov to."
"Možná je jeden z nich."
"Templář z oné tajné organizace, o které myslíš, že existuje?"
"Myslíš, že ti tu vykládám bláhovou historku, ale jsem novinářka jako ty, Ano, a dokážu dokonale rozlišit smyšlenku od skutečnosti. Řekla jsem ti, co si myslím, a ty se teď podle toho zařiď. Pokud Svaté plátno patřilo templářům a otec Yves pochází z rodu Geoffroye de Charney…"
"Jenže plátno není rubáš Ježíše Krista. Zkouška uhlíkem 14 nepřipouští žádné pochybnosti. Nevím, proč ho Charnyovi ukrývali ani proč se objevilo, po pravdě nevím nic."
***
Cítila se skleslá. Jak Elisabeth poslouchala, připouštěla si, že stejný dojem, jaký v ní Skotka vyvolávala, musela u ostatních vzbouzet zase ona pokaždé, když jim vykládala své teorie o Svatém plátnu.
V tu chvíli měla pocit, že je sama sobě protivná, že ztratila hlavu a zapletla se do nesmyslné historie ve snaze dokázat, že je chytřejší než lidé z Odboru pro umění. Konec, pomyslela si; okamžitě odjede do Barcelony. A zavolá Santiagovi. Toho velice potěší, až mu řekne, jak se rozhodla: že nechá celou Síndone plavat.
Elisabeth a Paul ji nechali, aby se zabrala do svých úvah. Uvědomovali si její zmatek a viděli nevěřícnost, která se jí zračila ve tváři. Po pravdě bylo jen málo lidí, s kterými o novém Řádu mluvili a kteří věděli o jejich pátrání, poněvadž se obávali o svůj život i o životy všech, kdo jim pomáhali.
"Dáš jí to, Elisabeth?"
Paulova slova vytrhla Anu ze zamyšlení.
"Ano, dám."
"Co mi chceš dát?" zeptala se Ana.
"Vezmi si tuhle složku; je to souhrn mé práce za posledních pět let. Mé a Michaelovy. Jsou tam jména a životopisy lidí, o kterých si myslíme, že to jsou noví mistři Řádu. Lord McCall je podle mého názoru velmistrem. Ale přečti si to, a chci tě požádat o laskavost. Svěřujeme se ti, poněvadž si myslíme, že jsi na dobré cestě udělat důležitý objev. Nevíme dost dobře jaký, ani v jakém směru, má však co dělat s Tamtěmi. Pokud by tyhle papíry padly do nepatřičných rukou, zemřeme, tím si můžeš být jistá. Proto tě žádám, abys nikomu nedůvěřovala, naprosto nikomu. Tamti mají uši všude, u soudů, na policii, v parlamentech, na burzách… prostě všude. Už vědí, že jsi u nás byla, ale nevědí, co jsme ti řekli. Vynaložili jsme značné částky na bezpečnost a máme přístroje na odhalování mikrofonů. I tak ovšem není vyloučeno, že je tu máme. Tamti mají velikou moc."
"Promiňte, ale nejste už trochu paranoidní?"
"Mysli si, co chceš, Ano. Začala ses zabývat existencí templářů, poněvadž myslíš, že jsi odhalila jejich přítomnost. Uděláš, oč tě žádáme?"
"Nedělej si starosti, nikomu o té složce neřeknu ani slovo. Mám ti ji vrátit, až si ji přečtu?"
"Ne, znič ji. Je to jen přehled, ale ujišťuji tě, že ti bude velice užitečný, obzvlášť pokud se rozhodneš pokračovat."
"Z čeho usuzuješ, že toho nechám?"
Elisabeth vzdychla, než odpověděla.
"Je do tebe vidět o dost víc, než myslíš."

46
V kostele bylo cítit kadidlo. Před krátkou chvílí mše skončila. Addaio rychlým krokem zamířil ke zpovědnici, jež byla nejdál od oltáře, v zákoutí, které ji chránilo před všetečnými pohledy.
Na hlavě měl paruku a kolem krku kolárek. V rukou držel modlitební knihu. Pozval si toho člověka na sedmou, zbývalo ještě půl hodiny, Addaio však raději přišel dřív. Po pravdě už víc než dvě hodiny obcházel kolem a snažil se zjistit, jestli ho někdo nesleduje.
Když už seděl ve zpovědnici, vzpomněl si na Gunera. Viděl na něm, že je nervózní a zlobí se na něj i sám na sebe. Věděl, že má všeho plné zuby, stejně jako on sám.
Nikdo netušil, že je v Miláně, dokonce ani Guner ne. Pastýř Bakkalbasi měl podrobné příkazy, jak provést akci, jež měla skoncovat s Mendíbžovým životem, on sám však hodlal zorganizovat další, o níž nikdo z jeho lidí neměl tušení. Muž, kterého očekával, byl nájemný vrah. Profesionál, který pracoval sám a nikdy neselhal - aspoň do té chvíle ne.

Dozvěděl se o něm prostřednictvím jistého muže z Urfy, člena Sboru, který ho před několika lety přišel požádat o odpuštění hříchů. Vystěhoval se do Německa a odtud do Spojených států, a jak říkal, neměl štěstí a dostal se na špatnou cestu. Stal se z něho zámožný obchodník s drogami, který zaplavoval ulice Evropy heroinem. Žil v hříchu, ale Sbor nikdy nezradil. Zpátky do Urfy ho přivedla těžká nemoc. Věděl, že zemře, diagnóza byla jednoznačná: nádor mu rozežíral vnitřnosti a další operace neměly smysl. Proto se rozhodl vrátit domů, do města svého dětství, a usilovat o pastýřovo odpuštění, navíc hodlal věnovat Sboru významný dar, aby pomohl zajistit jeho další existenci. Boháči si odjakživa mysleli, že si svou spásu na onom světě mohou zaplatit.
Nabídl, že přispěje na svaté poslání Sboru, Addaio však jeho pomoc odmítl. Na jejich svatém poslání se nesměl podílet nikdo nečistý, třeba byl členem Sboru - i když jeho povinností pastýře bylo poskytnout mu útěchu v posledních dnech života.
Během jedné z rozmluv, které mu sloužily jako zpověď, mu onen muž předal lístek s číslem poštovní schránky v Rotterdamu s tím, že pokud by někdy potřeboval člověka na nějaký obtížný, nemožný úkol, má na tu schránku napsat. Právě to Addaio udělal. Poslal tam list čistého papíru a telefonní číslo mobilu, který si koupil, jakmile přijel do Frankfurtu. Dva dny nato mu někdo neznámý zavolal. Addaio měl už promyšlené, kde se sejdou, takže mu to řekl; a teď byl tady, ve zpovědnici, a čekal, až zabiják přijde.
"Panna Maria Přečistá."
Mužův hlas ho polekal. Vůbec si nevšiml, že už někdo poklekl ve zpovědnici.
"Bez hříchu počatá."
"Měl byste být opatrnější, nedával jste pozor."
"Chci, abyste zabil jednoho člověka."
"To je má práce. Přinesl jste mi o něm podklady?"
"Ne, žádné podklady ani fotografie nemám. Budete ho muset najít sám."
"O to vám to přijde dráž."
Během čtvrt hodiny Addaio zabijákovi vysvětlil, co od něho očekává. Potom muž vstal a zmizel v šeru kostela.
Addaio vyšel ze zpovědnice a zamířil k jedné z lavic před oltářem. Tam si zakryl obličej rukama a rozplakal se.
***
Bakkalbasi se posadil na okraj pohovky. Berlínský byt byl bezpečný. Sbor ho ještě nikdy nepoužil. Ahmed mu řekl, že patří jedné přítelkyni jeho syna, která je na dovolené v Karibském moři a nechala mu klíč, aby tam občas zašel a dal jejímu kocourovi najíst a napít.
Angorský kocour ho uvítal hlasitým mňoukáním. Neměl kočky rád, vyvolávaly u něho alergii, takže se okamžitě rozkašlal a celé tělo ho začalo svědět. Vydržel to však, jeho muži už museli každou chvíli dorazit.
Znal je všechny již od dětství. Tři z nich byli členové Sboru z Urfy a pracovali v Německu. Další dva přijeli z Urfy, každý jinak. Všichni byli oddaní členové Sboru, ochotní položit za něj život, bude-li zapotřebí, stejně jako ho za něj v minulosti položili jejich bratři a jiní příbuzní.
Úkol, který měli před sebou, je tížil: měli zabít jednoho z vlastních lidí, pastýř Bakkalbasi je však ujišťoval, že jinak by Sbor odhalili. Jiné východisko nezbývalo.
Pastýř Bakkalbasi jim vysvětlil, že strýc Mendíbžova otce se zavázal zasadit němému smrtící ránu dýkou. Dají mu k tomu příležitost, museli se však ujistit, že k tomu opravdu dojde. Museli utvořit pátrací skupinu, jež bude Mendíbže sledovat od chvíle, kdy se dostane na svobodu, a zjistí, zda ho využívají k tomu, aby je přivedl až ke Sboru.
Počítali s pomocí dvou členů Sboru z Turína, nesměli však riskovat ani se vystavit nebezpečí, že by je zatkli: jejich úkolem bylo nespustit mladíka z očí, nic víc. jedině kdyby se někomu naskytla příležitost ho zabít, měl to bez váhání udělat, i když ona čest, jak zdůraznil Bakkalbasi, je vyhrazena jeho příbuznému.
Každý se měl dostat do Turína vlastními prostředky, nejlépe ovšem autem. Díky Evropské unii už mezi jednotlivými státy nebyly hranice, takže mohli přejet z jednoho do druhého, aniž by po sobě zanechali stopu. V Turínu měli jít na Národní hřbitov a najít hrobku 117. Malý klíč schovaný v květináči, vedle vstupních dveří do hrobky, jim umožní přístup.
Až budou uvnitř, měli uvést v činnost skrytý mechanismus, který odhalí tajné schodiště umístěné pod jedním ze sarkofágů, a dostat se do podzemní šachty, která je zavede do katedrály, přímo až do Turgutova bytu. Dokud budou v Turínu, měly jim podzemní prostory posloužit jako příbytek; nesměli se ubytovat v žádném hotelu, museli zůstat neviditelní. Hřbitov byl málo navštěvovaný, i když někteří zvědaví turisté si tam chodili prohlédnout barokní hrobky. Hlídač na hřbitově byl členem Sboru: byl to starý muž, syn vystěhovalce z Urfy a italské matky, dobrý křesťan jako oni a jejich nejlepší spojenec.
Starý Turgut už s Ismetovou pomocí připravil místnost v podzemí. Tam je nikdo nenajde, poněvadž nikdo nevěděl o existenci onoho tunelu, který začínal v jedné z hrobek na hřbitově a vedl až k samotné katedrále. Ono tajné bludiště nebylo zakresleno na žádném plánu. Právě tam měli uložit Mendíbžovu mrtvolu, a němý měl odpočívat v Turínu až do skonání věků.

47
"Je vám to všechno jasné?" zeptal se.
"Ano, Marco," odpověděli téměř současně Minerva, Sofia a Giuseppe. Antonino a Pietro jen přikývli.
Bylo sedm hodin ráno a všichni ještě měli ve tváři stopy spánku. V devět hodin měli němého propustit.
Marco pečlivě připravil skupinu, která měla Mendíbže sledovat. Počítali s pomocí oddílu carabinieri a s Interpolem, ředitel Odboru pro umění však nejvíc spoléhal na vlastní lidi, na jádro svého týmu.
Čekali, až jim přinesou snídani. V hotelové jídelně právě otevřeli a oni přišli dovnitř jako první.

Sofia byla nervózní, i když nevěděla proč, a zdálo se jí, že ani Minerva není právě klidná. Dokonce i na Antoninovi bylo znát napětí, aspoň podle toho, jak svíral rty. Marco, Pietro i Giuseppe však byli klidní. V tom bylo znát, že ti tři jsou policisté a taková sledovací akce je pro ně jen součást rutiny.
"Marco, hledala jsem odpověď na to, proč tolik lidí z Urfy má zřejmě tak či onak co dělat se Síndone. Večer jsem procházela apokryfní evangelia a několik dalších knih o dějinách Edessy, které jsem si nedávno koupila. Možná je to hloupost, ale…"
"Poslouchám tě, Sofie, tedy posloucháme tě všichni. Pověz nám, k jakému závěru jsi došla," vyzval ji šéf skupiny.
"Nevím, jestli se mnou Antonino bude souhlasit, ale když uvážíme, že Urfa je Edessa a že pro první tamější křesťany byl ten rubáš velice důležitý, poněvadž dokonce vyléčil krále Abgara z malomocenství, a že ho celá staletí uchovávali jako relikvii, dokud jim ho neuloupil císař Romanus Lecapenus… možná se rozhodli získat ho zpátky."
Sofia se odmlčela. Snažila se, aby své tušení vyjádřila naprosto přesně.
"Co máš na mysli?" zeptal se Marco.
"Že příčinné souvislosti opravdu existují, v tom máš pravdu; byla by příliš velká náhoda, aby tolik lidí z Urfy mělo něco společného se Síndone. A nejen to, myslím, že i náš němý může být odtamtud a že přijel kvůli tomu plátnu, stejně jako ti ostatní němí. Možná ty požáry měly jen odlákat pozornost, zatímco se pokusí rubáš uloupit a odvézt si ho."
"To je ale pitomost!" rozkřikl se Pietro. "Sofie, nezačínej nám den nesmyslnými výklady a pohádkami."
"Poslechni, Pietro, na pohádky jsem už trochu stará! Je to poněkud odvážná spekulace, já vím, vůbec nechci tvrdit, že to, co mě napadlo, se přibližuje skutečnosti, ale nechtěj okamžitě znevažovat všechno, co se neshoduje s tím, co si myslíš ty."
"Tak klid, mládeži!" napomenul je Marco. "To, co říkáš, Sofie, snad ani není tak přitažené za vlasy, úplně se to vyloučit nedá, ale zní to jako scénář k napínavému filmu… nevím… to by totiž znamenalo…"
"To by znamenalo," vmísila se Minerva, "že v Urfě jsou křesťané. Proto všichni, které jsme našli v Turínu, chodí do kostela, žení se tam a chovají se jako spořádaní katolíci."
"Křesťan neznamená totéž co katolík," namítl Antonino.
"To vím," odpověděla Minerva, "ale když už jsou tady, je pro ně nejlepší splynout s okolím, a ke Kristu se mohou modlit právě tak v turínské katedrále jako někde jinde."
"Je mi líto, Sofie," zasáhl Marco, "ale já to tak nevidím."
"Máš pravdu, byl to jen potřeštěný nápad. Promiň, Marco," omluvila se Sofia.
"Ne, neomlouvej se. Musíme zvažovat všechny možnosti, nesmíme zavrhovat svou intuici ani žádnou teorii, i kdyby nám připadala sebevíc výstřední. Já s tím, co říkáš, nesouhlasím, ale byl bych rád, kdyby se vyjádřili i ostatní."
S výjimkou Minervy se celý zbytek týmu shodl s Marcem, takže Sofia už nenaléhala.
"Já myslím," řekl Pietro, "že proti sobě máme zločineckou organizaci, nějakou zlodějskou bandu, která možná má vazby na Urfu, ale ne v žádném historickém smyslu."
***
Daleko od Turína, v New Yorku, byl večer a pršelo. Mary Stuartová přistoupila k Umbertovi D'Alaquovi.
"Uf, jsem vyčerpaná! Ale prezidentovi se tu tak líbí, že by bylo nezdvořilé teď odejít. Jak se ti líbí Larry?"
"Je to inteligentní člověk a vynikající hostitel."
"James je téhož názoru, ale mně ti Winstonovi zrovna do oka nepadli. Tahle večeře… nevím, připadá mi poněkud okázalá."
"To je tím, že jsi Angličanka, Mary, ale víš, jací jsou Američané, když mají úspěch. Larry Winston má mimořádný mozek, je to král moří a jeho plavební společnost je nejvýznamnější na světě."
"Ano, já vím. Ale mě nedokázal přesvědčit. Navíc v tomhle domě není jediná kniha, všiml sis? Domy, kde nejsou knihy, mi říkají hodně, vypovídají o svých majitelích."
"Budiž, ale aspoň to není pokrytec, který má knihovnu plnou dokonale vázaných knih, ale nikdy je nebude číst."
Přistoupila k nim další dvojice a přidala se k jejich rozhovoru. Živá atmosféra naznačovala, že recepce potrvá ještě několik hodin.
Bylo už po půlnoci, když se sedmi mužům podařilo sejít na stejném místě se sklenicí šampaňského v ruce. Kouřili výtečné havanské doutníky a zřejmě se bavili o obchodech. Nejstarší sdělil ostatním poslední novinky.
"Mendíbže v nejbližších hodinách propustí. Všechno je zařízené."
"Celá ta situace mě znepokojuje. Pastýř Bakkalbasi má celkem sedm lidí, Addaio si najal profesionálního zabijáka a Marco Valoni rozjede úplnou mašinérii lidí i prostředků. Nebudeme příliš na očích? Nebylo by líp, kdyby to vyřešili oni?" zeptal se Francouz.
"Máme jednu výhodu: to, že o Valoniho i Bakkalbasiho týmech víme úplně všechno, takže můžeme sledovat jejich akce, aniž by nás viděli. Co se týká toho Addaiova zabijáka, to není problém. Máme ho pod dohledem také," odpověděl stařec.
"Já se také domnívám, že tam bude příliš mnoho lidí," podotkl džentlmen s neurčitým přízvukem.
"Mendíbž znamená problém pro Addaia i pro nás, poněvadž Marco Valoni je tím případem posedlý," stál stařec na svém, "ale daleko větší starost mi dělá ta novinářka, sestra zástupce Europolu v Římě, a doktorka Galloniová. Závěry, které obě vyvozují, je nebezpečně přibližují k nám. Ana Jiménezová navštívila lady Elisabeth McKennyovou a ta jí předala složku dokladů: tu souhrnnou složku, kterou znáte. Lituji, že musím přijmout takové rozhodnutí, ale jak z lady Elisabeth, tak z té novinářky a z doktorky Galloniové se stal problém. Všechny tři jsou chytré a schopné, a proto znamenají nebezpečný problém."
Mezi sedmi muži zavládlo dusné ticho, a potajmu na sebe úkosem hleděli.
"Co hodláš dělat?"

Přímou otázku, s jistým náznakem vyzývavosti, vyslovil muž s lehkým italským přízvukem.
"To, co udělat musíme. Je mi líto."
"Neměli bychom se ukvapovat."
"To jsme také neudělali, a proto ve svých spekulacích došly dál, než je žádoucí. Je na čase zasáhnout. Nežádám vás jen o souhlas, ale i o radu."
"Můžeme ještě chvíli počkat?" zeptal se jeden z mužů vojenského vzezření.
"Ne, nemůžeme, jinak bychom ohrozili všechno. Riskovat dál by bylo šílenství. Mrzí mne to, upřímně mne to mrzí. To rozhodnutí se mi příčí právě tak jako vám, ale žádné jiné řešení nevidím. Pokud o nějakém víte, řekněte mi ho."
Muži se odmlčeli. V hloubi duše všichni věděli, že stařec má pravdu. Sledovali ty tři ženy na každém kroku, věděli o nich úplně všechno. Už léta věděli o každém písmenu, které lady Elisabeth napsala. Byli napojeni na její počítač, právě tak jako na telefony Záhad, a nainstalovali jí mikrofony do redakce časopisu i do bytu, dokonce i do jejího kolečkového křesla.
Obrovské částky, které Paul Bisol vynaložil na bezpečnost, nebyly nic platné. Věděli o nich všechno, stejně jako už celé měsíce věděli všechno o Sofii Galloniové a o Aně Jiménezové. Od parfému, který používaly, až po to, co večer četly, s kým hovořily, jejich citové vztahy… všechno, naprosto všechno. Věděli, co dělají každou minutu, dokonce i kolik hodin spí.
Právě tak už několik měsíců věděli každou podrobnost o příslušnících Odboru pro umění, odposlouchávali všecky jejich telefony, pevné i mobilní; každého z nich sledovali tak důkladně, že jim nic neuniklo.
"Takže?" zeptal se stařec.
"Nemohu souhlasit s…"
"Chápu to," přerušil stařec muže s italským přízvukem, "rozumím ti. Nic neříkej. A nepodílej se na rozhodnutí."
"Myslíš, že to uleví mému svědomí?"
"Ne, vím, že ne. Ale může ti to pomoci. Myslím, že potřebuješ pomoc, duchovní pomoc, potřebuješ si udělat pořádek sám v sobě. Takové chvíle jsme prožili všichni. Nebylo to snadné, jenže my si nevolíme snadné, volíme si nemožné. Právě za takových okolností se pozná, zda jsme hodní svého poslání."
"Poté, co jsem zasvětil celý svůj život… myslíš, že ještě musím dokazovat, že jsem hoden našeho poslání?" zeptal se muž s italským přízvukem.
"Ne, nemyslím si, že musíš něco dokazovat," odpověděl stařec. "Vidím, že trpíš. Musíš hledat útěchu, potřebuješ si promluvit o svých citech. Ale ne tady, a ne s námi všemi. Chápu, že se trápíš, ale důvěřuj prosím našemu úsudku, a nech nás jednat."
"Ne, nesouhlasím."
"Mohu tě dočasně odvolat, dokud se nebudeš cítit líp."
"To ovšem můžeš. A co ještě uděláš?"
Ostatní muži začali jevit známky nevole. Napětí stále víc narůstalo, a nechtěně se mohli stát cílem zvědavých pohledů ostatních hostů. Muž vojenského vzezření je přerušil.
"Dívají se na nás. Takhle se přece nemůžeme chovat. Copak jsme se zbláznili? Odložme tuhle debatu na jindy."
"Na to už není čas," odpověděl stařec. "Žádám vás o souhlas."
"Staň se," odpověděli všichni, až na jediného, jenž stiskl rty a odvrátil se.
***
Sofia a Minerva byly na ústředí turínských carabinieri. Do deváté zbývaly dvě minuty a Marco jim právě ohlásil, že se mříž věznice otevírá. Viděly němého, jak vychází ven. Šel pomalu a díval se před sebe. Mříž za jeho zády se zavřela, ale on už se neotočil a neohlédl se. Přešel dvě stě metrů k autobusové zastávce a tam se zastavil. Bylo až zarážející, jak je klidný, říkal jim Marco pomocí mikrofonu ukrytého v klopě saka. Dokonce jako by se ani neradoval, že je zase na svobodě.
Mendíbž si v duchu říkal, že ho určitě pozorují. Neviděl je, ale věděl, že tam jsou a sledují ho. Musel je setřást, ale jak? Pokusí se postupovat podle plánu, který si stanovil ve vězení. Půjde do středu města, bude se potulovat sem tam a přespí někde na lavičce v parku. Peněz mnoho neměl; mohl si nanejvýš tři nebo čtyři dny platit nějaký penzion a koupit si sendviče, aby měl co jíst. Také se zbaví svého oblečení i tenisek. I když si je prohlédl a nic nenašel, instinkt mu napovídal, že není normální, aby mu svlékli šatstvo a zase mu ho vrátili čisté a vyžehlené, a k tomu i vyprané tenisky.
V Turínu se vyznal. Addaio je tam vyslal už rok předtím, než se pokusili uloupit Síndone, právě proto, aby se s městem seznámili. Postupovali podle jeho pokynů: chodit a chodit, a projít si město odshora dolů. Byl to ten nejlepší způsob, jak ho poznat, a kromě toho si zapamatovali i autobusové linky.
Blížil se do středu Turína. Teď nastal okamžik pravdy: musel uniknout těm, kteří ho určitě sledovali.
"Myslím, že máme společnost. Dva ‚ptáčkové.'"
"Kdo je to?" zeptala se Minerva přes mikrofon spojený s Marcovou vysílačkou.
"Nemám zdání, ale vypadají jako Turci."
"Turci nebo Italové," slyšeli, jak říká Giuseppe, "vypadají stejně jako my, mají černé vlasy a olivovou pleť."
"Kolik jich je?" chtěla vědět Sofia.
"Zatím dva," řekl Marco, "ale může jich tu být víc. Jsou mladí. Němý jako by si ničeho nevšiml. Chodí bezcílně sem tam, prohlíží si výklady a je stejně zamyšlený jako vždycky."
Slyšely Marca, jak dává pokyny carabinieri, aby oba ‚ptáčky' neztráceli z očí.
Ani Marco Valoni, ani ostatní policisté si nevšimli kulhavého starce, který prodával losy. Nebyl velký ani malý, ani tlustý, ani hubený, a ve svém tuctovém oblečení do čtvrti Crocetta dokonale zapadal.
Zato stařec viděl je. Zabiják najatý Addaiem měl oči jako ostříž, a do té chvíle napočítal deset policistů, a navíc čtyři lidi

pastýře Bakkalbasiho.
Byl rozhořčený. Muž, který si ho najal, mu neřekl, že do toho bude zapletená policie, ani že po němém půjdou další zabijáci jako on. Musel se mít na pozoru, a samozřejmě bude požadovat vyšší odměnu. Čelil neočekávanému nebezpečí, a navíc s tolika lidmi kolem nemohl provést svou práci tak, jak měl v úmyslu.
To už v něm vzbudil podezření další muž, pak ho však zase zavrhl. Ne, tohle nebyl polda a nevypadal ani jako Turek, určitě neměl s celou záležitostí nic společného, i když to, jak se pohyboval… Najednou zmizel, a zabiják se zase uklidnil. Ten muž s tím opravdu neměl co dělat.
Mendíbž celý den prochodil po městě. Zavrhl myšlenku, že přespí na lavičce. Něco takového by byla chyba. Jestli ho někdo hodlá zabít, příliš by mu to usnadnil, kdyby spal na lavičce někde v parku. Zamířil tedy do noclehárny Milosrdných sester, kterou při svých obchůzkách po Turínu dopoledne zahlédl. Chodili tam tuláci a chudáci, aby dostali něco k jídlu a měli si kde odpočinout. Tam bude ve větším bezpečí.
Marco byl vyčerpaný. Poté, co se přesvědčili, že němý povečeřel vodovou polévku, kterou jeptišky podávaly, vyzvedl si na noc matraci a položil si ji poblíž místa, odkud jedna z jeptišek hlídala sál, aby zamezila hádkám, předal velení akce Pietrovi.
Byl si jistý, že němý už se toho večera nehne z místa a rozhodl se proto, že půjde do hotelu a chvíli si odpočine, a nařídil, aby totéž udělali i jeho lidé, s výjimkou Pietra a čerstvého týmu carabinieri, který tvořili další tři muži. Stačilo to, aby němého mohli sledovat, kdyby se rozhodl jít ven.
V hotelové jídelně ho Sofia a Minerva podrobily opravdovému výslechu. Chtěly slyšet všechno, i když během dne sledovaly minutu po minutě, co se událo. Obě ho požádaly, aby jim dovolil zapojit se do hlídek na ulici, ten to však rozhodně odmítl.
"Potřebuju, abyste akci koordinovaly. Navíc jste obě příliš nápadné."
***
Ana Jiménezová čekala na pařížském letišti na večerní let do Říma. Odtamtud pojede do Turína. Byla nervózní. Začala už listovat v Elisabethině složce a to, co si přečetla, jí otřáslo. I kdyby byla pravda jen čtvrtina z toho, co tam stálo, bylo by to strašné. Do Turína se však rozhodla vrátit proto, že jedno z jmen, které se ve složce vyskytovalo, bylo jméno, které už viděla v jiné složce, té, kterou Marco Valoni předal jejímu bratru Santiagovi, a pokud to, co říkala Elisabeth, byla pravda, byl onen muž jedním z mistrů nového Řádu a přímo souvisel se Síndone.
Rozhodla se udělat dvě věci: promluví si se Sofií a zajde na arcibiskupství, kde se pokusí překvapit otce Yvese. V tom prvním neuspěla. Strávila značnou část rána i odpoledne pokusy najít Sofii, v Alexandře jí však řekli, že odešla už časně ráno. Nechala jí několik vzkazů, ale odpověď nedostala. Nebylo možné se s ní spojit. Co se týkalo otce Yvese, vypraví se za ním zítra.
Elisabeth měla pravdu - skutečně se k něčemu přibližovala, i když dosud nevěděla k čemu.
***
Bakkalbasiho mužům se podařilo uniknout pozornosti carabinieri. Jeden z nich zůstal na hlídce u vchodu do noclehárny Milosrdných sester, a ostatní se rozešli. Když dorazili na hřbitov, už se smrákalo a hlídač je nervózně očekával.
"Pospěšte si, musím už jít. Dám vám klíč od mříže pro případ, že byste někdy přišli příliš pozdě a já bych už byl pryč."
Doprovodil je až k hrobce, jejíž vchod chránil anděl, s mečem v ruce. Čtyři muži vešli dovnitř, baterkou si svítili na cestu a zmizeli v útrobách země.
V podzemní místnosti na ně čekal Ismet. Přinesl jim vodu, aby se mohli umýt, a něco k večeři. Byli hladoví a vyčerpaní a nechtěli nic jiného než spát.
"Kde je Mehmet?"
"Zůstal u domu, kde je Mendíbž, kdyby ho snad napadlo jít večer ještě ven. Addaio má pravdu, chtějí, aby je Mendíbž zavedl až k nám. Nasadili na jeho sledování ohromnou spoustu lidí," řekl jeden z mužů, který v Urfě sloužil u policie, stejně jako další z jeho druhů.
"Objevili vás?" zeptal se znepokojeně Ismet.
"Ne, nemyslím," odpověděl jiný z mužů, "i když vyloučit se to nedá, je jich mnoho."
"Musíme být opatrní, a pokud byste se domnívali, že vás sledují, nesmíte sem chodit," naléhal Ismet.
"To samozřejmě víme. Nemusíš si dělat starosti, protože doposud nás nesledovali."
***
V šest hodin ráno už Marco hlídkoval u noclehárny Milosrdných sester. Nařídil, aby tým carabinieri posílili, a ti aby nespouštěli z očí oba ‚ptáčky', muže, které včera přistihl, jak němého sledují.
"Postarejte se, aby vás nezahlédli, protože je chci živé a zdravé. Pokud toho němého sledují, znamená to, že jsou z nějaké organizace, neboli patří k organizaci, kterou hledáme, takže bude potřeba oba zatknout, ale předtím musíme ten provaz ještě trochu přitáhnout."
Jeho muži přisvědčili. Pietro trval na tom, že bude pracovat dál, i když byl celou noc vzhůru.
"Spolehni se, že to vydržím. Až už nebudu schopný pokračovat, řeknu ti a půjdu si zdřímnout."
Sofia slyšela Anin úzkostný hlas ve zprávách, které jí nechala na mobilu. V hotelu jí řekli, že ji volala už pětkrát. Cítila výčitky svědomí, že jí nezavolala, teď však neměla čas rozptylovat se novinářčinými dohady. Zavolá jí, až případ ukončí. Do té doby soustředí všechnu svou energii na to, aby plnila Marcovy příkazy. Právě se chystala odejít na ústředí carabinieri, když se k ní přihnal jeden z poslíčků.
"Paní doktorko Galloniová!"
"Ano, co se děje?"
"Volají vás telefonem, prý je to naléhavé."

"Jenže já teď nemůžu, řekněte na ústředně, ať mi zapíšou vzkaz a…"
"Ale slečna z ústředny mi říkala, že volá pan D'Alaqua a je to prý velice naléhavé."
"D'Alaqua?"
"Ano, ten vás volá."
Otočila se, sledována Minerviným užaslým pohledem, a zamířila k jednomu z telefonů v recepci.
"Já jsem doktorka Galloniová, myslím, že mám hovor."
"Díky Bohu, paní doktorko! Pan D'Alaqua velice naléhal, abychom vás našli. Okamžik."
Hlas Umberta D'Alaquy měl jiné zabarvení než obvykle; jako by v něm bylo potlačované napětí, což Sofii překvapilo.
"Sofie…"
"Ano, to jsem já. Jak se máte?"
"Chtěl bych s vámi mluvit."
"Bylo by mi potěšením, ale…"
"Žádná ale, můj vůz vás vyzvedne během deseti minut."
"Lituji, ale musím jít do práce. Dneska nemůžu. Děje se něco?"
"Ano, chci vám totiž předložit návrh. Jak víte, mou velkou vášní je archeologie, takže odjíždím do Sýrie. Mám tam koncesi na jedno naleziště, a už objevili několik kusů, které bych chtěl, abyste vyhodnotila. A cestou bych si s vámi rád promluvil, chci vám nabídnout práci."
"Jsem vám za to vděčná, ale v tu chvíli odjet nemohu, je mi líto."
"Sofie, některé příležitosti člověk potká jen jednou v životě."
"Já vím, ale některé povinnosti člověk nemůže opustit. A já v tu chvíli nemůžu nechat toho, co dělám, možná kdybyste mohl dva tři dny počkat…"
"Ne, nemyslím, že by to mohlo počkat tři dny."
"Tak naléhavé je, abych okamžitě odjela do Sýrie?"
"Ano."
"Je mi líto, během několika dnů bych možná jet mohla…"
"Ne, to si nemyslím. Žádám vás, abyste přistoupila na to, že se mnou pojedete hned."
Sofia zaváhala. Návrh Umberta D'Alaquy ji přiváděl do rozpaků stejně jako naléhavý tón jeho hlasu.
"Co se děje? Řekněte mi to…"
"Vždyť vám to říkám."
"Lituji, opravdu lituji, ale v tu chvíli s vámi jet nemůžu. Musím už jít, čekají na mne a nemohu je nechat čekat."
"Přeji vám mnoho štěstí."
"Ano, jistě, děkuji."
Proč jí přál štěstí? Byla zmatená, nechápala, proč jí Umberto D'Alaqua volal. A ten odevzdaný tón, když jí přál štěstí. Štěstí v čem? Věděl snad o operaci trojský kůň?
Až to s tím němým skončí, zavolá mu. Chtěla pochopit důvod, proč jí volal, poněvadž si byla jistá, že za nabídkou cesty do Sýrie je něco víc, a to něco nebylo právě milostné dobrodružství.

"Co ti chtěl D'Alaqua?" zeptala se Minerva cestou na ústředí.
"Abych s ním jela do Sýrie."
"Do Sýrie? Proč do Sýrie?"
"Protože tam má koncesi na archeologické vykopávky."
"Neboli ti navrhuje, aby sis s ním jela trochu užít."
"Myslím, že mi navrhuje, abych odjela, ale ne si s ním užít. Mluvil, jako když si dělá starosti."

Jakmile dorazily na ústředí, zjistily, že Marco už dvakrát volal. Byl rozmrzelý. Vysílačka, kterou němému podstrčili, nefungovala. Sice pípala, ale ne směrem, kam němý mířil, takže ji buď objevil, nebo se porouchala. Zakrátko zjistili, že němý si tenisky s někým vyměnil; ty, které měl na nohou, byly starší a sešlapanější. Na sobě měl špinavé džíny a bundu. Někdo na té výměně vydělal.
Němý vyšel z noclehárny a zamířil do parku Carrara. Viděli ho, jak se tam prochází. Zato nebylo vidět ty dva ‚ptáčky' ze včerejška, aspoň do té chvíle ne.
Němý měl v rukou kus chleba, trhal z něj střídu a házel ji ptáčkům. Potkal se s nějakým mužem, který vedl za ruku dvě děvčátka. Marco měl dojem, že ten člověk se na němého několik vteřin upřeně díval a pak zrychlil krok.
Zabiják došel k témuž závěru jako Marco. Ten člověk musel být Mendíbžův kontakt. Ještě stále na něj nemohl vystřelit. Nebylo to možné, poněvadž němého chránilo víc než tucet carabinieri. Vystřelit na něj by bylo totéž jako spáchat sebevraždu. Bude ho sledovat ještě dva dny, a pokud to takhle půjde dál, smlouvu zruší. Nebyl ochoten riskovat krk. Kromě toho, že uměl zabíjet, byla jeho největší předností opatrnost - nikdy neudělal chybný krok.
Ani Marco, ani jeho lidé, ani oba ‚ptáčkové', a tentokrát dokonce ani zabiják vůbec nepostřehli, že je samotné sleduje někdo další.
Arslan zavolal svému bratranci. Ano, viděl Mendíbže, setkal se s ním v parku Carrara. Zdálo se, že vypadá dobře. Neodhodil však žádný papírek ani mu nedal žádné znamení, jako by jenom chtěl, aby věděli, že je volný.

Ana Jiménezová řekla taxikáři, aby ji zavezl k turínské katedrále. Vešla dveřmi, které vedly ke kancelářím arcibiskupství, a zeptala se na otce Yvese.
"Není tady," sdělila jí sekretářka. "Doprovází kardinála na pastýřské návštěvě. Ostatně vy s ním nemáte schůzku, nebo

se mýlím?"
"Ne, nemýlíte se, ale vím, že otec Yves mne rád uvidí," odsekla jí Ana. Věděla, že je to nezdvořilé, sekretářčina nadutost se jí však dotkla.
Takže neměla štěstí. Znovu zatelefonovala Sofii, ani té se však nedovolala. Rozhodla se, že zůstane v okolí katedrály a bude zabíjet čas, dokud se Yves de Charny nevrátí.

Bakkalbasi dostal hlášení jednoho ze svých lidí. Mendíbž se stále potuloval po městě a zdálo se nemožné ho zabít. Všude byli carabinieri; pokud ho budou dál sledovat, nakonec je odhalí.
Pastýř nevěděl, jaké má dát rozkazy. Akce mohla ztroskotat a Mendíbž mohl způsobit pád Sboru. Museli se postarat, aby strýc Mendíbžova otce zasáhl co nejdřív. Před několika dny mu vytrhali všechny zuby, vyřízli mu jazyk a spálili mu papilární linie na prstech. Lékař starce uspal, aby tolik netrpěl - přinesl stejnou oběť jako kdysi Marcius, Abgarův architekt.
Mendíbž cítil, že ho pozorují. Zdálo se mu, že zahlédl známou tvář, někoho z Urfy, ale byl tu, aby mu pomohl, nebo aby ho zabil? Znal Addaia a věděl, že ten nepřipustí, aby jeho vinou Sbor odhalili. Jakmile se zešeří, vrátí se do noclehárny, a pokud to bude možné, vytratí se na hřbitov. Přeleze přes zeď a najde tu hrobku. Pamatoval se na ni velmi dobře i na to, kde je schovaný klíč. Dojde podzemím až do Turgutova domu a poprosí ho, aby ho zachránil. Pokud se dostane až tam, aniž by ho odhalili, mohl by se Addaio postarat o jeho útěk. Nevadilo mu čekat dva nebo tři měsíce pod zemí, dokud carabinieri neomrzí po něm pátrat. Šlo mu o to, aby si zachránil život.
Zamířil k Porta Palazzo, tržnici pod širým nebem, aby si koupil něco k jídlu a pokusil se ztratit mezi stánky. Pokud ho sledují, ukrýt se na tržišti pro ně bude těžší, a jestli se mu podaří je zahlédnout, o to snáz se jim vyhne, až se pokusí uniknout.

Přišli pro něho domů. Bakkalbasi mu předal nůž a stařec si ho bez váhání vzal. Chystal se zabít syna svého synovce a chtěl to raději udělat sám, než aby ho zneuctili jiní. Pípání pastýřova mobilu je upozornilo, že mají zprávu: míří na Piazza della República, na tržiště Porta Palazzo.
Bakkalbasi nařídil řidiči, aby jel k Porta Palazzo a zastavil blízko místa, kde Mendíbž měl být. Objal starce a rozloučil se s ním. Modlil se, aby své poslání splnil.
Mendíbž spatřil otcova strýce a bez rozmýšlení zamířil k němu, jeho úzkostný pohled ho však varoval. Nebyl to pohled důstojného starce, ale zoufalého člověka. Proč?
Jejich pohledy se setkaly. Mendíbž nevěděl, co má dělat, jestli má utéci, nebo nenápadně přijít blíž, aby zjistil, jestli mu stařec nepředá nějaký lístek nebo mu nepošeptá nějaký vzkaz. Rozhodl se svému příbuznému důvěřovat. Ona úzkost v jeho očích určitě odrážela strach, který cítil, nic jiného. Strach z Addaia, strach z carabinieri.
Zavadili o sebe a Mendíbž ucítil prudkou bolest v boku. Nejspíš se uhodil, pomyslel si, a potom viděl, jak se mu stařec zhroutil k nohám, s nožem zabodnutým v zádech. Lidé okolo začali pobíhat a křičet a on udělal totéž, dal se na útěk zachvácený panikou. Někdo právě zavraždil otcova strýce, ale kdo to udělal?
Zabiják utíkal mezi lidmi a předstíral, že je zděšený stejně jako ostatní. Neuspěl. Místo aby zabil toho němého, bodl nějakého starce. Starce, který sám také držel v ruce nůž. Měl toho plné zuby, už se o to nehodlal znovu pokoušet. Muž, s kterým podepsal smlouvu, mu neřekl celou pravdu, a bez pravdy nemohl pracovat, protože nevěděl, proti čemu stojí. Pokud šlo o něj, byla smlouva zrušena, a zálohu nevrátí, jelikož s tím případem měl už dost problémů.
Marco doběhl na místo, kde ležel umírající stařec, a jeho lidé v patách za ním. Mendíbž je z dálky sledoval, právě tak jako oba ‚ptáčkové'. Carabinieri se prozradili, teď už bude snazší se jim vyhnout.
"Je mrtvý?" zeptal se Pietro.
Marco se marně snažil nahmatat starci tep. Muž otevřel oči, podíval se na ně, jako by chtěl něco říci, a vypustil duši.
Sofia a Minerva to všechno vnímaly přes vysílačku, a slyšely Marcovy spěšné kroky, rozkazy, které dával ostatním, a Pietrovu otázku.
"Marco, Marco! Co se stalo?" ptala se nervózně Minerva. "Proboha, řekni nám něco!"
"Někdo se pokusil němého zabít, nevíme kdo, a neviděli jsme ho, a místo toho zabil nějakého stařík, který se tam připletl. Nemá žádné doklady, nevíme, kdo to je. Už je tu ambulance. Tohle je ale průšvih!"
"Uklidni se. Máme tam přijet?" řekla Sofia.
"Ne, to není nutné, my přijedeme na ústředí. Ale co ten němý? Kam ten se hergot poděl?" křičel Marco.
"Ztratili jsme ho," ozval se nějaký hlas z příruční vysílačky.
"Ztratili jsme ho," opakoval.
"V tom zmatku upláchnul."
"Ale co jste to za blbce? Jak vám mohl utéct?"
"Uklidni se, Marco, uklidni se…" říkal Giuseppe.
Minerva i Sofie úzkostně naslouchaly, co na Porta Palazzo probíhá. Po tolika měsících, kdy trojského koně připravovali, jim teď kůň tryskem utekl.
"Hledejte ho! Všichni ho hledejte!"
Mendíbž namáhavě oddechoval. V boku měl bodnou ránu. Zpočátku cítil, jak ho to pálí, teď však už mu bolest připadala nesnesitelná. Nejhorší bylo, že za sebou zanechával krvavou stopu. Zastavil se a schoval se do tmavého průjezdu, aby se trochu sebral. Domníval se, že se mu podařilo pronásledovatele setřást, ale nebyl si jistý. Jeho jediná šance byla dostat se na hřbitov, bylo to však daleko a musel počkat, až se zešeří. Ale kde mohl čekat? Kde?
***
Ana viděla houf lidí, jak spěchá k terase na Porta Palatina, kde seděla. Hlasitě křičeli, že v tržnici řádí zabiják. Postřehla

jakéhosi mladíka, jenž utíkal také a zdál se zraněný, potom však zapadl někam do průjezdu a zmizel jí z očí. Pustila se směrem, odkud běželi, a pokoušela se zjistit, co se děje. S výjimkou toho, že je tu nějaký zabiják, však z nikoho nedokázala dostat souvislou větu.
Bakkalbasi viděl, jak Mendíbž utíká, zatímco stařec padl mrtvý. Kdo ho zabil? Carabinieri to nebyli, že by to udělali Tamti? Ale proč by toho starce zabíjeli? Zavolal Addaiovi a oznámil mu, co se stalo. Pastýř ho vyslechl a pak mu vydal rozkaz. Bakkalbasi přisvědčil.
Ana spatřila dva mladíky, podobné tomu, který právě vešel do průjezdu, jak míří na totéž místo. Připustila si, že je to všechno velice podivné. Dvakrát se nerozmýšlela a pustila se za nimi. Oba muže z Urfy napadlo, že žena, která k nim míří, může patřit ke carabinieri, a dali se na ústup. Budou Mendíbže pozorovat z dálky, a budou sledovat i tu ženu. Pokud to bude nutné, zabijí ji také.
Němý našel dveře vedoucí do malé špinavé místnůstky, kde měli domovní kontejner na odpadky. Sedl si na zem za ním a snažil se nepozbýt vědomí. Ztrácel mnoho krve a musel si ránu nějak ucpat. Svlékl si bundu, kterou měl na sobě, a jak nejlíp dokázal, vytrhl z ní podšívku a z ní si udělal neumělý obvaz, kterým ránu zakryl, pevně ho přitiskl a pokoušel se zastavit krvácení. Byl vyčerpaný, nevěděl, jak dlouho se tu bude moci schovávat; možná až do večera, kdy přijdou kontejner vysypat. Pocítil, že se mu točí hlava, a potom omdlel.
***
Yves de Charny byl už chvíli ve své pracovně. V obličeji měl znepokojený úšklebek.
Dovnitř vešla jeho sekretářka.
"Otče, jsou tu ti vaši přátelé, ti dva jako vždycky, otec Joseph a otec David. Řekla jsem jim, že jste právě přišel a že nevím, jestli je budete moci přijmout."
"Ale ano, ať jdou dál. Jeho Eminence už mne dnes nepotřebuje, odjíždí do Říma, a tady jsme s prací velice pokročili. Jestli chcete, vezměte si dnes odpoledne volno."
"Slyšel jste, že se tady vedle, na Porta Palazzo, stala vražda?"
"Ano, říkali to v rádiu. Bože můj, kolik je teď násilí!"
"To říkáte správně, otče. Dobrá, jestli vám nevadí, když odejdu, náramně se mi to hodí, protože můžu jít ke kadeřnici. Zítra jsem pozvaná na večeři ke své dceři."
"Jen jděte, klidně jděte."
Do pracovny otce Yvese vešli otec Joseph a otec David. Tři muži se na sebe zahleděli a čekali, až uslyší klapnutí dveří, které jim ohlásí, že sekretářka odešla.
"Už víš, co se stalo?" zeptal se otec David.
"Ano. Kde je Mendíbž?"
"Schoval se v jednom průjezdu nedaleko odtud. Nemusíš si dělat starosti, naši lidé ho sledují, ale jít po něm teď by nebylo rozumné. Naproti je ta novinářka."
"Jak se tam dostala?"
"Náhodou, pila limonádu na jedné terase a zabíjela čas, zatímco čekala na tebe. Pokud přijde sem, musíme to udělat," odpověděl otec Joseph.
"Tady mi to nepřipadá rozumné."
"Nikdo tu není," stál otec Joseph na svém.
"To sice ne, ale člověk nikdy neví. A ta doktorka?"
"Každou chvíli, jakmile vyjde z ústředí carabinieri. Všechno už je připravené," ohlásil mu otec David.
"Někdy…"
"Někdy pochybuješ stejně jako my, ale jsme vojáci a plníme rozkazy," řekl Joseph.
"Ale já myslím, že tohle není nutné."
"Nezbývá nám než splnit rozkaz."
"Ano, ale to neznamená, že nemůžeme myslet vlastní hlavou, a dokonce vyjádřit svůj nesouhlas, i když pak uposlechneme. Naučili nás používat vlastní rozum."
***
Pro jednou se štěstí postavilo na Marcovu stranu. Giuseppe mu právě vysílačkou ohlásil, že u katedrály zahlédl jednoho z ‚ptáčků'. Rozběhl se směrem, který mu jeho kolega udal, jako by na tom záležel jeho život. Když dorazil na náměstí, přizpůsobil krok ostatním chodcům, kteří ještě v hloučcích probírali události před hodinou.
"Kde jsou?" zeptal se Giuseppeho, když k němu dorazil.
"Tamhle, posadili si na terasu, jsou to pořád ti dva."
"Celá jednotko, pozor, nechci, aby vás uviděli. Pietro, ty pojď sem a vy ostatní obkličte náměstí, ale s odstupem. Ti ‚ptáčkové' jsou velice mazaní, a už nám dokázali, že umějí létat."
Půl hodiny nato oba ‚ptáčkové' frnkli. Všimli si, že policie se jim znovu přilepila na paty. Je dva viděli, ale jejich druhy ne. Jeden z nich se tedy zvedl, roztržitě přešel přes náměstí a nastoupil do autobusu, který tam v tu chvíli projížděl. Druhý zamířil opačným směrem a dal se do běhu. Nebylo možné ho sledovat, aniž by si toho všiml.
"Ale jak jsme je mohli zase ztratit?" rozkřikl se Marco na svůj neviditelný protějšek.
"Nekřič," napomenul ho Giuseppe z protějšího konce náměstí. "Všichni se na tebe dívají a budou si myslet, že ti přeskočilo, když mluvíš sám se sebou."
"Já nekřičím!" rozkřikl se znovu Marco. "To je přece úplně v háji, vypadáme jako amatéři. Ten němý nám utekl, a teď nám ještě utečou i ti ‚ptáčkové', jeho bratranci. Až nám znovu přijdou na oči, zatkneme je. Nemůžeme si dovolit takhle je ztrácet, patří k organizaci, kterou hledáme, a jak jsem viděl, mluví, nejsou němí, takže nám vyklopí všechno, co vědí, jako že se Marco jmenuji."

Dva muži z Urfy zůstávali na stráži a čekali, až Mendíbž vyjde ven. Věděli, že na náměstí jsou carabinieri, ale museli to riziko podstoupit. Jejich druhové utekli, když zjistili, že je odhalili, a zbývající tři muži je sledovali zblízka, aby je mohli podpořit. Měli už jasnou představu, kolik policistů je v tu chvíli na náměstí. Nevěděli však, jako to nevěděli Marco a jeho tým, že je všechny sledují další lidé, lépe připravení než oni - tak dobře, že je nedokázaly postřehnout ani zkušené oči carabinieri.

Začínalo se smrákat a Ana Jiménezová se rozhodla, že ještě jednou zkusí štěstí s otcem Yvesem. Stiskla zvonek ke kancelářím, ale nikdo nepřišel otevřít. Strčila do dveří a vešla dovnitř. Nikdo tam už nebyl, ale vrátný ještě nezamkl. Zamířila k pracovně otce Yvese a byla už skoro u ní, když zaslechla nějaké hlasy.
Neznala hlas muže, který mluvil, ale to, co říkal, ji přimělo, aby zůstala potichu a nedala o sobě vědět.
"Takže jdou tunelem sem. Vyslídili je. A co ti ostatní? Dobrá, pojďme tam. On se určitě pokusí ukrýt se tady, je to nejbezpečnější místo."
Otec Joseph zaklapl mobil.
"Tak tedy, carabinieri nevědí, kde jsou. Ztratili dva z Addaiových lidí a Mendíbž se ještě schovává v tom průchodu. Pořád je tu příliš mnoho lidí. Předpokládám, že každou chvíli vyjde ven. Ten úkryt, co si našel, nemůže být nijak bezpečný."
"Kde je Marco Valoni?" zeptal se otec David.
"Ten prý zuří, protože akce se mu vymyká z rukou," odpověděl otec Joseph.
"Je blíž pravdě, než si myslí," podotkl otec Yves.
"Ne, to není," prohlásil rozhodně kněz, kterému říkali David. "Neví vůbec nic, měl jenom dobrý nápad použít Mendíbže jako návnadu, poněvadž se domnívá, že patří k nějaké organizaci. Ale o Sboru nemá tušení, a o nás už teprve ne."
"Aby ses nemýlil," stál na svém otec Yves. "Ke Sboru se už nebezpečně přibližuje. V první řadě si uvědomili, že příliš mnoho lidí z Urfy nějak souvisí se Síndone. Doktorka Galloniová se trefila do černého - jak včera říkala lidem z Odboru pro umění, došla k závěru, že za událostmi v katedrále stojí minulost Urfy. Nesouhlasili s ní, až na tu informatičku, ovšem Valoni je inteligentní a každou chvíli to pochopí stejně jasně jako ta doktorka. Škoda že taková žena musí…"
"V pořádku," přerušil je otec Joseph. "Potřebují nás dole. Předpokládejme, že Turgut a jeho synovec už jsou uvnitř. Naši lidé jsou na hřbitově."
"Naši lidé jsou všude, jako vždycky," zdůraznil otec Yves.
Všichni tři zamířili ke dveřím. Ana se schovala za skříní. Měla strach. Teď už věděla, že otec Yves není obyčejný kněz, byl však templář, nebo patřil k nějaké jiné organizaci? A co muži, kteří ho doprovázeli? Podle jejich hlasů věděla, že jsou mladí.
Zadržela dech, když je viděla vycházet. Zdálo se, že její přítomnost nepostřehli, neboť spěšně prošli předpokojem. Čekala se zatajeným dechem a pak se přitiskla ke stěně, jak už to viděla v tolika filmech, a sledovala je.
Prošli malými dveřmi vedoucími k bytu vrátného. Otec Yves zaklepal na dveře, ale nikdo se neozval. Okamžik nato jeden z mladíků, kteří ho doprovázeli, vytáhl paklíč a odemkl.
Ana je pozorovala, užasle a zděšeně. Znovu se přitiskla ke stěně a zamířila ke vchodu do Turgutova bytu. Zevnitř nic neslyšela, takže se rozhodla vejít. Pomodlila se, aby ji nepřistihli, a v duchu už pro ten případ shledávala výmluvy.

48

Mendíbž uslyšel nějaký zvuk a polekal se. Už chvíli byl znovu při vědomí. Rána ho bolela, a ze zaschlé krve se mu na špinavé košili udělal strup. Nevěděl, jestli se udrží na nohou, ale musel se o to pokusit.
Přemýšlel o podivné smrti otcova strýce. Byl to Addaio, kdo ho nařídil zabít, protože věděl, že mu hodlá pomoci? Nedůvěřoval nikomu, a Addaiovi už vůbec ne. Pastýř byl svatý, ale přísný muž, schopný udělat cokoliv, aby ochránil Sbor, a on, Mendíbž, je nevolky mohl odhalit. Chtěl tomu zabránit, snažil se tomu zabránit od chvíle, kdy se dostal na svobodu, ovšem Addaio mohl vědět něco, co on nevěděl, takže nevylučoval, že se ho pokouší zabít.
Dveře do místnůstky s odpadky se otevřely. Nějaká žena středního věku s pytlem odpadků v ruce ho uviděla a vykřikla. Mendíbž musel vynaložit nadlidské úsilí, ale postavil se na nohy a zacpal jí ústa.
Nemohl jí nic říci, protože neměl jazyk, takže buď se ta žena uklidní, nebo ji musí bít, až ztratí vědomí. Nikdy v životě žádnou ženu neudeřil, chraň Bůh, ale teď mu šlo o život.
Poprvé ode dne, kdy mu vytrhli jazyk, ho nesmírně trápilo, že nemůže mluvit. Přitiskl ženu ke stěně. Viděl, že se chvěje, a bál se, aby nezačala znovu křičet, kdyby odtáhl ruku, kterou jí zacpával ústa. Rozhodl se uhodit ji do zátylku, aby ztratila vědomí.
Pak už ležela na zemi a ztěžka oddychovala. Otevřel její kabelku a našel to, co hledal: propisovačku a diář, z kterého vytrhl list a spěšně psal.
Když žena zase přišla k sobě, Mendíbž jí zacpal ústa a podal jí ten lístek.
"Pojďte se mnou, dělejte, co vám ukážu, a nic se vám nestane, ale jestli se pokusíte utéci nebo vykřiknete, bude to vaše poslední chvilka. Máte auto?"
Žena si tu podivnou zprávu přečetla a přikývla. Mendíbž jí pomalu odtáhl ruku od úst, ale pevně ji držel, aby se nedala na útěk.
***
"Marco, slyšíš mě?"
"Mluv, Sofie."
"Kde jsi?"
"U katedrály."

"Mám zprávy od soudního lékaře. Ten stařík, kterého zabili, nemá jazyk ani papilární linie. Doktor odhaduje, že jazyk mu vytrhli před několika týdny, a ve stejné době mu spálili i bříška prstů. Nemá nic, podle čeho by se dala zjistit jeho totožnost, vůbec nic. Ano, a taky nemá přední ani zadní zuby, ústa má jako prázdnou jeskyni."
"Do prdele!"
"Soudní lékař s pitvou ještě neskončil, ale šel nám zavolat, abychom věděli, že máme dalšího němého."
"Do prdele!"
"No tak, Marco, řekni něco jiného než do prdele!"
"Omlouvám se, Sofie, omlouvám se. Vím, že ten němý, myslím toho našeho, je někde tady. Někdo ho chce zabít, nebo ho odvézt pryč, nebo ho snad chránit, to nevím. Ti dva ‚ptáčkové', které jsme objevili, nám uletěli, ale určitě jich tu je víc; potíž je v tom, že my jsme se prozradili, když na tržišti zabili toho stařík a. Jestli je tu těch ‚ptáčků' víc, vědí, kdo jsme, ale my nevíme, kdo jsou oni. A náš němý se ne a ne objevit."
"Dovol nám tam přijít, Minervu ani mě neznají, můžeme vás vystřídat."
"Ne, to by bylo nebezpečné. Neodpustil bych si, kdyby se vám něco stalo. Zůstaňte tam."
Jejich rozhovor přerušil nějaký hlas. Byl to Pietro.
"Marco, pozor! Ten němý je na rohu náměstí. Je s ním nějaká žena. Drží ji kolem pasu. Máme ho zatknout?"
"A proč? Proč bys ho chtěl zatknout? To by byl nesmysl. Co s ním chceš dělat? Neztrácejte ho z očí, jdu tam. Když jsme ho uviděli my, ti z jeho organizace také. Ale nechci už žádné kiksy, jestli nám znovu uteče, utrhnu vám koule."
***
Žena dovedla Mendíbže ke svému autu, malému osobnímu vozu, a jakmile otevřela dveře, cítila, jak ji strká dovnitř. Sám se posadil za volant.
Mendíbž byl sotva s to dýchat, ale podařilo se mu vůz nastartovat a zařadit se do dopravního zmatku, který v tu podvečerní hodinu vládl.
Marcovi muži ho zblízka sledovali, a muži z Urfy také. Je všechny ovšem sledovala mlčenlivá armáda, kterou žádná z obou skupin nedokázala odhalit.
Němý začal jezdit po městě sem tam. Potřeboval se jí zbavit, věděl ovšem, že jakmile to udělá, žena to ohlásí carabinieri. Nicméně to musel riskovat, nemohl ji zavézt až ke hřbitovu. Samozřejmě, pokud nechá auto u hřbitova, budou mu carabinieri schopní jít po stopě, ale Mendíbž nemohl chodit. Cítil se nesmírně slabý, ztratil spoustu krve. Modlil se, aby hlídač na hřbitově byl ve své budce. Předá mu auto, aby ho odvezl někam pryč. Onen dobrý muž byl bratr, byl to člen Sboru, a pomůže mu. Ano, pomůže mu, pokud ovšem Addaio nenařídil, aby ho zabili.
Rozhodl se: pojede až ke hřbitovu. Když už byli blízko, ale ne dost blízko, aby žena pochopila, kam se hodlá uchýlit, zastavil vůz.
Uchopil její kabelku, a žena se na něj znovu zděšeně podívala. Vytáhl propisovačku a kousek papíru a psal:
"Teď vás pustím. Ne abyste to hlásila policii, jinak vás to přijde draho. I kdyby vás třeba teď chránili, přijde den, kdy s tím přestanou, a pak se objevím. Teď jeďte a nikomu neříkejte, co se stalo. Nezapomeňte, že kdybyste to udělala, najdu si vás."
Žena si lístek přečetla a podívala se na něj ještě zděšeněji.
"Přísahám vám, že nikomu nic neřeknu, ale prosím vás, nechte mě odjet…" zaprosila.
Mendíbž uchopil lístek, roztrhal ho na kousky a vyhodil je z okna. Pak vystoupil z auta a s námahou se napřímil. Měl strach, aby znovu neomdlel, než se stačí dostat na hřbitov. Došel ke zdi a pustil se podle ní, zatímco poslouchal zvuk odjíždějícího auta.
Šel hodnou chvíli, vždycky si sedl, když už bolest byla nesnesitelná, a modlil se k Bohu, aby mu dopřál zachránit se. Chtěl žít, nehodlal obětovat svůj život ani za Sbor, ani za nikoho jiného. Dal jim už jazyk a dva roky života, které strávil ve vězení.
Marco zahlédl jeho vrávorající postavu. Byl zřejmé, že je zraněný a chůze mu dělá potíže. Nařídil svým lidem, aby ho neztráceli z očí, ale ať se od něho drží s odstupem. Mezitím už zase uviděli další dva ‚ptáčky', kteří němého sledovali, opatrně a z dálky, ostatní se vytratili.
"Dávejte pozor, musíme je všechny zatknout. Pokud se ti ‚ptáčkové' rozhodnou, že přestanou němého sledovat, víte, co máte dělat: rozdělíme se, jedni za těmi ‚ptáčky' a druzí za tím němým."

Bakkalbasiho muži z opatrné vzdálenosti Mendíbže sledovali a přitom se šeptem domlouvali mezi sebou.
"Jde směrem ke hřbitovu. Jsem si jistý, že se chce dostat do tunelu. Jakmile nebudeme tak na očích, vystřelím na něj," řekl jeden.
"Uklidni se, mám dojem, že nás sledují. Carabinieri nejsou žádní hlupáci. Možná uděláme líp, když Mendíbže necháme, aby vešel do hrobky, a my půjdeme za ním. Jestli začneme střílet, všechny nás pozatýkají," namítl druhý.
Na obzoru se už začínal objevovat soumrak. Mendíbž přidal do kroku. Chtěl dojít na hřbitov dřív, než hlídač zavře mříž, jinak by musel přelézt zeď a ve svém nynějším stavu by to nedokázal. Zrychlil krok, jak jen mohl, ale musel se zastavit. Začal znovu krvácet. Přitiskl si na ránu kapesník, který sebral té ženě, přinejmenším byl čistý.
To už mezi cypřiši u hřbitovní brány zahlédl hlídačovu postavu. Vypadal netrpělivě, jako by na něco nebo na někoho čekal.
Vycítil, že ten člověk je ustaraný, a dokonce má strach. Ve chvíli, kdy ho hlídač uviděl, začal zavírat mříž, Mendíbž však s vynaložením největšího úsilí dorazil k bráně a dokázal se vmáčknout mezi dvě křídla mříže. Odstrčil hlídače, zuřivě se na něj podíval a zamířil ke hrobce 117.
***
Všichni carabinieri, kteří se akce zúčastnili, uslyšeli Marcův hlas. "Vešel na hřbitov, hlídač ho tam zřejmě nechtěl pustit,

ale němý ho odstrčil. Pojďte všichni dovnitř. A co ti ‚ptáčkové'?" Po vlnách se ozval něčí hlas:
"Za okamžik se dostanou do tvého zorného pole. Jdou na hřbitov také."
K překvapení Marca Valoniho i jeho mužů měli ‚ptáčkové' klíč od mříže, takže si otevřeli, vešli dovnitř a pečlivě za sebou zase zavřeli. "A hele, oni mají klíč!" bylo slyšet jednoho z carabinieri. "Co uděláme my?" zeptal se Pietro.
"Pokusíme se zámek vypáčit, a když to nepůjde, přelezeme mříž," slyšeli Marca.
Jakmile dorazili k mříži, jeden z carabinieri se ji pokusil otevřít šperhákem. Sledován netrpělivým pohledem šéfa Odboru pro umění, potřeboval několik minut, než to dokázal.
"Giuseppe, najdi toho hlídače. Neviděli jsme ho odejít, takže tu někde musí být, buď dobře schovaný, nebo… Nevím, najdi ho."
"V pořádku, šéfe, ale co mám udělat potom?"
"Nejdřív mi řekneš, co ti poví, a pak se rozhodneme. Ať s tebou jde jeden carabinieri pro případ, že bys potřeboval ochranu."
"Dobře."
"Pietro, ty pojď se mnou. Kam se poděli?" zeptal se Marco carabinieri vysílačkou.
"Řekl bych, že ty ‚ptáčky' vidím; míří k jedné hrobce, která má u dveří mramorového anděla," ozval se nějaký hlas.
"Výborně, řekni nám, kde to je, a jdeme tam."
***
Když Ana Jiménezová vešla do Turgutova bytu, nikoho tam nenašla. Zdálo se, že otec Yves a jeho přátelé v domku vrátného z katedrály zmizeli. Zůstala nehybně stát a poslouchala, zda neuslyší nějaký zvuk, ve skromném příbytku však vládlo naprosté ticho.
Začala hledat, ale nic neupoutalo její pozornost. Se strachem strčila do dveří ložnice, ale ani tam nikdo nebyl, i když ji zarazilo, že postel jako by někdo odsunul z místa. Pomalu přišla blíž a odstrčila ji úplně. Neobjevila nic zvláštního, takže se vrátila do obývacího pokoje. Potom hledala v kuchyni a šla se podívat i do koupelny. Nikde nic. Nikdo tam nebyl, Ana však věděla, že tam být musí, poněvadž vstupními dveřmi neodešli.
Znovu domek prohledala. V kuchyni byly dveře, které vedly do vestavěné skříně. Zaklepala na zeď, ale ta se zdála pevná; potom se zahleděla na dno skříně, které bylo ze dřeva, klekla si a začala hledat místo, které by znělo dutě. Mezitím už totiž došla k závěru, že tu musejí být tajné dveře, které někam vedou.
Dno skříně opravdu znělo dutě, takže se rozhlédla po kuchyni po něčem, čím by ho zvedla. Nožem a kladívkem se jí podařilo prkna nadzvednout; jedno po druhém je vytrhala a uviděla schody, sestupující do hloubi země. Byla tam tma a nebylo slyšet jediný zvuk.
Pokud z domku odešli, muselo to být tudy, takže se rozhodla najít nějakou svítilnu a sirky. Chvíli jí trvalo, než našla malou baterku, která nijak valně nesvítila, ale bylo to jediné, co našla. Také si zastrčila do kapsy velkou krabičku kuchyňských zápalek. Rozhlédla se kolem, co ještě by mohla v podzemí upotřebit, a vzala si dvě čisté utěrky a svíčku; pak už se poručila pod ochranu svaté Gemmy, patronky šílenců, poněvadž si byla jistá, že právě s její pomocí kdysi dokázala dokončit studia, a začala sestupovat po úzkém schodišti, které vedlo bůhvíkam.
***
Mendíbž poslepu procházel tunelem. Pamatoval si každou píď té vlhké mazlavé hlíny. Hlídač se mu nejdřív pokoušel zabránit, aby šel ke hrobce, ale pak od svého úsilí upustil, když viděl, jak Mendíbž zvedl rýč a je odhodlaný ho s ním uhodit. Stařec se dal na útěk a on mohl dojít ke hrobce. Klíč byl na místě, schovaný pod květináčem s květinami. Zastrčil ho do zámku, vešel dovnitř a za náhrobkem našel pero, odhalující schodiště, které klesalo do podzemí a vedlo až do katedrály.
Ztěžka dýchal. Z nedostatku vzduchu a ze zápachu v tunelu se mu motala hlava, věděl však, že pokud chce zůstat naživu, jeho jediná šance je dorazit až do Turgutova domu, přemáhal proto bolest i slabost a pokračoval stále vpřed. Plamínek zapalovače nestačil chodbičku osvětlit, bylo to však jediné, co měl. Ze všeho nejvíc se bál, aby tu nezůstal potmě a neztratil směr.
Bakkalbasiho lidé vešli jen několik minut po něm. Svižným krokem zamířili ke hrobce s andělem. Měli také klíč, aby se dostali dovnitř. Za několik málo vteřin už byli dole pod hřbitovem a šli Mendíbžovi v patách.

"Šli dovnitř," prohlásil jeden carabiniere.
Marco se podíval na anděla v životní velikosti, třímajícího meč, jako by jim bránil vstoupit.
"Co budeme dělat?" zeptal se Pietro.
"To je jasné: půjdeme dovnitř a najdeme je."
Museli znovu přivolat carabiniere, který byl odborníkem na páčení zámků. Tenhle mu dal víc práce, poněvadž měl důmyslný zavírací systém. Zatímco se potýkal se zámkem, Marco a jeho lidé čekali a kouřili, aniž by postřehli, že je někdo pozoruje. Neviditelní muži je sledovali z těch nejnetušenějších míst.
***
Turgut a Ismet nervózně přecházeli po síni ukryté v podzemí. Tři muži, kteří přijeli z Urfy, čekali společně s nimi. Podařilo se jim uniknout carabinieri, a několik hodin už byli tady dole. Zbývající Bakkalbasiho muži museli dorazit každou chvíli. Pastýř jim ohlásil, že možná přijde i Mendíbž, a že ho mají uklidnit a počkat, až dorazí ostatní bratři. Potom už věděli, co musejí udělat.
Zaslechli několik spěšných kroků a Turguta zamrazilo. Synovec ho popleskal po zádech, aby ho povzbudil.
"Jen klid, nic se neděje, máme rozkazy a víme, co máme dělat."
"Mám tušení, že se stane nějaký malér."
"Nepřivolávej neštěstí! Všechno dopadne podle plánu."

"Ne, vím, že se něco stane."
"Mlč, prosím tě!"
Ani Turgut, ani Ismet nezaslechli tiché kroky tří kněží, kteří je už chvíli pozorovali, ukrytí ve tmě. Otec Yves, otec David a otec Joseph vypadali spíš jako tři muži z přepadových oddílů než jako tři duchovní.
To už do síně vpadl Mendíbž. Stačil jen zahlédnout Turguta, ale pak se mu zamlžil zrak a on omdlel. Ismet si k němu klekl a ohmatával mu tep.
"Můj ty Bože! Krvácí, má ránu blízko plic, ale nemyslím, že mu je zasáhla, jinak by už byl mrtvý. Podej mi vodu a něco, čím bych mu očistil ránu."
Starý Turgut přistoupil s vyvalenýma očima a podal synovci láhev s vodou a ručník. Ismet strhl z Mendíbže špinavou košili a pečlivě mu ránu očistil.
"Neměli jste tady dole lékárničku?"
Turgut přikývl. Nedokázal ze sebe vypravit ani slovo. Našel lékárničku a podal ji synovci.
Ismet ránu znovu vyčistil kysličníkem a pak na ni přiložil vatu s dezinfekčním prostředkem. Víc pro Mendíbže udělat nemohl.
Bakkalbasiho muži ho nechali, ať se snaží, i když si mysleli, že tak velká péče je zbytečná, poněvadž Mendíbž stejně musí zemřít. Tak to chtěl Addaio.
"Nemá cenu, abys ho ošetřoval."
Ze tmy se vynořil další z Bakkalbasiho mužů, jeden z policistů z Urfy, kterého dobře znal, poněvadž byl členem Sboru.
Krátce nato se objevili ještě dva. Strávili několik minut tím, že ostatním líčili, jak probíhalo pronásledování. Hovor jim zabránil postřehnout, že se podzemní chodbou někdo blíží.
Do síně vtrhl Marco v doprovodu Pietra a tuctu carabinieri, a mířili na ně pistolemi.
"Ticho! Ani hnout! Všichni jste zatčeni!" křikl Marco.
Nic víc už říci nestačil. Kulka, která přiletěla ze tmy, ho málem zasáhla. Další výstřely zasáhly dva z jeho mužů.
Bakkalbasiho muži toho zmatku využili a začali střílet také.
Marco a jeho lidé se kryli, jak nejlíp mohli, stejně jako Bakkalbasiho muži, kteří si uvědomovali, že ty první výstřely nevypálili oni.
Marco se začal plížit, aby změnil svou polohu a pokusil se Bakkalbasiho muže obklíčit. Nedokázal to však. Znovu na něj vypálili z nějakého skrytého místa, které nebyl s to odhalit, a téměř současně uslyšel ženský výkřik.
"Pozor, Marco! Jsou tady nahoře. Dávejte pozor!"
Ana se prozradila. Už chvíli se nehybně ukrývala za zády těch tří kněží, které objevila poté, co prošla chodbou vedoucí do podzemní síně. Otec Yves se otočil a v očích se mu zračil nevěřící úžas: "Ano!"
Mladá žena se pokusila utéci, otec Joseph však byl rychlejší a pevně ji stiskl. Poslední, co viděla, byla ruka, která jí mířila na hlavu. Kněz ji uhodil s takovou silou, že ztratila vědomí.
"Prosím tě, co to děláš?" zeptal se Yves de Charny.
Odpovědi se však nedočkal, a ani nemohl. Ze všech stran se ozývaly výstřely, takže teď i oni museli čelit carabinieri a mužům z Urfy.
Uplynulo jen několik minut, a do síně se vřítili ještě další: teď to byli neviditelní muži, kteří pálili po všech, a ve vteřině zabili Turguta, jeho synovce Ismeta a dva z Bakkalbasiho lidí.
Jak se výstřely rozléhaly podzemím, začaly ze stropu padat kameny a písek; muži však nepřestávali střílet a jedni se snažili zabít druhé.
Ana se probrala. Strašně ji bolela hlava. S námahou se napřímila a viděla před sebou ty tři kněze, jak střílejí. O neviditelných mužích, kteří mezitím přišli, neměla tušení. Rozhodla se pomoci Marcovi, takže vstala, zvedla velký kámen, zamířila ke kněžím a vší silou jím uhodila otce Davida. Nic víc nestačila. Otec Joseph se chystal po ní střelit, ale nestihl to už. Ze stropu podzemního sálu se začaly sypat kameny a jeden z nich zasáhl otce Josepha do ramene.
Yves de Charny byl zraněný také a zuřivě se na ni díval, se vztekem, který se nenamáhal potlačit. Ana se dala na útěk, aby unikla nejen jemu, ale i kamenům, jež nepřestávaly padat. Rachot výstřelů a kamení jí zabránil najít směr, odkud přišla. Úplně ztratila orientaci. Věděla, že otec Yves na ni ještě pořád křičí, ale nerozuměla, co říká.
Ohlušující rachot bortícího se podzemí v ní vzbudil nával zděšení. Kromě Yvese de Charny slyšela i Marca, jak křičí její jméno. Klopýtla a upadla. Kolem byla tma. Cítila, jak ji nějaká ruka pevně stiskla, a vykřikla.
"Ano!"
"Můj ty Bože!"
Nevěděla, kde je, poněvadž všechno pohltila tma. Bolela ji hlava a byla celá potlučená. Nepřestávala cítit hrůzu. Věděla, že ruka, která ji drží, patří Yvesovi de Charny, pokusila se vyprostit, a on nekladl odpor. Neslyšela už Marcův hlas ani výstřely. Co se dělo? Kde byla? Hlasitě vykřikla, nedokázala však přitom potlačit vzlyk.
"Jsme ztracení, Ano, odtud se už nedostaneme." Z jeho přerývaného hlasu poznala, že Yves de Charny je raněný.
"Ztratil jsem svítilnu, jak jsem šel za vámi," řekl kněz, "takže zemřeme potmě."
"Mlčte, prosím vás, mlčte!"
"Mrzí mě to, Ano, opravdu mě to mrzí, vy jste si nezasloužila umřít, neměla jste proč."
"To vy mě zabíjíte! Vy zabíjíte nás všechny!"
Kněz zmlkl. Ana našla v kapse svíčku a zápalky. Potěšilo ji, že je našla, a rukou přitom nahmatala mobilní telefon.
Zapálila svíčku a uviděla andělský obličej otce Yvese stažený bolestí. Byl těžce raněný.
Ana vstala a obešla dutinu, ve které byli uvěznění. Nebyla nijak velká a nevedl z ní žádný otvor. Pomyslela si, že odtud nevyjde živá.
Sedla si vedle kněze, uvědomila si, že je se svým osudem smířená, a rozhodla se vynést svou poslední kartu jako

novinářka. Otec Yves neviděl, že vytáhla z kapsy mobilní telefon. Poslední číslo, na které volala, aniž by dostala odpověď, bylo Sofiino. Kéž by teď hovor přijala. Kéž by výkonný vysílač jejího telefonu dokázal přenést jejich hlasy až za smrtící zdi podzemí. Musela jenom zmáčknout klávesu a Sofiino číslo se automaticky znovu vytočí.
Kuchyňskou utěrkou, kterou si vzala z Turgutova bytu, stáhla ránu otci Yvesovi, který na ni hleděl skelnýma očima.
"Mrzí mě to, Ano."
"Ano, to už jste říkal. Ale teď mi vysvětlete proč, proč takové šílenství."
"Co chcete, abych vám vysvětlil? Co na tom sejde, když tu zemřeme?"
"Chci vědět, proč mám umřít. Vy jste templář, a ti vaši přátelé také."
"Ano, jsme templáři."
"A kdo byli ti ostatní, co vypadali jako Turci, ti, kteří byli s vrátným z katedrály?"
"To byli Addaiovi lidé."
"Kdo je Addaio?"
"To je pastýř, pastýř Sboru Svatého plátna. To oni ho chtějí…"
"Chtějí Síndone?"
"Ano."
"Chtějí ji uloupit?"
"To plátno jim patří, Ježíš jim ho poslal."
Ana si pomyslela, že kněz blouzní, přidržela mu svíčku k obličeji a viděla, jak se na jeho rtech mihl úsměv.
"Ne, nepomátl jsem se. Musíte vědět, že v 1. století byl v Edesse král Abgar. Trpěl malomocenstvím a díky Ježíšovu rubáši se vyléčil. To aspoň říká legenda, a tomu věří potomci oné první křesťanské obce, která v Edesse vznikla. Věří, že někdo rubáš přinesl do Edessy, a když se do něj Abgar zahalil, uzdravil se."
"Ale kdo ho tam přinesl?"
"Podle jejich podání jeden z Ježíšových učedníků."
"Jenže Síndone měla spletité osudy, z Edessy ji odvezli už před mnoha staletími…"
"Ano, ale od chvíle, kdy ji tamním křesťanům vojsko byzantského císaře…"
"Romana Lecapena…"
"Ano, Romanus Lecapenus jim Síndone uloupil a oni se zapřisáhli, že nepoleví, dokud ji nedostanou zpátky. Křesťanská obec v Edesse je jedna z nejstarších na světě, a oni ani na jediný den nepřestali usilovat o to, aby svou relikvii získali zpátky, a my zase, abychom jim v tom zabránili. Už jim nepatří."
"Ti němí jsou také z té obce?"
"Ano, jsou to Addaiovi vojáci, mladí muži, kteří považují za čest obětovat svůj jazyk, aby získali zpátky Síndone. Vyříznou si ho, aby nepromluvili v případě, že je policie zatkne."
"To je přece zvěrstvo!"
"Tak prý to udělal Marcius, Abgarův architekt. My se snažíme zabránit tomu, aby se Síndone zmocnili, i tomu, aby je zatkli a přes ně se dostali až k nám. Marco Valoni má pravdu, požáry, ke kterým v katedrále došlo, byly úmyslně založené. Založili je lidé ze Sboru ve snaze využít zmatku a Síndone odnést, ale my jsme vždycky byli nablízku, celá ta staletí, vždycky tam byli templáři, aby loupeži zabránili."
Yvesovi de Charny unikl bolestný vzdech. Točila se mu hlava a sotva v tom šeru zahlédal Aninu tvář. Ta držela blízko od něho mobilní telefon. Nevěděla, jestli Sofia její hovor přijala a poslouchá je. Nevěděla nic, ale chtěla se o to pokusit, chtěla, aby pravda nezemřela spolu s ní.
"Co mají templáři co dělat se Svatým plátnem a s tím Sborem, o kterém mluvíte?"
"Koupili jsme ho od císaře Balduina, je naše."
"Ale vždyť není pravé! Víte přece, že zkouška uhlíkem 14 prokázala, že plátno pochází ze 13. nebo 14. století."
"Vědci mají pravdu, plátno je z konce 13. století, ale jak víte, zatím nejsou s to pochopit, že určitá zrnka pylu utkvělá na látce jsou stejná jako ta, která se nacházejí ve dva tisíce let starých usazeninách v oblasti Genezaretského jezera. Krev je pravá také, a odpovídá žilové a tepenní krvi. Ano, a samo plátno je z Orientu, a na okrajích ran po bičování se našly zbytky mízní bílkoviny."
"A jak si to vysvětlujete vy?"
"Vy to víte, nebo jste se to málem dozvěděla, jela jste do Francie a byla jste v Lirey."
"Jak to víte?"
"Víme všechno, úplně všechno. Nic, co jste udělala nebo řekla, nám neuniklo. Vaše intuice vás nezklamala, opravdu jsem potomek Geoffroye de Charney, posledního vizitátora Řádu v Normandii. Rodina, z které pocházím, dala Řádu mnoho svých synů."
Anu jeho vyprávění uchvátilo. Věděla, že Yves de Charny jí svěřuje senzační tajemství, které spolu s nimi zemře v onom kamenném hrobě. Nikdy by ten příběh nemohla uveřejnit, ale v oné dramatické chvíli pocítila náhlou pýchu nad tím, že ho dokázala rozluštit.
"Pokračujte."
"Ne, nebudu."
"De Charny, za chvíli stanete před tváří Boží, udělejte to s klidným svědomím, vyzpovídejte se ze svých hříchů, vyzpovídejte se z důvodů toho šílenství, v kterém jste žil a které stálo tolik životů."
"Vyzpovídat se? A komu?"
"Mně. Ulevíte tím svému svědomí a dodáte smysl mé smrti. Pokud věříte v Boha, poslouchá vás."
"Bůh nemusí poslouchat, aby věděl, co je v lidských srdcích. Vy v Něho věříte?"
"Nevím. Kéž by existoval."

Otec Yves zachoval mlčení. Pak zkřivil obličej, otřel si čelo zbrocené potem a uchopil Anu za ruku. Ta stále držela v šeru blízko něho mobilní telefon.
"François de Charney byl templářský rytíř, který od svého raného mládí žil v Orientu. Nebudu vám líčit nesčetná dobrodružství onoho svého předka, řeknu vám jenom, že několik dnů před pádem svatého Jana z Akkonu mu velmistr Řádu uložil, aby zachránil rubáš uložený v pevnosti spolu s ostatními templářskými poklady.
Můj předek rubáš zabalil do kusu velice podobného plátna a vrátil se do Francie, tak jak mu nařídili. Spolu s řádovým mistrem v Marseille pak zažili obrovské překvapení, když plátno rozvinuli a zjistili, že Ježíšova postava se otiskla i na to druhé, ve kterém bylo zabalené. Možná existuje nějaké řekněme ‚chemické' vysvětlení, nebo můžeme věřit, že se stal zázrak, důležité ovšem je, že od té chvíle byla Svatá plátna dvě a na obou byla skutečná podoba Ježíše Krista."
"Můj ty Bože! Tím se vysvětluje…"
"Tím se vysvěduje, že vědci mají pravdu, když na základě zkoušek uhlíkem 14 tvrdí, že látka rubáše pochází ze 13. nebo 14. století, a dává to za pravdu i těm, kdo věří, že na Síndone je podoba Ježíše Krista, a nedovedou si vysvětlit, odkud se vzala ta zrnka pylu nebo zbytky krve. Síndone je svatá, nese stopy Ježíšova umučení a jeho podobu, tak Kristus vypadal, Ano, právě tak vypadal. To byl zázrak, kterým Bůh poctil rod de Charneyových, i když později se relikvie zmocnila jiná větev našeho rodu, Charnyovi, ten příběh už znáte, a prodala ji savojskému domu. Takže teď znáte tajemství Svatého plátna, Ano, a na světě tu pravdu zná jen velice málo vyvolených. To je vysvětlení nevysvětlitelného: vysvětlení zázraku, Ano, poněvadž je to zázrak."
"Ale říkal jste, že existovaly dvě Síndone, ta pravá, kterou jste koupili od císaře Balduina, a ta druhá, myslím tu, co je v katedrále a která je jako fotografický negativ té pravé. Kde ji máte? Řekněte mi to."
"Kde máme co?"
"Tu pravou, ta v katedrále je kopie."
"Ne. Není to kopie, je pravá také."
"Ale kde je ta druhá?" rozkřikla se Ana.
"To nevím. Jacques de Molay ji nařídil uložit na bezpečném místě. Je to tajemství, které zná jen několik málo lidí. Jenom velmistr a sedm řádových mistrů vědí, kde je."
"Může být na McCallově zámku ve Skotsku?"
"To nevím. Přísahám vám to."
"Ale víte, že McCall je velmistrem a že Umberto D'Alaqua, Paul Bolard, Armando de Queiroz, Geoffrey Mountbatten, kardinál Visier…"
"Mlčte, prosím vás! Rány mě velice bolí a každou chvíli už umřu."
"Oni jsou mistři Řádu. Proto zůstávají svobodní a nevedou lehkovážný život, obvyklý u lidí, kteří mají takový majetek a moc jako oni. Drží se daleko od reflektorů a od očí veřejnosti. Elisabeth měla pravdu."
"Lady McKennyová je velice bystrá žena, stejně jako vy a jako doktorka Galloniová."
"Vy jste sekta!"
"Ne, Ano, ne, uklidněte se. Nechte mě říci něco na naše ospravedlnění. Řád přežil, poněvadž obvinění, která vůči nám vznesli, byla smyšlená. Filip Francouzský i papež Klement to věděli, ale šlo jim o náš poklad. Král kromě zlata usiloval i o to, aby získal Síndone, věřil, že pokud se jí zmocní, stane se nejmocnějším panovníkem v Evropě. Přísahám vám, Ano, že během všech těch staletí jsme stáli na straně dobra, aspoň my opravdoví templáři. Vím, že existují sekty a zednářské organizace, které se vydávají za dědice Řádu, ale nejsou, kdežto naše ano. My jsme ta tajná organizace, kterou založil sám Jacques de Molay, aby Řád přežil. Podíleli jsme se na různých historických událostech, které měly v dějinách zásadní význam, na francouzské revoluci, na Napoleonově císařství, na nezávislosti Řecka. Rovněž jsme se zúčastnili francouzského odboje za druhé světové války. Podporovali jsme demokratické procesy na celém světě, a nikdy jsme se nezapletli do ničeho, zač bychom se museli stydět."
"Řád žije ve stínu, a ve tmě žádná demokracie není. Jeho šéfové jsou kromobyčejně bohatí, a nikdo není bohatý beztrestně."
"To sice jsou, ovšem jejich majetek jim nepatří, náleží Řádu. Oni ho pouze obhospodařují, i když je pravda, že díky jejich důmyslu se z nich osobně stali bohatí lidé, ale až zemřou, všechno, co mají, připadne zpátky Řádu."
"Nadaci, která…"
"Ano, nadaci, která je srdcem financí Řádu a díky níž jsme přítomni po celém světě. Ano, jsme všude, proto máme vždycky navrch, proto jsme věděli, co v Odboru pro umění děláte a říkáte. Jsme úplně všude," opakoval slabým hlasem otec Yves.
"Dokonce i ve Vatikánu."
"Ať mi Bůh odpustí."
To bylo poslední, co Yves de Charny řekl. Ana zděšeně vykřikla, když ucítila, že je mrtvý, s očima ztracenýma na onom světě. Zatlačila mu je dlaní a rozvzlykala se při pomyšlení, za jak dlouho asi zemře ona. Možná až za několik dnů, a nejhorší nebude smrt, nýbrž vědomí, že je zaživa zazděná. Přiložila si telefon k ústům.
"Sofie! Sofie, pomoz mi!"
Telefon zůstal němý. Na druhé straně linky nikdo nebyl. Sofia Galloniová zoufale křičela: "Ano, Ano, dostaneme tě ven!"
Bylo to několik vteřin, co se spojení přerušilo. V Anině telefonu určitě došla baterie. Sofia slyšela z příručních vysílaček přestřelku v podzemí a výkřiky Marca i carabinieri, kteří se báli, že tam zůstanou pohřbení. Neváhala ani na okamžik a hnala se na ulici. Ještě však nedorazila ke dveřím, když uslyšela pípání mobilního telefonu. Myslela si, že je to Marco, a doslova ztuhla, když uslyšela hlasy Any Jiménezové a otce Yvese. Zůstala nehybně stát, s telefonem přitisknutým k uchu, aby jí neuniklo ani slovo, a nevšímala si mužů, kteří utíkali kolem, aby vyprostili ty, kteří uvázli v

podzemním závalu.
Minerva Sofii našla, jak usedavě pláče s mobilem v ruce. Zatřásla s ní, aby ji přivedla k sobě.
"Sofie, prosím tě! Co se děje? Uklidni se!"
Sofia jen s velkou námahou Minervě vypověděla všechno, co slyšela. Informatička se na ni ohromeně dívala.
"Jedeme na hřbitov, tady nejsme nic platné."
Obě ženy zamířily na ulici. Nebylo tam ani jediné auto, takže si našly taxík. Sofia nepřestávala plakat. Cítila se vinná, že Aně Jiménezové nedokázala pomoci.
Vůz zastavil na semaforu, a když se znovu rozjel, taxikář vykřikl. Přímo proti nim se vyřítil kamion. Do večerního ticha se rozlehl rachot, jak se obě auta srazila.

49
Addaio tiše plakal. Zavřel se ve své pracovně a nepustil dovnitř dokonce ani Gunera. Seděl tam už víc než deset hodin, s pohledem upřeným do prázdna, a poddával se pustošivému přívalu protikladných pocitů.
Selhal, a vinou jeho umíněnosti zemřelo mnoho lidí. Noviny neuváděly nic, co se stalo, jen to, že v turínských podzemních tunelech došlo k závalu a zahynulo tam několik dělníků, mezi kterými byli i Turci.
Mendíbž, Turgut, Itzar a další bratři zůstanou navěky pohřbení pod troskami, a nikdy nezachrání jejich těla. Vystál už tvrdé pohledy Mendíbžovy a Itzarovy matky. Neodpouštěly mu, nikdy mu neodpustí, jako mu neodpustí matky všech těch mladých mužů, které požádal, aby obětovali svůj jazyk na oltář neuskutečnitelného snu.
Bůh nestál na jeho straně. Sbor se musel smířit s tím, že Kristův rubáš nezíská zpátky, poněvadž taková byla jeho vůle.
Nemohl věřit, že by všechny ty nezdary byly jen zkoušky, kterým je Bůh podroboval, aby se přesvědčil o jejich mravní síle.
Dopsal svou závěť. Zanechával přesné pokyny, kdo má být jeho nástupcem: dobrý člověk čistého srdce a prostý ctižádosti, jenž bude především milovat život tak, jak on ho nikdy nemiloval. Pastýřem se stane Guner. Zalepil dopis a zapečetil ho. Byl určen sedmi pastýřům Sboru. To oni měli splnit jeho poslední vůli. Nemohli odmítnout: pastýř vybíral pastýře, tak tomu bylo po staletí a tak tomu zůstane navždy.
Vytáhl pilulky, které měl schované v zásuvce, a spolykal celou lahvičku. Potom se posadil do ušáku a pohroužil se do spánku. Očekávala ho věčnost.

50
Od havárie uplynulo už téměř sedm měsíců. Kulhala. Operovali ji celkem čtyřikrát a jedna noha jí zůstala kratší než druhá. Ani v obličeji už neměla zářivě bílou pleť jako dřív - teď byla rozbrázděná vráskami a jizvami. Z nemocnice ji propustili před čtyřmi dny. Rány na těle už ji nebolely, ale bolest, která jí svírala hruď, byla silnější než ta, kterou zažila tenkrát.
Sofia Galloniová vyšla z pracovny ministra vnitra. Ještě předtím se zastavila na hřbitově a položila květiny na Minervin a Pietrův hrob. Marco a ona dopadli líp než oni: zůstali naživu. Marco se ovšem nemohl už nikdy vrátit do práce - byl z něho invalida na kolečkovém křesle a trpěl úzkostnými stavy. Proklínal se za to, že je naživu, když přitom tolik jeho lidí zemřelo v troskách podzemního tunelu, onoho tunelu, o kterém tušil, že existuje a vede do katedrály, i když ho předtím nedokázali objevit.
Ministr vnitra ji přijal společně se svým kolegou z ministerstva kultury, poněvadž Odbor pro umění podléhal oběma. Oba ji požádali, aby se stala ředitelkou Odboru, což ona zdvořile odmítla. Věděla, že u obou politiků vzbudila znepokojení a její život může být znovu v nebezpečí, ale nezáleželo jí na tom.
Předem jim zaslala zprávu o případu Svatého plátna, ve které zevrubně vylíčila všechno, co věděla, včetně rozhovoru mezi Anou Jiménezovou a otcem Yvesem. Případ byl uzavřený, ovšem nemohli o tom informovat veřejnost. Bylo to státní tajemství, a Ana ležela mrtvá v turínském tunelu spolu s posledním templářem z rodu de Charny.
Ministři jí vlídně vysvětlili, že ten příběh zní neuvěřitelně, Že nejsou žádní svědkové, vůbec nic, ani jediný doklad, jenž by potvrzoval, co ve své složce napsala. Samozřejmě že jí věří, ovšem nemohla se mýlit? Nemohou přece obvinit z nezákonného spolčení takové lidi jako McCall, Umberto D'Alaqua, doktor Bolard… Lidi, kteří byli pilíři mezinárodních financí a jejichž majetek byl nepostradatelný pro rozvoj jejich vlastních zemí. Nemohli se ohlásit ve Vatikánu a oznámit papeži, že kardinál Visier je templář. Nemohli je z ničeho obvinit, poněvadž nic nespáchali, i kdyby to, co jim Sofie říká, byla pravda. Ti muži se nespikli proti státu, proti žádnému státu, nechtěli podvracet demokratické pořádky, nebyli ve spojení s mafií, nedopustili se ničeho trestuhodného, a co se týká toho, že jsou templáři… Budiž, to není trestný čin, pokud vůbec templáři jsou.
Pokoušeli se ji přesvědčit, aby převzala funkci Marca Valoniho. V opačném případě to místo dostane Antonino nebo Giuseppe. Jaký na to má názor?
Sofia se však k tomu nevyjádřila. Věděla, že jeden z nich je zrádce - buď policista, nebo historik, jeden z těch dvou celou dobu templáře informoval o všem, co se v Odboru pro umění děje. Otec Yves to řekl: věděli všechno, protože všude měli informátory.
Nevěděla, co si počne se zbytkem svého života, věděla však, že se musí setkat tváří v tvář s mužem, do kterého přese všechno byla zamilovaná. Nechtěla si už dál nic nalhávat: Umberto D'Alaqua pro ni byl víc než jen posedlost.
Bolela ji noha, když sešlápla plynový pedál. Neřídila už kolik měsíců, od té havárie. Věděla, že to nebyla žádná náhoda, že se ji pokusili zabít. D'Alaqua se ji určitě pokoušel zachránit, když jí zavolal a požádal ji, aby s ním odjela do Sýrie.
Templáři nezabíjejí, řekl jí otec Yves, a dodal ovšem, že k tomu sáhnou, jen když je to nutné.
Dorazila ke mříži, která uzavírala cestu k zámečku, a počkala. Za několik vteřin se mříž otevřela. Dojela až ke dveřím a vystoupila z auta.

Umberto D'Alaqua ji očekával u domovních dveří. "Sofie…"
"Omlouvám se, že jsem vám svou návštěvu neohlásila, ale…"
"Pojďte dál, prosím."
Zavedl ji do své pracovny. Posadil se za psací stůl, aby si zachoval odstup, nebo snad aby se chránil před tou ženou, která kulhala a zelené oči v obličeji rozrytém jizvami jí ztvrdly. I tak zůstávala krásná, jenže teď to byla tragická krása.
"Předpokládám, že už víte, že jsem vládě předala složku o případu Síndone. Spis, ve kterém oznamuji, že existuje tajná organizace tvořená mocnými muži, kteří si myslí, že stojí nad ostatními lidmi, nad vládami, nad celou společností, a žádám, aby byli odhaleni a bylo proti nim zahájeno vyšetřování. Vy ovšem víte, že se nic nestane, že vás nikdo vyšetřovat nebude a můžete dál ze stínu tahat za nitky moci."
D'Alaqua neodpověděl, i když se zdálo, že lehkým pohybem hlavy přisvědčil.
"Vím, že jste jeden z mistrů Řádu a složil jste slib čistoty, a také chudoby? To ne, slib chudoby očividně ne. Pokud jde o přikázání, už vím, že dodržujete ta, která vám vyhovují, a ta ostatní… Je to zvláštní, vždycky jsem měla dojem, že někteří církevní činitelé, a to vy svým způsobem jste, myslí, že mohou lhát, krást a zabíjet, ale to všechno jsou jen lehké hříchy proti tomu velkému a smrtelnému, jakým je… smilnit? Dotýkám se vašich citů, když to říkám takhle?"
"Mrzí mě, co se stalo, ztráta vaší přítelkyně Minervy, osud vašeho šéfa pana Valoniho, i toho vašeho… Pietra…"
"A co smrt Any Jiménezové zazděné zaživa? Ta vás také mrzí? Kéž by vás ti mrtví tížili na svědomí a nedopřáli vám ani na minutu klid. Vím, že proti vám ani proti vaší organizaci nic nezmůžu. Právě mi to řekli a nabídli funkci ředitelky Odboru pro umění, aby si mě koupili. Jak málo znají lidské bytosti!"
"Co chcete, abych udělal? Povězte mi to…"
"Co můžete udělat? Nic, nemůžete udělat vůbec nic, protože nemůžete vrátit život mrtvým. Dobrá, možná byste mi mohl říct, jestli zůstávám na seznamu odsouzených na smrt, jestli budu mít další dopravní nehodu nebo jestli u nás v domě spadne výtah, Ráda bych to věděla, abych mohla zabránit tomu, že někdo pojede se mnou a přijde o život jako Minerva."
"Nic se vám nestane, dávám vám své slovo."
"A co budete dělat vy? Budete pokračovat dál, jako by to, co se stalo, byla jen pouhá nehoda, něco nevyhnutelného?"
"Pokud to chcete vědět, odcházím na odpočinek. Právě teď předávám plné moci ve svých firmách do jiných rukou a zařizuji své záležitosti, aby podniky dál fungovaly beze mne."
Sofia pocítila zachvění, poněvadž toho muže stejnou měrou milovala i nenáviděla.
"Znamená to, že opouštíte Řád? To není možné, jste přece jeho mistr, jeden ze sedmi mužů, kteří v Řádu poroučejí, víte toho příliš, a muži jako vy neutíkají."
"Ale já neutíkám. Nemám proč ani před kým. Prostě jsem odpověděl na vaši otázku. Rozhodl jsem se odejít na odpočinek, věnovat se studiu a pomáhat společnosti z jiných míst než dosud."
"A co váš celibát?"
D'Alaqua se znovu odmlčel. Uvědomoval si, že je zraněná v hloubi srdce, a on jí nemohl nic nabídnout, nevěděl, zda by byl s to zajít ještě dál, než zatím zašel, a úplně skoncovat s tím, co až dosud bylo podstatou jeho života.
"Sofie, já jsem nějaké rány utrpěl také. Vy je nevidíte, ale jsou tu a bolí. Přísahám vám, že lituji toho, co se stalo, co jste vytrpěla, ztráty vašich přátel a neštěstí, které dolehlo na všechny kolem vás. Kdyby bývalo v mé moci tomu zabránit, býval bych to udělal, ale já nemohu ovlivnit náhody, a my lidé máme svobodnou vůli Všichni jsme se rozhodli, co chceme hrát v dramatu, které jsme prožili, všichni, dokonce i Ana."
"Ne, to není pravda, ona se nerozhodla umřít, nechtěla umřít, a Minerva také ne, ani Pietro, ani ti carabinieri, ani muži ze Sboru, a dokonce ani vaši lidé, ti přátelé otce Yvese, nebo ti další, o kterých se vůbec nemluvilo, ale kteří při té přestřelce zahynuli také, i když jiní unikli. Kdo byli vaši vojáci? Tajné vojsko Řádu? Ne, vím, že mi neodpovíte, nemůžete, nebo spíš nechcete. Zůstanete templářem, dokud budete živ, i když říkáte, že odcházíte na odpočinek."
"A co budete dělat vy?"
"Zajímá vás to?"
"Ano, víte dobře, že mě zajímáte, že chci vědět, co budete dělat, kde budete a kde vás mohu najít."
"Vím, že jste mě navštívil v nemocnici a že jste několik nocí strávil u mého lůžka…"
"Odpovězte mi. Co budete dělat?"
"Lisa, ta sestra Mary Stuartové, mi otevřela cestu na univerzitu. Od září budu přednášet."
"To rád slyším."
"Proč?"
"Protože vím, že vám to půjde dobře."
Dlouze a beze slova se na sebe zahleděli. Nezbývalo už nic, co by si ještě řekli. Sofia vstala a Umberto D'Alaqua ji doprovodil ke vchodu. Rozloučili se stiskem rukou a Sofia postřehla, že D'Alaqua jí ruku chvíli podržel ve svých. Sešla po schodech, aniž by se ohlédla, cítila na sobě D'Alaquův pohled a věděla, že nikdo nemá moc nad minulostí, že ji nelze změnit a že přítomnost je odrazem toho, čím jsme byli, a budoucnost že existuje jen tenkrát, když neuděláme ani jediný krok zpátky.